

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
KAMU HUKUKU ABD YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYEDE ETKİN OLAN TERÖR ÖRGÜTLERİ
VE
TERÖRÜ ÖNLEMEDE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN ROLÜ

“SİİRT İLİ ÖRNEĞİ”

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yusuf CANER

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Aydın İPEK

GAZİANTEP-2014

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
KAMU HUKUKU ABD YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYEDE ETKİN OLAN TERÖR ÖRGÜTLERİ
VE
TERÖRÜ ÖNLEMEDE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN ROLÜ
“SİİRT İLİ ÖRNEĞİ”

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yusuf CANER

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Aydın İPEK

GAZİANTEP-2014

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
GAZİANTEP

Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Programı Yüksek Lisans öğrencisi Yusuf CANER tarafından hazırlanan “Türkiye’de Etkin Olan Terör Örgütleri ve Toplum Destekli Polisliğin Terörü Önlemedeki Rolü Siirt İli Örneği” başlıklı Yüksek Lisans Tezi, 24.07.2014 tarihinde aşağıda isimleri bulunan jüri üyelerince kabul edilmiştir.

İMZA

Prof. Dr. Recep GÜLŞEN
Ana Bilim Dalı Başkanı

Jüri Üyeleri:

Doç. Dr. Abdullah DEMİR

Yrd. Doç. Dr. Aydın İPEK (Tez Danışmanı)

Yrd. Doç. Dr. Yakup KORKMAZ

Doç. Dr. Abdullah DEMİR
Enstitü Müdürü

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
GAZİANTEP

Bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, materyal ve sonuçların tam olarak kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim (Tarih: .../.../...)

Adı Soyadı: _____

İmzası: _____

ÖZET
TÜRKİYEDE ETKİN OLAN TERÖR ÖRGÜTLERİ VE TERÖRÜ
ÖNLEMEDE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN ROLÜ
“SİİRT İLİ ÖRNEĞİ”
CANER, Yusuf

Yüksek Lisans Tezi, Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Aydın İPEK

Ülkemiz yaklaşık 50 yıldır terörle mücadele etmektedir. Bu mücadele esnasında maddi ve manevi kayıplarımız ölçülmez seviyededir. Terör Dünyada soğuk savaşın başlaması ile ülkemiz de faaliyet gösteren örgütler ve teröre neden olan konuları ayrıntılı bir şekilde incelemeye çalıştım. Terörle mücadele de çok boyutlu mücadeleye geçilmesi ile Toplum Destekli Polisin bölge de yürüttüğü projelerle polis halk ilişkilerindeki olumlu yönde gelişmeler olmuş ve terör örgütü PKK'yı rahatsız etmiştir. Bu çalışmanın konusu, Türkiye de terörün genel olarak nedenleri, ülkemizde etkin olan sol terör örgütleri, Dini Terör örgütlerini, Tezimin konusu Siirt ilindeki terörü önlemeye yönelik yürütülen projeleri ve Bölücü Terör örgütü PKK/KCK'yı PKK/KCK' ya katılma nedenlerini Siirt Toplum Destekli Polisliğin Terörü önlemek amaçlı yürüttüğü projelerin terörü önlemedeki rolü kanıtladım.

Anahtar Kelimeler: Terör, Terörün Nedenleri, Toplum Destekli Polis

ABSTRACT
ACTIVE TERRORIST ORGANIZATIONS IN TURKEY AND THE ACT OF
COMMUNITY POLICING TO PREVENT TERRORISM
“AN INSTANCE ABOUT SİİRT CITY”
CANER, Yusuf

Master Thesis, Public Law Department
Thesis Advisor: Associate Professor Dr. Aydın İPEK

Turkey is fighting with terrorists attacks about 50 years. With this fighting with terrorists organizations, Turkey has lost a lot of material and moral values. Terrorism has started to be active in our country with the Cold War. And I tried to investigate active terrorists organizations and the reasons of terrorism in Turkey. With getting multidimensional fighting with terrorist organizations, Projects which Community Policing has made in Siirt, It was made the positive relations between Police and the community. For that reason it was made distraction on PKK Terrorist Organization. The topic of this working including ; main reasons of terror in Turkey, Proscribed terrorist groups in Turkey, religious terrorist organizations, and the projects about to prevent terrorist attacks in Siirt and reason to taking part in PKK/KCK terrorist organization. I proved act of Siirt Community Policing to prevent getting in terrorist organization.

Key Words: Terror, The Reason of Terror, Community Policing

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI	İİ
İÇİNDEKİLER	VI
KISALTMALAR	X
TABLO LİSTESİ.....	Xİ
ÖNSÖZ	XII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TERÖR - TERÖRİZM VE TÜRKİYEDE ETKİN OLAN

TERÖR ÖRGÜTLERİ

1. TERÖR VE TERÖRİZM.....	3
2. TERÖRÜN TARİHİ BOYUTU	6
3. TÜRKİYE’NİN TERÖRİZMLE MÜCADELESİ.....	11
4. TERÖRİZMİN AMACI	15
5. GENEL OLARAK TERÖRÜN ORTAYA ÇIKIŞ NEDENLERİ	17
5.1. MİLLİ ŞUURDAKİ ZAYIFLAMA	19
5.2. EKONOMİK NEDENLER	23
5.3. SİYASAL NEDENLER.....	28
5.4. SOSYAL VE KÜLTÜREL NEDENLER.....	31
5.5. EĞİTİM EKSİKLİĞİ	34
5.6. PSİKOLOJİK SEBEPLER.....	38
5.7. ULUSLARARASI DENGELERDEKİ DEĞİŞİKLİKLER VE GELİŞMELER	40
5.8. ÇIKAR ÇATIŞMALARI	40
5.9. GÜVENLİK KONUSUNDAKİ ZAFİYETLER.....	41
5.10. YASAL DÜZENLEMELERİN YETERSİZLİĞİ	42
5.11. OTORİTE ZAFİYETİ.....	43

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE ETKİN OLAN TERÖR ÖRGÜTLERİ

1. TÜRKİYEDE ETKİN OLAN SOL TERÖR ÖRGÜTLERİ.....	45
1.1. TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ/MARKSİST-LENİNİST (TKP/ML)	47
1.2. DEVRİMCİ HALK KURTULUŞ PARTİSİ DHKP/C (DEVİRİMCİ SOL-DEV SOL)	48
1.3. DEVRİMCİ YOL (DEV-YOL)	49
1.4. TÜRKİYE DEVRİMCİ KOMÜNİST PARTİSİ-TDKP	50
1.5. MARKSİST-LENİNİST KOMÜNİST PARTİ (MLKP).....	51
2. TÜRKİYEDE ETKİN OLAN DİNİ MOTİFLİ TERÖR ÖRGÜTLERİ	52
2.1. HİZBULLAH TERÖR ÖRGÜTÜ	57
2.2. İSLAMİ HAREKET ÖRGÜTÜ	59
2.3. İSLAMİ BÜYÜK DOĞU AKINCILARI CEPHESİ (İBDA-C).....	61
2.4. EL KAİDE TERÖR ÖRGÜTÜ	62
2.4.1. <i>El Kadide Terör Örgütünün Genel Yapısı</i>	62
2.4.2. <i>El Kaide'nin Türkiye Yapılanması</i>	64
2.5. HD (İCB-AFİD) HİLAFET DEVLETİ (İSLAMİ CEMİYETLER BİRLİĞİ ANADOLU-FEDERE İSLAM DEVLETİ) TERÖR ÖRGÜTÜ	66
3. TÜRKİYEDE ETKİN OLAN ETNİK/BÖLÜCÜ PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜ	67
3.1. TARİHTE KÜRT İSYANLARI	67
3.2. YABANCI İSTİHBARAT AJANLARININ KÜRTLER ÜZERİNE ÇALIŞMASI	68
3.3. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KURULUŞU	69
3.4. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN ÜLKEMİZE VERDİĞİ ZARARLAR.....	71
3.5. PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNE SEMPATİ BESLEME VE KATILMA NEDENLERİ	72
3.5.1. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Etnik Kimlik Aidatı ve Etnik Milliyetçiliğin Etkisi</i>	73
3.5.2. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Ayrımcılık Algılamalarının Etkisi</i>	75
3.5.3. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Yaşanılan Mağduriyetlerin Etkisi</i>	76
3.5.4. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Propagandanın Etkisi</i>	77
3.5.5. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Ailevi Sorunların Etkisi</i>	78
3.5.6. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Berdel ve Zorla Evlendirmenin Etkisi</i>	79
3.5.7. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Ailede Değer Verilmemesi ve Otoriteden-Disiplinden Kurtulma İsteğinin Etkisi</i>	81
3.5.8. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Evde Fiziki veya Psikolojik Şiddet Görmemenin Etkisi</i>	82
3.5.9. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Akrabaların Etkisi</i>	83
3.5.10. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Arkadaş ve Sevgili Etkisi</i>	84
3.5.11. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda Devam Eden Yargılama ve Aranyor Olmanın Etkisi</i>	85
3.5.12. <i>PKK Terör Örgütüne Katılımda İşsizlik ve Ekonomik Sorunların Etkisi</i>	87

3.5.13. PKK Terör Örgütüne Katılımda İntikam Duygusunun Etkisi	88
3.5.14. PKK Terör Örgütüne Katılımda Özenti ve Takdir Edilme Arzusunun Etkisi	89
3.5.15. PKK Terör Örgütüne Katılımda Kişisel Sorunların Etkisi	90
3.6. TÜRKİYE’NİN PKK TERÖR ÖRGÜTÜYLE MÜCADELEDE İZLEDİĞİ POLİTİKALAR	91

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN TERÖRÜ ÖNLEMEDEKİ ROLÜ

“SİİRT İLİ ÖRNEĞİ”

1. SİİRT’İN TARİHSEL GELİŞİMİ	96
2. M.Ö. 3000 – İSLAM UYGARLIKLARI DÖNEMİ.....	96
3. İSLAM UYGARLIKLARI DÖNEMİ.....	97
4. ANADOLU SELÇUKLULARI VE OSMANLI DÖNEMİ	98
5. İDARİ YAPI.....	99
6. İKLİM.....	100
7. EĞİTİM	100
8. SAĞLIK.....	102
9. TARIM VE HAYVANCILIK.....	104
10. SİİRT’DE TERÖR NEDENİYLE YAŞANAN GÖÇ	106
11. GÖÇ SONRASINDA SİİRT İLİNDE DURUM.....	107
12. SİİRT İLİNİN TERÖR PROFİLİ.....	109
13. TÜRKİYE DE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK	111
13.1. PROAKTİF POLİSLİK.....	112
13.2. TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK	113
13.3. TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN AMACI, STRATEJİSİ VE HEDEFLERİ	115
13.4. TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK UYGULAMASI VE TERÖRİSTLE MÜCADELE	117
13.5. TÜRKİYE’DE TERÖRLE MÜCADELEDE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK	121
14. SİİRT İLİNDE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK.....	122
14.1. SİİRT TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNÜN YÜRÜTMÜŞ OLDUĞU PROJELERİN AMACI.....	124
14.2. SİİRT TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNÜN YÜRÜTMÜŞ OLDUĞU PROJELER.....	126
14.2.1. Sokaktaki İnciler Projesi.....	126

14.2.2. Güvenli Hayat ve Güvenli Bir Gelecek için Çocuklar ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı (ÇOGEP)	133
14.2.3. Geleceğiniz Güvende Projesi.....	134
14.2.4. Gezelim, Görelim, Öğrenelim Projesi.....	144
14.2.5. Donanımlı İnsan Çağdaş Gelecek Projesi.....	149
14.2.6. Bilişim Ve Teknoloji Salonu Projesi	151
14.2.7. Gol Atan Çocuklar Projesi	152
14.2.8. Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz Projesi	154
14.2.9. Tillo'nun Güveni Projesi	160
14.2.10. Aydın Gençlik Mutlu Yarınlar Projesi	162
14.2.11. İngilizce Yaz Kampı ve Ebru Projesi.....	163
14.2.12. İdeallerimizdeki Yarınlar	164
14.2.13. Siirt Akademi Projesi.....	168
14.2.13.1. Siirt Akademide Yer Alan Üniteler	169
14.2.13.2. Gençlik Destek Merkezi	170
14.2.13.3. Kimsesiz Çocuklar Rehabilitasyon Merkezi	170
14.2.13.4. Madde Bağımlılığıyla Mücadele ve Rehabilitasyon Merkezi.....	170
14.2.13.5. Sınavlara Hazırlık Destek Merkezi.....	171
14.2.13.6. Mesleki Eğitim Merkezi	171
14.2.13.7. Dil Eğitim Destek Merkezi.....	171
14.2.13.8. Kütüphane	172
14.2.13.9. Konferans Merkezi	172
14.2.13.10. Spor Alanı	173
14.2.13.11. Kürtçe Ve Arapça Kursları	173
14.2.13.12. Siirt Akademi'ye Yapılan Ziyaretler ve Öğrencilerle.....	174
Görüşürülen Rol Modeller	174
14.2.14. Siirt'in Vefası Projesi	176
14.2.15. Mağdur Destek ve Komşu Kollama Projesi	176
GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	179
KAYNAKÇA.....	186
EKLER	197
EK-1:GEÇ OLSA DA ANNE VE BABANIN KUTSALLIĞINI ANLADIM.....	197
EK-2: MUSTAFA DUYAR'IN İTİRAFLARI	203
EK-3:TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU RAPORU	207
EK-4: DEVLETLE HALKIN KUCAKLAŞMASI... ..	209
EK-5: YIL 1453 İSTANBUL FETHEDİLDİ, YIL 2010 İSTANBUL FETHETTİ... ..	212

KISALTMALAR

TKP/ML	:Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
DHKP/C	:Devrimci Halk Kurtuluş Partisi–Devrimci Sol-Dev Sol
DEV-YOL	:Devrimci Yol
MLKP	:Marksist-Leninist Komünist Parti
İBDA-C	:İslami Büyük Doğu Akıncıları Cephesi
SSCB	:Sosyalist Sovyetler Cumhuriyetler Birliği
HD (İCB-AFİD)	:Hilafet Devleti (İslami Cemiyetler Birliği Anadolu-Federe İslam Devleti) Terör Örgütü
KADEK	:Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi
HADEP	:Halkın Demokrasi Partisi
GBT	:Genel Bilgi Toplama
SODES	:Kalkınma Bakanlığı Sosyal Destek Programı
SBS	:Seviye Tespit Sınavı
ÇOGEP	:Güvenli Hayat ve Güvenli Bir Gelecek için Çocuklar ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı
TRT	:Türkiye Radyo Televizyonu
STV	:Samanyolu Televizyonu
TDP	:Toplum Destekli Polis
BDP	:Barış ve Demokrasi Partisi
OHAL	:Olağanüstü Hal Bölge Valiliği
PKK	:Kürdistan İşçi Partisi
TBMM	:Türkiye Büyük Millet Meclisi
TUIK	:Türkiye İstatistik Kurumu
YİBO	:Yatılı İlköğretim Bölge Okulu
ÖDP	:Özgürlük ve Dayanışma Partisi
T-DKP	:Türkiye Devrimci Komünist Partisi
TİP	:Türkiye İşçi Partisi
DDKO	:Doğu Devrimci Kültür Ocakları Dernekleri
AYÖD	:Ankara Yüksek Öğrenim Derneği

TABLO LİSTESİ

Sayfa No:

Tablo 1,1: Siirt İl Ve İlçe Merkezinde 6+ Yaş Üzeri Eğitim Durumu.....	102
Tablo 1,2: Siirt İli 2006 ve 2010 yılları arası sağlık personeli sayıları.....	103
Tablo 1,3: Siirt İli 2002 ve 2011 Yılları Bal Üretimini.....	104
Tablo 1,4: Siirt İli Küçükbaş Yerli Koyun Üretimi.....	105
Tablo 1,5: Siirt İli Tarımsal Üretim Verileri.....	105
Tablo 1,6: 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında Siirt ili ve ilçe merkezlerinde gözaltına alınarak adli işlem yapılan kişi sayıları.....	109
Tablo 1,7: Geleceğiniz Güvende Projesi Başarı İstatistiği.....	138

ÖNSÖZ

Ülkemiz son 50 yıldır terör belasından kurtulamamıştır. İlk terör olayları 1961 anayasasının getirdiği özgürlükçü anlayışla yayılma imkânı bulan sol terör örgütleri ile terör olayları başlamış, 1984 PKK terör örgütü, 1990 yıllarda Hizbullah ve 2000’li yıllarda El kaide terör örgütü ile ülkemizde terör faaliyetleri devam etmektedir.

Bu çalışmamda ilkönce terörün istismar alanlarını yani nedenlerini, ardından ülkemizde faaliyet yürüten Sol terör örgütlerini, Dini terör örgütlerini ve etnik bölücü terör örgütünü ayrıntılı bir şekilde işlemeye çalıştım. Öncesinde Siirt ili hakkında genel bir bilgi verdikten sonra Tezime konu olan Toplum Destekli Polisliğin, Siirt ilinde terörü önlemeye yönelik yürüttüğü ve şahsımın da bir kısım projelerin yürütülmesinde bizzat başında bulunduğum projeleri ve bu projelerin geri dönüşümü olarak gençlerin yazdıkları düşüncelerle TDP projelerinin polis halk ilişkileri ve terörü önlemede rolünü anlattım.

Siirt İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Büro Amirliği görevini yürütürken bize her türlü desteği veren Zamanın Personel Şube Müdürü Mustafa DURMAZ Müdürüme, Terörle Mücadele Şube Müdürü Hakan KORKUSUZ Müdürüme, Kaçakçılık Şube Müdürü Fatih KEÇELİ Müdürüme, İstihbarat Şube Müdürü Ali İhsan KAYA Müdürüme ve ayrıca zamanın Emniyet Müdürümüz, ufuk İnsanı, Sayın Recep GÜVEN müdürüme şükranlarımı sunarım.

Ayrıca Yüksek lisans tezimi hazırlarken şahsıma her türlü desteği veren başta kıymetli eşime, ders hocalarım Prof. Dr. Recep GÜLŞEN’e, Doç. Dr. Abdullah DEMİR’e, kıymetli Danışmanım Yrd. Doç. Dr. Aydın İPEK’e, Yrd. Doç. Dr. Alptekin AKTALAY’a, bana kaynak desteği sağlayan Yrd. Doç. Dr. Ali KUYAKSİL’e çok teşekkür ederim.

Yusuf CANER
Komiser

GİRİŞ

20. yy Eğitim, bilim ve teknolojinin yanında birinci dünya ve ikinci dünya savaşı olmak üzere milyonlarca insanın öldüğü savaş geçirmiştir. Bu savaşlar sonrasında dünya dengelerinde değişiklikler olmuş ve sonrasında sıcak savaş yerini soğuk savaşa bırakmıştır. Soğuk savaş döneminde terörizm uluslararası mücadelelerde kullanılan en önemli politikalardan birisi olmuştur. Bazı aydınlar terörizmin modern çağın ürünü olduğunu ifade etmektedirler. Türkiye’ de terör soğuk savaş döneminde 1970 yıllardan itibaren girmiştir. İlk önce sol terör örgütleri faaliyete başlamış ve sol örgütün eylemlerine paralel olarak sağ terör örgütlerinin eylemleri gelişmiştir.

1980 öncesi sağ sol çatışmasında 5.241 genç vatandaşımız hayatını yitirmiştir. 14.152 kişi yaralanmıştır. İstiklal savaşında Sakarya savaşın da verdiğimiz kayba denk gelen bu rakamlar yaşanan terörün iç savaş boyutuna geldiğini göstermektedir. Bu Sol terör örgütleri 1989 yılından sonra komünist rejimlerin çökmesiyle ideolojik modellerini kaybetmiş ve etkisi azalmaya başlamıştır.

1978 yılında Marksist-Leninist ideolojiyi benimseyen, Türkiye’nin güneyinde Kürt devleti kurmak amacıyla bölücü terör örgütü kurulmuş. 1984 yılında Eruh-Şemdinli baskınlarıyla silahlı mücadeleye başlamıştır. Günümüze kadar 30.000 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Yapılan araştırmalara göre yalnızca PKK terör örgütüyle mücadelede Türkiye’ ye maliyeti 300-400 milyar dolar olduğu ifade edilmektedir. Terör, Türkiye’nin gündelik yakından yaşamından, ekonomisine, siyaset ve diplomasisine kadar her şeyini çok yakından etkilemiş ve hala etkinliğini sürdürmeye devam etmektedir ve PKK terör örgütü Türkiye’nin çok ciddi problemlerinden biridir.

1990 yıllarda PKK terör örgütünün eylemlerinin arttığı bir ortamda dini motifli Hizbullah terör örgütü eylemlerine başlamış ve birçok insanımızı öldürerek mezar

evlere dönüştürmüştür. 2000 yıllarda ise uluslararası dini motifli örgüt olan El kaide terör örgütü unsurlarının yaptığı intihar eylemlerinin hedefi olmuştur.

Türkiye tarihteki misyonu ve bölgedeki konumu itibariyle önemli bir ülkedir. Şu an Terör olaylarının çok yaşandığı ülkelere bakıldığında zamanında Osmanlıya bağlı Müslüman ülkeler olduğu görülmektedir. Örnek verecek olursak ABD'nin özgürlük getirmeyi vaat ettiği İşgal ettiği, Irak'ta 2013 yılı içerisinde bir ayda ölen insan sayısı 1000'leri bulmaktadır.

Terör ülkeler için çok önemli soğuk savaş aracıdır. Yukarda da belirttiğim gibi terör ülkemiz için çok ciddi bir tehdittir. Bu yüzden terörle çok yönlü bir mücadele benimsenmeli terörün istismar alanları demokratik açılımlar kaldırılmalıdır. Terörle çok yönlü mücadele yapılmalıdır. Bu mücadelede Polisin terörle mücadelede izlediği politikalar da önemli bir yere sahiptir. Türkiye ilk defa 2006 yılında Avrupa Birliği Tivining projesi kapsamında 10 pilot ilimizde uygulanmaya başlanan Toplum Destekli Polislik uygulamalarının, 2008 yılı itibariyle bütün illerimizde şube müdürlüğü olarak kuruluşu tamamlanmıştır.

Bu çalışmamda ilkönce terörün istismar alanlarını yani nedenlerini, ardından ülkemizde faaliyet yürüten Sol terör örgütlerini, Dini terör örgütlerini ve etnik bölücü terör örgütünü ayrıntılı bir şekilde işlemeye çalıştım. Öncesinde Siirt ili hakkında genel bir bilgi verdikten sonra Tezime konu olan Toplum Destekli Polisliğin, Siirt ilinde terörü önlemeye yönelik yürüttüğü ve şahsımın da bir kısım projelerin yürütülmesinde bizzat başında bulunduğum projeleri ve bu projelerin geri dönüşümü olarak gençlerin yazdıkları düşüncelerle TDP projelerinin polis halk ilişkileri ve terörü önlemede rolünü anlattım.

BİRİNCİ BÖLÜM

TERÖR - TERÖRİZM VE TÜRKİYEDE ETKİN OLAN TERÖR ÖRGÜTLERİ

1. TERÖR VE TERÖRİZM

Dünyada geçmişten bu güne güvenlik tehditler ile tanımlanmıştır. Tehditler değişince güvenlik anlayışı da değişip yeni duruma adapte olmuştur. Günümüzde de uluslararası güvenliği tehdit eden unsurlar değişime uğramıştır. Soğuk savaş sonrasında askeri tehditlerin giderek azalmasına karşı diğer tehditler giderek artmıştır. Dünyanın büyük bölümünde güvenliğe karşı tehditler başka bir ülkenin ordusundan değil, ekonomik çöküş, politik baskı, kıtlık, aşırı nüfus artışı etnik ayrılıklar doğanın tahribatı, terörizm, suç ve hastalıklar gibi diğer sorunlardan kaynaklanmaktadır. Bu tehditlerin en çok göze batanı ise terörizmdir.¹

Dilimize Fransızca “Terreur” kelimesinden geçen terör sözcüğü kökeni bakımından Latince’dir. Fransız ihtilaliyle beraber ilk defa kavramsal olarak kullanılmaya başlanmış ve Fransız İhtilali dönemindeki anlamı gerekse de Latince’deki anlamı itibarıyla “Korkuyla Yönetmek” anlamına gelmektedir. Türk Dil Kurumu tarafından “yıldırı” olarak tanımlanmaktadır.²

Terör 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun birinci maddesine göre tanımı şu şekildedir:

¹ Enver BOZKURT ve Selim KANAT, Uluslararası Toplum Pradoksu, Asil Yayınları, Ankara, 2007, s.55

² Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları Terörizmin Kavramsal Çerçevesi Bölüm 1, Erzurum, s.3-4

“Terör cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir.”³

İnsanlık tarihi kadar eskiye dayanan ve insanlığa çok büyük zararlar verdiği hemen her kesim tarafından benimsenen terörizmin tanımlama sorunu bulunmaktadır. İnsanlığa çok büyük zararlar veren terörizm tanımının yapılmamış olması insanlık için çok ciddi bir sorundur. Terörizmin uluslararası boyutuna bakıldığında en önemli sorun tanım sorunudur. Hangi tür eylemler terörist eylemler hangisinin terörist eylem olmadığı anlaşılabilmesi ve terörizm sorunun tartışılabilmesi tanımın yapılmasına bağlıdır. Çeşitli ülkelerin çıkar çatışmaları terörizmin tanımlaması konusunda uzlaşmayı olanaksız kılmakta ve günümüzde terörizmin tanımlanması konusu terörizmle mücadelede çözülmesi gereken en önemli problemdir.⁴

Teröre ilişkin genel ve sade bir tanım yapmak gerekirse; “Terör; belli bir ideolojiye sahip bir grup tarafından hedef kitlenin belli bir konudaki davranışını veyahut fikrini değiştirmek amacıyla belli siyasi amaçlar gerçekleştirmek üzere

³ 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu Madde:1

⁴ Ömer URHAL, Ünal ACAR, Devlet Güvenliği İstihbarat ve Terörizm, Adalet Yayınevi, Ankara 2007, s.317-318

bilerek özellikle sivillere yönelik olarak toplumda kargaşa ve korku ortamı meydana getirecek propaganda amaçlı şiddet eylemleri yapılmasıdır.⁵

Terörizm ise J.B.S Hardman'a göre "önceden belirlenmiş hedefleri elde etmek için şiddet kullana, şiddete başvuran bir grubun veya partinin kullandığı metot" şeklinde tanımlamaktadır. Terörizm; Siyasi/ideolojik temelli, uğrunda asimetrik şiddet yöntemlerini kullanarak büyük çoğunluğu veya devlet sistemine siyasi görüşün kabul ettirilmesi amacıyla her türlü saldırı ve şiddete başvurma stratejisidir.⁶

Bu tanımlar doğrultusunda terörün en önemli amaçlarından birinin toplumda korku iklimi oluşturmak ve zira terör örgütleri siyasi amaçlarını gerçekleştirmek için bir anlamda sindirme politikası gütmektedirler ayrıca şiddet eylemleriyle toplumu ve devleti içine kapatarak işlemez hale getirmeyi amaçlamaktadırlar.⁷

Verilen tanımlarda terörün ortak özelliklerini aşağıdaki başlıklar altında toplayabiliriz.

- Terör siyasal bir şiddet hareketidir.
- Örgütlü bir harekettir.
- Belirli bir amacı gerçekleştirmek için yapılıır.
- Devlete, otoriteye, politik rejime karşıdır.
- Bir grup tarafından gerçekleştirilebileceği gibi bir şahıs tarafından gerçekleştirilebilir.
- Terör eyleminin ne zaman, kime yönelik olacağını bilmek zordur.

⁵ Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları Terörizmin Kavramsal Çerçevesi Bölüm 1, Erzurum, s. 3-4

⁶ Onur OKYAR ve İsmail Dinçer GÜNEŞ, "PKK Sempatisini Etkileyen Faktörler: Van İli Örneği" **Terörle Mücadelede Makro ve Mikro Perspektifler**, (Oğuzhan Başbüyük, M.Alper SÖZER, Nurullah ALTUN), Polis Akademisi Yayınları 2.Baskı, Ankara 2012, s.140-141

⁷ Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları Terörizmin Kavramsal Çerçevesi Bölüm 1, s. 4

- Terör örgütü mensupları sadece grup ya da kişilere değil, masum insanlara da saldırı yapmaktadır.
- Terör eylemlerinde amaç korku ortamı yaratılarak güç kazanıp itibar sahibi olmak amacıyla yapılmaktadır.

Yukardaki sayılan terörün ortak özelliklerinden yola çıkarak bir ülkede örgütlü olarak silahlı mücadele veren ve siyasal şiddet uygulayan örgüt, grup ve yapılanmaların gerçekleştirdiği eylemlere terör eylemleridir denilmektedir.⁸

2. TERÖRÜN TARİHİ BOYUTU

İnsanlık tarihi kadar eskiye dayanan terörün dilimizdeki karşılığı, yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkma, korkutma ve tehdittir. Tarihte organize terörizmin ilk olarak Orta Doğu'da gerçekleştiği bilinmektedir. Bu terör hareketi, Filistin'de Yahudi Zealots'un Romalılara karşı birinci yüzyılda başlayan harekettir. Bu terör örgütünün eylemlerinin tahmin edilemediği, hedeflerinin genellikle sembolik olduğu, resmi ve dini günlerin eylemler için seçilen zamanlardır. Dini günleri seçtiği için Zealost'un eylemleri ve propagandası en geniş şekilde yayılma şansına sahip olmuştur. Romalılar bu örgütü ortadan kaldırarak yarım yüzyıl bir barış ortamı bulmuştur.⁹

İslam tarihinde de terör eylemleri olmuştur. İkinci Halife Hz. Ömer, Üçüncü halife Hz. Osman ve dördüncü halife Hz. Ali terör eylemleri sonucu şehit olmuşlardır. Ayrıca Selçuklu Sultanı Alpaslan'ının Osmanlı Padişahı I. Murat'ın

⁸ Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığı Yayınları, Kara Para Aklama Terörezmen Finansmanı ve Suç Gelirleri ile Mücadele AB ve Türkiye Yaklaşımı, Ankara 2008, s. 135

⁹ Haluk SELVİ, Terör Eylemlerine Tarihsel Bir Yaklaşım: Osmanlı Devleti'nde Ermeni Terör Eylemleri ve Yurtdışı Bağlantıları, Uluslararası Terörizm Dergisi, s. 2- 4

öldürülmeleri başında buldukları rejimleri ve olayların genel gelişmeleri etkilemeyen terör eylemleri arasında gösterilebilir.¹⁰

11. yy ortaya çıkmış olan din motifli siyasal terörü ilk kullanan Hasan Sabah'ın kurduğu Haşhaşin'lerdir. Şiddeti ve terörizmi bir siyasal baskı aracı olarak kullanmışlardır. Haşhaşin sözcüğü haşhaş bağımlısı anlamına gelmektedir. Düşmanları ile yüz yüze savaşamayacaklarını anlayan Hasan Bin Sabbah çok iyi örgütlenmiş az kişiyle gizli, disiplinli yürütebileceği uzun vadeli terör ile amacına ulaşmak istemiştir. Dini motifli bu örgütü 13 yy Moğollar tarafından ortadan kaldırmıştır.¹¹

Avrupa ülkelerin de de terör oluşumları göze çarpmaktadır. Örneğin XVII. yüzyılın başında İngiltere'de Guy Fawkes'in başını çektiği "Barut Komplosu" böyle bir yapılanmadır. İngiltere devlet yönetiminde ve Katolik monarşik rejimde kökten bir devrime gitmek amacıyla toplanan on iki komplocu, Westminster Sarayı'ndaki İngiliz Parlamento Binasını, o yılki aristokrasi zirvesinde havaya uçurmaya karar vermişti. Komploculardan birinin saray çevresinden bir tanıdığına, 5 Kasım 1605 günü saraydan uzak durmasını tavsiye eden bir mektup göndermesi sonucu komplo ortaya çıkınca Fawkes ve arkadaşları 5 Kasım gece yarısı parlamento mahzenlerinde bol miktarda barut fiçisiyle yakalanmış ve 31 Ocak 1606'da sarayın karşısında asılarak idam edilmiştir.¹²

Avrupa gibi Uzakdoğu ve Hindistan'da da yüzyıllar boyunca gizli örgütlerin var olduğundan söz edilir. Hindistan'da bir tarikat olan Thug'lar tarafından kurulan bir grup İngilizler tarafından XIX. yüzyılda ortadan kaldırılmıştır. Thug'lar öldürecekleri kişilerin seçiminde fark gözetmiyorlar, kurbanlarını ipekten bir ipele boğuyorlardı. Hint tanrıçası Kali'ye kurban adama düşüncesine dayanan Thuggee inancına bağlı Thug'lar ölümü küçük görüyorlardı VII. yüzyıldan XIX. yüzyıla

¹⁰ BOZKURT ve KANAT, a.g.e. s. 42

¹¹ BOZKURT ve KANAT, a.g.e, s. 40

¹² SELVİ, a.g.e, s. 2-4

kadar faal olan Thug'lar bir milyondan fazla kişinin öldürülmesinden sorumlu tutulmuşlardır. Bu terör örgütlerinin ortak özelliği, otoriteye karşı gelmek, mevcut siyasal otoriteyi yıkmak için öldürücü eylemler düzenlemektir. Şiddet ve şiddet tehdidi içeren faaliyetlerden ötürü terör örgütü olarak kabul edilen bu grupların amaçları siyasi ve dini özellikler taşıyor olmalarıdır.¹³

İngilizce terörizm kelimesi ise sözlüklerde ilk olarak Fransız ihtilaliyle 1789 yılında “bir siyaset olarak terörün sistematik şekilde kullanılması” anlamıyla yer almıştır. 30 Ocak 1795 tarihli The Times of London gazetesinde terör tabirine yer verildiği göze çarpmaktadır. Fransız İhtilali'nin önemli simalarından biri olan Maximilien Robespierre 1794'te “Halk hükümetinin dayanağı, barışta erdem ise eğer, devrim içinde de hem erdem hem de terördür: Gerçekten de, erdemin olmadığı yerde terör kıyıcıdır, terörün olmadığı yerde de erdem güçsüzdür. Terör, tetikte duran, sert, yumuşama bilmez bir adaletten başka bir şey değildir” demektedir. İşte bu tarihten sonra terör siyasetini uygulamaya koyan “Kamu Asayiş Komitesi” ajanları da terörist olarak adlandırılmıştır. Robespierre liderliğindeki Jakobenler, yaklaşık üç yıllık hâkimiyetleri boyunca binlerce kişiyi, muhaliflerini, diğer siyasi görüşlere sahip meclis üyelerini, birçok sivil ve hatta kendi üyelerini dahi katletmişlerdir.¹⁴

Fransız ihtilali sonrası bir çok kişinin başı kesilmiş tarihin bu kanlı dönemi boyunca 300.000 insan tutuklanmış, pek çoğu hapisanelerde veya yargılanmadan ölürken 17.000 resmi olarak öldürülmüştür. Fransız ihtilali boyunca rakiplerine karşı jakoben yönetim uygulanmıştır. Fransız ihtilali sonrası siyasi rejimleri değiştirmek için terör uygulanmıştır. Fransız ihtilalin yapıldığı dönem de terör kelimesi olumlu anlamda kullanılmıştır.¹⁵

¹³ SELVİ, a.g.e, s. 2-4

¹⁴ SELVİ, a.g.e, s. 2- 4

¹⁵ BOZKURT ve KANAT, a.g.e, s. 48

Dünya tarihinin dönüm noktalarından biri olan Fransız İhtilali birçok şeyi değiştirdiği gibi terörizm kavramını da dünyaya tanıtmıştır. Dolayısıyla terör kavramının ilk olarak ortaya çıkması ve kullanılması, doğrudan bir devlet terörüyle alakalıdır. Terör, ihtilalle yönetimi ele geçiren bir grubun önce rakiplerini, devamında ise kendi içlerindeki muhaliflerini ve halktan hayli insanı devlet imkânlarını kullanarak katletmeleri ve bu tür gelişmeleri ifade etmek için kullanılmıştır. Fakat daha sonraki yıllarda bu terim, devlet terörü dışında, belli sayıdaki insan grubunun “siyasi hedeflere ulaşmak için korku ve dehşetin planlı olarak yaygınlaştırılması” gibi geniş bir anlam da kazanmıştır.¹⁶

Bugün terör kavramı Fransız ihtilaliyle gelen bir kavram olarak kabul edilse de terör insanlık tarihi kadar yaşattır. Terörizm insanoğlunun yarattığı bir kavram olduğuna göre bu kavramı insanoğlunun var oluşuna Kabil’in Habil’i öldürmesine kadar dayandırmamız mümkündür.¹⁷

Modern terörizmin kurumsal kökleri Napolyon döneminde ortaya çıkan gizli Karbonari örgütünün yapısında bulunabilir. Kömür yakıcılar anlamına gelen ve Mason teşkilatlarından etkilenecek XIX. yüzyılın başında İtalya’da kurulan bu örgüt, İtalyan Birliği’ni sağlamak amaçlamıştır. Bu örgütün daha sonraki dönemde birçok oluşuma örnek teşkil etmiştir.¹⁸

Terörizm ilk ortaya çıktığı günden bu yana içeriğini aynen korumuş bir örgüt değildir. İnsanlık değiştikçe terörizmin amacı yöntemleri, amaçları, aktörleri değişmiştir. Bir dönemde terörün bugünkü manada kötü anlamda kullanıldığı gibi olumlu anlamda kullanıldığı olmuştur.¹⁹

¹⁶ SELVİ, a.g.e, s. 2- 4

¹⁷ BOZKURT ve KANAT, a.g.e, s. 40

¹⁸ SELVİ, a.g.e, s. 2- 4

¹⁹ BOZKURT ve KANAT, a.g.e, s. 40

Fransız ihtilali Devlet terörü olarak bilinen ilk ihtilaldir. Fransız ihtilalin yanında Nazi Almanya lideri Hitler İktidarı boyunca (1933-1945) kurmuş olduğu kamplarda oniki milyon kişinin ölmesine neden olmuştur. Bunlardan kimileri işkenceden, kimileri gazdan yanarak, kimileri de idamla can vermişlerdir. Yine Hitler yönetiminin başlattığı ikinci dünya savaşında 50 milyon insan ölmüştür. İnsanlık tarihinde 5 yıl içerisinde bu kadar insanın öldüğü tarihi rastlanmamaktadır. Hitler gibi Stalin de milyonlarca insanın ölümünden sorumludur. Görev süresi olan 03 Nisan 1922 ile 05 Mart 1953 tarihleri arasında 40-50 milyon civarında kişilerin hapisane yâda köle kamplarına gönderildikleri, bunlardan 15-25 milyon insanın idam edilerek yâda açlık yâda hastalıktan öldüğü bazı kaynaklara göre de 60 milyon insanın ölümünden sorumlu tutulmaktadır ve bu ölümler devlet terörü olarak tarih sayfasında kara bir leke olarak yerini almıştır.²⁰

1850'lerden sonra soğuk savaşın başlamasıyla terörizmin belirli bir amaca ulaşmak için sistemli bir şekilde kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Rus ihtilalci gruplarının yanı sıra İrlandalı, Makedon ve Ermeni gibi radikal milliyetçi gruplar özerklik ve bağımsızlıkları için terörü kullanmışlardır. Fransız İhtilali'nin bir sonucu olarak ortaya çıkan yeni şekillenmiş milliyetçilik ve vatandaşlık fikirleri modern bir terör anlayışı ortaya çıkarmıştır. Marksizm gibi yeni politik ideolojilerin ortaya çıkışı mevcut düzende üretken bir karışıklık anlayışı doğurmuştur. Bu bağlamda “fili propaganda” teorisi bu dönüşüm sürecinde ilgi görmüş, buna göre şiddet, toplumun algılamasını etkilemede tek güvenilir hareket tarzı olmuştur. Hükümetleri ve sosyal müesseseleri yıkmak için kişisel ve kolektif şiddeti kullanmanın en hararetli savunucuları Ermeni komitelerine ilham vermiş olan XIX. yüzyılın ikinci yarısındaki Rus anarşistleri olmuşlardır.²¹

²⁰ Zafer CİRHİNOĞLU, Terör ve Toplum, Gündoğan Yayınları, İstanbul, 2004, s. 140

²¹ SELVİ, a.g.e. s. 2- 4

3. TÜRKİYE’NİN TERÖRİZMLE MÜCADELESİ

20. yy bilim, teknoloji ve düşünce hayatındaki ilerlemelerin yanında büyük acılara ve insan kayıplarına neden olan iki büyük dünya savaşına sahne olmuştur. Bu savaşlardan sonrasında dünya dengeleri değişmiş sıcak savaşlar yerini soğuk savaşlara bırakmıştır. Soğuk savaş döneminde terörizm uluslararası mücadelelerde kullanılan en önemli politikalarından birisi olmuştur. Bazı aydınlar terörizmin modern çağın ürünü olduğunu ifade etmektedirler.²²

Birinci dünya savaşından sonra dünyada adaletiyle nam yapmış Osmanlı devletinin yıkılmasıyla, dünyada dengeler altüst olmuştur. İkinci dünya savaşında ölen insan sayısı 50 milyon civarındadır. Gelişmiş silahların var oluşu sonucunda da insan kaybının bu kadar fazla olması devletleri soğuk savaşa girmelerinde etkili olmuştur. Günümüzde de Terör örgütlerinin en yoğun faaliyet gösterdiği ülkeler Osmanlı Devletininim egemenliği altında bulunan ülkelerdir.

Türkiye’ de terör soğuk savaş döneminde 1970 yıllardan itibaren girmiştir. İlk önce sol terör örgütleri faaliyete başlamış ve sol örgütün eylemlerine paralel olarak sağ terör örgütlerinin eylemleri gelişmiştir ve sonrasında 1984 yılında bölücü terör örgütü, 1990 yıllarda dini terör örgütleri eylemleri devam etmektedir.²³

Türkiye ‘de Marksist-Leninist faaliyetlerin alt zemini 1946 yılında çok partili hayata geçiş döneminden itibaren başlamıştır. Bu dönemde düşüncelerini daha serbest dile getirilmesi ile birçok yazar Marx’ın, Lenin’in, Mao’nun, Tito’nun ve Latin Amerika’da faaliyet yürüten che Guavere’nin eserlerini Türkçeye çevirmişler ve sol fikirler gençler üzerinde oluşmaya başlamıştır. 1961 anayasasının getirdiği

²² Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi yayınları, Türkiye’nin terörizmle mücadelesi 3.Bölüm s. 1-3

²³ Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi yayınları, Türkiye’nin terörizmle mücadelesi 3. Bölüm s. 1-3

aşarı özgürlükler sayesinde de, 1960 sonrası terörizm faaliyetlerinin ideolojik alt yapısı oluşturduğu söylenebilir. 1974 yılın da çıkarılın af sonrası Marksist-Leninist düşünceyle rejimi değiştirmek isteyen militanlar serbest kalmış ve daha programlı planlı bir şekilde faaliyetlerini sürdürmüştür. Sol militanlarının karşısına sağ kesimde örgütlenmesiyle sağ sol çatışmasın 1978 ile 1980 yılları arsında iyice artmış 5.241 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. O dönemde sağ ve sol ‘dan tanınmış gazeteci, politikacı yazarlar öldürüldü sağ kesimden Gün SAZAK, İlhan Egemen DARENDELİUOĞLU, Hamit FENDOĞLU, sol kesimden Ümit KAFTANCIOĞLU, Abdi İPEKÇİ, Bedrettin CÖMERT öldürülmüşlerdir. Yine o dönem de mezhepsel kışkırtmalar la Kahramanmaraş ve Çorum da meydana gelen olaylarda birçok vatandaşımız öldürülmüştür. Ünlü sağcı militanlardan Haluk KIRCI dönemin tanıklarından biri olarak kaleme aldığı hatıralarında sağ-sol çatışmasında figüran olarak nasıl kullanıldıklarını şöyle anlatmaktadır.²⁴

“Sonraki yıllarda Mamak Askeri Cezaevinde yatarken, birçok solcu genci tanıma fırsatım oldu. Hepimiz üç aşağı beş yukarı, aynı sosyo-ekonomik kesimlerin ve dar çevrelerin ezilmiş, horlanmış çocuklarıydık. Hepimizin anası-babası, eğitimi, yaşantısı, geliri, giyimi birbirine benziyordu. Yani kör kuyularda yetişmiş çiçeklerden farkımız yoktu. Hepimizin rengi, dokusu, yaprağı ve kökü aynıydı. Fakat hayatın cilvesine bakın ki hem birbirimizle savaşır, hem de aynı kaderi paylaşır olmuştuk. İşin daha ilginç yanı ise bizi dipsiz kuyulara atanların ve böylelikle toplumu kurtardıkları zannedenlerin halleriydi.”

Haluk KIRCI bu sözleriyle sağ sol çatışma döneminde bu vatan evlatlarının nasıl birbirine düşürüldüğünü dönemin canlı şahidi olarak anlatıyor.

²⁴ Necati ALKAN, Gençlik ve Terörizm, Emniyet Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2002, s. 56-61

1980 öncesi sağ sol çatışmasında 5.241 genç vatandaşımız hayatını yitirmiş ve 14.152 kişi yaralanmıştır. İstiklal savaşında Sakarya savaşın da verdiğimiz kayba denk gelen bu rakamlar yaşanan terörün iç savaş boyutuna geldiğini göstermektedir.²⁵

Sağ sol çatışması 1980 askeri müdahalesiyle birden durmuş ve 1989 yılından sonra Sol terör örgütleri komünist rejimlerin çökmesiyle ideolojik modellerini kaybetmiş ve etkisi azalmaya başlamıştır. Sağ-Sol terör örgütlerinin eylemleri zayıfladığı bir ortamda PKK terör örgütü faaliyet başlamıştır. PKK terör örgütü ile yapılan mücadelede 30.000 yakın vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. 1990 yıllarda PKK terör örgütünün eylemlerinin arttığı bir ortamda dini motifli Hizbullah terör örgütü eylemlerine başlamış ve birçok insanımızı öldürerek mezar evlere dönüştürmüştür. 2000 yıllarda ise uluslararası dini motifli örgüt olan El kaide terör örgütü unsurlarının yaptığı intihar eylemlerinin hedefi olmuştur.²⁶

Terör sorunu uluslararası çözümü gerektiren, devletler için ciddi bir sorundur. Türkiye bugün ekonomisinin önemli bir kısmını, terörle mücadeleye ayırmaktadır. Yıllardan beri enflasyon sıkıntısı çekmemizin en önemli sorunlardan birisinin teröre aktarılan önemli maddi kaynaklardır.²⁷

Yapılan araştırmalara göre yalnızca PKK terör örgütüyle mücadelede Türkiye'ye maliyeti 300-400 milyar dolar olduğu ifade edilmektedir. Terör, Türkiye'nin gündelik yakından yaşamından, ekonomisine, siyaset ve diplomasisine kadar her şeyini çok yakından etkilemiş ve hala etkinliğini sürdürmeye devam etmektedir ve PKK terör örgütü Türkiye'nin çok ciddi problemlerinden biridir.²⁸

²⁵ Tolga UYAR, Terörle Mali ve Hukuki Mücadele, Adalet Yayınevi, 2008, Ankara, s.19

²⁶ Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi yayınları, Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi, s.1-3

²⁷ Ali KUYAKSİL, Türkiye'de Terör ve Terörün Kaynakları, Polis Dergisi Sayı 40, Ankara, 2004, s.89

²⁸ Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi yayınları, Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi, s.1-3

Terör örgütü PKK 1978 yılında Diyarbakır Lice/Fis–Ziyaret köyünde Marksist/Leninist ideolojiye referans olarak kurulmuş bir örgüttür. İlk dönem yapılanmasında propaganda elaman kazanma faaliyetlerine önem veren örgüt küçük çaplı silahlı eylemler gerçekleştirmiştir. İlk 1984 Eruh-Şemdinli saldırısıyla yoğun şiddet eylemlerine başlamıştır. Örgüt kurulduğu ilk günden bu yana “Türkiye, Irak, Suriye, İran toprakları üzerinde birleşik bağımsız “Kürdistan devleti” kurmayı hedeflemiştir. Terör örgütü PKK zamana ve uluslararası konjektöre göre ideolojisinde, stratejisinde, faaliyetlerin de, eylem metotlarında ve yapılanma sürecinde değişiklikler gerçekleştirmiştir. Nisan 2003’de Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi (KADEK), Kasım 2003 ‘te Halk Kongresi KONRE/GEL ve Mart 2005’te Kürdistan Demokrasi Konfederalizmi (KCK) olarak adını duyurmuştur. Örgütün üst yönetimi Kuzey ırakta örgüt kamplarında bulunmakta, örgüt yönetimi kendilerini KCK olarak adlandırmakta örgüt kadrolarına ve müzahir kesime talimatlar vermektedir. Terör örgütü PKK şiddet eylemlerine başladığı 1984 yılından buyana 2011 yılsonuna kadar ülke genelinde 11.415 silahlı saldırı, 9.684 silahlı çatışma ve 6.317 patlama meydana gelmiş; toplam 4.815 vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve 7.968 vatandaşımız yaralanmış; 331 polis 4.770 asker ve 1.367 geçici köy korucusu şehit olmuş, 3.569 polis, 10.952 asker ve 1978 geçici köy korucusu yaralanmış; 20.717 örgüt mensubu ölü 831 örgüt mensubu yaralı ele geçirilmiş; 4.755 örgüt mensubu da teslim olmuştur.²⁹

Terör örgütünün ekonomik maliyetine Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ünsal Ban verdiği bilgiye göre, Türkiye'nin kalkınmasının önündeki en büyük engellerin başında PKK terör örgütünün olduğunu, Son 27 yılda PKK'nın ülke ekonomisine doğrudan maliyetinin 550 milyar TL olduğunu belirtmektedir. Prof. Dr. Ban, yaptığı yazılı açıklamada, PKK terör örgütünün eylemleri sonucunda gerçekleşen güvenlik harcamalarındaki artışlara bakıldığında 296 milyar 382 milyon liralık bir ekonomik maliyet olduğunu, Terör olaylarından

²⁹ EGM Yayınları, PKK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu, Ankara, 2012/2

kaynaklanan göç hareketinin Türkiye ekonomisine doğrudan ve dolaylı maliyeti ise 70,81 milyar TL olduğunu belirtmektedir.³⁰

Sonuçlara bakıldığında durumun çok vahim olduğu anlaşılmaktadır. Bu yüzden dolayı örgütle bütüncül bir yaklaşımla mücadele etmek gerektiği anlaşılmaktadır. Silahlı mücadelenin yanında terörle psikolojik mücadelenin yapılması gerekmektedir. Toplum Destekli Polislerin Küçük Paralarla büyük işler yaptığı bir günlük bir gezi faaliyeti ile öğrencilerin-çocuk ve gençlerin kalplerini kazandıkları, örgüte sempatican çocukların fikirlerinin olumlu yönde değişiklik anlaşılmaktadır.

4. TERÖRİZMİN AMACI

Terör örgütlerinin amaçları, eylemlerde bulunduğu ülkelere göre farklı olmaktadır. Ayrıca amaçlarında da, eylemde bulunduğu ülkelere ve benimsedikleri ideolojilerine göre farklılık göstermektedir. Terör örgütlerinin uzun dönemdeki hedefi mevcut siyasal düzeni şiddet kullanmak suretiyle yıkarak, kendi ideolojileri doğrultusunda yeni bir sistem kurmaktır. Terör örgütlerinin gerçekleştirdiği hiçbir eylem amaçsız ve sebepsiz olamaz. Örgütler yaptıkları eylemler sonrasında devletin unsurlarını kendi üzerlerine çekmeye ve devleti hata yapmaya ve vatandaşları devlete karşı tepki göstermeye çalışır, halkı teröristleri desteklemeye iterler.³¹

Terör örgütleri yapılacak eylemlerde bir davayı veya anlaşmazlığı yerel, ulusal ve uluslararası boyutta sorun haline getirerek çözümünü konusunda çareler ararlar. Yapmış oldukları eylemlerde dikkat çekmeyi, kargaşa ortamı yaratmayı, gücünü ve

³⁰ <http://www.haber7.com/guncel/haber/789966-pkk-terorunun-maliyeti-550-milyar-tl> Erişim Tarihi:30.04.2014

³¹ Alpaslan ÇALIŞKAN Vd. Kara Para Aklama Terörün Finansmanı ve Suç Gelirleri ile Mücadele AB ve Türkiye Yaklaşımı, EGM KOM Daire Başkanlığı Yayınları , Ankara 2008, s. 140

etkinliğini artırmayı, kitleleri taraf olmaya zorlamayı, toplum direncini zayıflatmayı, yandaşlarına itirazsız itaat etmeyi amaçlamaktadırlar.³²

Terör örgütlerinin programında öldürme ve şiddet vardır. Eylemini gerçekleştiren bir teröristin hedefinin özgürlüğüne kavuşmak amacıyla değil, ideolojisini kamuoyuna duyurmak için eylemini gerçekleştirir.³³

Sulhi DÖNMEZER'e göre terörizmin iki temel amacı vardır. “Bunlardan birincisi yakın amaç olarak nitelenen şiddet, cebir, tehdit, korkutma, yıldırma yoluyla komu düzenini esaslı şekilde ihlal etmektir. İkincisi ise esas amaç olarak örgütün ideolojisine uygun bir devlet kurmak veya ülkenin belli bir parçasını koparıp orada ayrı bir devlet kurmaktır”.³⁴ Olduğunu belirtmektedir.

Terör örgütleri bir kazanım elde etmek bazı güçlere aracılık etmek gibi amaçları da vardır. Buna benzer durumlarda terörizmin amacı belirli bir ülkede çıkar elde etmek amacıyla ülke ve toplumda belirli ortamların oluşmasına aracılık etmektedir. Stratejik açıdan önemli bir konumda olan ülkemizin sürekli terör tehdidi altında yaşamasının bir takım güçlerin ülkemiz üzerinde çıkar hesaplarının bulunduğu terörizmin amacının da bu ortamı sağlamak için eylemler yapılmaktadırlar. Terörizm bazı ülkeler tarafından bir başka ülkeyi ekonomik açıdan, özgürlükler açısından zayıflatmak, istikrarsızlaştırmak için bir araç olarak kullanılmaktadırlar.³⁵

Terör örgütleri toplum içerisinde potansiyel çatışma ortamlarını kullanarak kendilerine toplumsal destek sağlamayı amaçlarlar. Terör örgütleri kimi zaman etnik

³² Ömer URHAL, Küreselleşen Dünyada Güvenlik , Adalet Yayınevi, Ankara, 2009, s. 313

³³ ÇALIŞKAN Vd. a.g.e, s. 141

³⁴ URHAL a.g.e, s. 313

³⁵ ÇALIŞKAN Vd. a.g.e, s. 140

kimi zaman dini, kimi zaman sosyal problemleri temel alarak amaç ve hedeflerini belirleyen terör örgütleri devletler için mücadele edilmesi zor bir rakip haline gelebilmektedirler. Toplumun farklı kesimlerini karşı karşıya getirerek çatıştırılmaya çalışılması, toplumun birlik ve bütünlüğünün bozulmaya çalışılması terörün başka bir hedefidir. Türkiye Alevi-Sünni, Laik-Anti laik, etnik ayrımcılık gibi sosyal-kültürel konuların temelinde insanların gruplaşmalara ve çatışmalara itilmek istenmeleri bu duruma örnek olarak verebiliriz.³⁶

Terörün Türkiye deki amacının ülkemizin stratejik konumundan dolayı önemli bir ülke olması nedeniyle sanayileşmeyi, ülkenin kalkınmasını, güçlenmesini engellemektir. Terör insanların psikolojik durumlarını bozan ve ülkedeki siyasi sosyal ve ekonomik istikrarın en büyük düşmanıdır.³⁷

5. GENEL OLARAK TERÖRÜN ORTAYA ÇIKIŞ NEDENLERİ

İnsanların terörizm faaliyetlerinin içinde bulunmasının nedenleri konusunda uzmanların farklı değerlendirmeleri bulunmaktadır. Örnek verecek olursak, sosyal faktörlerin neden olması, toplumda din, mezhep ve tarikat ayrılıklarının olması, eğitim düzeyinin düşüklüğü, etnik ayrılıkların bulunması, azınlık unsurlarının varlığı, toplumun ideolojik kamplara ayrılması, genel ahlak anlayışının yozlaşması ve toplumun bölünmezlik bilincini kaybetmesi terörün sosyal nedenleri olarak gösterilmektedir. Bazı uzmanlara göre ise, terörizmin artış sebepleri arasında, aile, kabile, millet, devlet gibi kavramların insanlar üzerindeki etkisinin yok olması veya gittikçe azalması, dini insani, ahlaki ve vicdani değerlere bağlılığın azalması veya bunların deformasyonu, idealist felsefi değerlerin yerinde materyalist anlayışın

³⁶ URHAL, a.g.e, s. 314

³⁷ ÇALIŞKAN Vd. a.g.e, s. 141

alması, insanların ihtiyaç ve ihtiraslarının artmasının etkin olduğunu ileri sürülmektedir.³⁸

Terör olgusu bilim insanları tarafından yapılacak araştırmalar ve inceleme neticesinde ve üst düzeyde analiz edilmesi gereken bir kavramdır. Ayrıca terörü anlamak adına yapılması gereken en önemli Şey derin bir perspektiften bakarak yüzeysel bir başka görünmeyenleri de görebilmeyi başarabilmektir. Derin görüş baktığımız resmin geri planını ve resimle görünmeyenleri de görmemezi gerektirir. Hiçbir görüntü gerçeği bütünü yansıtmaz. Bu nedenle gerçekliği çıplak görüntüsünden daha ileri bir safhada, her yönüyle bütüncül bir yaklaşımla araştırmak, doğruları bulmak adına önemli bir adımdır. Tarafından yıkıcı yıpratıcı ve acımasız bir kör döğüşün ortaya çıkışındaki sebepleri bilmek belki en önemli kısımları oluşturur.³⁹

Bekir ÇINAR, “terörü bünyedeki mikroba benzeterek, terörü her türlü siyasal sistemde bulunan bir mikrop olarak kabul ediyor. Bu mikrop, siyasal bünyenin sağlamliğı ve işlerliği ölçüsünde ortaya çıkacaktır. Eğer sistem iyi çalışmıyorsa terör, bir olumsuz unsur olarak ortaya çıkacak ve siyasal sistemin işlemesine engel olacaktır”⁴⁰ ifadesini kullanmaktadır.

Terörizmin nedenlerinden bazılarının dünyanın bütün terör eylemlerini ortak nedenlerini oluştururken, bazılarının ise yalnız o devlete veya devlet içerisinde faaliyet gösteren terör örgütüne ait özelliklerden kaynaklandığı, dolayısıyla, birçok nedene bağlı olarak terörizmin nedenlerini çoğaltılabileceği söylenebilir.⁴¹

³⁸ URHAL, a.g.e, s. 353

³⁹Ađrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları 1. Basım Başak Matbaacılık, 2012, s. 39-44

⁴⁰ URHAL, a.g.e, s. 355

⁴¹ URHAL, a.g.e, s. 353

5.1. Milli Şuurdaki Zayıflama

Birlikte yaşama azmi gösteren milletler açısından en önemli problemler milli şuurdaki zayıflama ile ortaya çıkar. Milli şuur bir nevi insanları birlikte yaşaması için tutkal vazifesi görür. Burada sözü edilen faktörlerden bir kısmının dahi problem olarak bir araya gelmesiyle artık millet olarak birlikte olmanın koşullarının ortadan kalktığı fikri fertler arasında kök salmaya başlar. Milli şuurdaki zayıflama zaman içerisinde ülke bütünlüğüne ve birliğine önemli zararlar vermektedir. Tarihe bakıldığında milli şuur en üst düzeyde tutan devletler hep önde olmuşlardır. Bu devletler kendi vatandaşlarına yüksek kalite de yaşam standardını oluşturmasının yanında medeniyet tarihlerinde ciddi izler bırakılmışlardır. Aslında bu insanlık tarihi boyunca var olan değişmez bir gerçektir. Günümüz devletlerin de bakıldığında kendi vatandaşlarına temel hak ve özgürlüklerin kullanılması konusunda dünyada söz sahibi, lider ülke olmuştur.⁴²

Toplumda meydana gelen huzursuzlukları kendine pay çıkaran karanlık güçler, Milli birlik ve beraberlik duyguları zayıflamış toplumların terörist eylemler için uygun ortamlar oluşturmaktadır. Bir kısım karanlık güçler toplumun içerisindeki, kirli emellerini gerçekleştirmek için farklı yapıları araştırarak ve bu doğrultuda strateji geliştirmektedirler. 1960 yılında yurtdışında hazırlanan bir haritada, ülkemizdeki siyasi yapı köy köy, mahalle mahalle, irdeleniyor ve nerede, ne kadar alevi, Sünni –Kürt-lav Vb. etnik unsurların bulunduğu haritada gösterilmektedir. Milli şairimiz Mehmet Akif ERSOY “Tefrika girmeden, bir millete düşman giremez; toplu çarptıkça yürekler onu top sindiremez” sözü milli birlik ve beraberliğimizin ne kadar önemli olduğunu anlatmaktadır.⁴³

Zaman Gazetesi Yazarı Ahmet ŞAHİN yazısında Ülkemizde Eğitim alanında incelemede bulunan uzman Japon heyeti ile davet ile geldikleri Türkiye'deki

⁴² Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

⁴³ Serdar BAYRAKTUTAN, Anne Ben Geldim, Karakutu Yayınları, İstanbul, 2011, s.108

araştırmalarını tamamladıktan sonra zamanın Başbakanı Turgut zal'ın huzuruna çıkar ve gençlerimiz üzerindeki eğitimin yetersizliğini şu soğuk cümle ile ifade ederler: “siz bu eğitimle genlerinize millî şuur vermeniz mümkün değildir.”

“Biz gençlerimize milli şuur kazandırmak için şok testler uygulayarak başlarız. nce çocukları uçak kadar hızlı giden trenlere bindirir ve çok katlı yollardan geçiririz. En stn teknolojiyi gösterir, robotlarla çalışan dev fabrikalarımızı gezdirimiz. Bu baş döndürücü teknoloji karşısında sarsılan ve şoke olan çocuklarımıza deriz ki: ‘İşte gördüğünüz bu hızlı trenleri ve üstün teknolojiyi sizin atalarınız yaptı. Eğer siz daha çok çalışırsanız daha hızlı giden ulaşım araçları yapar, daha üstün teknoloji meydana getirir, daha modern fabrikalar kurarsınız. Sonra ocuklarımızı Hiroşima ve Nagazaki'ye götürüp düşmanın harap ettiği bölgelerimizi gezdirimiz ve bu defa da onlara deriz ki: Bakın, eğer siz birlik beraberlik içinde çalışmazsanız, işte düşmanlar sizin ülkenizi böyle yakar yıkar, bu hale getirirler. Ama birlik beraberlik içinde çalışırsanız, güçlü olursunuz, düşmanlarınız size saldırmaya cesaret edemezler. Dünyadaki devletler size saygı duymaya mecbur kalırlar. Artık birlik beraberlik içinde çalışmak ve çalışmamak konusunda kararınızı siz verin... Bu rneklerle çocuklarımız kendilerine gelerek iyi ve çalışan birer Japon genci olma yolunda millî bir şuur ve heyecanla okumaya yönelirler.”

Japon heyeti milli şuur konusunda verdikleri eğitimi anlattıktan sonra Türkiye için milli şuur konusunda nerileri sorulur. Heyecanlanan Japon eğitimci hemen cevap verir: “Sizin Hiroşima ve Nagazaki gibi yerleriniz bizimkilerden çok daha etkilidir. Bir metrekaireye bin merminin düştüğü

Çanakkale Zaferi'nin kazanıldığı tarihî savaş alanları sizde. Çocuklarınızın ve gençlerinizin şok olması için yeter de artar bile Çanakkale. Dünyanın en gelişmiş ve güçlü ordularına karşı Türkler olmazları öldürüyor ve bütün dünyayı hayretler içerisinde bırakan bir zafer kazanıyorlar. İmanın, azmin, birlik beraberliğin neleri yendiğini ispatlıyorlar burada. İşte sadece bu olay, bu bölge ve bu zafer dahi gençlerinizin millî şuur kazanmalarına yetecek örneklerle doludur. Bu sebeple gençlerinizi gruplar halinde Çanakkale'ye götürüp gezdirmelisiniz. Her Türk genci Çanakkale savaşlarının yapıldığı bölgeyi bilerek gezmeli, atalarının ne olmazları başardığını gururla görmeli, iftiharla öğrenmelidirler. Daha sonra onlara demelisiniz ki: Sizler de birlik beraberlik içinde çalışmazsanız düşmanlarınız yine gelirler, Çanakkale'yi işgal etmeye kalkışır, yurdunuzda özgür yaşamayı size layık görmezler, tutsakları durumuna düşürmek isterler... Ama çalışır, teknolojiyi yakalarsanız ülkenizi kalkındırır, ilerleyen ülke haline getirirsiniz. Başınız dimdik durursunuz yabancıların karşısında...⁴⁴ Şeklinde Japon heyeti öneride bulunmuştur.

Japon eğitimcilerin verdikleri bu millî şuur oluşturma örnekleri bizlere hem ibret hem de ikaz mahiyetindedir. Kendi değerlerimizi kendi çocuklarımıza anlatma konusunda ne kadar ihmallerimizin olduğu Japon eğitimcilerin ikazıyla bir daha ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ben Siirt'li gençleri Çanakkale ziyareti sonrasında gezdiğimiz yerlerden gezi dönüşü tek aklında kalanlar Çanakkale idi. Gezdikleri yerler Ankara en güzel yerleri, Bursa tarihi yerleri, İstanbul gibi rüya şehir geziyorlar ama tek aklında kalan kendilerini etkileyen yerin Çanakkale olduğunu bizzat gördük.

⁴⁴ <http://forum.memurlar.net/konu/653049/> Erişim Tarihi:01.06.2014

Yani görünüşte Ormanlık ağaçlık bir yer. Ama Çanakkale de ayrı bir mistik hava o çocukları etkilendiklerini gördüm. Yine Çanakkale'nin birlik ve beraberliğimizi artırdığına örnek olarak PKK terör örgütüne katılmayı kafaya koymuş Çanakkale şehidi torunu bir Van'lı gencin babası tarafından kendisine öğüdünü ve PKK terör örgütüne katıldıktan sonra teslim oluş hikâyesi;

“Babam çok dertli bir insandı, az konuşur ama öz konuşurdu. Kırsala gideceğimi nereden anlamıştı bilmiyorum ama beni karşısına alarak ‘Oğlum Bir gün Bu Ülkeye İhanet Etmen Düşüncesi Aklından Geçerse Önce Çanakkale’ye Git Orda Yatan Şehit Dedenin Mezarını Bul Ona Bir Fatiha Oku Ondan Sonra Ne Yaparsan Yap’ demişti. O sırada ne demek istediğini anlamadım ama bu sözleri aklımdan hiç çıkmamıştı. Yine de aileme İstanbul’a çalışmaya gidiyorum diye evden çıkmış bir başkasının pasaportuyla yurt dışına çıkmış ve hınere kampına gelmişim. Bu arada dikkatimden hiç kaçmayan şey bizi gittiğimiz o ülkede ülkenin istihbarat ajanları karşılıyordu. Hatta Hınere kampına götüren kuryede istihbarat ajanı idi. Bu kampta eğitimlere başladık askeri ve siyasi eğitim almaya başladık. Metropol eylemlerini gerçekleştirmek için Özel Kuvvetler de eğitim alıyorduk. Eğitimimi tamamladıktan sonra metropole gönderilmek üzere Tunceli’ye gönderildim. Tunceli’de kırsaldakilerin örgütteki yozlaşmalardan ve yaşamın zorluklarından bunaldıklarından dolayı örgütten kaçmak için fırsat kolladıklarını gördüm. Tunceli’den sonra İstanbul’a geldim. İstanbul’da sekiz ay kaldıktan sonra örgütten kurye vasıtasıyla not geldi. Notta 200 Euro para, samsun paketindeki sigaraların içleri boşaltılarak zulalanmış sekiz adet elektrikli fûnye ve eylem yapacak yerin keşfini yaptıktan sonra kendisini aradığım zaman bana A4 patlayıcı gönderecek kişiye ait telefon

numarası ve eylem yapacak yer... Okuduğumda kalbimi yerinden çıkarırcasına hareketlendiren, damarlarımda akan kanı durduran ve vücudumu buz kestiren eylem yeri... Bu yeri ne ban yazayım ne de siz okuyun, ama bir düşünün, insanım hiç kimsenin aklından geçemeyecek bir yer... 14 Temmuz ile 15 Ağustos tarihleri arasında bu eylemi yapmamı istemişlerdi. Şimdi bu satırları yazarken bile ellerim buz gibi oldu. Ağlamayışım, içimde kopan fırtınaların göz pınarlarımı dondurduğundandır. Bunalmıştım; kendimden, bulunduğum yerden, mümkün olsa dünyadan kaçmak, uzaklaşmak istiyordum. Çaresizlik içinde bir çıkış yolu ararken babamın vasiyeti aklıma geldi. A baba! Bilmeniz sizleri ne çok özledim. Hemen atladım ve Çanakkale'ye gittim. Bulacaktım; Van'lı dedemin mezarını bulacaktım. Nihayet başındaydım. Oturdum, ağladım, ağladım, ağladım... Buluncaya kadar epey dolaşmış ve ülkemizin her yöresinden şehit düşen dedelerimizin olduğunu görmüştüm. Yoruluncaya kadar hepsine Fatiha okudum güneş batmak üzereydi. Ama benim içim aydınlanmıştı. Bir an önce İstanbul'a dönmeli ve teslim olmalıydım..."⁴⁵ Sonrasında polisi arayarak teslim oluyor. Polisin kendisine gösterilen sıcak ilgisi bu genci çok etkiliyor ve mektubu yazıyor.

5.2. Ekonomik Nedenler

Terörizmi ortaya çıkaran nedenlerden biriside ekonomik nedenlerdir. Günümüzde insanlar barınma, beslenme ve sosyal ihtiyaçlarını yeterli düzeyde

⁴⁵ BAYRAKTUTAN, a.g.e, s. 79-83

karşılatabilmek için mutlaka ekonomik imkânlarla sahip olması gerekmektedir. İnsanlara ekonomik kaynaklardan adil bir biçimde yararlanma ancak devlet ve ona bağlı organlar aracılığıyla mümkündür. Ekonomik alanda adaletin tesis edilebilmesi, devleti temsil eden birimlerin ve o birimlerde görevlilerin görevlilerini aksatmadan, doğru dürüst, azim ve gayretleri ile doğru orantılıdır. Bu açıdan bakıldığında devletin iyi organize olmaması ve kaynakların adil dağıtılmaması noktasında başarılı olmaması art niyetli oluşumlar tarafından istismar edilmektedir.⁴⁶

Ekonomik koşullardaki olumsuzluğun, terör örgütlerine desteği arttırdığını yapılan bazı araştırmalarda gözlenmektedir. Ekonomik sıkıntı içindeki şahısların kazanılması terör örgütleri tarafından çok daha kolaydır. Çünkü işsiz olan ve ekonomik durumu zayıf olan kişiler kendilerini toplum tarafından dışlanmış olarak gördükleri için özgüvenlerini de kaybetmişlerdir. Terör örgütlerine katılan örgüt mensuplarının ailelerinin büyük çoğunluğunun düşük gelir düzeyine sahip oldukları göstermektedir. Ekonomik açıdan iyi olan ailelerin çocukları da örgütlere katıldıkları görülmekte fakat fakir ailelere göre bu çok daha azdır.⁴⁷

Devletin oluşturduğu adalet sistem içerisinde bu imkânları doğru yoldan sahip olmayanlar farklı arayışlar içerisinde olurlar. Milli gelir dağılımındaki dengenin bozulması, işsizliğin artması devamlı artan enflasyon sonucu halkın ekonomik sıkıntılarla karşı karşıya kalması gibi nedenlerle insanlar terör dâhil farklı oluşumlara ve tepkisel hareketler içerisinde bulunabilmektedirler.⁴⁸

Ekonomik nedenleri terörün başlaması ve gelişmesine yardımcı olan faktörlerden, geri kalmışlık sorunu, kalkınma adalet sorunu, milli gelirin adil dağıtılması sorunu, ekonomik dar boğazlar sorunu, bozulmuşluk, çürümüşlük kolay kazançlar, beklentiler ve özlemler olarak sıralanabilir. Teröre neden olan ekonomik faktörler arasında da, toplumun veya bir topluluğun ortalama gelir seviyesinin çok

⁴⁶ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

⁴⁷ URHAL, a.g.e, s. 354

⁴⁸ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

düşük veya gelir dağılımının dengesiz olması, gelir dağılımı adaletsizliğinin sınıflaşmaya yol açması, gizli ve açık işsizlik oranının giderek yükselmesi, ekonomik yönden dışa bağımlılık ekonomik kurumların yetersizliği toplu grevlerin in ve lokavtların baş göstermesi, toplu işten çıkarmaların artması, işçi sendikalarının ideolojik olarak kamplaşması, devletin ekonomi üzerindeki kontrolünü kaybetmesi, kronik enflasyonun ortaya çıkması ve kontrole alınamaması dış borçların artması nedeniyle ülke üzerindeki dış baskıların yoğunlaşması sayılmaktadır.⁴⁹

Dünyanın geçtiğimiz dönemlere göre ekonomik açıdan çok daha fazla eşitsizliklere maruz kaldığı düşüncesi hâkimdir ve gittikçe daha fazla taraftar toplamaktadır. İnsanların çoğunluğu kitle iletişim araçları sayesinde küresel köye dönüşmesi sayesinde, zenginlerin nasıl yaşadıkları, fakirlerin nasıl bir hayata tahammül etmek zorunda kaldıkları konusunda çok daha bilgili hale gelmiştir Bu eşitsizliklerde terör örgütleri için istismar alanı olarak kullanılmaktadır.⁵⁰

Terörizmin ekonomik nedenlerini terörle mücadele boyutuyla ilişkilendiren Çınar'a göre;

“Ekonomik durumla terörizmin ilişkisi ancak, terörle mücadelede kendini belirgin şekilde ortaya çıkarır. Bu da ekonomisi düzgün ve sağlıklı işleyen devletler terörle mücadeleyi daha kolay yaparlar ve başarılı olurlar. Buna ek olarak ekonomik durumu bir reklam olarak kullanan terörizm bunu yapamaz, dolayısıyla da mevcut sistemin değiştirilmesi konusunda kendine taraftar bulamaz. Sonuç olarak, ekonomik sebepler terörün sebebi değil, terörün devam etmesinin sebeplerindendir. Ekonomik durumu çok

⁴⁹ URHAL, a.g.e, s. 355

⁵⁰ CİRHİNOĞLU, a.g.e, s. 43

kötü olan devlerde terörizm olmadığı gibi çok iyi olan devletlerde terörizm vardır.”⁵¹

Terör uzmanı Fatih YAMAÇ terörün ekonomik nedenleri ile ilgili “Hizbullah Terör Örgütü içerisinde faaliyet gösteren ve polis tarafından yakalanan yüzlerce örgüt mensubunun ifade tutanağını okudum ve çoğunluğunun alt ekonomik düzeyden geldiklerini, gördüm” ifadesini kullanmaktadır.⁵²

Prof. Dr. Ümit ÖZDAĞ’ da “ekonomik kalkınmanın refah sorununun çözümünde en önemli araçlardan birisini oluşturduğunu, ekonomik kalkınmanın aynı zamanda milletleşme sürecini devam etmesi olduğunu belirterek; Türkiye’nin ekonomik gelişmesinin, Türkiye’deki değişik bölge ve illerin ekonomik bütünleşmesi ve sosyal, sosyo-kültürel bütünleşme anlamına geldiğini ve bundan dolayı da, Türkiye’nin ekonomik kalkınmasının sadece kişi başına düşen milli gelirin artması ve geliri artan insanların teröre kaymaması anlamına gelmeyeceğini” söylemektedir.⁵³

PKK terör örgütü itirafçısı Abdülkadir AYGAN kendisini etkileyen komünizmin en çok istismar ettiği ekonomik nedenler olduğunu ve kendisinin de ekonomik durumu iyi olmayan ailenin çocuğu olduğunu ve komünizmin propagandasından etkilendiğini belirtmektedir. Abdülkadir AYGAN 6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1. nolu Askeri Mahkemesi Başkanlığına verdiği savunmasında; Geçimini amelelik yaparak ve zar zor sağdıklarını, yurdumuzun geri kalmış ve kendine has özellikleri olan bölgesinden olmam, çocukluğunun ailesinden kopuk olması nedeniyle kendisine boşlukta hissetmesi, dini, milli düşünce doğrultusunda eğitim almadığı, aşarı duygusal ve arkadaşlığa önem verir olması,

⁵¹ URHAL, a.g.e, s. 355

⁵² ALKAN, a.g.e, s.39

⁵³ URHAL, a.g.e, s. 356

gençliğinden dolayı bir arayış içerisinde olması terör örgütüne katılmasının nedenleri arasında sıralayan AYGAN;

“Ailemin ekonomik durumlarının zayıf olması nedeniyle, çocukluğumda ve çocukluktan gençliğe geçiş döneminde sahip olmayı arzuladığım birçok şeye sahip olamamıştım. Yaşıtlarım okul tatillerinde keyiflice eğlenirken, ben her yıl okul kapandıktan sonra ailemle birlikte Çukurova’ya göç ederek yazın kavurucu sıcaklığında pamuk tarlalarında ırgatlık yapıyordum. Hem çalışıp hem okumak zorundaydım. İçerisinde bulunduğum durum. Fakirlik edebiyatını durmadan işleyenlerin propagandasından etkilenme me ve onlara yaklaşmama neden oluyordu”İfadesini kullanmıştır.⁵⁴

Ulusal ve uluslararası düzeydeki, ekonomik gelişmeler değerlendirildiğinde farklı seviyelerde de olsa terörizmi ekonomik açıdan yaygınlaştırdığı söylenebilir. Çok uluslu şirketler ve ekonomik entegrasyonlar uluslararası rekabeti hızlandırmış, toplumlar bu hızın gerisinde kaldığından gelir dağılımındaki uçurum artmıştır. Ülke içindeki gelir dağılımı dengesizliğindeki bu artış bozularak terörizmin ortam bulmasına zemin hazırlamıştır.⁵⁵

Bir ülkede ekonomik sorunlar, gelir dağılımındaki adaletsizlikler, tatmin edilememiş duygular, işsizlik terör ortamına zemin hazırlayabilmektedir. Dolayısıyla bir istismar alını oluşmaktadır. Terörle en etkin mücadele yöntemlerinden birisi suç ve teröre kaynaklık eden sosyal adaletsizlerin giderilmesidir. Türkiye’nin PKK terör örgütü ile mücadelede harcadığı para bazı kaynaklara göre 300 milyar dolar civarındadır. Terörle silahlı mücadelenin yanında terörün kaynağını oluşturan

⁵⁴ ALKAN, a.g.e, s.40

⁵⁵ URHAL, a.g.e, s. 356

fakirliğin, cehaletin, işsizliğin, ortadan kaldırılarak, toplumun refah düzeyinin yükseltilmesidir. Kaybedeceği bir işi aşı olanlar kendini riske atmak istemezler.⁵⁶

Terörün ve diğer suçların artmasında etkili olduğu söylenen bir diğer faktörde işsizliktir. Goldtein 2004 yılındaki çalışmasında terör ile sosyo-ekonomik faktörlerin, siyasi özgürlüklerin ve nüfusun içerisinde etnik oluşumların ilişkisini araştırmış, çalışmanın en önemli sonuçlarından birinin işsizliğin terörizme etki eden en önemli unsurlardan biri olduğu sonucuna varmıştır. Gerek terör gerekse diğer suç türlerinde olsun bulunan sonuçlar genellikle işsizliğin bunların sonucunu artırıcı bir etkisi olduğunu sonucuna varılmıştır.⁵⁷

5.3. Siyasal Nedenler

Teröre neden olan nedenlerin bir diğeri de siyasi nedenlerdir. Bir ülkenin siyasi yapısının tam olarak oluşmaması, demokrasinin uygulanamaması gibi siyasi nedenlere bağlı olarak halkın, duygu, düşüncelerini doğru ifade edememesi ve bireylerin inançları kültürleri, değerleri ve idealleri doğrultusunda serbest-rahata hareket edememeleri gibi durumlar terörün beslendiği ve istismara açık alanlardır. Ülkemiz de 1950 yılından itibaren tek partili Cumhuriyet Halk Partisi iktidarından çok partili iktidara Demokrat Parti ile geçiş olmuştur. 1954 yılına kadar çok atılım yapan Demokrat Parti 1954 yılından sonra atılımlarını devam ettirememiş ve başarısız olmasının nedenini de muhalif gördüğü gazeteci, akademisyen, siyasi partileri antidemokratik bir takım kanunlar çıkartarak susturmaya çalışmıştır. Demokrat Partinin bu tutumu bazı çevreler tarafından istismar alanı oluşturulmuş ve sonucunda Demokrat Partinin karşısında büyük öğrenci olayları olmuş ve 27 Mayıs 1960 da alt rütbeli subaylar tarafından ihtilal yapılmıştır.⁵⁸

⁵⁶ ALKAN, a.g.e, s.40

⁵⁷ Süleyman ÖZEREN Vd. Devlet Güvenliği, Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2012, s.85

⁵⁸ ALKAN a.g.e, s.42

Siyasal açıdan örgütlü toplumlarda tarihin her aşamasında yönetenler ve yönetilenler arasında bir ayırım olmuştur. Bu ayırım olmasından dolayı iktidar olma mücadelesi için bazen bir çatışma ortamı olmaktadır.⁵⁹

Ülkemizde Demokrat parti iktidarından sonra siyasi partiler arasında birbirini kötüleme, kavgaya, yıkıcı eleştiri, birbirinin açığını kollama, en iyisini ben bilirim, anlayışıyla Türkiye’de Toplumsal dinamikler harekete geçilememiş ve devamlı siyasi çekişmeler, buhran ve kargaşaya neden olmuştur. Ülkemiz de yaşanan zıtlaşmalar sonucunda otorite boşluğu oluşturulmuştur ve boşluğu da terör örgütleri doldurmaya çalışmıştır. 1965-1980 tarihleri arasında sol terör örgütleri ve sağ örgütler, 1980’den sonra bölücü örgütler, 1990 sonrasında bölücü terör örgütlerinin yanında din eksenli terör örgütleri bu boşluktan en iyi şekilde yararlanmıştır.⁶⁰

Muazzez ve Turhan Şenel’e göre “siyasal nedenlerin terörizmin oluşmasına ortam hazırladığını belirterek bu nedenleri siyasal istikrarsızlık, siyasal katılımın yaygınlaştırılmaması ve bireylerin bilinçlendirilememesi, sorunlara siyasal açıdan yaklaşımın farklılığının oluşturduğu uzaklaşma ve uzlaşmazlık nedeniyle aradaki boşluğun giderek artması, siyasal amaç ve çıkarlara yersiz şekilde verilen aşırı önem ve öncelik, siyasal kutuplaşmanın giderek artan bir hızda devam etmesi, siyasal davranış bozuklukları, fanatizm derecesinde siyasi parti taraftarlığı ve siyasal kayırmacılık, siyasal gücün şahsi çıkarlar için kullanılması, kabul edilebilir sınırlar dışında şüphecilik, siyasal tansiyonu sürekli yüksek tutarak bundan çıkar elde etme alışkanlığı siyasal partiler arasında gözlenen sürtüşmeler ve gerilimi artırıcı tutum, iktidar ve muhalefetin

⁵⁹ URHAL, a.g.e, s. 364

⁶⁰ ALKAN a.g.e, s.42

sürekli birbirini suçlaması, hükümete yönelik halk desteğinin azalması, siyaset ve siyasetçiden beklenenle siyaset ve siyasetçinin verebildikleri arasında çelişki ve farklılıkların olması dolayısıyla halkın siyasetçilere güvenmemesi olarak sıralanmaktadır.”⁶¹

Ülkemizdeki siyasi problemlerden bir tanesi de Sosyal devlet ile Sosyalist devlet anlayışı birbirine karıştırılmış, sonucunda devlet ağır hantal ve statik bir yapı haline kavuşmuş, devlet katı bir merkezi idari yapılanma, devletçi ağırlıklı ekonomik sistem terörizmin en önemli nedeni olarak görülmektedir. Ekonomik kaynakların devletin merkez yapılanmasına harcanması, etnik ve teokratik akımların devleti ele geçirme mücadelesi vermeleri ve bunun için güçlü bir taban bulmalarına neden olmuşlardır.⁶²

Necati ALKAN'a göre “terörizmin en önemli panzehri toplumumuzda yaşayana farklı ideoloji, anlayış ve inanç ve dünya görüşüne sahip gurupların birbirleriyle kavga etmeden yaşatılabilmesidir. Bunu sağlayabilmek için;

- Demokrasi kültürünün toplumumuzda aileden başlayarak hayatın bütün alanlarında kazandırılması,
- Devlet mekanizmasının bütün anlayışlara, ideolojilere ve inançlara eşit yakınlıkta ve eşit uzaklıkta yapılandırılması,
- Devletin küçültülerek vatandaşlara aş ve iş dağıtan bir mekanizma olma özelliğinden arındırılması,
- Demokrasi kültürünün ruhunda var olan uzlaşi kültürünün toplumumuzda kazandırılması,
- Her türlü ideoloji, inanç ve dünya görüşünün siyasi platformlarda temsil edilebilmesinin sağlanması gerekmektedir,

⁶¹ URHAL, a.g.e, s. 364

⁶² ALKAN, a.g.e, s.42

- Son yıllarda toplumumuzun uzlaşî kültürünün kazanmaya başladığı devletin de idari ve siyasi alanda gerekli reformları yapmak için yavaş da olsa bir çaba içerisinde olduğu görülmektedir. Bu çabaların hızlandırılması gerekmektedir”.⁶³

5.4. Sosyal ve Kültürel Nedenler

Terörizme neden olan sosyal faktörler şu şekilde sıralayabiliriz; sanayileşmenin getirdiği problemler, hızlı ve düzensiz şehirleşme, gecekondulaşma, iç göç ve sonrasında göç edilen yerdeki uyum sorunları, aile ve komşuluk ilişkilerdeki zayıflaması, sosyal ve kültürel değişme, kitle iletişim araçlarının etkisi, teknolojik gelişmeler ve sosyal gelişmelere etkisi küreselleşme sonucunda güvensizlik duygusunun artması şeklinde sıralanabilir.⁶⁴

Terörizm sosyal bir konudur ve çok boyutlu ele alınması gereken sorunlar bütünüdür. Terörü sosyal bir olay olarak değerlendirirken toplumun değer yargılarını, inançlarını, alışkanlıklarını, gelenek ve göreneklerini değerlendirmek gerekir. Toplumsal kültürlerdeki hızlı gelişmeler, değişimler toplumda uyuşmazlıklara sebep olmaktadır. Sosyal değişim döneminde yaşanan buhran ve kargaşalar şiddet yanlılarını beslemekte hem de teröristleri beslemekte hem de teröristlerin toplumu etkilemesine neden olmaktadır.⁶⁵

Terörizmle mücadelede devlet açısından da örgüt açısından da önemli olan konu halkın desteğinin sağlanmasıdır. Sosyal nedenler arasında gösterilecek en önemli nedenler arasında terörle mücadeleye verilen destek ve terör örgütlerinin yapmış oldukları eylemlere saldırılara karşı verdikleri takındıkları tavidir.⁶⁶

⁶³ ALKAN, a.g.e, s.43

⁶⁴ URHAL, a.g.e, s.356

⁶⁵ ALKAN, a.g.e, s.44

⁶⁶ URHAL, a.g.e, s.357

Şehirleşme ve göç olgularından kaynaklanan sosyal çalkantılar ve kültür değişimleri suça olduğu kadar şiddet kullanımına katkısı bulunmaktadır. Göç, hızlı şehirleşme, nüfus artışı gibi faktörlerin etkisiyle toplumun niteliği değişmekte, toplum yaşantısına yeni kültür grupları eklenmektedir ve bu durumda yeni bunalımlara kaynak teşkil etmektedir.⁶⁷

Ülkemiz Cumhuriyetin kuruluşundan 1950 yılına kadar durağan bir sosyal yapı gözlenmektedir. 1590 yılından sonra rejimin değişmesiyle sanayileşmeyle birlikte ekonomide canlanma ve sonrasında şehirleşmede hızlı bir artış ve göç dalgası olmuştur. Liberal-kapitalist bir sanayileşmenin ardından gecekondulaşmaya bağlı olarak bir alt kültür oluşmuştur. Köyden şehirlere göç eden yurttaşlarımız köy yaşamından farklı olan, şehir yaşantısına yabancılık çekmiştir. Bunun da ötesinde yoksulluktan kaynaklanan nedenlerle kendilerini çaresiz ve yalnız hissetmiştir.⁶⁸

Gecekondularda hayatını sürdüren gençlerin suça eğilimlerinde, ruhsal sorundan çok kültürel ve toplumsal sorunların daha etkili olduğu söylenebilir. Göç ve ani kültürel değişiklikler, toplumun ve toplumun içinde yaşayan gençlerin, yoksullaşma, göç ve ani kültürel değişikliklerden dolayı büyük şoka sebep olmaktadır. Plansız ve sağlıksız bir şekilde gerçekleşen iç göç birçok genç tarafından hayal kırıklığına umutsuzluğa neden olmaktadır. Hayal kırıklığı yaşayan bu gençlikte, yüksek idealler uğruna harekete geçebilmektedir. Hayat tarzlarında ciddi farklılıkların olması bir tarafın rahat bir hayat tarzı, bir tarafın sefalet içinde olması yaşamayı düşmanlık duygusunun artmasına neden olmakla birlikte terör örgütleri bu durumdan faydalanmakta ve bir takım illegal oluşumlara zemin hazırlanmış olmaktadır.⁶⁹

⁶⁷ ALKAN, a.g.e, s.44

⁶⁸ ALKAN, a.g.e, s.44-45

⁶⁹ URHAL, a.g.e, s.357

İnsanlar kendilerine değer veren kucak açan, kendilerine bir kimlik veren oluşumlara meyil ederler. Bu dinsel bir grup siyasal bir parti yâda terör örgütü olabilir. Varoşlarda, gecekondü bölgeleri gibi alt kültür alanlarında yaşayan insanlar mensup oldukları grupların en ateşli savunucusudurlar. Çünkü kendilerine yok sayılmış, ezilmiş, horlanmış, dışlanmış sayın insanlar insan yerine koymanın etkisine girerler. Bu nedenlerden dolayı daha az kontrollü ve duygusal olurlar. Bu nedenler varoşlarda yaşayan insanları içene düştükleri boşluğu terör örgütleri en iyi şekilde doldurmaktadır.⁷⁰

Sosyolojik açıdan toplumların gelişim sürecine bakıldığında ülke sınırları içerisinde yaşayan kabile ve aşiretler önemli bir rol oynamaktadır. Böyle bir ortamda yetişen gençlerin bulunduğu ortamlardan yoğun kaygı ve çatışma yaşamaktadır. Dolayısıyla terör örgütlerine katılımların sebeplerinden biriside bu sosyal olgulardan kaynaklandığı söylenebilir.⁷¹

1950 yıllardan sonra ülkemizde yaşayan ekonomik ve toplumsal değişimler siyasal şiddeti geliştirdiği, ülkemizde sosyal ve ekonomik eşitsizlikler terör örgütlerinin yürüttükleri propagandalara malzeme olduğu söylenebilir. Ülkemizin en önemli problemlerinden birisi olan terörizmden kurtulması için sosyal ve kültürel problemlerini çözmesi ve iç bünyeye yönelik tehditlere karşı savunma mekanizmalarını geliştirmesi gerekmektedir.⁷²

ÇINAR' a göre “aslında toplumsal problemlerin teröre neden olmadığını, ancak terör gruplarının bunları kullanarak kendilerine taraftar bulduklarını ve durumdan şikâyetçi olanları arkalarına alarak güçlendiklerini belirterek, toplumsal sorunlar başta olmak üzere terörün sebebi değil,

⁷⁰ ALKAN, a.g.e, s.45

⁷¹ URHAL, a.g.e, s.359

⁷² ALKAN, a.g.e, s.46

fakat terörün gelişmesi ve güçlenmesine katkı sağlayacak nitelikte olduğunu” söylemektedir.⁷³

5.5. Eğitim Eksikliği

Terörü besleyen en önemli nedenlerden birisi eğitimsizlik, cehalettir. Bu sebepten dolayı cehaleti yok etmek için yapılacak her şey teröre karşı da etkili bir önlem olacaktır. Eğitim faaliyeti yeni nesillere mevcut değerlerin kültürlerin bilgilerin düşüncelerin, hünerlerin öğretilmesi ve aktarılması faaliyetidir. Eğitim ilk önce ailede başlar okulda, işyerinde sokakta devam eder. Siyasal partiler, dernekler, sendikalar, gönüllü kuruluşlar, basın ve diğer toplumsal kuruluşlar eğitim süreci içerisinde yer almaktadırlar.⁷⁴

Eğitim eksikliği bir toplumda sorun olarak ortaya çıkan bütün aksaklıkların ortak sebeplerindendir. Bir sosyal, siyasal ya da ekonomik problemi çözümlenmeye yönelik yapılan toplantı, söyleşi, tartışma ya da bilimsel çalışma neticesinde eğitim eksikliğini en önemli problemlerden biri olarak gösterilir. Eğitim yoluyla çoğu sorun çözülebilir. Eğitimdeki kalite o ülkenin geleceği için teminattır. Terör oluşumları vatandaşların Eğitim eksikliğini çok iyi kullanmakta ve bu durumu ciddi bir şekilde istifada etmektedirler.⁷⁵

Eğitim düzeyi düşük olan insanların terör eylemleri içerisinde yer almasının daha yüksek olduğu yapılan araştırmalarda gözlenmektedir. Bazı araştırmacılar bunu test etmiş eğitimin az olduğu, yetersiz olduğu bölgelerde terörün artış gösterdiği gözlemlenmişlerdir. Eğitim insanlara sorunları çözebilmek için terör eylemleri yerine demokratik yollardan hem kişisel katılımı hem de kurumsal katılımı kendisini ifade etmeyi öğretmekte, buda terörün önlenmesinde eğitimin çok önemli rolünün

⁷³ URHAL, a.g.e, s.359

⁷⁴ ALKAN a.g.e, s.46

⁷⁵ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

olduğunu ifade etmektedir. Eğitimin insanların iş bulmasında belirleyici bir etkisi ve bununda terörü önlemede yaşamsal bir etkisi vardır. Ayrıca eğitimin gençlerin zamanın büyük kısmını okullarda geçirmesi, terör örgütlerinin gençlerin propagandasından korumaktadır.⁷⁶

Diğer taraftan iyi bir eğitim almamış çocukluğu sefalet içinde geçmiş, itilmiş-kakılmış kimseler her zaman başkalarını ve devleti suçlarlar. Bu kişiler ellerine bir fırsat geçtiğinde suçladıkları yer neresi ise ona karşı harekete geçerler. Bunu önleminin yolu adaletli bir gelir dağılımı iyi bir eğitim, toplumun bütün kesimlerini kucaklayıcı politikalarıdır. Devletin sosyal adalet mekanizması işler olmalı, insanların adalete olan inancı sağlanmalı, ayrımcılık yapılmadan toplumun tüm kesimlerine eldeki imkânların en iyisi sunulmalıdır. Eğitim seviyesi ve kalitesi en üst noktada olmalı en üst seviyede eğitim verilmelidir.⁷⁷

Terör örgütleri verdikleri eğitimlerle önyargılı, saplantılı, kesin inançlı elamanlar kazanmayı amaçlamaktadırlar. Milli birlik ve beraberlik şuurunun, milli eğitim süreci içerisinde tam olarak verilememesi, eğitim sayesinde insanların toplumun temel değerlerine saygılı ve devlete karşı yükümlülüklerinin bilincinde bireyler olmalarının sağlanmaması terörün fikri ortamının gelişmesine zemin hazırlanmaktadır.⁷⁸

Terör örgütlerinin eğitim durumlarına bakıldığında bir bölgenin eğitim seviyesinin düşük olması, bu bölgedeki şiddet gruplarının çıkma ihtimalini artırmaktadır. Türkiye’de Emniyet Genel Müdürlüğü APK daire Başkanlığı verilerine göre incelenen 6.158 PKK terör örgütü mensubunun %13’ünün hiç okuma yazma bilmediği, % 9’nun sadece okuma yazma bildiği ve ilkokul dahi bitiremediği, %38’nin ilkokul, %10’nun ortaokul, %18’nin lise mezunu olduğu görülmüş olup örgütün %50 sinden fazlası ilkokul veya altında eğitim almış bazıları da hiç eğitim

⁷⁶ ÖZEREN vd. a.g.e, s.84

⁷⁷ URHAL, a.g.e, s.360

⁷⁸ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

almadığı anlaşılmaktadır. Sol terör örgütlerine bakıldığında bölücü terör örgütüne göre eğitim seviyesi yüksek olsa da yine Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre %2'si hiç okuma yazma bilmemekte, %30 ilkokul mezunu, %14 ortaokul, %3'a lise mezunu, yalnızca %20'lik kısmı üniversite mezunudur. Dini istismar eden terör örgütlerine bakıldığında durum yine %70 fazlasının ortaokul ve altında eğitim aldığı Emniyet Genel Müdürlüğü istatistiklerinden anlaşılmaktadır.⁷⁹

Eğitim konusu hangi alanda olursa olsun yeterli eğitim alamamış insanlar birçok olumsuzluklara neden olduğu gibi terörizm açısından da olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Eğitim öğretim bütün boyutlarıyla ele alınmalı eksiklikler ortadan kaldırılmalı ve toplumun her kesiminin kabullenebileceği tarih, kültür, insan hakları gibi bilgiler teorik ve uygulamada gösterilmelidir. Böylelikle terör örgütlerinin istismar edebileceği alanlar ortadan kaldırılmış olacaktır.⁸⁰

Terör örgütü PKK'nın Diyarbakır bölgesi genel sekreterliğini yapmış olan Hıdır AKBALIK eğitim sistemi konusunda şunları ifade etmektedir.

“Çocukluk dönemini bırakıp gençliğe adım attığımız yıllarda, artık toplumsal meselelere de ilgi duymaya başladık. Ailemizde ve çevremizde öğrendiklerimiz artık bizi tatmin etmiyordu. Okullarda da aradığımızı bulamıyorduk. Gençliğimizin bu dönemini çok iyi değerlendiren komünistler, gençlerin tecrübesizliklerini ve heyecanlarından istifade ederek, gelişmelerin önünde engel olarak gördüğü dini ve milli duyguları zayıflatmak ve giderek yok etmek süratiyle düşünce alanında bir boşluk bıraktılar. Milliyetçi düşünce yerine enternasyonalizmi, milli ahlak yerine proleter ahlak dedikleri komünist ahlakı

⁷⁹ ÖZERER vd. a.g.e, s.84

⁸⁰ URHAL, a.g.e, s.360

yerleştirilmeye çalıştılar. Bütün bunların yanı sıra ekonomik, sosyal ve siyasal meseleleri istismar edip, tek çıkar yolun komünist ideoloji olduğunu kabul ettirdiler.”⁸¹

Terör örgütü PKK ‘nın Tunceli sorumluluğunu yapmış olan Yıldırım MERKİT’de eğitim konusunda ilgili şunları anlatmaktadır.

“12 Eylül öncesinde Türkiye genelinde olduğu gibi Tunceli’de de okullarda verilen eğitim, gençliği geleceğe hazırlamaktan çok uzaktı. Derslerin çoğu ezbere dayanmakta idi. En önemlisi derslerden önce öğrencilere Marksist felsefe öğretilmekte idi. Liseden mezun olan bir öğrenci harita üzerinde Türkiye’nin akarsuyunu bile gösteremiyordu. Kısacası, Tunceli Lisesi o zamanlar bir eğitim kurumu değil, Marksist felsefeye hizmet eden, komünist ve bölücü örgütlere militan yetiştiren bir enstitü haline gelmiştir. Diğer orta dereceli okullar, hatta ilkokullar bile liselerden farksızdı. Öğretmenlerin büyük bir kısmı çocuklara alfabeden önce, bağlı olduğu örgütün sloganlarını öğretmekte idi. Bir toplumun kalkınması için mutlaka kıvranılması gereken dersler burjuva kültürü, burjuvaya hizmet eder gibi gülünç iddialarla öğrencilere verilmekte idi. Bu anlayışa karşı çıkan ve sayısı çok az olan öğretmenlerde faşist olarak nitelendirilir. Ve dövülerek uzaklaştırılırdı.”⁸²

Ülkemizde faaliyet yürüten terör örgütlerinin lider takımı ülkemizin en gözde üniversitelerinden eğitim almıştır. Bunlardan DHP/C terör örgütünün kurucusu Mahir ÇAYAN Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunudur. TKP/ML

⁸¹ ALKAN, a.g.e, s.48

⁸² ALKAN, a.g.e, s.49

TKKO terör örgütünün kurucusu İbrahim KAYPAKKAYA İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümü öğrencisidir. THKO terör örgütünün kurucusu Deniz GEZMİŞ İstanbul Hukuk Fakültesi öğrencisidir. Terör Örgütü PKK'nın kurucusu Abdullah ÖCALAN Siyasal Bilgiler Fakültesi 2 nci sınıftan terktir. Hizbullah Terör örgütü kurucusu Hüseyin VELİOĞLU Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunudur. Belirtilen örneklerde de anlaşılacağı gibi gençliğinin büyük bir kısmı okullarda geçen geç, yanlış eğitim sistemi ve uygulamaları yüzünden terör örgütlerinin insan kaynağını oluşturabilmektedir.⁸³

5.6. Psikolojik Sebepler

Psikolojik problemleri olan şahıslar toplumda saygınlık kazanmak, kendini gerçekleştirmek için doğru, güzel, iyi, olumlu, yaratıcı, üretici, yol ve yöntem bulamayan ruhsal çatışmaların kaygılarını, korkularını öfkelerini, can sıkıntılarını saldırgan davranışlarla şiddet eylemleriyle gidermeye çalışırlar. Bu şahıslar gerekli gereksiz saldırı ve şiddet olaylarının içinde yer alırlar veya olay yaratırlar. Bu tip insanlar başkalarına güven duymazlar, toplumda azınlık olduğunu, kendilerine farklı davranıldığına inanırlar. Bu insanlar güvensizlik duygusunun etkisi altında hatalı değerlendirmeler sonucu toplumun, yöneticilerin, güvenlik güçlerinin kendilerine karşı art niyetli, ön yargılı haksız ve yanlı olduklarını düşünürler. Bu nedenlerden dolayı güvenmezler. Güvensizlikten dolayı katı sert, saldırgan içerikli davranış kalıplarını benimserler.⁸⁴

Terör örgütleri içerisinde yer alan şahıslar incelendiğinde büyük bir kısmının psikolojik sıkıntılar taşıdıkları gözlemlenmektedir. Sosyal hayat içerisinde kendisini kabul ettirememiş birçok insan bulunmaktadır. Bu ve buna benzer toplumda yaşanan problemlerin sürekli gözler önüne serilmesi ve çözümsüzlük duygusunun

⁸³ ALKAN, a.g.e, s.50-51

⁸⁴ Mesut Hakkı CAŞIN, Uluslararası Terörizm, Ankara 2008, Nabel Yayınları, s. 290

pompalanması vatandaşı farklı arayışlara itmekte ve örgütsel yapıların kendilerine sunduğu fikirleri bir çıkış yolu olarak ya da problemlerden kurtulma fırsatı olarak görmeye başlayabilmektedir.⁸⁵

Psikolojik ve ailevi problemleri olan 09.01.1996 tarihinde Sabancı Center Özdemir Sabancı, Nilgün Hasefe ve Haluk Görgü'nün öldürülmesi eylemlerinden aranan ve Suriye'nin Şam Büyükelçiliğine teslim olan Mustafa DUYAR örgüt içerisinde yaptığı eylemleri anlattıktan sonra, başka insanlarında örgütün gerçek yüzünü görmesi için kendi el yazısı ile yazdığı mektupta şöyle anlatıyor.

“Beni teslim olmaya götüren nedenleri anlatmadan önce örgütlü mücadele içinde olmaya iten koşullardan söz etmem gerekir. Hayatım zorluklar içinde geçti. Hayatın zor yanları ile mücadele etmem gerekti. Babam yoktu annem 5 çocuğu ile bize namusu ile bakma savayı veriyordu. Bir üvey babam vardı ama ruhsal olarak dengeli bir tip değildi. Üvey babam ve annem sık sık kavga ederdi. Tüm çevre ve komşulara rezil olurduk Okulda ve diğer yaşamımda kendimi diğer insanlardan hep farklı görür ve eziklik hissedirdim. Kendim acı çektiğim için kimsenin acı çekmesini istemezdim.”⁸⁶

DHKP-C sol terör örgütü içerisine ailevi ve psikolojik sıkıntılar içerisinde örgütle tanışmış ve örgütün gerçek yüzünü gördükten sonra yurtdışına kaçmış, yakalanmama durumu varken ve teslim olmaktansa özgür yaşayabileceği ortam bulma şansı varken teslim olmuştur. Mustafa DUYAR gibi nice sahip çıkılması gereken geçler var bu ülkede. Mustafa DUYAR gibi geçlere sahip çıkan kurumların varlığı, toplumda dezavantajlı çocuklara anne baba şefkatiyle yaklaşan görevlilerin

⁸⁵ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s. 39-44

⁸⁶ BAYRAKTUTAN, a.g.e, s.118-121, (Devamı İçin Bakınız Ek-2 s. 215)

bulunması ve bu kesimleri el uzatılması, bu dezavantajlı grupların topluma kazandırılması ve dezavantajlı grupların topluma kazandırılması konusunda sosyal içerikli projelerin konunun uzmanı kişi ve kurumlar hatta sivil toplum kuruluşlarının yürütmesi gerekmektedir.

5.7. Uluslararası Dengelerdeki Değişiklikler ve Gelişmeler

Dünyada Uluslararası değişiklikler genellikle tarihte uluslararası boyutuyla değişikliğin yaşandığı bir yerde, terör hareketlerinin o bölgeye söz konusu değişiklik öncesinde ciddi problemler yaşandığı gözlemlenmektedir. Ayrıca ülkenin dış politikasındaki tutarsızlıklar ve zayıflıklar, mevcut gelişmeler karşısında yetersiz kalınışı ve güçsüzlüğü gibi nedenler iç politika malzemesi yapılmak suretiyle bilerek veya bilmeyerek terör ortamına katkı sağlayabilmektedir.⁸⁷

5.8. Çıkar Çatışmaları

Devletin otoriteyi sağlayıcı sistemin tam olarak olgunlaşmaması nedeniyle ülkedeki çeşitli güç odakları arasındaki sürtüşmeler tabanı da etkileyerek zaman zaman tabanı da etkileyerek karşılıklı çatışmalara neden olabilirler. Çatışmalar sonunda ortaya çıkan gerginlik örgütsel yapılar ve oluşumlar tarafından istismar edilebilmekte ve toplumsal sorunları ve eğitim eksikliğini kendi lehlerine değerlendirmeye çalışan çıkar grupları oluşmaya başlamaktadır. Söz konusu gruplar kargaşa ortamlarından her fırsatta beslenmektedir. Gerek ekonomik kaygılarla ve gerekse bölgesel etkenlerden kaynaklanan sosyolojik bazı sorunlarla ortaya çıkan çıkar çatışmaları da terörü oluşturan sebeplerdendir.⁸⁸

⁸⁷ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

⁸⁸ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

5.9. Güvenlik Konusundaki Zafiyetler

Terör örgütleri güvenlik konularındaki zafiyetleri takip edip boşlukları doldurmak için eylemde bulunurlar. Terör örgütlerine karşı mücadele eden güvenlik kuvvetleri adasında yeterli koordinasyon ve işbirliğinin temin edilmemesi, istihbarat eksikliği, gelişmelerin anında ve en uygun şekilde değerlendirilmemesi tedbir ve koruma anlamındaki gecikmeler terör kadrolarının cesaret almasına sebep olduğu gibi terör kadrolarının cesaret almasına neden olmaktadır. Terör oluşumları bu kanaldan önemli ölçüde beslenmektedir. Mesela sınır güvenliğinin yeterli düzeyde olmaması sınırdan rahatça giriş çıkış imkânı sağlar. Güvenlik kuvvetlerinin eğitim ve birikim açısından yeterliliğe sahip olmamaları terörist faaliyetlerinin eylem de istedikleri sonucu almalarına sebep olur. Devlet kurum ve kuruluşlarına özellikle güvenlik güçlerine ait tesis ve binaların korunmalarındaki zafiyetler terörist faaliyetler açısından oralara yapılacak eylemlerle ciddi bir propaganda yapmaları sonucunu doğurmaktadır. Kısaca güvenlik konularındaki zafiyetler terörist gruplarla rahat hareket etme imkânı yaratmakla birlikte terörist oluşumlarının ve onların faaliyetlerinin de gelişmesine sebep olmaktadır.⁸⁹

Güvenlik zafiyetinden dolayı örgüte katılıp sonra pişman olan itirafçıyla yapılan görüşmede güvenlik zafiyetinin ne kadar önemli bir yer tuttuğunu görmekteyiz. Güneydoğu Anadolu bölgesinde bazı köy ve mezraların güvenliğinin sağlanamaması ülkenin batı kısmında bulunan illere göç etmesine ve bu bölge de ciddi olarak çarpık kentleşme, göç eden insanların ortama uyum sağlayamaması, göç edilen bölgelerde suçun artmasına kadar birçok problemlere neden olmuştur. Terör örgütü PKK'nın altı yıl dağ kadrosunda faaliyet yürütmüş olan şahısla Siirt ilinde karakol amiri olarak görev yaptığım 2010 yılında kardeşi ile ilgili bir müracaata gelen PKK itirafçısıyla görüşmem olmuştu. Şahıs 30-35 yaşları arasında ve bir ayağı aksak, Siirt merkez de ikamet ediyorlar öncesinde Siirt'in köyünde oturuyorlar. Örgüte nasıl katıldığımı sorduğumda örgüt ilgili herhangi bir sempatisinin olmadığını

⁸⁹ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

köy de oturdukları için “PKK terör örgütü militanlarının devamlı köyde olduklarını asker geleceği zaman köyden gittiklerini devletin çok ciddi bir güvenlik açığının olduğunu askerin bir gün köydeyse, PKK militanlarının neredeyse 30 gün köyde ve bölge de olduklarını ve istedikleri aileden sözde mücadele için elaman ve lojistik destek aldıklarını, birçok ailenin örgütten korktukları için çocuklarını istemeyerek de olsa örgüte verdiklerini ve kendisinin de bu şekilde örgüte katıldığını, örgütün içerisinde ayağının sakat olması nedeniyle lojistik merkezinde çalıştığını Cudi bölgesinde 1990-1995 arası bulunduğunu yine dağlarda da devletin ciddi anlamda otorite zafiyetinin olduğunu ve dönem de Cudi dağında çok fazla teröristin olduğunu, örgütte 6 yıl kaldığını hep kaçmayı düşündüğünü sadece altı yıl sonra bunu başardığını” ifade etmiş ve şuan Siirt ilinde hayatını sürdürmektedir ve bu örnekten de güvenliğin ne kadar önemli olduğunu anlıyoruz.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde 1980 yılından sonra yoğun terör olaylarının yaşanması, özellikle bölgedeki köylerde yaşayan vatandaşların güvenliğinin sağlanamamasına neden olmuştur. Yukardaki örnek olayda da anlatıldığı gibi birçok gencin ailesinin istememesine rağmen dağa gitmek zorunda kalmıştır. Bu konuda köy korucularının devreye girmesi kısmen etkili olsa da kesin bir çözüm olmamıştır.

5.10. Yasal Düzenlemelerin Yetersizliği

Ülkede yapılan yasal düzenlemeler yeterli değilse art niyetli kesimler mutlaka mevcut eksiklik ve boşluklardan yararlanma yoluna giderler. Çünkü bu değişmez bir tabiat kuralıdır. Yasal düzenlemelerin yetersiz kalması terörizmin faaliyetlerinin gelişme göstermesine destek olan en önemli unsurların başında gelmektedir. Hukuki boşluklar illegal faaliyetlere hareket alanı sağlamakta ve hem illegal hem de legal faaliyetler bu yasal boşluklar doğrultusunda organize olmaktadır. Terörizm açısından oluşturulan legal kurum ve kuruluşların hayati önemi vardır. Çünkü yer altı illegal

faaliyetlerinin ihtiyaçlarının önemli bir kısmı örgütsel yapılar ve oluşumlar paralelinde faaliyet gösteren bu kuruluşlar tarafından karşılanır.⁹⁰

Ceza Hukuk ve adalet sistemindeki yetersizlik ve bozukluklar terörün başlaması ve gelişmesine neden olmaktadır. Yasal düzenlemelerdeki bazı boşluklarda terörün nedenlerinden birisini oluşturabilir. Bazı örgütlü suçları yasaklanmadığı zaman örgütlü suçlar büyümesine ve gelişmesine neden olabilir. Yasal olarak bu örgütlere müdahale edilememesi bunlarla mücadeleyi zorlaştırır. Dolayısıyla terörün yerleşmesine, gelişmesine ve yaygınlaşmasına izin verilmeyecek şekilde hukuki düzenlemelerin yapılması gerekir. Eğer hukuki boşluklar giderilmese otorite zafiyeti de meydana gelir.⁹¹

5.11. Otorite zafiyeti

Otorite mevcut olan yönetimin düzeni sağlamak adına elinde bulundurduğu güç, sulta ve irade anlamına gelmektedir. Devlet yapısı ve yönetimi açısından otorite açısından çok önemlidir. Otoritenin kaybolması yönetenlerin yaptıkları ciddi hatalara bağlıdır. Ayrıca kamu kurumlarının politize edilmesi görevlerin objektif ölçüler içerisinde yürütülmesini engeller siyasi referans ve desteklerle görev başına gelen birtakım görevliler kendini o göreve getirenlere karşı diyet ödeme durumunda kaldıklarından ve görevle ilgili konulara yeterince vakıf durumunda kaldıklarından ve görevlerle ilgili konularda yeterince vakıf olamadıklarından olayı kamu hizmetlerinde çok ciddi aksamalar olabilmektedir. Terör örgütlerinin önemli amaçlarından biriside eylemlerle mevcut otoriteyi zayıflatarak kendisine hareket alanı oluşturabilmektedir. Doğal olarak otorite zafiyeti kendiliğinden illegal yer altı faaliyetinin gelişmesine sebep olur. Teröristle mücadele ederken terörü ortaya

⁹⁰ Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

⁹¹ URHAL, a.g.e, s. 365

çıkartan bu sebepleri asla unutmamak ve bu mevzularla ilgili kapsamlı çalışmalar yapmak gerekmektedir.⁹²

Terörle mücadelede bütün sınırların güvenlik açısından hâkimiyet sağlanmalıdır. Bölge insanı horlanmadan her alan da ve şartlarda güvenlik sağlanmalıdır. Otorite olmayan yerde boşluğu terör örgütleri ve çıkar grupları doldur.

⁹² Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Mühtemel Terör Saldırıları, s.39-44

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE ETKİN OLAN TERÖR ÖRGÜTLERİ

1. TÜRKİYEDE ETKİN OLAN SOL TERÖR ÖRGÜTLERİ

Türkiye de terörün gelişimi soğuk savaşın başlamasından sonra aşırı sol terör örgütleriyle başlamıştır. Türkiye de aşırı sol anlamda kurulan ilk örgüt 10 Eylül 1920 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de kurulan Türkiye Komünist Partisidir (TKP). Kurtuluş savaşı döneminde yasal bir nitelik kazınan TKP Takriri Sükûn Kanunu ile yasadışı bir örgüt haline girmiştir. 1960 yılına kadar dönemin tek organize gücü olan TKP fazla gelişmemiştir. Kendisini sanat ve fikir hareketi olarak kamufle etmeye çalışmış, özellikle üniversite gençliği içerisinde dernekler vasıtasıyla yan örgütler oluşturmuş ve faaliyete devam etmiştir. Sol hareketler incelendiğinde ülkemizde siyasi hareketler olarak ortaya çıkmıştır.⁹³

TKP' nin yürüttüğü faaliyetlerin yanında Türkiye'de Marksist-Leninist faaliyetlerin alt zeminini çeviri eserlerle birlikte güçlenmiştir. 1951 komünist tevkifiyle birlikte sol faaliyetlerin azalmasına paralel olarak yayın ve çeviri faaliyetleri de azalmıştır. 1961 anayasasının hak ve özgürlükleri genişletmesiyle birlikte Marks'ın, Lenin'in, Mao'nun Tito'nun ve Latin Amerika'da faaliyet yürüten Che Guavere'nin eserlerinin Türkçe 'ye çeviri faaliyetleri hız kazanmış ve pek çok yazar komünizm ve sosyalizm içerikli eserler yayınlamışlardır. Bu eserler Türkiye de 1970 yıllarda başlayacak olan terörizm faaliyetlerinin alt yapısını oluşturmuştur. 1961 anayasasının getirdiği özgürlüklerden faydalanan aşırı sol örgütler hızla siyasi

⁹³ Süleyman DEMİRCİ, "Radikal Sol Hareketlere Analitik Bakış", **Terörizm Pradoksu ve Türkiye**, (Editörler: Süleyman ÖZEREN, Murat SEVER), Karınca Yayınları, Ankara 2011, s.202

parti, dernek, işçi sendikaları öğrenci ve öğretmen kuruluşları içerisinde örgütlenmeye gitmişlerdir.⁹⁴

Türkiye’de sol terör örgütleri terörle mücadele sürecinde önemli bir yere sahiptir. Sol terör örgütlerinin temel felsefesi “Dünyada Bir Sosyalist Kalana Kadar Sosyalizm Bitmez” şeklinde özetlenebilir. Sol Terör örgütleriyle mücadele eylemsel, zamansal ve mekânsal analizlerin bilimsel yöntemler kullanılarak stratejilerinin veya ideolojilerinin tespit edilmesi mücadelenin etkili olabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.⁹⁵

Üniversitede reform hareketiyle başlayan öğrenci hareketleri 28 Aralık 1968 günü Ankara Üniversitesi Fen Fakültesinde sağ ve sol gruplar arasında çıkan silahlı çatışma karşılıklı adam kaçırmaya ve öldürmeye kadar varan sağ ve sol gruplar arası çatışma başlamıştır.⁹⁶

1980 öncesi sağ sol çatışmasında 5.241 genç vatandaşımız hayatını yitirmiş ve 14.152 kişi yaralanmıştır. İstiklal savaşında Sakarya savaşının da verdiğimiz kayba denk gelen bu rakamlar yaşanan terörün iç savaş boyutuna geldiğini göstermektedir.⁹⁷

Sol terör örgütlerin genel analizi yapıldığında aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır;

- Sol Terör örgütleri kitlesel desteği zayıf, örgütsel asabiyeti yüksek ve ideolojik birikimi kuvvetli bir yapıya sahiptir.
- Elaman temini noktasındaki sıkıntılar nedeniyle, mevcut örgüt üyelerinin ideolojik ve örgütsel bağlılıklarını yükseltme yolunu tercih etmektedirler.

⁹⁴ Atatürk Üniversitesi Yayınları, s.3

⁹⁵ DEMİRCİ, a.g.e, s.201

⁹⁶ Ünal ACAR, A dan Z ye Terörizm, Ankara, Kripto Yayınları, 2012, s. 248

⁹⁷ UYAR, a.g.e, s.19

Sol terör örgütlerinin bölücü örgüt üyelerinden üstün olmalarının, daha çok donanımlı olmalarının sebeplerinden birisi de budur.

- Sol terör örgütlerinin örgütsel hafızası gelişmiştir. Örgütçe önemli olan günler kitlesel hafızalarda canlı tutulmaya çalışılmaktadır.
- Güvenlik güçlerinin sol terör örgütleri ile mücadelesinde tecrübe kazanması, yeni stratejilere ve açılımlara itmektedir.
- DHP-C terör örgütü geçmişten gelen tecrübe ve birikimleriyle etkili eylemler yapabilmektedir.
- Yurt dışı bağlantıların sol örgütlerin yönetim ve organizasyonu bakımından büyük önemi bulunmaktadır.
- Son dönemde sol terör örgütlerinin gençleri etkileme ve örgüte katılma yöntemlerinin başında sol eğilimli protest müziklerin veya konserlerin geçler üzerinde ciddi etkisi bulunmaktadır. Bir ezgi bazı geçlerin hayal dünyalarında seçilmiş algılamalarına büyük etki yapabilmektedir. Bu anlamda sol terör örgütleri müziği etkili bir araç olarak kullanılmaktadır. Kitlesel desteğin sol örgütlerde zayıf olması bu örgütlerin Kürt toplumsal yapısına yönelmelerine yol açmıştır. Bu yolla sol friksiyonlu Kürtleri kendi saflarına çekmeye çalışmaktadırlar. Bu durum zımnen PKK ya destek olarak geri dönmektedir.⁹⁸

1.1. Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist (TKP/ML)

Kökeni Doğu Perinçek tarafından kurulan ve Maoist olarak bilinen Türkiye İhtilalci İşçi partisi olarak bilinen Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP) ne dayanmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi sorumluluğuna getirilen İbrahim KAYPAKKAYA bu bölgede silahla mücadele şartların olduğu belirterek çevresine topladığı kişilerle yeni bir örgütlenme sürecine girmiş ve böylece 1972 yılından itibaren kendi liderliğinde TKP/ML ortaya çıkmıştır. Silahlı faaliyeti de yürütmek

⁹⁸ DEMİRCİ, a.g.e, s. 207

üzere Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) oluşturmuştur. Şehir Merkezi ve kırsal alanda faaliyet gösteren örgüt Tunceli kırsalını kendisine üst olarak seçmiştir.⁹⁹

İbrahim KAYPAKKAYA liderliğindeki örgüt köycülüğe daha çok önem veriyor silahlı mücadeleyi savunmaktadır.¹⁰⁰ 24 Ocak 1973 yılında düzenlenen bir operasyonla ele geçirilen KAYPAKKAYA tutuklu bulunduğu Diyarbakır cezaevinde 19 Mayıs 1973 intihar etmiştir. 1994 yılında konferansçılar ve DABK (Doğu Anadolu Bölge Komitesi) grubu olmak üzere tekrar ikiye bölünmüştür. Örgütün askeri kanadı olan ve eylemleri ile kamuoyuna yansıyan TİKKO adıyla tanınmaktadır.¹⁰¹

1.2. Devrimci Halk Kurtuluş Partisi DHKP/C (Devrimci Sol-Dev Sol)

Örgüt 1980 öncesinin en etkin sol liderlerinden Mahir ÇAYAN tarafından kurulmuş ve örgütün kökeni Türkiye Halk Kurtuluş Partisi cephesi (THKP/C) isimli örgütlenmeye dayanmaktadır. Örgütün amacı politikleşmiş asgari savaş stratejisi anlayışıyla sürdürülen uzun süreli bir halk savaşı ile devrimi gerçekleştirmeyi ve şehir gerillacıyı metotları ile iktidarı ele geçirmeyi amaçlamıştır. 30 Mayıs 1972 tarihinde Mahir ÇAYAN ve arkadaşları güvenlik güçleri tarafından öldürülmüştür. 1978 yılında Devrimci Gençlik Federasyonu (DEV-GENÇ) içerisinde başlayan tartışmalar İstanbul ve Ankara grubu olarak ikiye ayrılmışlardır. İstanbul grubu DEVRİMCİ SOL adını almıştır. 1978 yılından itibaren Dursun KARATAŞ örgütün genel sekreteri olmuş ve bütün yetkileri üzerinde toplamıştır.¹⁰²

⁹⁹ KUYAKSİL, s. 103-104

¹⁰⁰ Emin DEMİREL, Terör, Kültür Yayıncılık, İstanbul, 2002, s.76

¹⁰¹ KUYAKSİL, a.g.e, s. 103

¹⁰² KUYAKSİL, a.g.e, s. 103

Örgütün amacının 1970 yılında aydınlık gazetesinde Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarının yazılarında “Türkiye’de devrimin, İşçi köylü ittifakı ile kırsal alandan başlayarak şehirleri ele geçirilmesini hedefleyen bir strateji ile başarıya ulaşabileceği şeklinde” açıklamaktadırlar. Örgüt mali kaynak sağlamak ve propaganda yapmak amacıyla İstanbul ve Ankara’da İş adamı Mete HAS’ın kaçırmaya, banka soygunu, İsrail Başkonsolosu Efraim ELROM’ kaçırmışlardır.¹⁰³

12 Eylül 1980 kadar 35 emniyet mensubu 23 asker ve 240 vatandaşı öldüren Devrimci Sol 10.07.1980 tarihinde eski başbakanlardan Nihat ERİM’i şehit etmiştir. 1980 sonrasında yakalanan Dursun KARATAŞ ve arkadaşlarının 15.10.1989 tarihinde İstanbul Bayrampaşa Cezaevinden kaçmaları ile birlikte DEVRİMCİ SOL yeniden bir toplanma sürecine girmiştir. Dönem içerisinde büyük kayıplar vermesi örgüt içerisinde bölünmelere yol açmış ve Bedri YAĞAN liderliğindeki darbeciler grubu ortaya çıkmıştır. Bölünmeden sonra iki grup arasında öldürmelere kadar varan çatışmalar yaşanmıştır. DEVRİMCİ SOL son olarak 1994 yılında Partileşme sürecini tamamlayarak Devrimci Halk Kurtuluş Partisi Olduğunu ilan etmiştir. Bundan sonra DHKP/C adıyla faaliyet göstermiştir.¹⁰⁴

1.3. Devrimci Yol (DEV-YOL)

Dev-Yol ’un kökeni Devrimci Sol örgütte olduğu gibi Türkiye Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi (THKP/C) isimli örgüt kökenindedir. 1978 yılında THKP/C fraksiyonlarından DEV/GENÇ’in İstanbul ve Ankara grubu olarak ayrılması sonucu Ankara grubu DEVRİMCİ/YOL adını almıştır. Örgüt adını Fatsa’daki Belediye Başkanı seçilen Terzi Fikri SÖNMEZ tarafından duyurulmuştur. Silahlı eylemlerde önemli rolü olan Dev/Yol 12 Eylül askeri darbesinden sonra çok ciddi darbe yemiş sonrasında bazı elamanları yurt dışına kaçmıştır.¹⁰⁵

¹⁰³ DEMİREL, a.g.e, s.250

¹⁰⁴ KUYAKSİL, a.g.e, s.103-104

¹⁰⁵ KUYAKSİL, a.g.e, s. 103

1980 öncesi en etkili örgüt olan Dev-Yol yapılan operasyonlar sonucu militanlarının bir kısmı yurtdışına kaçmış bir kısmı da tutuklanmış ve etkinliğini büyük ölçüde kaybetmiştir. 1986 yılından itibaren üniversite gençliği arasında Devrimci Gençlik adı altında taban oluşturmaya çalışmıştır. 1991 yılında cezaevinden çıkan örgütün üst düzey mensupları arasında çıkan tartışmalar neticesinde kendi aralarında Devrimci Gençlik, Devrimci Yol Taraftarları, 4. Yol adı altında kendi arasında bölünmüşlerdir.¹⁰⁶

Oğuzhan Müftüoğlu liderliğinde bir grup illegal alandan çıkarak legal alanda faaliyet gösterilmesi yönünde strateji geliştirmiştir. Örgüt, 27 Mart 1994 tarihinde yapılan genel mahalli seçimlere katılma kararı almış ve Türkiye genelinde 20 ayrı yerde bağımsız adaylarla seçime girmiştir. Seçimden başarısızlıkla çıkılması örgüt içerisinde fikir ayrışmasına tartışmalara neden olmuştur. Bundan sonra legal alanda Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) adı altında faaliyete devam etmektedir.¹⁰⁷

1.4. Türkiye Devrimci Komünist Partisi-TDKP

Halkın kurtuluşu olarak anılan örgüt, Deniz Gezmiş liderliğindeki Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) örgütünün devamı olarak faaliyet yürütmüştür. Yoğun olarak Şehir Merkezi faaliyetlerini sürdürmüş ve 1991 yılına kadar propaganda türü eylemlerle faaliyetlerini sürdüren örgüt bu tarihten sonra silahlı eylemlere yönelmeye başlamıştır.¹⁰⁸

Deniz Gezmiş, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu'nun kurucusudur. 28 Şubat 1947'de Ankara'da doğan Gezmiş'in babası ilköğretim müfettişi Cemil Gezmiş, annesi ilkokul öğretmeni Mukaddes Gezmiş'tir. İlk ve orta öğretimini Sivas'ta, lise

¹⁰⁶ ACAR, a.g.e, s.251

¹⁰⁷ KUYAKSİL, a.g.e, s.103

¹⁰⁸ KUYAKSİL, a.g.e, s.104

öğretimini ise İstanbul'da tamamlayan Gezmiş, henüz lise öğrencisiyken sol düşünceyle tanışmıştır. 1966 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girmesiyle de kendini dönemin eylemleri içinde buldu. Gezmiş, 30 Ocak 1968'de Hukuk Fakültesi'nde birlikte okuduğu arkadaşlarıyla Devrimci Hukukçular Örgütü'nü kurmuştur. 12 Haziran 1968'de İstanbul Üniversitesi'nin işgal edilmesine önderlik etmiş ve öğrenci heyetinin içinde yer alarak öğrenci haklarının elde edilmesi ve işgalin sona erdirilmesinde önemli rol oynamıştır. İşgalden kısa bir süre sonra İstanbul'a gelen 6. Filo'yu protesto eylemlerine katılan Gezmiş, 30 Temmuz'da tutuklanmış ve bir süre hapis yatmıştır. Deniz Gezmiş, 1 Eylül 1969'da ise üniversiteden ihraç edilmiştir. Öğrenci eylemlerinden uzaklaşan Gezmiş, Sinan CEMGİL ve Hüseyin İNAN' la birlikte Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu'nu (THKO) kurmuştur. Deniz GEZMİŞ ve arkadaşları banka soygunu Amerikalı askerlerin kaçırılması gibi eylemlere karışmış ve bu suçlardan dolayı tutuklanmış ve hakkında verilen idam kararına istinaden 6 Mayıs 1972 gecesini saat 01.00-03.00 arası Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde asılarak idam edilmiştir.¹⁰⁹

1.5. Marksist-Leninist Komünist Parti (MLKP)

Marksist-Leninist Komünist Partisi isimli örgüt Türkiye Komünist Partisi/Marksist Leninist (TKP/ML) ile Türkiye Komünist hareketi (TKİH) örgütlerinden kopan iki ayrı Örgüte mensup grubun 21 Eylül 1994 tarihinde yeni bir örgüt çatısı altında birleşmiştir. Örgüt alevi vatandaşlarımız içerisinde etkin bir rol oynamaya çalışmakta ve kitle faaliyetlerine ağırlık vermekte için çalışmaktadır. MLKP örgütü 12-13 Mart 1995 tarihinde İstanbul Gaziosmanpaşa semtinde meydana gelen olayda aktif rol oynayarak adını duyurmuştur.¹¹⁰

¹⁰⁹ <http://rehber.uzmantv.com/deniz-gezmis-kimdir> tarih 07.01.2014

¹¹⁰ KUYAKSİL, a.g.e, s. 104

2. TÜRKİYEDE ETKİN OLAN DİNİ MOTİFLİ TERÖR ÖRGÜTLERİ

İslam'ı kendilerine hedeflerine ulaşmak için amaç edindiklerini söyleyen terör örgütlerine bakıldığında hepsinde siyasallaşma gayreti içerisinde oldukları gözlenmektedir. İslam'ı siyasallaştırmak isteyen terör örgütleri tarihi bakıldığında ilk örgütlerden bir tanesi Haşhaşinler terör örgütü Müslüman bir gruptur ve döneminde terör estirmiştir. Haşhaşinlere terör örgütünün eylem taktikleri ve örgütün stratejisine bakıldığında amacının İslam'ı Siyasallaştırmak amacı olduğu gözlenmektedir.¹¹¹

Ülkemizde 1970 yıllara gelindiğinde, özellikli mısır kaynaklı esirlerin Türkçeye çevrilmesi ile radikal İslami düşüncenin ülkemize girdiğini görmekteyiz. 1979 İran Devrimi ile birlikte Humeyni tarafından geliştirilen Şii imamet düşüncesinin imamların iktidara bağlılığını ifade eden İranlı yazarların Türkçeye çevirisi ile ülkemizdeki radikal görüşleri pekiştirdiği ve taraftarlarının sayısını artırmıştır. İran devriminden etkilenen marjinal gruplar, İran devrimine benzer bir devrimin Ülkemiz de de yapılabileceğini fikirlerini dergilerinde yazdıkları gözlenmektedir.¹¹²

Dünyada aynı dininin değişik zamanlarda ve bölgelerde farklı yorumlama ve anlama yapılabilmektedir. Dinin farklı yorumlanmasını bazı çıkar grupları ve gizli emelleri olan devletler bu durumu rakibi olduğu devleti zayıflatmak için kullanabilmektedir. Tarihe bakıldığında tek doğru benim inancım düşüncesinden dolayı dini istismar edenler hep olmuştur ve tarih dini siyasal egemenlik için kullanıldığının çok kötü örnekleri mevcuttur. Günümüzde Avrupa'da, Asya'da, Amerika'da, Afrika'da, Japonya'da özelle Dünya'nın her yerinde her türlü dini kendi çıkarları doğrultusunda da yorumlayarak insanların dini duygularını istismar eden terör

¹¹¹ Gazi UÇKUN Vd. Terörizm ve Anti Terörizm, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2005, s. 141

¹¹² ACAR, a.g.e, s. 255

örgütleri varlıklarını sürdürmekte ve dünyada insanlık için ciddi bir tehdit oluşturmaktadırlar.¹¹³

Ortadoğu ülkelerine bakıldığında birçoğu totaliter baskıcı rejimlerle yani devlet terörü ile yönetilmektedir. Bu devletler kendi vatandaşlarını hedef alırlar. Bu ülkeler kendi iktidarlığını kaybetmemek için, güçlendirmek veya ayakta tutmak için devlet terörü uygulamaktadır. Devletin ana görevlerinden olan halkın refah seviyesinin yükseltilmesi, sosyal kültürel açıdan gelişiminin sağlanması, ekonomik ve sağlık yönüyle gelişiminin sağlanması gereken bu görevleri ihmal etmesi sonucu başarısızlığını örtbas edilmesinin göstergesi şeklinde, insanların özgürlüklerini sınırlandırıcı, düşünce ve hareket alanını daraltıcı bir yaptırıma gitmektedir. %10'luk yönetime yakın bir kesim haricindeki %90'luk kesim günlük hayatını yaşamaya çalışmaktadır. Bazı İslam ülkeleri dışındaki İslam ülkelerini dışında halkının çoğunluğunun Müslüman olduğu ülkeler bu şekildedir. Ülkemizde de dini tehlike olarak irtica yıllardır gündemden düşmemiş dinin yaşamak isteyen Müslümanlar dışlanmıştır. Ülkemizde irtica terimi herhangi bir dâhili şiddet silahlı eylem olmamasına rağmen, samimi bir şekilde dinini yaşamaya çalışan halkın üzerinde baskı unsuru olarak durmuştur. İçe dönük dâhilden kaynaklanan terörün bir diğer boyutu dini temalı düşünce ve hareketlerdir. Türkiye'de bu konuda iki oluşum vardır bunlar İBDA-C ve Hizbullah'tır. Bir diğer ise özellikle din alanında kendi düşüncesinden olmayan dindaşları müşrik olarak kabul eden Haricilik ve vahhabilik gibi gruplardır¹¹⁴

Ülkemizde 2000 yıllardan sonra etkisini gösteren Mektep El Kudimat (Yahudilere ve Haçlılara karşı Uluslararası İslami Cephe) El Kaide terör örgütü Müslüman Topluluklar için büyük tehdit olarak gördüğü ABD'nin yok edilmesini savunur ve Dünyanın her yerinde elamanları vasıtasıyla ABD'nin müttefiklerini

¹¹³ ACAR ve URHAL, a.g.e, s.323

¹¹⁴ Ramazan BİÇER, "Dini Temalı Terörün Hedefi: Bu Kimin İşine Yarıyor", **Terörle Mücadelede Makro ve Mikro Perspektifler**, (Editörler: Oğuzhan BAŞIBÜYÜK, Alper SÖZER, Nurullah ALTUN), Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2012, s.261-278

saldırıları düzenlemek olarak amacını açıklar. Örgütün nihai hedefinin ise halifelik ilan ederek, Müslüman devlet kurmak ve Müslümanları tek çatı altında birleştirmek, bunun için de güç kullanmaktan geçtiğini belirtmektedir. Örgüt 2000 yıllardan sonra bir yaptığı saldırılar neticesinde birçok inşamızı şehit etmiştir.¹¹⁵

Terörü İslam'la bir anmak büyük bir cehalet örneğidir. Kuranda Terörün karşılığı fitnedir. Fitne ise Kur'an da şirk, küfür, günah, bozgunculuk, kavga, ihtilal, isyan anarşi, kargaşa, bölücülük, fesat, imtihan, bela, musibet, azap, işkence, zarar verme, sabotaj, sapıklık gibi manalarda kullanılmış ve insanlara sıkıntı veren her şey fitne kapsamına alınmıştır. Bu tanımlara göre fitne Müslümanlar arasında bölücülük yapmak, onlara sıkıntıya, zarara sokmak, insanları isyana kışkırtmak, bölücülük yapmak, isyan ve kargaşa çıkartmak anlamına gelmektedir.¹¹⁶

İslam dini değişik zamanlarda Allah tarafından gönderilen ilahi emirler manzumesi olarak adlandırılan dinlerin en sonuncusudur. İslam'ın bizzat Allah tarafından konulduğu Maide süresinde şu şekilde bildirilir; "Sizin üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı seçtim". İslam kelimesi Sulh, esenlik, güvenlik, hayır ve iyilik gibi anlamlara gelir. İslam her şeyin yerli yerinde yapılmasını, korunmasını emreden, ruhen ve bedenen örnek insan yetiştirmeye gaye edinen bir disiplin; Terör ise çarpık düşüncelerin ihtirasların sonucunda, başkalarının canını malını hak ve hukukunu çiğnemek, insanlar üzerinde korku yaratmayı gaye edinen bir kargaşa mekanizmasıdır.¹¹⁷

Tarihe bakıldığında dinsiz bir topluma rastlanmak mümkün değildir. Din ilk insan Hz. Adem ve Hz. Hava'nın yaratıldığından beridir var olan bir olgudur. Din akıl sahibi şuurlu insanları kendi irade ve arzuları ile hak ve gerçeğe, mutlak doğruya

¹¹⁵ Hurşit ÇAKMAK, Terörü, Teröristi, Terörizmi Doğru Anlamak, Polis Dergisi Sayı 40, Ankara 2004, s.2012-213

¹¹⁶ Cemal AĞIRMAN, Anarşi ve Terörü İslam'la Anma Cehaleti ve Arnt Niyetliliği, Köprü Dergisi sayı 94, İstanbul, 2006, s.46-47

¹¹⁷ Hüseyin KAZAN, Küresel Terör ve Din, Emniyet Genel Müdürlüğü Yayınları, Polis Dergisi Sayı:40, Ankara, 2004, s.218

götüren, insanlara saadet yollarını gösteren ve peygamberlere gelen vahiylerle dayanan ilahi kanunlar manzumesi olarak kabul edilmektedir. Din ilk önce ferdin kendisine bakar sonra ferdin toplum içerisindeki konumunu ele alır. Terör ise büyük çaplı korku veren yılgınlık yaratan bir eylem durumunu ifade eder. Terör mevcut siyasal durumu baskı, cebir, şiddet kullanarak, yasa dışı yollardan, örgütlü, sistemli, sürekli terör eylemleri kullanmayı benimseyen bir yöntemdir. Dinin temel amacına bakıldığında insanları bu dünyada ve öteki dünyada mutlu kılmaktır. Mutluğa götürme yolun zorlamayla olduğu hükmüne rastlamak mümkün değildir. Allah (cc) Kur'an-ı Kerimde Zümer Suresi 41 ayette; “Resulüm! Şüphesiz ki biz bu kitabı sana, insanlar için hak olarak indirdik. Artık kim doğru yolu seçerse kendi lehinedir, kim de saparsa ancak kendi aleyhine sapmış olur. Sen onların üzerine vekil değilsin” buyurmaktadır. Yine Gaşiye Süresi 21 ve 22 ayette “Ey Muhammed öğüt ver. Çünkü sen ancak öğüt vericisin. Onların üzerinde bir zorba değilsin.” Yine Bakara süresi 256. Ayette “Dinde zorlama yoktur.” buyurulmaktadır. Ayetlerden de anlaşılacağı üzere İslam iyiyi ve kötüyü ortaya koyduktan sonra seçme işini ferdin kendisine bırakmıştır ve zorlama olmayacağı ayetlerden anlaşılmaktadır. İslam dini bu konuda en geniş manada insanlara din ve vicdan hürriyeti tanımaktadır.¹¹⁸

Diğer semavi dinlere de bakıldığında hiçbir din özü itibariyle şiddet ve terörü kabul etmez. Hangi sebeple olursa olsun şiddete başvurmamak, başvurulmuşsa da bunu dine mal etmemek gerekir. Yüce Allah tarafından gönderilen insanların ahiret ve dünya mutluluğunu temin için gönderilen din, gönderiliş amacından saptırılır ve insanlar arasında düşmanlık aracı haline getirilirse o zaman dinin barış ve huzur getirme amacı yok olacak, düşmanlıklar ön plana çıkacaktır. Böyle bir düşmanlıkta bilgi eksikliği, ön şartlanmanın rolü büyüktür. Bunlardan kurtulmanın rolü de dinleri bilmeye ve dinlerin özünü kavramaya ve din mensuplarının birbirlerine karşı daha saygılı, hoşgörülü olmalarına bağlıdır.¹¹⁹

¹¹⁸ Turgay ÖZER ve Müslüm NALBANT, Din-Terörizm Pradoksunda, Terör Örgütlerince İstismar Edilen Kavramların Analizi, Polis Dergisi Sayı:40, Ankara, 2004, s. 372

¹¹⁹ Ahmet GÖÇ, Din ve Barış: Dinin Dünya Barışına Katkısı, Köprü Dergisi Sayı 94, Sentez Bilim yanları, İstanbul, 2006, s.88

Dinin hükümlerinin kalplerden-akıllardan sökülmesi ile anarşi ve terör ortaya çıkar ve yayılır. Çünkü inançsızlık insanlardaki merhamet, sevgi ve şefkat gibi güven duygularının yok eder. Sadece güvenlik kuvvetlerinin mücadelesiyle anarşi ve terör önlenmesi mümkün değildir. Din adamlarının asayişe yardım edici rolü unutulmamalı ve dine ve dindarlara özgürlük tanınmalı ayrıca devletin din eğitimi konusunda üzerine düşeni yerine getirmelidir.¹²⁰

Bir değer konuda dinin istismar edilmesi konusudur. Dini istismarı terör örgütlerinin, istismar edebileceği diğer alternatiflere göre daha kolay ve etkili bir metottur. Ekonomik veya politik bir vaatte bulunulsa bu yerine getirilmeyebilir. Ancak dini konulardaki vaatler öteki dünya ile alakalı hususlar olduğundan “şöyle yaparsanız cennete girersiniz” diye vaatte bulunulduğunda, hiç kimsenin bu dünyada vaatte bulunanlardan bir cennet talebi olmayacaktır. Bu yüzden din istismarı diğer alternatiflere göre daha kolay bir yoldur. Dinin istismar edilmesi insanların mutluluğunun da istismar edilmesi anlamına gelir. Dini istismar eden terör örgütlerinin amacı insanların dinlerini yaşayarak mutlu olmalarını sağlamak değil, gerçekleştirdikleri terörist faaliyetlere dini kalkan yapmaktır. Din adına hareket ettiklerini ifade eden terör örgütleri dine en büyük zararı vermektedir.¹²¹

Ülkemizde faaliyet gösteren dini terör örgütlerinin amacı Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün kurduğu Laik Cumhuriyeti yıkarak yerine şeriata dayalı fanatik İslam devleti kurmak amaçlamaktadırlar. Bu nedenle halkımızın dini duygularını istismar eden Hizbullah Terör Örgütü, İBDA-C (Büyük Doğu Akıncılar Cephesi), HD (İCB-AFİD) Hilafet Devleti (İslami Cemiyetler Birliği-Anadolu Federe Devleti), El Kaide ve İslami Hareket Örgütü gibi örgütler, ülkemizde faaliyet yürütmektedir.¹²²

¹²⁰ Abdullah HEKİMOĞLU, Anarşiyi Önlemede Risaleyi Nur Örneği, Köprü Dergisi, S.94, Sentez Bilim Yayınları, İstanbul, 2006, s.119

¹²¹ ÖZER ve NALBANT, a.g.e, s.374

¹²² UYAR, a.g.e, s.23

2.1. Hizbullah Terör Örgütü

Peygamber efendimiz (SAV) le birlikte Müslüman devletleri dünyada adaletli yönetimiyle denge unsuru, söz sahibi olmuştur. 19 yy sonlarına doğru ortaçağı kapatıp yeniçağı açılması ile batıda Rönesans hareketlerinin tohumlarını atan Müslümanlar dünyada ağırlıkları kalmamıştır. 20. Yüzyılda batının sömürgeciliği, sanayi devrimi ve enerji kaynaklarına ulaşma planlarının figüranı olma konumunda ezilen Müslümanlar dinin de salık verdiği “inanıyorsanız üstünsünüz” (Ali İmran:139) ayetinin gerçekleşmesinin yollarını aramışlardır. Bu tarz arayışlar her zaman İslam’ın özünü temsil eden ana akım şiddetten uzak hareketler şeklinde temsil etmemiş, radikal ve şiddet yanlısı hareketler için doğurgan bir zemin teşkil etmiştir. Temel dış kaynaklı olan bu hareketler, Türkiye de özellikle dini hassasiyeti yüksek ama dini bilgisi yetersiz Müslümanlardan da kısmi bir ilgi görmüştür. Bu aşırı görüşler İBDA-C ve Hizbullah terör örgütlerinin düşünsel ve pratik altyapısını oluşturmuştur.¹²³

Hizbullah Terör örgütünün merkezi Lübnan’dır. Örgüte ait ilk bilgi 1973 yılında ele geçirilmiştir. Örgütün ilk lideri Hizbullah düşüncesinin temellerini atan Ayetullah Mahmut Gaffari’dir. Örgütün siyasi görüşü Allah inancını yaymak, İslam uğruna gruplaşmaktır. Örgütün siyasi lider ve dini lider yapısı vardır.¹²⁴

Hizbullah örgütü İran istihbaratının desteğiyle kurulmuş bir örgüttür. Örgüt İran ile bağlarını Şii dünyasının lideri olan İran’ının İsrail işgaline karşı yürüttüğü destekle açıklamaktadır. Hizbullah terör örgütünün dünya çapında yüzlerce silahlı gücü bulunmaktadır. Eylemci grupları Kanada’dan fildişi sahillerine, Afganistan’dan, İngiltere’ye kadar yaymış durumdadır. Libya, sudan, Filistin’de Hamas, Cezayir’de Milli Selamet Cephesiyle ilişkileri bulunmaktadır.¹²⁵

¹²³ Alper SÖZER ve Uğur ESKİ, “Dünden Bugüne Hizbullah”, **Terörizmin Prodoksu ve Türkiye**, (Editörler: Süleyman ÖZEREN, Murat SEVER), Karınca Yayınları, Ankara, 2011, s. 161

¹²⁴ UÇKUN Vd. a.g.e, s.147

¹²⁵ ÇAKMAK, a.g.e, s.209

1975 yılında İran'dan gelen yayın organlarıyla ülkemize girmeye başlayan hareket 1978 yılında yapılan İran devrimiyle kendisini göstermeye başlamıştır. Örgütün genel yapısında Şura, Politik Büro, Yürütme Organı, Fonksiyonel Heyet, Yüksek Güvenlik ve Askeri Konsey gibi organlar bulunmaktadır. Hizbullahın stratejisi İslam dinini yaymak verilen Telkin adı verilen propaganda, silahlı çatışma, ihtilal olarak stratejisini belirlemiştir.¹²⁶

İran'ın etkisiyle özellikle 1980 sonrasında İran Devrimini ihraç etmek amacıyla kurulan çeşitli kültürel çalışmalar neticesinde başta Doğu ve Güneydoğu ilimiz olmak üzere radikal gruplar kendini göstermeye başlamıştır. Bu kapsamda M. Fidan GÜNGÖR ve Hüseyin VELİOĞLU'nun da yer aldığı grup Diyarbakır ilinde Vahdet grubunu oluşturmuştur. PKK'nın kendilerine yönelik sindirme amaçlı öldürme amaçlı eylemlere başlaması ve sonrasında kendilerinin de örgütlenerek PKK'ya karşı şiddet eylemlerine başlamışlar ve bundan sonra örgütün adı duyulmaya başlamıştır. PKK terör örgütüne bir tepki olarak eylemlerini yapan bu şekilde adını duyuran örgüt, daha sonra Hizbullah adıyla tanınmıştır. PKK ve Hizbullah çatışmasından sonra PKK terör örgütü şehirlerde barınamaz hale gelmiştir.¹²⁷

Kitapevleri ve evlerde sohbet toplantıları düzenleyen örgüt 1989 yılından sonra İran 'dan dan esinlenerek cami faaliyetlerine yönelmiş, bu örgütün taban kazanmasını kolaylaştırmıştır. Birlikte hareket ettikleri İlim grubu lideri Hüseyin VELİOĞLU ve Menzil Grubu Lideri M. Fidan GÜNGÖR arasında 1987 yılında fikir anlaşmazlığı nedeniyle İlim ve Menzil grubu olarak ikiye ayrılmıştır. Karşılıklı çatışmalar başlamış ve 200 civarında örgüt mensubu bu çatışmalarda yaşamını yitirmiştir. 1994 yılında Menzil Lideri M. Fidan GÜNGÖR, ilimciler tarafından kaçırılmış ve sorgulanarak öldürülmüştür.¹²⁸

¹²⁶ UÇKUN Vd. a.g.e, s.147

¹²⁷ KUYAKSİL, a.g.e, s.105

¹²⁸ ÖZEREN Vd. a.g.e, s.162

M. Fidan GÜNGÖRÜ'ün liderliği yaptığı Menzil grubu İran'a bakış açıları daha ılımlı olan mezhep farkının önemli olmadığını ileri süren Diyarbakır'da Menzil isimli Kitap evinden ismini almıştır. Menzilciler Humeyni'yi zamanın dini lideri olarak benimsemekte ve İran'a dini devlet olarak benimsemektedir. Henüz tebliğ aşaması bitmediği için PKK ile çatışmaya girilmemesini savunmaktadır. İlim grubu ise Diyarbakır'da İlim kitapevi etrafında bir araya gelenler ve liderliğini de Hüseyin VELİOĞLU yapmaktadır. İlim grubu mezhep farkını önemli bir faktör olarak görmekte ve İran'ı din devleti olarak kabul etmekte fakat İran'a bağımlı değildir. Şiddeti bir metot olarak benimsemekte ve PKK'nın kendilerine karşı eylemlerine misli ile karşılık verilmesini benimsemektedir.¹²⁹

İstanbul ilinde 17 Ocak 200 yılında ilim grubu lideri Hüseyin VELİOĞLU yapılan operasyonda ölü olarak ele geçirilmesi, örgütün gizli arşivinin ele geçirilmesi örgüt için bir yıkım, polis için bir milat olmuştur. Arşivin ele geçirilmesi ve akabinde örgüte yapılan operasyonlar neticesinde örgüt ciddi yara almış, örgütün bir kısmı yurt dışına kaçmıştır. Örgüt içerisinde haberleşme sağlanamaz olmuş, örgütün dağılmasına neden olmuştur. Örgütün dağılmasına neden olan bir diğer etken ise Mezar evler nedeniyle ve yönetim deki boşluk nedeniyle ayrılmak isteyen militanlar örgütten kolayca ayrılmıştır. Mart 2007'ye kadar örgüte 1625 operasyon gerçekleştirilmiş ve sonucunda 1641 faili meçhul eylem aydınlatılmış. 14.996 kişi yakalanmış ve bunların 6.224 tutuklanmıştır.¹³⁰

2.2. İslami Hareket Örgütü

İslami hareket örgütü Ülkemizde Batman ilinde 1987 yılında kurulmuştur. Ekrem BAYTAP ve İrfan ÇAĞIRICI liderliğinde faaliyet gösteren örgüt benimsediği fikirler doğrultusunda; banka soyma, adam kaçırma, otomobil hırsızlığı gibi maddi

¹²⁹ KUYAKSİL, a.g.e, s.106

¹³⁰ SÖZER ve ESKİ, a.g.e, s. 167

kaynak elde etmek için ideolojisinin tama ters istikametinde eylemlerde bulunmuştur.¹³¹

İslami Hareket örgütünün amacı diğer dini örgütler gibi Mevcut düzeni yıkarak şeriata dayalı bir devlet kurmayı amaçlıyorlardı. Örgüt militanları İran gizli servisi SAVAMA ajanları tarafından İran topraklarında emniyet güçlerine hiçbir şekilde bilgi vermeyecek şekilde eğitilmişlerdir. Örgüt militanları Türkiye 'den seçiliyor İran'da eğitiliyor ve Türkiye'deki militanları eğitmeleri amacıyla Türkiye'ye geri göndermektedirler.¹³²

Örgütü yapılan operasyonlarda çoğu üst düzey örgüt mensubu yakalanmış, işlemler oldukları Çetin EMEÇ, Turan DURSUN, Uğur MUMCU cinayeti ile birlikte birçok öldürme, bombalama hırsızlık gibi eylemler aydınlatılmıştır. Örgüte yapılan operasyonlar neticesi bir terör örgütünden ziyade İran istihbarat servisinin yürüttüğü bir istihbarat çalışması olduğu anlaşılmış ve bu durum belgeleriyle birlikte açıklığa kavuşmuştur.¹³³

İslami Hareket Örgütünün işlediği suikastlar incelendiğinde, suikast yapılacak yerin hemen yakınında bir ev kiralanıyor ve günler öncesinde suikast düzenlenecek kişi örgütün kendi istihbarat militanları tarafından takibe alınıyordu ve sonrasında eylemlerini gerçekleştirme yoluna giden İran İstihbarat örgütlerince kurulan bir örgüttür.¹³⁴

¹³¹ KUYAKSİL, a.g.e, s.106

¹³² UÇKUN Vd. a.g.e, s.159

¹³³ KUYAKSİL, a.g.e, s.106

¹³⁴ UÇKUN Vd. a.g.e, s.159

2.3. İslami Büyük Doğu Akıncıları Cephesi (İBDA-C)

Salih MİRZABEYOĞLU (İzzet ERDİŞ) şahsın ileri sürdüğü “Büyük Doğu “ adıyla örgütlü mücadeleye dönüşmesi neticesinde ortaya çıkmış bir örgüttür. Örgütün lideri olan Salih MİRZABEYOĞLU 300 yıldan beri İslam’ın beklediği ve devrimi gerçekleştirecek olan büyük kumandan olarak isimlendirilmektedir. Kendisi ehlisünnet cephesi takdim eden İBDA-C İran yanlısı olan tüm grupları Şiiliğe ve İran’a taraftar oldukları gerekçesi ile düşman ilan etmiştir. Fikir olarak din, hareket olarak ise Marksist-Leninist bir strateji benimsemiştir.¹³⁵

Örgütün amaç ve stratejisi Osmanlı Devletinde olduğu gibi Federe yapılı İslam Devleti kurmaktır. Strateji gereği kendilerinden başka bütün İslami oluşumları eleştirirler ve gerektiğinde amaçları doğrultusunda silahlı mücadeleden çekinmezler. Propaganda faaliyetlerinde dini kullanılırlar. Propaganda faaliyetlerinde yaygın olarak yayın organlarını kullanırlar. Ak-Doğu, Ak-Huzur, Akın Yolu, Taraf, Tahkim gibi yayın organları vardır ve bunlar yayınları durdurulmuştur fakat Yeni Nizam isimli dergileri hala yayınlanmaktadır. Örgütün genel olarak benimsediği örgütlenme biçimi; İdare Kurulu, Baş Yüce Genel Başkan, Eğitim Kurulu, Aydınlar Aristokrasisi, Eyalet Kurulu, Eylem Birimleri (İslami Kısas Timi, İslami Gerilla Ordusu) şeklindedir.¹³⁶

İlk olarak “AK-DOĞUŞ” adıyla çıkartılan yayın organı ile kamuoyunda isimleri duyulmaya başlanmıştır. İBDA-C’nin çıkışıyla birlikte Türkiye’de dini kaynaklı şiddet ve silahlı mücadeleden söz açılmaya başlanmıştır. Kanunsuz gösteri ve pankart açma ve birahanelere Molotof kokteyli atma şeklinde kendini göstermiştir. Yayın organları yayınlarında oldukça sert bir tutum sergilemektedir.

¹³⁵ KUYAKSİL, a.g.e, s.106

¹³⁶ UÇKUN Vd. a.g.e, s.155-156

Örgütün diğ er bir özelliğ i ise diğ er dini gruplara ve liderlerine karşın saldırgan bir tutum sergilemiştir.¹³⁷

İBDA-C Terör örgütü Necip Fazıl KISAKÜREK'in fikirlerinden etkilenmiştir. Örgüt amacına ulaşmak için Doğ u ve Güneydoğ u Anadolu bölgesinde faaliyet yürüten PKK ve şehir merkezlerinde THKP-C tarzında bir savaş stratejisi uygulamaktadır. Örgüt diğ er İslami oluşumlara eleştirmektedir. "Gerekeni Gerektiğ i yer ö ve zamanda yapmak" anlamına gelen, Kendinden Zuhur öğ retisi çerçevesinde, "ş eriat için silahlı mücadele", " ş iddet çözer" gibi sloganlar kullanarak eylem yapmaktadır. İBDA-C bağ lısı olan herkes, doğ ru tavır koyma melekesi ile nerede, neyi nasıl yapacağ ı kararın, kendisi verir ve uygular. İBDA-C hareketi Nizam Bozucu Kitle Kıyamı (NBKK) teorisi ile izah edilir. NBKK mücadele formatı milis savaşı şeklindedir. Milislerin savaştığ ı bütün yerler İBDA-C alanıdır.¹³⁸

2.4. El kaide Terör Örgütü

2.4.1. El Kadide Terör Örgütünün Genel Yapısı

El Kaide 1988 yılında Sovyet birlikleri ile savaşmak amacıyla, soğ uk savaş döneminde SSCB'nin Afganistan'ı iş gal edebileceğ i ö ngörüsü üzerine kurulmuştur. SSCB Afganistan iş gali sırasında Afgan topraklarını korumuştur. Fakat Soğ uk Savaş sonrasında yüksek gücüyle denetimsiz kalan El-Kaide terörist faaliyetlere girişerek kendisine ana felsefe olarak İsrail'in yok olması ve Müslüman ülkelerde halifelik inancı altında büyük bir devlet kurma inancını benimsemiştir. Dünyanın birçok yerindeki radikal İslami grubu kendi altında toplamıştır. Altında bulunan örgütler kendi başlarına eylem yapabildiğ i gibi, bir yönüyle El Kaide 'ye bağ lıdırlar. Kimi ülkelerde hücre tipi örgütlenerek, kimi ülkelerde dü z hat biçiminde örgütlenerek

¹³⁷ KUYAKSİL, a.g.e, s.106

¹³⁸ ÇAKMAK, a.g.e, s.210

eylemler yaparlar. Yapılan araştırmalara göre her yerde onlara direk veya dolaylı yoldan bağlı militanlar bulunmaktadır. Genellikle diğer örgütlerde yetişen militanları kendi bünyesinde toplamaktadır; ancak son 2 yıldır eğitim kamplarına özellikle Afrika ve Arap yarımadasından gelen gençleri alarak eğitmektedir. Oldukça disiplinli ve zor bir eğitim vermektedir. Psikolojik eğitimde oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Ciddi bir maddi varlıkları olduğu için kimi zaman taşeron örgütler kullanabilirler; bu örgütlere lojistik ve maddi yardımda bulunurlar.¹³⁹

El-Kaide Müslüman toplumların reformu için engel olarak grdğu ABD'nin yok edilmesini savunur, öncelikli hedefinin siviller de dâhil olmak üzere dünyanın her yerinde saldırılar düzenlemek olarak açıklar. Örgütün nihai amacının tüm Müslümanları birleştirerek halife yönetiminde bir İslam devleti kurmaktır. Halifeliğin ilan edilmesinin tek yolunun kuvvet kullanılmasından geçtiğini belirtmektedir.¹⁴⁰

Özellikle son yıllarda dikkat çekici bir biçimde güçlenmiştir. Filistin'de Hamas'a bağlı kimi radikal kanatların El Kaide ile flört ettiği ne sürülmektedir ki bu doğruysa sürekli eylem içinde olan bu gruplar sayesinde El Kaide'nin vurucu gücü onlarca kat artacaktır. Klasik İslamcı örgütlerden farklı olarak oldukça entelektüel bir yönetici kadrosu vardır. Hemen hepsi ABD veya Avrupa'da eğitim görmüş insanlardır. Mühendislik ve felsefe üzerine yetkin sayısız üyeye sahiptir. Söylentilere göre nükleer silahlar üretmek için çalışmalar yapmaktadır. El-Kaide Dünya üzerinde birçok terörist eylemden dolaylı veya direkt sorumlu tutulan silahlı bir köktendinci silahlı örgütüdür. Liderliğini Usame Bin Ladin'in yrttğu düşünülen bu örgüt dünyanın birçok ülkelerine yayılmış çok sayıda hücrelerden oluşmaktadır. Bu örgütün sorumluluğunu üstlendiği 11 Eylül 2001 saldırıları dünyanın en büyük terör saldırı eylemi olarak tarihe geçmiş ama eylemi bu örgütün tasarladığı ya da gerçekleştirdiği somut olarak ispat edilememiştir. El-Kaide'yi terör rgt listesine

¹³⁹ <http://www.uzmanportal.com/el-kaide-el-kaide-nedir-el-kaide-ne-demektir-el-kaide-teror-orgutu-hakkinda-bilgi.html/> Erişim tarihi:08.01.2014

¹⁴⁰ ÇAKMAK, a.g.e, S.213

alan kuruluşlar ve ülkeler şu şekilde sıralanmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, NATO, AB, ABD, Avustralya, Kanada, İsrail, Japonya, Hollanda, İngiltere, Rusya, İsveç, İsviçre, Türkiye. Ayrıca Örgütün Türkiye yapılanması vardır ve 2003 İstanbul Saldırıları gerçekleştirmiştir.¹⁴¹

2.4.2. El Kaide'nin Türkiye yapılanması

Terör örgütü El-Kaide'nin Türkiye yapılanması içinde faaliyet gösterdikleri ve İstanbul'da 15 ile 20 Kasım 2003 tarihlerindeki bombalı saldırılara karıştıkları iddiasıyla 71 sanığın yargılandığı davada, Cumhuriyet Savcısı'nın mütalaasında, örgütün yapısı, amacı ve Türkiye yapılanması anlatılmıştır.

Mütalaada, Terör örgütü El Kaide'nin amacının dünyadaki tüm Müslümanların katılımıyla silahlı mücadele yöntemini kullanarak şer'i hükümlerle yönetilen bir devlet kurmak olduğu belirtilerek, batılı güçleri İslam ülkelerinden özellikle de Suudi Arabistan topraklarından çıkartarak dünya çapında bir din devleti kurulmasının amaçlandığı kaydedilmiştir. 11 Eylül saldırısının ardından tüm dünyada radikal İslamcı örgütler tarafından El-Kaide örgütüne sempati duyulmaya başlandığı ve böylece örgütün etki alanını genişletme imkânı bulduğu dile getirilen mütalaada, örgütün dünya çapında hücre yapılanmasına sahip olduğu ifade edilmiştir. Usame Bin Ladin'in örgütü tek başına yönetmediği, danışmanı ve yardımcısının olduğu belirtilen mütalaada, örgüt mensuplarının Afganistan, Sudan, Yemen ve Pakistan gibi ülkelerde barınma ve kamp imkânlarına sahip olduğu; Örgütün ilk hedefinin ABD olduğu, ayrıca İsrail başta olmak üzere ABD ile müttefik durumda bulunan tüm ülke ve kuruluşların da örgütün hedefi konumunda buldukları kaydedilen mütalaada, El Kaide'nin kuruluşu, yapılanması ve eylemleri yer almaktadır. Türkiye Yapılanması; Habib AKDAŞ, Baki Yiğit, Harun İlhan ve Adnan Ersöz'ün organizasyonu ile bir araya gelen şahısların, örgütsel bir yapı oluşturdukları ifade edilen mütalaada, 2000

¹⁴¹ <http://www.uzmanportal.com/el-kaide-el-kaide-nedir-el-kaide-ne-demektir-el-kaide-teror-orgutu-hakkinda-bilgi.html/> Erişim Tarihi:08.01.2014

yılında yapılan görev paylaşımında Aktaş'ın örgütün sözde "Türkiye emiri", Gürcan Baç, Harun İlhan ve Baki Yiğit'in de örgütün sözde istişare üyesi olarak seçildikleri, Ersöz'ün ise örgütün yurtdışı irtibatını sağlamakla görevlendirildiği kaydedildi. Mütalaada, hücre yapılanması içinde yer alan bazı sanıkların zaman zaman Afganistan'a giderek buralardaki El Kaide'ye ait kamplarda askeri ve siyasi eğitim alarak cihat amacıyla çatışmalara katıldıkları, Sanık Harun İlhan her ne kadar birçok defalar savunmasında Türkiye'yi hedef almadıklarını beyan etmiş ise de duruşmada okuduğu savunmasına göre örgütün Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na yönelik olduğu, kendi istedikleri dini rejimi Türkiye ve dünyanın birçok ülkesinde kurmayı planladıkları anlaşılmaktadır. İstanbul'daki eylemlerin vahim nitelikte eylem olduğu, hem sanığın beyanlarından hem Ladin'in konuşma ve stratejilerinden anlaşılmaktadır.¹⁴²

El kaidenin Türkiye yapılanması ait şeması¹⁴³

¹⁴² <http://arsiv.sabah.com.tr/2005/06/27/gun98.html>, 2005 erişim tarihi:08.01.2014

¹⁴³ <http://sahipkiran.org/2013/12/31/el-kaidenin-amaci-ve-yapilanmasi/erişim> Tarihi: 09.01.2014

2.5. HD (İCB-AFİD) Hilafet Devleti (İslami Cemiyetler Birliği Anadolu-Federe İslam Devleti) Terör Örgütü

Türkiye’de mevcut laik ve anayasal düzeni yıkarak yerine şeri esaslara dayalı bir devlet kurmaya amaçlamakta ve Almanya ve Hollanda başta olmak üzere çoğunlukla Türklerin yoğun olarak yaşadığı Avrupa devletlerinde faaliyet göstermektedir. Örgüt İlk önce taban oluşturma, sonra da bu taban kitlenin aynı fikir etrafında birleştirilmesi son olarak da cihada yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi yönünde strateji takip etmektedir.¹⁴⁴

1983 yılında Avrupa Milli Görüş teşkilatı bünyesinden kopan Cemalettin KAPLAN liderliğinde bir grup tarafından kurulmuş ve halen Almanya’da AFİD (Anadolu Federe İslam Devleti) adıyla faaliyet göstermektedir. Örgütün yakın hedefi Avrupa’da yaşayan İslami kitleleri bir çatı altında toplayarak demokratik düzenlere ve batı kültürüne karşı mücadele vermektir. Nihai hedefi ise tüm dünyada yaşayan Müslümanları birleştirmek, özel manada ise Anadolu toprakları üzerinde federatif yapıda bir İslam devletini kurmaktır. Bu kapsamda örgütün şer’i esaslara dayalı bir İslam devleti kurmak amacıyla Türkiye’de kurulu bulunan anayasal düzeni ve laik ve sosyal hukuk devlet yapısını yıkmayı amaçlamaktadır. Yukarıda ifade edilen esaslar doğrultusunda, İslam Devleti’ni hedefleyen çalışmalar içinde olan örgütün bütün İslami çevrelerin yanı sıra, resmi kurum ve kuruluşlara mektup, broşür ve bildirimler göndererek onları kendi yanlarında yer almaya çağırılmaktadır.¹⁴⁵

Örgütün kurucusu Erzurum İspir doğumlu Cemalettin HOCAOĞLU (KAPLAN) ilk defa Ankara da laikliğe aykırı konuşmasından dolayı Adana Müftülüğü yaptığında soruşturmaya istinaden görevine son verildi ve bu tarihten sonra yurtdışına kaçmıştır. Yurtdışına çıktıktan sonra Avrupa Milli Görüş Teşkilatı içerisinde faaliyet yürütmüştür. 1984 yılında milli görüşün İran’a sınırlı destek

¹⁴⁴ UYAR, a.g.e, s. 24

¹⁴⁵ <http://bayrak.tr.gg/HD.htm>, Erişim Tarihi:13.01.2014

vermesini gerekçe göstererek ayrılmış ve İslami Cemiyet ve Cemaatler birliğini kurmuş ve ölene kadar faaliyetlerini sürdürmüştür.¹⁴⁶

İCB (İslam Cemaatler Birliği), tebliğ çalışmalarını her türlü yayın, broşür, teyp ve videokaseti şeklinde posta yoluyla hedeflerine göndermektedir. 1994 yılında Cemalettin Kaplan'ın sözde halifelliğini ilan etmesiyle, örgüt hilafet devleti olarak lanse edilmeye başlanmıştır. Cemalettin Kaplan'ın 1995 yılında vefat etmesi üzerine yerine oğlu Metin KAPLAN sözde halife seçilmiştir. Bu olaydan sonra örgüt içi tartışmalar çıkmış ve örgüt üçe bölünmüştür. İCB paralelindeki faaliyetler Türkiye'de İstanbul, Konya, Aydın, Sivas, Adana, Maraş gibi illerde görülmektedir. Örgüt lideri Metin KAPLAN 25 Mart 1999 tarihinde Almanya Federal Başsavcılığı'nca geçici olarak tutuklanmış ve halen cezaevinde tutulmaktadır. Güvenlik güçlerinin çalışmaları sonucu ortaya çıkartılan, kamuoyuna da yansıyan 1998 yılındaki 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlama törenlerinde ve 10 Kasım 1998 tarihindeki anma törenleri esnasında intihar türü saldırı eylemi gerçekleştirmeye yönelik planlarının olduğu anlaşılmıştır. Birçok örgüt üyesi yapılan operasyonlarda tutuklanmıştır.¹⁴⁷

3. TÜRKİYEDE ETKİN OLAN ETNİK/BÖLÜCÜ PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜ

3.1. Tarihte Kürt İsyamları

Etnik diğer adıyla bölücü terör ülke içerisinde baskın etnik gruptan ayrı olarak farklı bir etnik kimliğe sahip grupların, içinde yaşadıkları ülkenin siyasi içerisinde

¹⁴⁶ DEMİREL, a.g.e, s.504

¹⁴⁷ <http://bayrak.tr.gg/HD.htm>. Erişim Tarihi:13.01.2014

tek unsur olmamaları durumunda yaşadıkları ülkeden toprak talep ederek ayrılıp kendi ülkelerini kurmak amacıyla girişilen terör hareketleridir.¹⁴⁸

Ülkemizde bölücülük faaliyetleri 1800 yıllarda başladığı ve bu dönemlerde ki isyanların dış sebepleri İngiliz, Fransız, Rus kışkırtmaları, iç nedenleri ise zorunlu askerlik, merkez ve yerel yönetim arasında yönetim çatışması vergilendirmeden dolaydır. Osmanlı dönemi 1806-1912 yılları arasında 12 yerel isyan gerçekleşmiş ve büyümeden önlenmiştir. Cumhuriyet döneminde ise 1924-1940 yılları arasında Doğu bölgesinde 25 isyan hareketi olmuştur.¹⁴⁹

3.2. Yabancı İstihbarat Ajanlarının Kürtler Üzerine Çalışması

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan Kürt vatandaşlarını örgütlemek ve İngilizlerin himayesinde bir Kürt devleti kurmak için 1919 yılında Seyit Abdülkadir ve arkadaşları, diğer yandan Türklerin kontrolünde Kürt devleti kurmak isteyen Bedirhanlar isimli şahıslar Kürtlerin çok yoğun olduğu vilayetlerde Kürt milliyetçisi ve Kürt devleti kurdurmak için İngiliz İstihbaratçı olan Binbaşı Noel faaliyet göstermişlerdir. Mütareke döneminde kurulan cemiyetler, 1918 yılında kurulan Kürdistan Teali Cemiyeti, 1919 yılında kurulan Diyarbakır Kürt Kulübü, 1920 yılında kurulan Kürt Millet Fırkası, 1920 yılında kurulan Kürt Teşkilatı İctimaiye Cemiyetleridir. Bu cemiyetlerden en etkili olanı Seyit Abdülkadir Efendi tarafından İstanbul da kurulan Kürdistan Teali Cemiyetidir. İngiliz istihbaratçı Binbaşı Noel bu cemiyet üzerinde etkili olmuştur. Cemiyetin amacı Kürt aydınlar, Kürt halkı ve öğrenciler üzerinde Kürt bilinci oluşturmak ve Osmanlı devleti sınırları içerisinde bir Kürt devleti kurmaktır. Fakat cemiyet içinde anlaşmazlıklar sonrasında ayrılımlar olmuş cumhuriyet ilan edilmeden önce cemiyet kendisini fes etmiştir.¹⁵⁰

¹⁴⁸BAŞIBÜYÜK, a.g.e, s.141

¹⁴⁹ ÖZEREN Vd. a.g.e, s. 135

¹⁵⁰ Mustafa ÇUFALI, İnkılap Tarihi ve Atatürk İlkeleri , Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2012, s. 114

1950'lerden sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde aşiret ileri gelenleri yaşlı kuşağa mensup sözde aydınla, medrese kökenli din görevlileri Molla Mustafa Barzani'ye hayranlıklarından dolayı Kürt milliyetçisi görüşünü benimseyen T-DKP çatısı altında bir araya gelirken, genç nesil ise TİP, FKF, Dev-Genç gibi Marksist-Leninist örgütler içirişinde bulunmuşlar, bölücü faaliyetlerde sol örgütlenmelerin içerisinde yürütülmüştür. 1969 yılından itibaren Doğu Devrimci Kültür Ocakları dernekleri etrafında faaliyet yürütmüşler ve 12 Mart muhtırasından sonra DDKO üyeleri tutuklanmış ve 1974 yılında AYÖD (Ankara Yüksek Öğrenim Derneği) Abdullah ÖCALAN ve arkadaşları tarafından kurulmuş ve PKK'nın ilk fikri temelleri ortaya konulmuştur.¹⁵¹

3.3. PKK Terör Örgütünün Kuruluşu

Ülkemize kurulduğu tarihten bugüne kadar çok büyük maddi ve manevi zararlar veren Terör örgütü PKK 1978 yılında Diyarbakır Lice/Fis-Ziyaret köyünde Marksist/Leninist ideolojiye referans olarak kurulmuştur. İlk dönem yapılanmasında propaganda elaman kazanma faaliyetlerine önem veren örgüt küçük çaplı silahlı eylemler gerçekleştirmiştir. İlk 1984 Eruh-Şemdinli saldırısıyla yoğun şiddet eylemlerine başlamıştır. Örgüt kurulduğu ilk günden bu yana “Türkiye, Irak, Suriye, İran toprakları üzerinde birleşik bağımsız Kürdistan devleti” kurmayı hedeflemiştir.¹⁵²

PKK terör örgütü ülkemizi ve komşu ülkeleri bölerek Kürt devleti kurmayı amaçlayan örgüt Marksist-Leninist ilkeyi benimsemesine rağmen daima etnik Kürt milliyetçiliği yapmıştır. Kuzey Irak'taki otorite boşluğundan faydalanarak varlığını

¹⁵¹ ÖZEREN, a.g.e, s. 136

¹⁵² PKK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu, Ankara, 2012/2, s.2-3

sürdürmektedir. Çıkarlarına uygun olan bazı devletler PKK'yı gizli açık desteklemekte mali-askeri ve siyasi destek vermektedirler.¹⁵³

Terör örgütü PKK zamana ve uluslararası konjektöre göre İdeolojisinde, stratejisinde, faaliyetlerinde, eylem metotlarında ve yapılanma sürecinde değişiklikler gerçekleşmiştir. Nisan 2003'de Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi (KADEK), Kasım 2003'te Halk Kongresi KONRE/GEL ve Mart 2005'te Kürdistan Demokrasi Konfederalizmi (KCK) olarak adını duyurmuştur. Örgütün üst yönetimi Kuzey Irak'ta örgüt kamplarında bulunmakta, örgüt yönetimi kendilerini KCK olarak adlandırmakta örgüt kadrolarına ve müzahir kesime talimatlar vermektedir. Terör örgütü terörist başı örgüt üst yönetimi, örgüt kadroları örgüte müzahir medya tarafından KCK olarak adlandırılmakta KONGRA-GEL adı KCK yapılanmasında sözde yasama organı olarak gösterilmekte, PKK ismi ise yasama içerisinde Türkiye'deki yapıyı temsil etmeye yönelik kurulması hedeflenen sözde meclisi olarak tanımlanmaktadır.¹⁵⁴

Terör örgütü 2007 yılından itibaren KCK yapılanmasını aktif hale getirmek ve ilk anda özerk daha sonra sözde konfederatif bağımsız bir devlet kurmak amacıyla yönelik yapılanmalar yapmış, Ülkemiz sınırları içerisinde faaliyetleri idari açıdan parça örgütlenmesi olarak tanımlanmış- Kürdistan halklar topluluğu/Türkiye Meclisi (KCK/TM) üzerinden yürütmeyi hedeflemiştir. Güvenlik kuvvetlerinin başarılı operasyonlar yapması nedeniyle geri atmak zorunda kalmıştır. Terörist başı Abdullah ÖCALAN avukat görüşmeleri vasıtasıyla örgütün stratejisi ve yol haritasının belirlenmesinde, kitlesel ve şiddet eylemlerinin gerçekleşmesinde mesajları, talimatları, değerlendirmeleri aracılığı ile müzahir hedef kitlelere ulaşmıştır.¹⁵⁵

¹⁵³ Gökhan AYDINER, Dünyada ve Türkiyede Terör, Polis Dergisi, Sayı:40, EGM Yayınları, Ankara, 2004, s.5

¹⁵⁴ PKK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu, Ankara, 2012/2, s.2-3

¹⁵⁵ PKK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu, Ankara, 2012/2, s.2-3

3.4. PKK Terör Örgütünün Ülkemize Verdiği Zararlar

Terör örgütünün ekonomik maliyetine Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ünsal Ban'ın Haber7.com internet haber sitesinde verdiği bilgiye göre, Türkiye'nin kalkınmasının önündeki en büyük engellerin başında PKK terör örgütünün olduğunu, Son 27 yılda PKK'nın ülke ekonomisine doğrudan maliyetinin 550 milyar TL olduğunu belirtiyor. Prof. Dr. Ban, yaptığı yazılı açıklamasında, PKK terör örgütünün eylemleri sonucunda gerçekleşen güvenlik harcamalarındaki artışlara bakıldığında 296 milyar 382 milyon liralık bir ekonomik maliyet olduğunu, Terör olaylarından kaynaklanan göç hareketinin Türkiye ekonomisine doğrudan ve dolaylı maliyeti ise 70,81 milyar TL olduğunu belirtmektedir.¹⁵⁶

Terör örgütü PKK şiddet eylemlerine başladığı 1984 yılından buyana 2011 yılsonuna kadar ülke genelinde 11.415 silahlı saldırı, 9.684 silahlı çatışma ve 6.317 patlama meydana gelmiş; toplam 4.815 vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve 7.968 vatandaşımız yaralanmış; 331 polis 4.770 asker ve 1.367 geçici köy korucusu şehit olmuş, 3.569 polis, 10.952 asker ve 1978 geçici köy korucusu yaralanmış; 20.717 örgüt mensubu ölü 831 örgüt mensubu yaralı ele geçirilmiş; 4.755 örgüt mensubu da teslim olmuştur.¹⁵⁷

Sonuçlara bakıldığında durumun çok vahim olduğu anlaşılmaktadır. Bu yüzden dolayı örgütle bütüncül bir yaklaşımla mücadele etmek gerektiği anlaşılmaktadır. Silahlı mücadelenin yanında terörle psikolojik mücadelenin yapılması gerekmektedir. Toplum Destekli Polislerin Küçük Paralarla büyük işler yaptığı bir günlük bir gezi faaliyeti ile öğrencilerin- çocukların kalplerini kazandıkları, örgüte sempatican çocukların fikirlerinin değiştiği anlaşılmaktadır.

¹⁵⁶ <http://www.haber7.com/guncel/haber/789966-pkk-terorunun-maliyeti-550-milyar-tl> Erişim Tarihi:30.04.2014

¹⁵⁷ PKK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu, Ankara, 2012/2, s.2-3

3.5. PKK/KCK Terör Örgütüne Sempati Besleme ve Katılma Nedenleri

PKK Terör örgütünün ortaya çıkışındaki ana nedenleri değerlendirmek için terörist eylemlerinin yaşandığı bölge içindeki insanların, aynı etnik kimliğe sahip şahısların, çevresindeki insanların devlet ile görüşleri, aile yapıları ve sosyal alanda yaşadıkları değişim ve etkilenmeleri, psikolojik yapılarını yaşadıkları mağduriyetleri ve ayrımcılık algılarının hangi etkenlere göre şekillendiğini bilmek gerekmektedir.¹⁵⁸

İnsanların terör örgütlerine katılımlarının tek bir nedene bağlı değildir. Bireylerin kendilerini terör örgütü üyesi olmaya iten yaşadıkları çeşitli tecrübelerle birlikte terör örgütlerinin bireye değer verme, aidiyet hissi sağlama, problemlerine çözüm önerileri sunma gibi cazip görünen alternatifler getirmesi bireyi militanlık sürecinde motive eden önemli faktörlerdendir. Özellikle siyasi otoritelerin hatalı uygulamaları, terör örgütlerinin istismar alanlarını genişletmekte ve örgüte katılımı artırmaktadır. Bununla birlikte terör örgütlerine katılımı, uluslararası destek ve yardımlarda etkilidir. Freud'un psikanalitik yaklaşımına göre bireyin, çocukluk sürecinde yaşadığı güçsüzlük ve çaresizlik durumu ilerleyen yaşlarda korunma ve gözetilme ihtiyacını doğurmaktadır. Bu durum, bireyin geniş bir grup çatısı altında eksikliğini hissettiği korunma ve gözetilme ihtiyacını karşılayacağı içgüdüsüne eğilim göstermesine yol açmaktadır. Bireylerin örgüte katılmasına neden olan bireysel faktörler kişiden kişiye değişmektedir. Bununla birlikte bireyin içinde yaşadığı topluma ait ortak konular ya da sorunlar da bireylerin örgüte katılmasında temel faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁵⁹

¹⁵⁸ OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s. 143

¹⁵⁹ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

3.5.1. PKK Terör Örgütüne Katılımda Etnik Kimlik Aidatı ve Etnik Milliyetçiliğin Etkisi

Kimlik; kişinin biyolojik, sosyal, siyasi, kültürel veya dini varlığını tanımladığı, bireye farklılık, benzerlik veya belirlilik kazandıran niteliktir. Etnik grup; dil, kültür, gelenek ve görenek bakımından, birbirine bağlı ve genellikle aynı soydan gelen kişilerin oluşturduğu, görece küçük ölçekli insan topluluğu anlamına gelmekte iken etnik kimlik ise; kişinin, belirli bir etnik gruba üyeliğinden kaynaklanan sosyal kimliğidir. Bu sosyal kimliğe olan bağlılık derecesi; ayrımcılık, propaganda ve mağduriyet algılarıyla birleşince, bireyin teröre olan sempatisinin yönü ortaya çıkmış olmak gerekmektedir.¹⁶⁰

Bir toplumda yaşayan insanların etnik gruplarda kültürel özelliklerde farklılıklar olabilir. Farklı gelenekleri olduğu gibi kendine özgü din ve dilleri de olabilir. Ülkemizde terör örgütü PKK Marksist-Leninist bir ideolojiye sahip olarak kurulmasına rağmen 1989 yılında Sovyet Rusya'nın yıkılması ile etnik teröre dönüşmüştür. Bu tarihten sonra Kürtlerin ayrı bir etnik grubu mensup olduğu tüm Dünya'da yayılmaya başlandı. Ancak yapılan araştırmalarda; sosyokültürel ve antropolojik araştırmalar Kürtlerin Türklerden ayrı bir etnik kimliğe sahip olmadığını göstermektedir.¹⁶¹

PKK Terör örgütünün hedefi propaganda yaptığı ve kendi safına çektiği şahısları ayrımcılık hisleriyle doldurmak ve sonucunda biz ve onlar ayrımını belirginleştirmektir. Toplum içerisinde iyi eğitim almamış, iş bulamamış, para kazanıp kendi ayakları üstünde duramamış, ülkesine ait olma, milli birlik ve beraberlik duyguları zayıflamış kişileri, yaptığı propaganda sayesinde kendi safına çekmekte ve örgütü savunacak bir taban oluşmaktadır.¹⁶²

¹⁶⁰ OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s. 143

¹⁶¹ ALKAN, a.g.e, s.156

¹⁶² OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s. 145

Terör örgütü PKK elaman kazanma da etnik grup aidatını en iyi şekilde kullanmaktadır. Bir örgüt mensubunun örgüte nasıl katıldığına dair verdiği ifadesi bunu kanıtlamaktadır.

“1992 yılı sonlarında evlenmeden yaklaşık 3 ay önce, Diyarbakır Bağlar ilçesinde katılmış olduğum bir düğün sırasında, Arif isimli şahısla tanıştım. Düğün de birlikte oynadık ve aramızda bir arkadaşlık başladı. Kendisini düğünden sonra, bağlar mahallesindeki evime götürerek çay içirdim. Aradan bir hafta kadar sonra, Arif isimli şahıs oturmakta olduğumu eve tek başına geldi. Bana kendisinin PKK’lı olduğunu PKK adına faaliyet yürüttüğünü, benimde kendisine bir Kürt olarak yardım etmemi ve PKK saflarına katılarak faaliyette bulunmamı istedi. Benim daha önce PKK’ya olan sempatimden dolayı Arif isimli şahsın teklifini düşünmeden ve hiçbir baskıya maruz kalmadan kabul ettim.” İfadesi ile örgüte katılmasını anlatmaktadır.¹⁶³

Örgüte katılımı, en önemli sebeplerden biri de etnik milliyetçilik duygularıdır. Gençleri sahip olduğu etnik milliyetçilik duygularının etkisi ile veya yapılan propagandalar neticesinde örgüte katılımlar daha fazladır. Örgüte katılımı bazen sadece etnik milliyetçilikten ziyade birçok faktörün etkili olduğu bazen de bir faktörün baskın olduğu ve örgüte katılımı etkili olduğu söylenebilir. Kürt halkının uzun yıllardır ezildiğine, terör örgütünün Kürt halkının haklarını savunan bir örgüt olduğuna ve bu hakları almak için silah kullanmaktan başka yol olmadığına inanlar bu kategoride değerlendirilmektedir. Etnik milliyetçilik etkisiyle örgüte katıldıklarını ifade eden örgüt üyelerine örnek olarak aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir.

¹⁶³ ALKAN a.g.e, s.156

“Ben 1998’den beri terör örgütü mensubuyum. Örgüte bilerek ve isteyerek katıldım. Amacım Türkiye Cumhuriyeti içerisinde demokratik özerk bir Kürt bölgesi kurulmasını sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda da yaşamaya devam edeceğim. Mersin’de üniversite öğrencisi iken dergi dağıtımını ile uğraşıyordum. Bu süreçte yapılan bir operasyon neticesinde tutuklandım. Cezaevinden çıktığımda askerlik sürecim de yaklaşıyordu. Ancak askere gitmek istemiyordum çünkü devlet düzenine karşıyım. Örgütün Kürt halkının özgürlüğü için mücadele ettiğine inandığım için askere gitmek yerine bu harekete katılmaya karar verdim.” İfade etmektedir.¹⁶⁴

3.5.2. PKK Terör Örgütüne Katılımda Ayrımcılık Algulamalarının Etkisi

Ayrımcılık nedeni ile sempatinin oluşmasındaki nedenler, ekonomik, sosyokültürel ve eğitim başlıkları adı altında sıralanabilir. Güneydoğu Anadolu bölgesinde, güvenlik zafiyetinden kaynaklı babanın eve ekmek götürememesi gibi nedenlerin, algıların birleşmesi sonucunda fertler, teröre ve terör örgütüne üye olma, sempati duyma ve yardım etme gibi tepki göstermektedir. Eğitimin kalitesiz olması derslik ve okul sayısının yetersiz olması, acemi eğitimcilerin görevlendirilmesi, terör örgütü sempatzımanı bölge insanı öğretmenlerin gençler üzerinde etkisi, yeterli ilgi ve eğitimi alamaması gibi sebepler eğitim eksikliğine bakan önemli faktörlerdir.¹⁶⁵

Güneydoğu da şark görevini yapan özellikle asker ve polislerin, görevleri esnasında profesyonelce hareket etmesi, görevleri esnasında bölge halkıyla iletişim esnasında ötekileştirici söylemlerden uzak durulması gerekmektedir. Bölge insanıyla iletişim esnasında zaten örgütün propagandasından etkilenmiş olan bazı vatandaşlara

¹⁶⁴ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> , Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁶⁵ OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s. 145

ötekileştirici sözler, kötü davranışlar onları, özellikle gençleri örgütün kucağına yitecektir. Ülkemiz yakın tarihi bakıldığında bölge insanına karşı yanlış uygulamaları görmekteyiz.

Fertlerin etnik kimliğinin en önemli unsur dildir. 1960 askeri müdahalesi sonrasında Kürtçenin konuşulmasının yasaklanması bölge insanımızın kendilerini kendi dilleriyle ifade edememelerine ve sonucunda ötekileştirilmelerine dışlanmalarına sebep olmuştur. Bölge halkının kendi dilleriyle yayın yapan özel televizyon ve radyoların yayınlarının geç kalmış olması, ana dilde eğitimin yapılamaması ayrıca yer isimlerinin Türkçeleştirilmesi terör örgütüne sempatinin artmasına sebep olan örnek olarak gösterilebilir.¹⁶⁶

3.5.3. PKK Terör Örgütüne Katılımda Yaşanılan Mağduriyetlerin Etkisi

Etnik terörün şiddet eğiliminin nedenleri arasında genellikle ötekileştirici geçmiş yaşantıların yer aldığı söylenebilir. Bu alanda ötekileştirici yaşantılara aşağılanmalar, hayatında yaşanan zorluklar örnek olarak verilebilir. Bu tip davranışlar telafisi yapılamadığı takdirde toplumsal tepkiye yol açmakta ve öfke olarak devlete yönelmektedir. Fertlerin hayatlarında yaşamış oldukları mağduriyetler örgütlerin sığınılacak bir yer ve güvenlik kaygısının giderilmesine bir adres olarak görülmesine ve dolayısıyla terör örgütlerine olan sempatinin artmasına neden olmuştur.¹⁶⁷

Terör örgütüne katılmanın etkili bir faktöründe aşağılanma olduğu söylenebilir. Terör örgütü suçundan, yakalama, gözaltına alınan, tutuklandıktan sonra da cezaevindeki gördüğü kötü muamele fertlerin örgüte bağlılığını artırmaktadır. Devlet görevlilerinin örgüt mensuplarına karşı hak ettikleri dersi verme düşüncesiyle yaptıkları aşırı güç kullanımı, çoğunlukla terör örgütü elamanları devlet görevlilerini

¹⁶⁶ OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s. 145

¹⁶⁷ ÖZEREN Vd. a.g.e, s.90

düşman olarak görme eğilimleri artırmakta daha fazla kinlenmelerine ve intikam almak için örgütün saflarına katılmaya itmektedir.¹⁶⁸

3.5.4. PKK Terör Örgütüne Katılımda Propagandanın Etkisi

Etnik grup üzerinde yaşanmış mağduriyetler ne kadar fazlaysa terör örgütü propagandaların tesiri o derece yüksektir. Kürt Halkının yaşadıkları mağduriyetleri kullanan PKK, bilinçli olarak ekonomik, sosyal ve eğitim alanında geri bırakıldığını propagandası ile etkileyerek, tabanını ciddi oranda güçlendirmiştir. Milli şuuru zayıflamış, yeterli eğitim alamamış toplumlar, ekonomik ve eğitim eksiklikleri olan bireylerin yaşadıkları ortamda mağduriyetler neticesinde oluşan kızgınlık, ezilmişlik ve haksızlığa uğramışlık gibi olumsuz ideolojik söylemler neticesinde örgüte katılımlarda artmaktadır. Bölge halkı çocuklarına küçük yaşlardan itibaren rehabilite edici tedbirler alınması önemli ve elzem bir konudur.¹⁶⁹

Yakalanan terör örgütlerinin ifade tutanakları üzerinde yapılan bir araştırmaya göre, örgüt içerisinde faaliyet yürüten gençlerin büyük çoğunluğunun kendi istek ve arzularıyla örgüte katılmadıkları anlaşılmıştır. Terör örgütleri gizlilik içinde faaliyet yürüttükleri için, örgüte katılmak isteyen geç örgüte ulaşamamakta, örgüt gidip gençleri bulmaktadır. Terör örgütü PKK üyelikten tutuklanan 1003 örgüt üyesinin %71'ni örgüt üyelerinin kendilerini bulduklarını ve onlar vasıtasıyla örgüte katıldıkları anlaşılmıştır. Örgüt mensuplarının gençleri kandırmada birbir propaganda yaparak, sosyal ve psikolojik taktikleri kullanmaktadırlar.¹⁷⁰

¹⁶⁸ OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s.146

¹⁶⁹ OKYAR ve GÜNEŞ, a.g.e, s.147

¹⁷⁰ ALKAN a.g.e, s.143

3.5.5. PKK Terör Örgütüne Katılımda Ailevi Sorunların Etkisi

Aileyi önemli kılan en önemli husus çocuğun dünyaya getirilmesi, yetiştirilmesi ve toplumsallaşmasında oynadığı roldür. Özellikle de okul öncesi dönemde bireyin sosyalleşmesindeki en önemli kurum ailedir. Gençlik döneminde otoriteden kurtulma eğiliminde olan bir gencin ailesiyle olan ilişkileri de bu bağlamda büyük önem taşımaktadır.¹⁷¹

Gençlik dönemi insanın hayatındaki en önemli dönemlerden biridir. Çocukluktan ergenliğe adım atmada, gençlerin fizyolojisinde değişiklikler başlar ve bu gençleri tedirgin eder. Gençlerin fizyolojisindeki bu değişiklik psikolojisini de etkiler. Gençlerin aşırı alıngan davranmaları başkalarını eleştirmeleri, kendileri eleştirildiğinde saldırgan olmaları, coşkulu ve hayalci olmaları, otoriteyi temsil eden ana -baba ve devlete kadar her şeyi eleştirmeleri bunlara en iyi örnektir. Yapılan araştırmalarda gençlerin ailelerden en büyük şikâyeti adam yerine koymama, yetişkin yerine koymamak, anlayışsızlık, güvensizlik ve sürekli çocuk yerine konduğu görülmüştür. Terör örgütleri bir genci avucunun içine aldığı zaman artık onun zihnini, kalbini ve ruhunu kontrol altına alıyor. Artık o genç örgütten çıksa bile çıkamıyor.¹⁷²

Terör örgütünün dağ kadrosuna katılımına neden olan ailevi faktörlerden en önemlisi ailevi sorunlardır. Genellikle ailede yaşanan sorunların, fertlerin örgüte katılma kararı almasına sebep olan diğer faktörlerle birleştiğinde bireyin son kararını vermesinde önemli rol oynamaktadır.¹⁷³

¹⁷¹ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁷² Necati ALKAN, Psikolojik Harekat Gençlik ve Terörizm, Temüh Dare Başkanlığı yayınları No:5 Ankara, 2000, s.87-89

¹⁷³ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

Van'ının Çatak ilçesi Sırmalı Köyü, Dokuzdan Mezrasında 13 Eylül 1997 tarihinde güvenlik güçleriyle girdiği çatışmada ölü ele geçirilen PKK terör örgütü mensubu Agit Kod adlı teröristin üzerinde bulunun şiirde anne ve baba özlemini, aile özlemini en güzel şekilde anlatmakta, anne ve babalara çok büyük mesajlar vermektedir.¹⁷⁴

İster miydim soğuklarda, dağda yatmayı
Anaların yüreğine ateş yakmayı
Veren kahrolsun elime silahı
Pişmanım anam, inan bırakmıyorlar.

Bir zalim, başından vururum diyor
Dönenin sonu ölümdür diyor
Ne kadar pişman olursan ol diyor
Pişmanım anam inan bırakmıyorlar

3.5.6. PKK Terör Örgütüne Katılımda Berdel ve Zorla Evlendirmenin Etkisi

Örgüte katılıma neden olan ailevi problemlerden birisi de zorla evlendirmedir. Zorla evlendirmeden dolayı örgüte katılım sadece kızlar için geçerli değildir. Erkeklerde zorla evlendirme sonucu veya evlendirilmesi isteğinden dolayı örgüte katılım olmaktadır. Örgütten kaçıp teslim olan bir örgüt üyesinin ifadeleri şu şekildedir.¹⁷⁵

“2008 yılında babamın zoru ile istemediğim bir kızla evlendirildim. Bu duruma yaklaşık bir sene sabredebildim.
Kızı sevmediğimi, boşanmak istediğimi babama

¹⁷⁴ ALKAN a.g.e, s.88-89

¹⁷⁵ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

anlattığımda bana çok sert tepki verdi. Örf gereği o kızı boşayamayacağımı söyledi. Bunun üzerine ben de kaçtım ve İstanbul'a gittim. Burada maddi olarak zor duruma düştüm ve tanıştığım birkaç arkadaşın da tavsiyeleriyle örgüte katılmaya karar verdim.” İfadesini kullanmaktadır.

Zaman Gazetesinde yayınlanan makalesinde Bekir ÇINAR, zorla evlendirilme ve berdel konusunda;

“Özellikle zorla evlendirme ve berdel konusuna dikkat edildiğinde görülecektir ki, sadece kızların değil erkeklerin de ‘örgüte katılım kararı almasında zorla evlendirilmesinin ya da evlendirilmeye çalışılmasının etkili olduğu’ sonucuna ulaşılmıştır. Buna ek olarak ‘başlık parası, kız çocuklarına miras verilmemesi gibi hususlar birçok kızı çaresizlik içine atmaktadır’. Sonuçta hem kız çocukları hem de erkek çocukları töre adaleti yerine ‘örgüte katılmayı bir kaçış yolu olarak’ seçmektedirler. Zira örgütün kadınlara gerçek anlamda sahip çıkarak onlara değer verdiği şeklinde reklam edilmesi, kadınların katılımını artırıcı etki uyandırdığını” belirtmektedir.¹⁷⁶

Bölgede halen zorla evlendirilme uygulamasından “berdel” uygulaması devam etmektedir. Berdel bir ailenin kız ve erkek çocuğunun diğer ailenin kız ve erkek çocuğuyla karşılıklı olarak aynı zamanda evlendirilmesi olayıdır. Berdel uygulaması bölgede hala yaygın olan başlık parasının sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Başlık parası vermek yerine takas olarak kadını kullanmaktadırlar. Görüşülen bir örgüt

¹⁷⁶<http://www.zaman.com.tr/newsDetailopenPrintPage.action?newsId=2037917> Erişim Tarihi: 12.05.2014

üyesi, örgüte katılmasına berdel usulü evlendirilmenin neden olduğunu şöyle ifade etmiştir.¹⁷⁷

“Lisede okurken ailemin baskısıyla okulu bırakmak zorunda kaldım. Sonrasında da ağabeyimin karısının erkek kardeşi ile berdel usulü ile evlendirileceğimi öğrendim. Bunun üzerine evden kaçmaya karar verdim. Gidecek bir yerim yoktu. Bir arkadaşım tek kurtuluşumun örgüte gitmek olduğunu söylemesi üzerine ben de örgüte katılmaya karar verdim.”¹⁷⁸

3.5.7. PKK Terör Örgütüne Katılımda Ailede Değer Verilmemesi ve Otoriteden-Disiplinden Kurtulma İsteğinin Etkisi

Bütün terör örgütlerine bakıldığında elaman kaynakları genç nüfustur. Bölücü terör örgütünün de eleman kaynakları çoğunlukla genç nüfustur. Gençlik döneminde en etkin duygu otoriteden kurtulma isteği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemde gençler anne ve babalarından yetişkin yerine konmayı, kendilerine değer verilmesini, birey olarak kendilerine saygı duyulmasını beklemektedirler. Terör örgütüne katılımı etkileyen ailevi sorunlar başlığı altında ikinci sırada otoriteden kaçma isteği karşımıza çıkmaktadır.¹⁷⁹

PKK terör örgütüne kamplarına katılırken yakalanan 244 şahsın ifadelerinden elde edilen geçerli verilerden %15,7’i terör örgütüne aile baskısından kaçarak

¹⁷⁷ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁷⁸ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁷⁹ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

katıldıkları belirtilmiştir. Özellikle aile baskısından kurtulma isteğinden dolayı örgüte katılma, örgüte katılma da karar vermeyi kolaylaştırmaktadır.¹⁸⁰

Problemlili bir ailede, bireye değeri verilmemesi beraberinde aile baskısı ile birleşince otoriteden kaçma isteğiği olarak karşımıza çıkmaktadır. Ailesi tarafından önemsenmediğini düşünen bir örgüt üyesinin örgüte katılmasında da benzer bir sebep bulunmaktadır.¹⁸¹

“Yüksekova’da bir telefoncu dükkânımız vardı. Bazı problemlerden dolayı bu dükkânı kapatmak zorunda kalmıştık. Dükkânı kapattıktan sonra sürekli internet kafeye takılmaya başladım. Bu dönemde sıklıkla evde annem ve babamla kavga ediyordum. İnternet kafede tanıştığım birisi ise bana sürekli olarak örgütü anlatıyordu. Ben de ailemi kısa süre için de olsa korkutmak ve onların beni önemsemesini sağlamak için örgüte katılmaya karar verdim. Girdikten sonra hemen örgütten ayrılmayı planlıyordum ama örgüte girdikten sonra kendi isteğimizle ayrılmamızın mümkün olmadığını anladım.” İfadesini kullanmıştır.

3.5.8. PKK Terör Örgütüne Katılımda Evde Fiziki veya Psikolojik Şiddet Görmemenin Etkisi

Terör örgütüne katılma nedenleri arasında ailevi sorunlardan, evde fiziki ve psikolojik şiddet gören örgüt üyesi, örgüte katılım sebebini şu şekilde ifade etmiştir;

¹⁸⁰ Mutlu KÖSELİ, “Terör Örgütlerinin Elaman Kazanmalarını Kolaylaştıran Etmenler”, **Terörle Mücadelede Makro ve Mikro Perspektifler**, (Editörler: Oğuzhan BAŞIBÜYÜK, Nurullah ALTUN, Alper SÖZER), Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2012, s.93-101

¹⁸¹ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

“Eşimle isteyerek evlenmişim. Evlendikten kısa süre sonra İstanbul’a göç ettik. Burada bir de çocuğumuz olmuştu. Ancak maddi sıkıntılar yaşıyorduk. Eşim bu sıkıntıları sürekli bana yansıtıyordu. Ayrıca ikamet ettiğim yerdeki komşularıyla da hiç geçinemiyordum. Eşimin beni dövdüğü bir gün çok bunaldım ve ailemin yanına dönmek istedim. Ancak ailem de bana destek olmadı. Bunun üzerine çevremde örgütle bağlantısını olduğunu bildiğim birkaç kişiye örgüte katılmak istediğimi söyledim.” İfadelerini kullanmaktadır.¹⁸²

3.5.9. PKK Terör Örgütüne Katılımda Akrabaların Etkisi

Türkiye genelinde özellikle de Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde akrabalık bağlarının kuvvetli olması terör örgütlerine katılıma karar vermede önemli bir etkidir. Terör örgütleri de eleman kazanmada akrabalık faktöründen sıklıkla yararlanmaktadırlar. Örgüte katılımda, kırsala daha önceden akrabası gitmiş kişilerin akrabalık bağlarını kullanarak örgüte katılım sağladığı görülmektedir. Veya akrabalık bağları bulunan bireylerin biri diğerini etkilemek suretiyle örgüte katılım sürecini hızlandırdığı görülmüştür. Akrabasının telkinleriyle örgüte katılmaya karar verdiğini ifade edenlere örnek olarak bir örgüt mensubu ifadesinde;

“Dayımın oğlu ile beraber lokantada garson olarak çalışıyorduk. Lokanta kapandıktan sonra ise bulaşık ve temizlik işlerine bakıyorduk. Dayımın oğlu bana sürekli olarak ‘dağa gidelim, orada iş güç yok, silahımız olur,

¹⁸² <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

rahat rahat yaşarız’ şeklinde telkinlerde bulunuyordu. Ben de bunun üzerine örgüte katılmaya karar verdim.”

Bir diğer örgüt mensubu da katılım sürecini şöyle ifade etmiştir;

“Akrabalarımın propagandaları neticesinde örgütün dağ kadrosuna katılmaya karar verdim. Akrabalarımın terör örgütünde herkesin kardeş olduğu, Kürt sorununun çözülerek özgürlük ve barışın getirileceği propagandalarına inanarak örgüte katıldım. Bir defaya mahsus gidip görmek istedim fakat geri dönemedim.”¹⁸³

3.5.10. PKK Terör Örgütüne Katılımda Arkadaş ve Sevgili Etkisi

PKK terör örgütüne katılımı etkileyen nedenlerden kişiler arasında yaşanan duygusal ilişkiler de önemlidir. Sevgilisinin etkisiyle örgüte katılım önemli bir yer teşkil etmektedir. Sınırdaki ilçelerimizden birinde yaşayan bir genç kız arkadaşının etkisiyle örgüte katılımını şu şekilde anlatmaktadır;

“Parti teşkilatına gidip gelmeye başladığımda oradaki etkinliklere katılan bir kızla tanıştım. Tanıştıktan sonra kısa sürede samimiyetimiz arttı ve aramızda bir ilişki başladı. Bana bir gün ‘istersen birlikte örgüte katılalım, orada sürekli görüşebiliriz, daha özgür oluruz, şu anda örgüte katılmak üzere hazırlanan bir grup var, bu grup ile akşam gideriz’ şeklinde bir teklifte bulundu. Ben de bu teklifi reddedemedim.”

¹⁸³ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

Arkadaşlıklardan dolayı örgüte katılımın büyük oranda olduğu söylenebilir. Örgüte kamplarına katılırken 244 şahsın ifadelerinde %30,1'i örgüte arkadaşlarının yaptığı propaganda sonucu katıldıklarını ifade etmektedirler. Bu bireyler aynı zamanda kalabalık ailenin çocukları olmaları ve aile sevgisinden mahrum kalmaları örgüte ve sevgiyi dışarda aramaları neticesinde de de örgüte katılmalarına neden olmaktadır.¹⁸⁴

Bir örgüt mensubu arkadaş etkisini şöyle ifade etmektedir;

“Üniversitede okurken ilk senem sonunda sınıfta kalmıştım. İkinci yıl başladığımda okulda kendimi çok yalnız hissediyordum. Bir arayış içerisine girmeye başladım. Daha sonra okulda benim gibi Kürt kökenli olan öğrencilerle birlikte zaman geçirmeye başladım. Bu arkadaşlarla toplandığımızda Özgür Halk, Yurtsever Gençlik gibi dergiler okuyorduk. Örgütten, gerillalardan bahsediyorduk. Tüm bunların etkisiyle ben de örgüte katılmaya karar verdim.”¹⁸⁵

3.5.11. PKK Terör Örgütüne Katılımda Devam Eden Yargılama ve Aranyor Olmanın Etkisi

Devam eden yargılamalardan kurtulmak için örgüte katılımda önemli bir yer tutmaktadır. Örgütün Dernekleri siyasi partiler ve diğer legal uzantılarıyla tanışan gençler kendilerine uygulanan yoğun propagandan etkilenmekte ve neticesinde çeşitli eylemlere yönlendirilmekte ve doğrudan suça sürüklenmektedir. Suça sürükledikten sonra, devam eden yargılamasından kurtulmak için örgüte katılanlar

¹⁸⁴ KÖSELİ a.g.e, s.93-101

¹⁸⁵ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf>, Erişim Tarihi 18.01.2014.

olmaktadır. Kadın bir örgüt üyesi aranıyor olma ve devam eden yargılamadan ve aranıyor olma etkisini şöyle ifade etmektedir;

“Bir ağabeyim, bir de kız kardeşim örgütün kırsalında 91 ve 92 yıllarında öldürüldüler. Birçok akrabam da örgütte faaliyet göstermiştir. Ailemizden çok fazla kırsalda ölen olduğu için ben dağa çıkmak istemiyordum. Şehirdeki legale daha yakın faaliyetlere katılıyordum. 90’lı yıllarda birkaç defa gözaltına alındım. 99 yılında örgüte yardım yataklıktan devam eden mahkemelerden birinden tutuklanmam çıktığını ve polisin beni aradığını öğrendiğim için dağ kadrosuna katılmaya karar verdim.”

Örgütün dağ kadrosu kamplarına katılmadan önce yakalanan 244 şahsa Daha önce Gözaltına alındınız mı? Sorusuna verilen cevabın %50’sinin daha önce gözaltına alındığı veya tutuklanmış olduğu anlaşılmıştır. Buna göre gözaltına alma ve tutukluluk şahısların örgüte katılmalarında etkili olmuştur.¹⁸⁶

Diğer bir örgüt üyesinin benzer ifadelerine aşağıdaki örnek verilebilir;

“99 yılında İstanbul’da HADEP’ e gidip gelmeye başladım. Hem iş yerinde hem de partiden birlikte olduğum bir arkadaşım, ailesiyle yaşadığı sıkıntılar neticesinde örgütün kırsal kadrosuna katıldı. Ailesi bu durumla alakalı beni suçlamaya başladı ve üzerimde baskı kurdu. Bu süreçte HADEP’ten de birkaç yönetici hem polis tarafından arandığımı hem de arkadaşımın ailesinin bana ve aileme zarar

¹⁸⁶ KÖSELİ, a.g.e, s.93-101

vereceğini söylediler. Ben de bu korkuyla örgüte katılmaya karar verdim.”¹⁸⁷

3.5.12. PKK Terör Örgütüne Katılımda İşsizlik ve Ekonomik Sorunların Etkisi

Bazı şahıslar yaşadıkları ekonomik problemler nedeniyle örgüte katılmayı ve örgüte katılmayı bir çıkış yolu olarak görmektedir. İşsizlik ve ekonomik problemlerden dolayı örgüte katılımlarda önemli bir yere sahiptir. İş sahibi olmak insanı hayata bağlar ve kendisinin kaybedeceği bir şeylerin olması, örgüte katılımı engeller. İş olmayan bir şahsın örgüte katılım konusunda önemli bir rol oynamakta ve örgüte katılımı etkileyen veya katılım sürecini hızlandıran etken bir rol oynamaktadır.¹⁸⁸

PKK terör örgütüne katılmadan yakalanan 244 şahsın ifadesi üzerinde yapılan araştırmaya göre Terör örgüte katılmanın sebebi nedir diye sorulduğunda; %8,4’ü kötü ekonomik şartlardan dolayı terör örgütüne katıldım cevabı verirken, diğer yandan da ekonomik durum alakalı işsizlik konusunda terör örgütüne katılanların % 65 işsiz olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenlerle terör örgütüne katılmak amacıyla hedef seçtiği şahısların büyük çoğunluğu işsizlerdir.¹⁸⁹ Bir örgüt üyesi örgüte katılım nedenini şu şekilde ifade etmiştir.

“Karadeniz Teknik Üniversitesi Maliye’de okuduğum dönemde derslerde sıkıntılar yaşıyordum. Maddi olarak da sorunlarım vardı. Üniversiteden PKK ile irtibatlı olduğunu bildiğim birisi vardı. Onunla arkadaş oldum. Onun vasıtasıyla

¹⁸⁷ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁸⁸ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁸⁹ KÖSELİ, a.g.e, s.93-101

dergi dağıtımı ve eğitim almam amacıyla Avrupa'ya gönderildim. Ancak daha sonra İran'a gönderildim.”¹⁹⁰

3.5.13. PKK Terör Örgütüne Katılımda İntikam Duygusunun Etkisi

Geçmiş hayatında devlet görevlileri ile karşılaşılan problemlerden kaynaklı intikam alma duygusu ile örgüte katılımlarda önemli bir yere sahiptir. Örgüt içinde yer alıp da güvenlik güçleri tarafından, girdikleri çatışma sonucu öldürülenlerin yakın akrabalarının intikam alma duygularının ön plana çıkmaktadır. İntikam duygusunun etkisi ile örgüte katıldığını ifade eden bir örgüt üyesi şunları söylemektedir;

“Örgüte daha önceden iki akrabam katılmıştı. Onların sonradan güvenlik güçleri ile girdikleri çatışmalar sonrası öldürüldüklerini duydum. O akrabalarımı çok seviyordum, benim yaşlarımdaydılar. Bu durum beni çok etkiledi. Onlara duyduğum sevgi nedeniyle devletten onların intikamlarını almak istedim. Bu yüzden de örgüte katılmaya karar verdim.”¹⁹¹

Bölgede görev yapan bir doktor dağa çıkma nedenlerini anlatırken, devletin bazı yanlış uygulamalarının örgüte katılımda önemli bir gerekçe olduğunu belirtmektedir.

“Devlete kızgınlık eskiden yapılmış yanlışla, köy boşaltmaları, boşaltma esnasında güvenlik güçlerinin gelip tehdit etmesi, aşığılaması, babayı çocuklarının yanında

¹⁹⁰ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf>, Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁹¹ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf>, Erişim Tarihi 18.01.2014.

aşağılaması kişilerde büyük bir nefret ve öfkeye neden olmuştur. Örgüte katılan bazı bireyler tarafında da bu yapılanların hesabının sormanın tek yolunun dağ olduğu gösterilmiştir.”¹⁹²

3.5.14. PKK Terör Örgütüne Katılımda Özenti ve Takdir Edilme Arzusunun Etkisi

Çocukluk ve gençlik dönemlerinde yaşanan özenti ve takdir edilme arzusu terör örgütünün eleman kazanmada başvurduğu yöntemlerden yöntemler den biridir. Özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinde çok çocuklu ailelerde önlerinde örnek alabilecekleri bir rol modelleri bulunmayan sevgiden yoksun, sevgiye aç şahıslar oldukça fazladır ve bu konu örgüt tarafından bir istismar malzemesi olarak kullanılmaktadır. Genç ve çocukların bu süreçlerinde terör örgütünün yazılı ve görsel yayınlarla yapılan propaganda faaliyetleri örgüte katılımda kullandığı temel propaganda araçlarındandır. Örgüte katılmak bazı bireyler için adeta bir saygınlık ve statü sağlamaktadır. Bu tür arzuların etkisi ile örgüte katılanların mülakatlarından anlaşıldığı üzere bölge de yaşayan bir bireyin ifadesi şu şekildedir.

“Hakkâri’den birçok kişinin örgüte katıldığını duyuyordum. İsim olarak hepsini tanımasam da tanıdığım da birçok insan örgüte gidiyordu. Çevremdeki insanlar örgüte katılanların arkasından kahramanmış gibi konuşuyorlardı. Ben de bu duruma çok imreniyordum. Sonradan ben de örgüte katılmaya karar verdim.”¹⁹³

¹⁹² Murat SEVER, Süleyman ÖZEREN, “Neden Hakkâri?” **Terörizmin Paradoksu ve Türkiye**,(Editörler: Süleyman ÖZEREN, Murat SEVER), Karınca Yayınları, Ankara, 2011, s.152

¹⁹³ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> , Erişim Tarihi 18.01.2014.

Örgüte katılımlarda kadınların katılımlarının önemli bir yere sahiptir. Bunun en önemli nedenin bölge de kız çocuklarına değer verilmemesidir. Kız çocuklarını bazı ebeveynler çocuk sayısına dâhil etmemekte ve mirastan mahrum bırakmaktadır. Kadınların örgüte katılımında örgütün kadınlara gerçek anlamda değer verdiği şeklinde lanse edilmektedir. Bölgede yapılan bir uzmanla yapılan mülakatta;

“Örgütte kız sayısı fazla. Neden? Bu bölgede kız çocuğu olmak çok zor. Toplum da kız çocuklarına bakış bellidir. Sadece erkek çocuklar sayılır. Okula kerhen götürülürler. Kız çocuğu doğunca sevinmezler. Ailede yeri yok okula gitmiyor. Zorla evlendiriliyorlar. Başlık parasından dolayı tam takır bir eve gidiyorlar. Damat bütün parasını başlık parası için harcıyor. Kız çocuğu evlenirken kendilerine sorulmazlar. Başlık parası istenir. Bir anlamda kızlar evlenirken borçlandırılırlar. Kız çocuklarının miras hakkı yoktur. Bir çaresizlik içinde kız çocukları ne yapsın.” Şeklinde ifade etmektedir.”¹⁹⁴

3.5.15. PKK Terör Örgütüne Katılımda Kişisel Sorunların Etkisi

Örgüte katılımda bazı bireylerin kişisel problemlerden kurtulmak amacıyla örgüte katıldıkları veya örgütü sığınılacak bir yer olarak görebilmektedirler. Örgüte katılmadan önce dağa çıkarken yakalanan başörtülü genç bir kadının neden örgüte katılmak istediği sorulduğunda verdiği cevap kişisel sorunlardan kaçışa bir örnektir;

“Babam hasta, yıllardır yatağa bağımlı ve bakıma muhtaç olarak yaşıyor. Evde erkek gibi çalışmaya mecburum ve yıllardır bu durum devam ediyor. Bundan dolayı hayattan bıktım. Kaçış yolu olarak dağa gitmeye karar verdim, intihar

¹⁹⁴ SEVER ve ÖZEREN, a.g.e, s.150

haram olmasa intihar edeceğim. Bari dağa gideyim de ya dağdakiler beni öldürsün ya da çatışmada öleyim de kurtulayım şeklinde düşünerek dağa gitmeye karar verdim.”¹⁹⁵

3.6. Türkiye'nin PKK Terör Örgütüyle Mücadelede İzlediği Politikalar

Terör örgütü PKK şiddet eylemlerine başladığı 1984 yılından buyana 2011 yılsonuna kadar ülke genelinde 11.415 silahlı saldırı, 9.684 silahlı çatışma ve 6.317 patlama meydana gelmiştir. Toplam 4.815 vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve 7.968 vatandaşımız yaralanmış, 331 polis, 4.770 asker ve 1.367 geçici köy korucusu şehit olmuş, 3.569 polis, 10.952 asker ve 1978 geçici köy korucusu yaralanmıştır. 20.717 örgüt mensubu ölü 831 örgüt mensubu yaralı ele geçirilmiş, 4.755 örgüt mensubu da teslim olmuştur.¹⁹⁶

Yukarıda da belirtildiği üzere Terör örgütünün ülkemize maddi ve manevi çok zararlar açmış ve adeta ülkenin başına dert olmuştur. Türkiye PKK terör örgütüyle 1984 yılından buyana yaptığı mücadeleyi askeri ve polisiye tedbirlerle güvenlik merkezli bir politika izlemiştir. Türkiye'nin terörle mücadelesini üç dönem olarak düşünülebilir. Birinci dönem tamamen güvenlik merkezli militarist, ikinci dönem halk desteği arayışının görüldüğü yarı militarist dönem, üçüncü dönem ise sivil merkezli profesyonel polisiye önlemlerin görüldüğü dönemdir. Teröristle mücadele güvenlik güçlerinin yürüttüğü silahlı mücadeleyi, terörle mücadele ise güvenlik tedbirleriyle birlikte sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda devletin bütün kuruluşlarının ayrıca sivil toplum kuruluşlarının topyekûn mücadelesini ifade

¹⁹⁵ <http://utsam.org/images/upload/attachment/cilt3/Sayi2/UGT%20Dergi%20Makale-5.pdf> Erişim Tarihi 18.01.2014.

¹⁹⁶ EGM yayınları, PKK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu, Ankara, 2012/2

etmektedir. Türkiye'nin uzun yıllar boyunca tercih ettiği kavram teröristle mücadele kavramıdır. 2000 yıllara kadar terörle mücadele ayağı fark edilememiştir.¹⁹⁷

PKK terör örgütü ile yapılan mücadelede ilk dönem de teröristle mücadele anlayışı çerçevesinde yürümüş ve devlete başkaldıran tüm teröristlerin öldürülmesi anlayışı hâkimdir. Çözüm önerileri güvenlik endeksli(Asker, Polis, İstihbarat) olmuştur. İkinci dönem de ise yarı militer bir bakış açısı kazanmış, Türkiye'nin zihinsel dönemi başlattığı bir dönem olarak değerlendirilmektedir. Bu dönemde teröristlerin öldürülmesi bir başarı kriteri olarak görülmemekle birlikte örgütün eylemlerinin önlenmesi ve güvenlik güçlerinin hatalardan uzak durulması bilincinin oluşması sürecidir. Üçüncü dönem ise terörle mücadelenin çok boyutlu ele alındığı dönemdir. Bu dönemde Sivil Toplum Kuruluşları, Üniversiteler, İş ve Finans Kurumları, Medyanın, Uluslararası diplomasi ve mücadeleye halkın ortak edildiği bir dönemdir.¹⁹⁸

PKK terör örgütünün 1984 yılında Eruh Şemdinli saldırıları ile başlayan sonrasında 1987 yılında Olağan Üstü Hal ilan edilmiş ve 1987 yılı ile 2002 yılları arasında OHAL 46 kez uzatılmıştır. OHAL dönemde güvenlik güçlerinin yanlış uygulamaları neticesinde PKK terör örgütüne elaman sayısında ciddi artışlar olmuştur. Bölgedeki sıkıyönetimin aldığı tedbirler zaman zaman bölge halkının tepkisine yol açmış ve sonucunda bölge halkıyla devletin arasında uçurumlar açılmasına neden olmuştur. Bölgede hukuk dışı, keyfi uygulamalar olmuştur.¹⁹⁹

¹⁹⁷ Özcan KARAMAN-Fatih Mustafa ALTUN, "Etnik Ayrımcılık Terörle Mücadele Politikaları Kapsamında Türkiye ve İspanya Analizi," **Terörle Mücadelede Makro ve Mikro Perspektifler**, Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2012, s.19-20

¹⁹⁸ İhsan BAL, "Türkiye'de Terörle Mücadelede PKK Örneği," **Dünyadan Örneklerle Terörle Mücadele**, (Editörler:İhsan BAL-Süleyman ÖZEREN), Usak Yayınları, Ankara, 2012, s.41-43

¹⁹⁹ KARAMAN ve ALTUN, a.g.e, s. 19-20

PKK terör örgütünün 1980’li yıllarda 350 civarında olan terörist sayısının 1990 yıllara gelindiğinde 6000-8000 civarında olduğu istihbarat raporlarına rastlanmıştır. Bu sayının artmasında OHAL ve Sıkıyönetim etkisi büyüktür.²⁰⁰

Bölgedeki teröristlerin baskısının yanında baskı rejimi olarak da nitelendirilen OHAL uygulamaları, PKK karşı askeri başarısının getirmesinin yanında bölge halkına ekonomik sosyal ve kültürel değişikliklere olmasına neden olmuştur. Örnek verilecek olursa PKK lojistik destek verdiği suçlamasıyla binlerce vatandaşımız Türkiye’nin farklı bölgelerine göçe zorlanmış ve bu göç sonrasında bölge halkı daha da fakirleşmiştir. Türkiye de ağır insan hakkı ihlalleri ve sosyo-ekonomik kayıplar verdimiş bir uygulama olan OHAL sürecinde resmi rakamlara göre 380 bin, sivil toplum kuruluşlarına göre 2,5 milyon kişi yaşadıkları toprakları göçe zorlanmıştır. Tarım ve hayvancılıkla uğraşan köylüler bu imkânlarını kaybetmiş ve ciddi ekonomik sıkıntılar yaşamıştır. Türkiye de tarım merkezleri ciddi azalma olmuştur. Diğer taraftan Türkiye Avrupa uyuşturucu pazarından da transit ülke konumuna gelmiştir. 2003 yılından itibaren terörle mücadele de yeni bir mücadele stratejisi benimsenmiş Teröristle mücadeleye Terörle mücadele eklenmiştir.²⁰¹

Terörle mücadelede, demokrasilerde alan kazanma stratejisi terörizmle mücadelenin temelini oluşturmaktadır. Bu strateji ise halka ve topluma dayalı güvenlik politikalarının üretilmesi anlamını taşımaktadır. Terörle mücadelenin yanlış tarafı ise terör sorunun sadece güvenlik boyutuyla ele alınmasıdır. Teröristlerin söylemleri neticesinde halkın desteği kırılmalıdır. Bazı ülkelerde terörle mücadeleyi halkla ilişkileri geliştirmekte, terörizme karşı çok yönlü mücadele yöntemi yürütmekte ve bu mücadelesini topluma güven temelinde mücadele etmektedir. Sonuç olarak Türkiye de terörle başa çıkmanın en önemli reçetesi halkın terörle mücadele katılımının sağlanması yoluyla olabilir.²⁰²

²⁰⁰ BAL, a.g.e, s.41-43

²⁰¹ KARAMAN ve ALTUN, a.g.e, s. 19-20

²⁰² Hasan Hüseyin ÇEVİK ve Turgut GÖKSU, Türkiye Devlet Toplum ve Polis, Seçkin Yayınları, Ankara, 2002, s. 147-149

Terörle mücadele konusunda Cezalandırma odaklı terörle mücadele yerine yaşatma odaklı terörle mücadele stratejilerini hayata geçirilmesiyle, terör örgütünün kazanmayı hedeflediği halk kitlesi toplum tarafından kazanılarak bireylerin suçta karışması aza indirgenebilir. Yaşatma odaklı terörle mücadelenin özünü Eski Diyarbakır Emniyet Müdürü Recep GÜVEN’ in Diyarbakır’da görev yapan gazetecilere yapmış olduğu kahvaltılı söyleşide terörle nasıl mücadelenin reçetesini vermektedir.

“Bahçeşehir Üniversitesinde 2005 yılında bir konferansta salondakilerin büyük ünlemlere bakmasına sebep olan bir cümle kurdum, biraz eleştirildim. Dağda ölen teröriste ağlamıyorsanız insan değilsiniz. Demiştım. Ama eline silah alıp çoluk çocuk demeden insan katleden canavarlaşmış bir teröriste de enterne edemiyorsanız, devlet değilsiniz. Ben bu iki cümle arasında gidip geliyorum. Benim yitik evladım dağa çıkmış keşke ulaşabilseydim, keşke ona normal bir hayat sunabilseydim. Keşke terörize olabilmesine mani olabilseydim diye ağlarım. Yani her teröriste de içim ezilir. Bu Diyarbakır’ın kaderi olmamalı gözyaşı, kan... Bu coğrafya tarihi dokusuyla, insanıyla çok güzel bir coğrafya, o kadar güzel insan yetiştirmiş ki... Fakat şimdi canavarlar üretiyoruz. Niye? Denetimsizlikten, kontrolsüzlükten, insana ulaşamadığımızdan, insan odaklı hizmet veremediğimizden... Başka bir şey değil. Nasıl özeleştiri yapmayayım. Benim karakoldaki memurumun kötü davranmasıyla, kontrollerimde yaptığım bir aşırı güçten ötürü zaten sosyal yaşamda tutunamamış bir çocuk. Ben yüzlerce özgeçmiş okudum istihbarattayken. Bu çocuklar “ulusal kurtuluş savaşımıza katkı da bulunmak istiyorum” diyen son cümleyi. Evladım yaşın kaç? 12. Babam işsiz. Annemi dövüyor. Sosyal çevre berbat. Okula bütçe yetiremiyorum. Adam sosyal yaşam savaşını devam ettiremiyor. “ Ben savaşacağım” diyor.

Bundan ne anlamamız lazım? Çocuk bulunduğu yerden kaçıyor. Bunun kaçmasındaki bir sebeplerden biri de bensem. Bu toplumda bir sıkıntı varsa, bunu ortaya koymasak nasıl çözeceğiz? Tabi ki konuşacağız. Kaybettiğimiz insan çünkü. Patır patır insanlar ölüyor, her birinin hayalleri, sevgilisi, aşkı var. İnsanları öldürüyoruz, sevgilerini öldürüyoruz, yüreklerine çim koyuyoruz.” İfadesini kullanarak Problem Odaklı Polisliğin önemini vurgulamıştır.²⁰³

Özellik bölge insanı PKK terör örgütü silahlı eyleme başladığı 1984 yılı ve 2000 yılları arasında Toplum Destekli Polislik anlayışına ters bir anlayışla Güvenlik Güçleri terörle mücadelede etmiştir. OHAL bölge halkıyla arayı açmıştır. Güvenlik gerekçesi ve örgüte yardım ve yataklık yapılmasını engellemek için köyler boşaltılmış ve insanlar batı illerine bulunan kendisini güvende hissedeceği yerlere göçler olmuş ve göçler beraberinde birçok sorunlar yumağı oluşturmuştur. Güvenlik Güçlerinin Toplum Destekli Polislik anlayışı çerçevesinde görevlerinin yapılmaması sorunları artırmış aynı zamanda örgüte katılımı artırmıştır.

Bu kapsamda çağdaş bir güvenlik anlayışı olan Toplum Destekli Polislik uygulamalarının, terörle mücadele açısından ve bölge halkıyla iletişimin, ilişkilerin geliştirilmesi açısından yürüttüğü projeler terörle mücadele açısından önemli bir yere sahiptir.

²⁰³ Fatih BEREN, Demokratikleşen Güvenlik Terörle Mücadelede Değerlerin Korunması, Karınca Yayınları, Ankara, 2013, s.67-68

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN TERÖRÜ ÖNLEMEDEKİ ROLÜ

“SİİRT İLİ ÖRNEĞİ”

1. SİİRT’İN TARİHSEL GELİŞİMİ

Siirt, Mezopotamya ve Anadolu uygarlıklarının kesiştikleri alanda kurulmuştur. Bu yüzden kuzeyinde ve güneyinde ortaya çıkan uygarlıklar, yörenin kültürel gelişmesinde etkili olmuştur. Bölgenin dağlık oluşu ve ulaşım imkânlarının yetersizliği, gelişmiş kentlerin seviyesine çıkmasını engellemiştir. Yakın zamana kadar Siirt tarihinin İ.Ö. IV. yy. öncesi dönemleri bilinmemekteydi. 1963 yılında Halet ÇAMLIBEL ve R.J.BRAIDWOOD başkanlığında kurulan Güneydoğu Anadolu Tarih Öncesi Araştırmaları Karma Projesi kapsamında, Siirt İl’inde yapılan yüzey araştırmalarında Neolitik, Kalkolitik, Tunç ve Helenistik, Roma, Bizans–İslam ve Yakınçağı kapsayan dönemlere ait buluntular ortaya çıkarılmıştır. Günümüzdeki kültürel yapı Türk–İslam Kültürü’nün etkisiyle biçimlenmiştir.²⁰⁴

2. M.Ö. 3000 – İSLAM UYGARLIKLARI DÖNEMİ

İ.Ö. 3000 ve 2000’lerde Güneydoğu Toroslar, iki kültür alanını birbirinden ayırmaktaydı. Güneyde Mezopotamya’da gelişmiş bir tarım kültürü, kuzeyde ise Doğu Anadolu’nun yüksek yaylasında ilkel tarımcılığa ve hayvancılığa dayalı, daha yavaş gelişen bir kültür vardı. İki kültürün kesiştiği yerde bulunan Siirt’te, yayla

²⁰⁴ Siirt Dosyası, dika.org.tr

kültürü özellikleri görülmekteydi. M.Ö. 3000'lerde yöreye egemen olan Hurri'lerden sonra sırasıyla Hitit, Urartu, Asur, Med ve Pers'ler de hâkimiyet kurmuşlardı.²⁰⁵

Siirt'in içinde bulunduğu bölge, göçler nedeniyle etnik ve dinsel inanışlar yönünden çeşitlilik göstermektedir. Urartular, İskitler, Medler ve Persler egemenlik dönemlerinde dinsel inanışlarını da buralara yaymışlardı. Dağlık alanlarda yaşayan kapalı toplulukların çeşitli din ve tanrıları vardı. İ.Ö. 150'lerden başlayarak yöreye egemen olan Partlar, Arsaklılar, Sasaniler dönemlerinde İran Tanrıları'nın ve inanışlarının etkisi güçlenmiştir. Yöreyi etkileyen Roma- Part, Roma – Sasani Savaşları, aynı zamanda iki dinin ve kültürün karşılaşması niteliğindedir. 300'lerde Hıristiyanlık yayılmaya başladığında Zerdüşt dinini benimseyen Sasaniler, yörede Hıristiyan kıyımı yapmışlardır.²⁰⁶

3. İSLAM UYGARLIKLARI DÖNEMİ

639'da El cezire'nin fethi için görevlendirilen İlyas Bin Ganem, Diyarbakır yöresi ile birlikte Siirt'i de İslam mücahitlerine açmıştır. Diyarbakır'ın zaptında mühim hizmetleri bulunan Halid Bin Velid, Hasankeyf Savaşı'nda muzaffer olduktan sonra Siirt'e yürümüş, şehrin o zamanki hâkimi Hersolu itaatini arz ederek, şehri teslim etmiştir. Bundan sonra Siirt Hâkimliği'ne sahabeden olan Hişşam oğlu Hakem tayin olunmuştur. 661 yılında kurulan Emevi Hilafeti bölge ile birlikte Siirt'i de hâkimiyet altına almıştır. Emeviler'den sonra hilafet makamını ele geçiren Abbasiler, Diyarbakır, Silvan ve Siirt'i de ele geçirmişlerdir.²⁰⁷

²⁰⁵ Siirt Tarihi, Siirt.bel.tr

²⁰⁶ Siirt Tarihi, siirt.bel.tr

²⁰⁷ Mustafa DURMAZ Vd. Beyaz Kent Siirt, Siirt Emniyet Müdürlüğü 2011 Bülteni, Yıl: 1, Sayı:1, Siirt, 2011, s.10

Dinsel bakımdan bölge ilkin önemli bir “Harici” Merkeziydi. IX. yy.’dan sonra Hanbeli ve Maliki mezhepleri aracılığıyla Sünnilik, Mervanoğulları Dönemi’nde Şafilik, Türklerle Hanefilik yayılmaya başlamış, daha sonra Mervanoğulları Dönemi’nde Şafilik giderek ortadan kalkmıştır. Yörede Arap – İslam Kültürü’nün etkisi Türklerin Dönemi’nde de sürmüştür.²⁰⁸

4. ANADOLU SELÇUKLULARI VE OSMANLI DÖNEMİ

Malazgirt Savaşı’ndan sonra Türkler Anadolu’ya yerleşmeye başlamış ve Büyük Selçuklu Devleti’nin isteği dışında küçük Türk devletçikleri kurulmuştur. Siirt Yöresi, Hasankeyf Artuklular’ın yönetimindeydi. Artuklular’a bağlı göçebe Türkmenler yöreye yerleşmiş, Artuklu beyleri ve askerleri, kentlerde Türkleşmenin çekirdeğini oluşturmuşlardır. Beylerinin Alp, İnanç, Yağbu gibi Türk adlarını kullanmaları; Artuklular’da Türkmen Geleneğinin güçlülüğünü göstermektedir. Bağlı oymaklara “ok gönderme” biçimindeki Orta Asya Geleneği de Artuklar’da sürmekteydi.²⁰⁹

Artuklular’dan sonra Siirt’e Akkoyunlular ve Safeviler egemen olmuştur. Akkoyunlular yöreye Türkmenleri yerleştirmiştir. Safeviler Dönemi’nde Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Şî’lik yaygınlaşmıştır. Anadolu’da Şîliğin etkisini kırmak isteyen Yavuz Sultan Selim, Urmiye Gölü’nden Malatya ve Diyarbakır’a kadar uzanan bölgeyi Osmanlı Devleti’ne bağlamak istemiştir. Bunun için Kürt kökenli ünlü bilgin İdris-i Bitlisi’nin yardımıyla Siirt Osmanlı yönetimine geçmiştir. Bu dönemde Siirt yarı özerk beylerin yönetiminde, aşiret kültürünün egemen olduğu bir

²⁰⁸ Siirt Tarihi, siirt.bel.tr

²⁰⁹ Siirt Tarihi, siirt.bel.tr

yerdir. XVI. yy.' da Osmanlı yönetimine geçen Siirt, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışına kadar bu devlete bağlı kalmıştır.²¹⁰

XIX. yy. ikinci yarısına kadar devlete olan bağlılıkları sözde kalan Siirt Beyleri'nin devlet otoritesine alınması için bir hayli çaba harcanmıştır. Siirt, bu tarihe kadar çok sıkı bir şekilde yönetilmiştir. Ancak Tanzimat'tan sonra 1864 Vilayet Nizamnamesi ile kaza haline getirilerek İstanbul'dan gönderilen kaymakam vasıtası ile yönetilmiştir.²¹¹

5. İDARİ YAPI

Siirt ili coğrafi konumu itibariyle 41°- 57° doğu boylamları ve 37° - 55° kuzey enlemleri arasında yer almaktadır. 1923 yılında il olan Siirt'in ilçe sayısı 11 iken 1990 yılında Şırnak ve Batman ilçelerinin il olması ile ilçe sayısı 6'ya düşmüş, coğrafi ve nüfus olarak küçülmüştür. Halen Aydınlar, Baykan, Eruh, Kurtalan, Pervari ve Şirvan olmak üzere toplam 6 ilçesi bulunmakta olup, en büyük ilçesi Batman Karayolu üzerinde bulunan 29.622 nüfusu ile Kurtalan İlçesidir. Eylül 1994'ten beri faaliyette bulunan hava alanının uçuşa kapatılması ilin ekonomik ve sosyal yapısını olumsuz yönde etkilemiştir. 2005 yılı Mayıs ayından itibaren havaalanı tekrar uçuşa açılmıştır. Siirt Battaniyesi, Pervari Balı, Siirt Fıstığı, Bıttım Sabunu ve Zivzik Narı bölgeye has yöresel ürünleridir.²¹²

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre; İlin genel nüfusu 310.468, il merkezinin nüfusu 129.108 kişidir. 0-19 yaş arasındaki nüfus oranı % 60.70 (Türkiye geneli % 45.97) düzeyindedir.²¹³

²¹⁰ <http://www.siirt.gov.tr/kategoritekli.asp?kategori=TAR%DDH%DD> Erişim Tarihi:17.05.2014

²¹¹ Siirt Tarihi, siirt.bel.tr

²¹² <http://www.siirt.gov.tr/kategoritekli.asp?kategori=TAR%DDH%DD> Erişim Tarihi:17.05.2014

²¹³ TÜİK, tuik.gov.tr

İl merkezindeki nüfusun; % 50'sini Kürt, % 40'ını Arap orijinli, % 10'unu ise batı illerinden gelen kamu personeli ve aileleri oluşturmaktadır. Kürt orijinli vatandaşlarımızın da çoğunluğunu 1990'lı yıllarda il merkezine yoğun bir şekilde yerleşen halk arasında Göçer/Koçer olarak tabir edilen aşiret kökenli vatandaşlar oluşturmaktadır. Göçerler yılın büyük kısmını, Siirt'in yanı sıra Mardin, Batman, Bitlis, Van, Hakkâri, Şırnak, Ağrı, Erzurum, Muş İllerindeki yaylalarda geçirmektedir.²¹⁴

6. İKLİM

Siirt'te genel olarak karasal iklim hüküm sürmesine rağmen, dört mevsimin en belirgin özellikleriyle yaşandığı bir bölgedir. GAP'ın faaliyete girmesinden sonra iklim özellikleri bakımından değişiklikler başlamıştır. Bu dönemden sonra ilkbaharda daha fazla yağış görülmüş, genelde % 40'ın altında bulunan nem miktarı da bu oranın üstüne çıkmıştır.²¹⁵

7. EĞİTİM

Siirt ilinde eğitim; 1987 ve sonraki yıllarda, kırsal alandan şehir merkezine doğru yapılan göçlerin etkisiyle aksamalara neden olmuştur. Kırsal alanda eğitim daha çok birleştirilmiş sınıflarda tek veya iki öğretmen tarafından verilmiştir. Terör örgütünün eylemlerinin başlamasıyla birlikte köylerde bulunan okullar yakılmış ve eğitim öğretim çağındaki çocuklar eğitimlerinden mahrum bırakılmışlardır. Yaşanan

²¹⁴ <http://www.siirt.gov.tr/kategoritekli.asp?kategori=TAR%DDH%DD> Erişim Tarihi:17.05.2014

²¹⁵ <http://www.siirt.gov.tr/kategoritekli.asp?kategori=TAR%DDH%DD> Erişim Tarihi:17.05.2014

bu hadiseler karşısında eğitim öğretim köylerde tamamen durmuştur. Ancak daha sonraki yıllarda yapılan çalışmalar kapsamında Siirt ilinin yapısı gereği eğitim-öğretim YİBO (Yatılı İlköğretim Bölge Okulu)'da verilmeye başlanmış. Bu uygulamaya bölgede yaşayan terör örgütüne müzahir aileler çocuklarına karşı bir ajitasyon olarak görmüşler ve karşı çıkmışlardır. Köylerde yaşayan halkın anadilinin Kürtçe olması ve Kürtçeden başka dil bilmemeleri çocukların eğitimlerini olumsuz etkilemiştir. Okul çağına kadar ailelerinin yanında Kürtçe konuşan çocuklar, okula başladıklarında Türkçe öğrenmeye başlamışlardır. Bölgede yeteri kadar öğretmenin olmayışının yanında, bölgeye atanan öğretmenlerin mesleğe ilk olarak bu bölgede başlamaları ve Kürtçe bilmemeleri köylerde eğitim kalitesi düşürmüştür. Ayrıca şehir merkezinde göç öncesinde, okullarda eğitim-öğretim gören çocukların ana dillerinin Arapça olması, göç sonrasında köyden merkeze göç eden çocukların anadillerinin Kürtçe olması, eğitim veren öğretmenlerin ana dillerinin Türkçe olmasından dolayı, eğitim-öğretimde tam bir başarı yakalanamamıştır. Son dönemlerde eğitim-öğretim kırsal bölgelerde taşınmalı sistem ve YİBO'larda yapılmaktadır.

Siirt ilinde 2012 yılı itibari ile 411 okul, 2.814 derslik, 93.949 öğrenci ve 3.952 öğretmen hizmet vermektedir. İlköğretimde derslik başına 31 öğrenci, ortaöğretimde 29 ve Mesleki Teknik Eğitimde 41 öğrenci düşmektedir. Siirt Üniversitesi bünyesinde; Eğitim Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Meslek Yüksek Okulu, Kurtalan, Erzurum Meslek Yüksek Okulları olarak yaklaşık 5.000 öğrenciye hizmet vermektedir.²¹⁶

²¹⁶ Siirt MEB, siirt.meb.gov.tr

Tablo 1,1:Siirt İl ve İlçe Merkezinde 6+ Yaş Üzeri Eğitim Durumu

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU			
ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ (ADNKS) VERİ TABANI			
Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre il/ilçe merkezleri nüfusu (6 +yaş) -20			
Siirt			
	İl/İlçe merkezi		
Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	16.207	2.886	13.321
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	49.328	23.589	25.739
İlkokul mezunu	17.440	7.563	9.877
İlköğretim mezunu	29.680	17.276	12.404
Ortaokul veya dengi okul mezunu	4.090	2.856	1.234
Lise veya dengi okul mezunu	23.406	16.935	6.471
Yüksekokul veya fakülte mezunu	7.089	5.093	1.996
Yüksek lisans mezunu	398	316	82
Doktora mezunu	82	53	29
Bilinmeyen	5.556	2.499	3.057
Toplam	153.276	79.066	74.210

Kaynak: TÜİK(Türkiye İstatistik Kurumu) 2011 verileri.

Tablo 1,1'de yer alan verilere bakıldığında, kadınların okuma yazma oranlarının erkeklere göre daha geride olduğu görülmektedir. Bunun başlıca sebebi yörede yaşayan kadınların bağ, bahçe işlerinde çalışmaları, ailelerin kız çocuklarını okula göndermemeleridir. Bölgede özellikle Kürt kökenli ailelere çocuk sayıları sorulduğunda kızları sayılara dâhil etmedikleri görülmektedir.

8. SAĞLIK

Siirt ilinde sağlık hizmetleri 2002 yılında 5 Sağlık Kurumunda 203 yatak kapasitesi ile hizmet vermekte iken, bölgeye yapılan yatırımlar sonrasında 2010 yılı itibari ile Sağlık Bakanlığına Bağlı 9 hastane 505 yatak ve 3 Özel Hastane 122 yatak kapasitesi ile hizmet verilmektedir. İl genelinde yataklı tedavi kurumlarındaki toplam

yatak sayısı 627'dir. İlde toplam hekim sayısı uygulanan rotasyon ve diğer sosyal şartlardan dolayı sürekli değişiklik göstermektedir. Göç sonrasında bölge insanının mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik olarak, sağlık hizmetleri kapsamında yeşil kart uygulamasına gidilmiş ve il genelinde 137.315 kişiye yeşil kart verilmiştir. Son dönemde sağlık alanında Siirt iline Türkiye ortalamasının üzerinde yatırım yapılmıştır.

Tablo 1,2: Siirt İli 2006 ve 2010 Yılları Arası Sağlık Personeli Sayıları

TÜRKİYE SAĞLIK PERSONELİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI									
İl	Uzman Hekim	Pratisyen Hekim	Asistan Hekim	Toplam Hekim	Diş Hekimi	Eczacı	Sağlık Memuru	Hemşire	Ebe
2010									
Türkiye Topl.	63.563	38.818	21.066	123.447	21.432	26.506	94.443	114.772	50.343
Siirt	172	185	0	357	34	65	355	338	157
2009									
Türkiye Topl.	60.655	35.911	22.075	118.641	20.589	25.201	92.061	105.176	49.357
Siirt	155	131	0	286	22	60	362	351	141
2008									
Türkiye Topl.	56.973	35.763	20.415	113.151	19.959	24.778	83.993	99.910	47.673
Siirt	144	144	0	288	20	63	334	288	121
2007									
Türkiye Topl.	54.439	34.559	19.404	108.402	19.278	23.977	78.439	94.661	47.175
Siirt	113	118	0	231	20	58	245	260	117
2006									
Türkiye Topl.	52.868	33.383	18.224	104.475	18.332	23.140	58.473	82.626	43.640
Siirt	100	136	0	236	21	58	187	218	114
Not: MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan sağlık personeli sayıları dâhil değildir									
(1) İlk Acil Yardım (Acil Tıp), Sağlık, Anestezi, Çevre Sağlığı, Diş Protez, Laboratuvar, Ortopedi, Röntgen, Diş, Fizik Tedavi, Kalp Akciğer Pompa, Patolojik Anatomi, Odyometri, Protez, Toplum Sağlığı branşlarda çalışan tekniker ve teknisyenleri içermektedir.									

Kaynak: TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verileri.

Tablo 1,2’de görüldüğü üzere, 2011 yılı itibari ile 869 kişiye bir hekim, 9131 kişiye bir diş hekimi, 874 kişiye bir sağlık memuru, 918 kişiye bir hemşire ve 1977 kişiye bir ebe düşmektedir.

9. TARIM VE HAYVANCILIK

Siirt bölgesi genel olarak yüksek dağ ve platolardan oluşmasından dolayı, tarım arazileri az olan bir ilimizdir. Bölge geneline bakıldığında, yöre halkı genel olarak küçükbaş hayvancılık yapmaktadır. Kurtalan ilçesi sınırlarında kalan tarım arazilerinde mercimek, buğday, arpa ve mısır ekimi, Pervari ilçesinde ise arıcılık yaygın olarak yapılmaktadır. 2002 yılı ve sonraki yıllarda bölgede Siirt fıstığı ekimi ve fıstık fidesi yetiştiriciliği, merkezi hükümetin verdiği desteklemeler ile birlikte bölge insanının geçim kaynağını oluşturmuştur.

Tablo 1,3: Siirt İli 2002 ve 2011 Yılları Bal Üretimini Gösterir Tablo

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU							
HAYVANCILIK İSTATİSTİKLERİ VERİ TABANI							
Hayvan Sayısı ve Hayvansal Üretim							
Yıl	Siirt	Arıcılık	Köy Sayısı	Yeni Kovan Sayısı	Eski Kovan Sayısı	Toplam	Bal Üretimi
2002			87	16.810	5.310	22.120	126.535
2011			187	55.038	29.987	85.025	1.318,87

Kaynak: TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verileri.

2002 yılında Siirt bölgesinde arıcılık yapan köy sayısı 87 iken, bu sayı 2002 yılı ve sonrasında Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının çiftçilere yönelik yapmış olduğu desteklemeler ile 2011 yılında 187 olmuş, üretim ise 126,535 tondan 1.318.87 tona çıkmıştır.

Tablo 1,4: Siirt İli Küçükbaş Yerli Koyun Üretimi

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU							
HAYVANCILIK İSTATİSTİKLERİ VERİ TABANI							
Hayvan Sayısı ve Hayvansal Üretim							
Yıl	Siirt	Koyun(Yerli)	Yetişkin	Genç Yavru	Toplam	Sağılan Hayvan Sayısı	Süt(Ton)
2002			139.315	46.438	185.753	117.903	6.013
2011			275.835	103.858	379.693	145.359	9.739

Kaynak: TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verileri.

Tablo 1,5: Siirt İli Tarımsal Üretim Verileri Tablosu

ÜRÜN ADI	ÜRETİM (TON)
Buğday	98.396
Mercimek(Kırmızı)	4.660
Antep Fıstığı	12.617
Nar	4.260
Üzüm	12.260

Kaynak: TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) 2011 verileri.

Tablo 1,5'ten de anlaşılacağı üzere, Siirt bölgesinde özellikle son dönemde fıstık yetiştiriciliği teşvik edilerek bölgenin geçim kaynağını oluşturmuş ve özellikle Eruh ilçesi ve Merkez ilçede, ekiminin yanında fıstık fidesi yetiştiriciliği ön plana çıkmıştır. Maliyetinin az oluşu, pazarlama sorununun olmaması, elde edilen ürünün değerinin üstünde satılması yöre halkı için can simidi olmuştur. Antep Fıstığı Üretimi; 2002 yılında 2.012 ton iken, 2011 yılında 12.617 ton olmuş, son sekiz yılda artış % 453 olmuştur. Buğday üretimi; 2002 yılında 29.395 ton iken, 2011 yılında 98.396 tona ulaşmış ve % 297'lik artış göstermiştir.

10. SİİRT'DE TERÖR NEDENİYLE YAŞANAN GÖÇ

1984 yılında PKK terör örgütünün ilk silahlı eylemini Siirt'in Eruh ilçesinde başlaması ve sonrasında Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ortaya çıkan PKK terör örgütü ve bu örgütün terör eylemlerine karşı devletin kolluk güçleri tarafından bölgede yürütülen mücadeleler kapsamında, Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaşayan, çoğu kadın ve çocuk, çok sayıda insanın yaşamlarında onarılması zor hasarlara yol açılmıştır. Olağanüstü Hal döneminde, devletin güvenlik güçleri ve terör örgütü arasında yaşanan çatışmalar, bu bölgelerde bulunan birçok köy ve mezranın boşalmasına ya da güvenlik gerekçesiyle boşaltılmasına yol açmıştır. Bazen devletin güvenlik kapsamında terör örgütü üyelerine karşı yürüttüğü mücadelede, sivil halkı korumaya yönelik bu yerler devlet tarafından boşaltılırken; bazen de halk terör örgütünün baskılarının yoğunlaşması, can ve mal güvenliklerinin kalmaması nedeniyle yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kalmıştır. Siirt ilinin arazi yapısının dağlık zor, ulaşım şartlarının zor olması sebebiyle de, güvenlik güçleri hakimiyet sağlamada problemler yaşamış, bunu fırsat bilen terör örgütü baskılarını arttırarak köylülerin zorunlu olarak başka yerlere göç etmelerine neden olmuş, zorunlu göç eden köylüler ise Batman ve Diyarbakır illerini tercih ederken, bir kısmı da İstanbul, Adana, Mersin, Antalya, Ankara ve İzmir gibi metropol illere göç etmek zorunda kalmışlardır.

Zorunlu olarak yaşanan bu göçler, göç edilen yerleşim birimlerinin nüfusunun hızla artmasına neden olurken daha birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Mesela göç edilen yerlerde plansız olarak yerleşilmesi kentlerin dışında yeni mahallelerin meydana gelmesine neden olmuştur. Bu yerlerin belediye hizmetlerinden yoksun olması buralarda yaşayanlar için yaşam kalitesinin oldukça düşük olmasına neden olmaktadır. Ulaşım, alt yapı vb. daha birçok sorunu olan bu yerlerde insanlar, oldukça sağlıksız koşullarda yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmaktadır. Geldikleri yerlerde öncelikli olarak küçükbaş hayvan besleyen ve toprakla uğraşan bu insanlar, kentlerde çalışacak bir iş bulmakta oldukça zorlanmaktadır. Dolayısıyla çoğu vasıfsız

işçi konumunda olan bu insanlar, işsizlik ve yoksulluk gibi sorunlarla da karşı karşıyadır.

Ayrıca bu insanların sağlıksız koşullarda, yoksulluk ve yoksunluk içerisinde, kentten ve kentin olanaklarından oldukça uzak mekânlarda yaşamaları, geldikleri bu yerlere uyum sağlamalarını zorlaştırmaktadır. Uyum sağlayamadıkları sürece de insanlar bu yaşam mekânlarını, eski alışkanlıkları doğrultusunda kendilerince biçimlendirmeye çalışmaktadır. Bu sebeple genellikle kendileriyle aynı kaderi paylaşan akrabalarıyla yaşamlarını devam ettirmektedirler. Ancak her ne kadar yalıtılmış bir yaşam sürseler ve bu yeni yerlerinde eskiyi yaşatmaya çalışsalar da, göç süreci birçok yeniliği beraberinde getirmektedir. Bu yeni durum insanların zorunlu olarak kendilerinde değişiklikler yapmalarına neden olmaktadır. Göç süreci bireylerin uyum sorunlarıyla karşı karşıya gelmelerine neden olmaktadır.²¹⁷

11. GÖÇ SONRASINDA SİİRT İLİNDE DURUM

Terör örgütünün eylemleri nedeniyle köylerini boşaltarak şehir merkezine göç eden halk, şehir hayatına hemen adapte olamamış, kırsal alanda sürdürdükleri yaşam standartlarını merkeze geldiklerinde aynen devam ettirmişler. Köylerinde besledikleri büyükbaş ve küçükbaş hayvanları şehir merkezinde beslemeye devam etmişler ve halende devam etmektedirler. Köylerde üretici durumunda olan bu aileler, göç sonrası toplumun tüketici bireyleri olarak hayatlarını sürdürmeye devam etmişlerdir. Bölgede istihdama yönelik yatırımların yapılmamasından, yetişkin nüfus üretici konuma geçememiştir. Merkezde nüfusun aşırı derecede artması sonrasında işsizlik hat safhaya çıkmış, halk günlerini çay ocaklarında ve kahvehanelerde geçirir olmuştur.

²¹⁷ Abbas GÜL, Yayınlanmamış Bitirme Projesi, 1987-2002 Yıllarında (Olağanüstü Hal Döneminde) Siirt İlinde Terör Mağdurları ve Terör Tazminatları, Ankara, 2013, s.33-35

Terör örgütünün legal uzantıları şehir merkezinde yaşamaya çalışan aileleri tehdit ederek şehir merkezinde siyasi parti adına düzenlenen etkinliklere ve terör eylemlerine kanalize etmiştir. Bölge halkının geneli kalabalık aile olmalarından dolayı, göç sonrası çocuklarını kontrol edememişler ve çocuklar bir anda kendilerini terör eylemlerinde bulmuşlar ve bir daha terör belasından kurtulamamışlardır. Siirt merkezinde terör örgütünün önem attığı günlerde, Kürt orijinli esnaf vatandaşlar iş yerlerini açamamışlar, açanlar ise terör örgütü üyelerinin saldırılarına maruz kalmışlardır. Şehir merkezinde yapılan kepenk kapatma eylemlerine Siirt'in yerlisi olan Arap vatandaşlar tüm baskılara rağmen katılmamışlar, bu nedenle kenar mahallelerde bulunan Arap esnaflara terör örgütü üyeleri maddi olarak zarar vermişlerdir. Terör örgütünün eylemleri ve baskıları bölge halkında derin yaralar açarken, insanlar eğitim/öğretim haklarından yoksun bırakılmışlardır. Terör örgütünün eylemlerini, siyasi uzantısı olan partinin organizesinde gerçekleştirdiği ve ön saflarda çocuklar ile yaşlı kadınları kullanarak kendileri geri planda kalmışlardır. Cezaevine düşen bu insanlar, dışarıda olduğu gibi cezaevlerinde terör örgütü üyeleri tarafından tehdit dilerek, anadilde Kürtçe savunma yaptırılmış, mahkemelerin Kürtçe savunmaları kabul etmemeleri tutuklamaları uzatmıştır. Mahkemelerde anadilde savunma yapmayanlar ajan ilan edilerek, terör örgütü üyeleri tarafından sindirilmişlerdir. Şehir merkezlerinde örgüt adına faaliyet yürüten genç ve çocuklar cezaevlerine düştüklerinde içeride almış oldukları eğitimlerden sonra, cezaevinden çıktıklarında aile içi şiddet ve işsizlik nedeniyle terör örgütü saflarına katılmışlardır.

Siirt ilinde köylerden şehir merkezine yapılan göçlerde, aşiret olgusunun varlığı görülmektedir. Özellikle Eruh ilçesinde Düdiran aşiretinin mensupları göçebe olarak yaşamışlar ve halende yaşamaya devam etmektedirler. Yazları yaylalarda, kışları ise Eruh ilçesi sınırlarında kalan akarsu kenarlarında göçebe olarak hayvanlarını otlatmaktadırlar. Bu durum Göçer/Koçer ailelerin çocuklarının eğitimlerini olumsuz etkilemiş ve aile bireylerinin sosyal hayata adapte olmalarını zorlaştırmıştır. Kış aylarında şehir merkezlerine yakın dağlık bölgelerde hayatlarını sürdüren Koçer çocukları, eğitimlerini tam olarak tamamlayamadıkları gibi her yıl

ayrı bir bölgeye göç etmeleri çocukların gelişimlerini ve geleceğe bakış açılarını olumsuz etkilemiştir.

Koçerlerin, özellikle son dönemlerde et fiyatlarının yüksek olması, süt ve süt ürünlerinin değerinde alıcı bulmasından dolayı, gelirlerinde belirgin artışlar olmuş, maddi gelirlerinin artmasına rağmen yerleşik hayata geçmemişler, çadır hayatını sürdürmüşlerdir. Yaylalarda ürettikleri peynirleri, şehir merkezinde esnaflarla yaptıkları alış-verişlerde mübadele usulünü kullandıkları görülmektedir. Sayıları azda olsa şehir merkezinde yerleşik hayata geçen Koçer vatandaşlar, elde ettikleri paralar ile tefecilik işine girmişler, geri ödemede sıkıntı çıkaranlara ise şiddet uygulayarak, tüm mal varlıklarına el koyup bölge halkında korku imparatorluğu kurmuşlardır.²¹⁸

12. SİİRT İLİNİN TERÖR PROFİLİ

Tablo 1,6: 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu Kapsamında Siirt İli ve İlçe Merkezlerinde Gözaltına Alınarak Adli İşlem Yapılan Kişi Sayıları

SIİRT	2009	2010	2011	2012	TOPLAM
Gözaltına alınan kişi sayısı	274	262	270	92	898
Tutuklanan kişi sayısı	45	139	97	32	313
Serbest kalan kişi sayısı	229	123	173	60	585

Kaynak: Siirt İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şube Müdürlüğü 2012 verileri.

Tablo 1,6’de görüldüğü üzere; terör örgütü şehir merkezlerine göç eden ailelere baskı uygulayarak, örgüt adına faaliyetlerde bulunmaya zorlamış, bu baskılar sonucu

²¹⁸ GÜL, a.g.e, s.13-25

1.796 şahsa Terörle Mücadele Kanunu kapsamında adli işlem yapılmıştır. Adli süreçte, tutuksuz yargılanan bu şahısların dava dosyalarının Yargıtay'ca onanması sonrasında, cezaları kesinleşen gençlerin cezaevine girmemek için son çare olarak PKK terör örgütüne katılmayı tercih ettikleri, yetişkinlerin ise cezaevlerine girmeyi göze aldıkları gözlenmiştir. Bu durum bölge insanını olumsuz etkilemiş ve gelecek nesilleri de etkileyecektir. Terör örgütü dönemsel olarak tek taraflı ateşkes ilan etmiş, ateşkes ilan ettiği dönemlerde şehir merkezlerinde eylem ve etkinliklerde azalma görülürken, örgütün 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarında Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde final yılı olarak ilan etmesi sonrasında tutuklamalar ve eylemler hat safhaya çıkmıştır. Final yıllarında şehir merkezlerinde örgüt üyeleri halkı bağımsızlık ve özerklik kapsamında ayaklandırmaya çalışmış ve halk ile güvenlik güçlerini karşı karşıya getirerek tutuklamalara, yaralanmalara ve ölümlere sebep olmuştur. Şehir merkezlerinde halk ayaklanmaları amacına ulaşmamış ve yakalamalar ve tutuklamalar etkisini göstermiş, terör olaylarında gözle görülür derecede azalmalar olmuştur.²¹⁹

Siirt Valiliğinin TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonuna yapmış olduğu “Siirt İlinin Terör Profili” konulu sunuma göre; TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonuna raporunda, Siirt ilinin 1984 yılından 2012 yılına kadar meydana gelen olaylar aşağıda verilmiştir.

“PKK/KCK terör örgütünün sözde üst düzey yöneticilerinden bazılarının Siirtli olması, terör örgütünün ilk eylemini 1984 yılında Siirt’in Eruh ilçesinde yapmış olması yanında ilin sahip olduğu coğrafi konumu ve bölgenin dağlık olmasından dolayı terör örgütü mensuplarının geçiş güzergâhı olarak kullanılmaktadır. Barınma ve saklanma Siirt bölgesinde daha kolay olmaktadır. Siirt ilinde meydana gelen verilere göre,

²¹⁹ GÜL, a.g.e, s.30-35

1984-2012 yılları arasında Siirt ili ve bağlı ilçelerinde toplam 3.347 olay meydana gelmiştir.”²²⁰ Raporda yer verilmiştir.

Bunun yanında Devletin Operasyonla mücadelenin yanında PKK terör örgütüyle mücadeleye bütüncül yaklaşımı benimsemiş ve Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü’ de özellikle çocuklara ve müzahir ailelere yönelik kardeşlik projeleri gerçekleştirmektedir.

13. TÜRKİYE DE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK

Tüm dünyayla beraber Türk Polisi de TDP yaklaşımını benimsemiştir. 2003 yılında Avrupa Birliği Türkiye Mali İşbirliği çerçevesinde yürütülen Avrupa Birliği eşleştirme projelerinden birisi olan “Türk Polis Teşkilatının Verimliliğinin ve Etkinliğinin Güçlendirilmesi Projesi” Tivining projesi kapsamında Avrupa Birliğinden alınmış, Özellikle 2006 yılından sonra Avrupa Birliği uyum sürecinde Toplum Destekli Polislik birimleri 10 ilde pilot uygulama ile kurulmuş ve başarılı bulunmasının ardından 2008 yılında Büyükşehir Belediyesinin bulunduğu illerde Şube Müdürlüğü olarak diğer tüm illerde Büro Amirliği olarak faaliyetine başlamıştır. 2012 Şubat ayı itibari ile tüm illerde şube müdürlüğü kurulmuştur.²²¹

²²⁰ TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Terör ve Şiddet Olayları Kapsamında Yaşam Hakkı İhlallerini İnceleme Raporu, TBMM Ankara, 2013, s.101-102 (Bakınız EK-3 s. 216)

²²¹ Sami GÖKKAYA, “Toplum Destekli Polislik” **Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar**,(Editör:Muhittin KARAKAYA-Sebahattin GÜLTEKİN) Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2011, s. 127

13.1. Proaktif Polislik

Suçla mücadelede yapılan, Proaktif Polislik, Önleyici Polislik, Adli Polislik, Onarıcı Polislik (ıslah edici polislik) faaliyetleriyle suçla mücadele edilmektedir. Suçla mücadelede uygulanan her faaliyet suç sorununa değişik gelişim aşamalarında müdahale etmeyi amaçlar. Suçla mücadele eden her faaliyetin kendine özgü anlayış ve yaklaşımları vardır. Her faaliyet kendinden önceki modelin yetersiz kalması durumunda, bir sonraki model devriye girer. Her bir model kendinden önceki eksiklikleri yetersizlikleri gidererek suçlarla mücadelede başarılı olmaya çalışır. İlk modelin başarılı olması durumunda diğer modelleri ihtiyaç duyulmaz.²²²

Toplum Destekli Polisliği öngördüğü için proaktif Polisliği ele alacağız. Proaktif Polislik Suç oluşmadan önleyici polislik hizmetleri ile suçun önlenmesini, suç işlenmiş ise suçun altında yatan nedenleri araştırarak ortadan kaldırılmasını amaçlar. Proaktif Polislik anlayışı sayesinde toplumda suç oluşmadığından, suçun toplumda oluşturacağı olumsuzluklar önlenmiş olacak ve toplumsal huzursuzluklar toplumsal yapı bozulmayacaktır. Suçun oluşmaması polisin suçu araştırmak için harcadığı zamanı önleyici polislik hizmetine kayacaktır.²²³

Proaktif polislik tekrar ifade edersek suçlar oluşmadan önlemeyi ifade eder. Polisin suçluları önlemek için devriye hizmetleri ile suç ve suçluların üzerine gidici, suçların işlenmesi için elverişli ortamların yok edilmesi örneğin metruk binaların ıslahı, suçların suç işleme düşünce ve karalığını yok edici zayıflatıcı stratejilerini içerir. Bu kurumlar arası işbirliği ve direk polislik faaliyetleri ile yapılır. Proaktif polislik Suç ve Suçlulara karşı istihbarat faaliyetini de ifade eder. Bu yönüyle suçluları yakın takibe alınır ve suç işlenmeden önce yakalanmasını amaçlar.²²⁴

²²² Aytekin GALERİ, Önleyici Polislik, Seçkin Yayınları, Ankara, 2009, s. 15

²²³ Ali Erkan ALAÇ, "Türk Polis Teşkilatında Toplum Destekli Polislik Uygulamalarının İnsan Kayrakları Yönetimine Etkisi" **Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar**, (Editörler: Muhittin KARAKAYA-Sebahattin GÜLTEKİN), Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2011, s. 79

²²⁴ GALERİ, a.g.e, s. 15

13.2. Toplum Destekli Polislik

Kökeni Amerika Birleşik Devletleri olan Toplum Destekli Polisliğin yaklaşık elli yıllık bir geçmişi vardır. Dünyada 1960'larda polis halk ilişkilerinin geliştirilmesi yönünde eğilim olmuştur. 1980'lere kadar polis memurları açısından daha fazla kontrol daha fazla sorumluluk anlamına gelen kota yâda puan sistemiyle yönetilmiş, fakat bu uygulamalar neticesinde polis halk arasında biz onlar kavramı oluşmuştur. Toplum ve Polis arasında ki bu huzursuzluklar yeni arayışlara itmiş ve bu arayış sonunda Toplum Destekli Polislik doğmuştur.²²⁵

Günümüzde polis teşkilatlarının halkın desteğini almadan ve halkla işbirliği yapmadan suçla mücadelede istenen verimi alamayacağı ve suçla mücadelede başarılı olamayacağı kabul edilmektedir. Halkın desteğini almadan, bu bütün kurumlar için geçerli bir kuraldır, başarılı olması mümkün değildir. Bu sebeple tüm dünyada polis teşkilatları halkla yakınlaşmak, onlarla işbirliği sağlamak ve onların desteğini almak için yoğun çaba sarf etmektedirler ve bu konu da projeler geliştirmektedirler. Bu çalışmalar, genellikle Toplum Destekli Polislik ismi altında yürütülmektedir. Toplum Destekli Polislik anlayışının altında yatan temel fikir; suçla etkin mücadele edebilmek için halkın polise güvenini sağlamak, halkla ilişki ve işbirliğini artırmak ve halkın desteğini kazanmaktır. Toplum Destekli Polislik uygulaması halkla işbirliği sayesinde suçun işlendikten sonra aydınlatılmasında kullanılabileceği gibi proaktif polisliğin farklı bir uygulaması olarak halkın suçla ilgili aydınlatılmasıyla suç ortaya çıkmadan önlenmesi için de çalışmaktadır. Polis teşkilatlarında pek çok farklı TDP uygulaması Toplum Destekli Polislik Kapsamında Terör 'önlemeye yönelik Siirt İli Örneği geliştirilmiştir. Bunlardan en yaygınları; sosyal ortamlar oluşturarak halkla bir araya gelmek, kapı kapı dolaşım halkla tanışmak ve onları suçlar hakkında bilinçlendirmek; okul, işyeri, hastane vb.

²²⁵ Serdar Kenan GÜL, "Polis Yönetimi ve Toplum Destekli Polislik" **Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar**, (Editör: Muhittin KARAKAYA-Sebahattin GÜLTEKİN), Polis Akademisi Yayınlar, Ankara, 2011, s.3-4

ziyaretler yapmak ve mahalle ve okul toplantılarında halkla kaynaşmak ve onları suça karşı duyarlı hale getirmek, Polis olmalarına rağmen üniversite mezunu polislerle tarafından kurslar düzenlemek gibi görevler üstlenmektedirler.²²⁶

Tüm dünyayla beraber Türk Polisi de TDP yaklaşımını benimsemiştir ve farklı uygulamalarını yürütmektedir. 2003 yılında Avrupa Birliği Türkiye Mali İşbirliği çerçevesinde yürütülen Avrupa Birliği eşleştirme projelerinden birisi olan “Türk Polis Teşkilatının Verimliliğinin ve Etkinliğinin Güçlendirilmesi Projesi” Tivining projesi kapsamında Avrupa Birliğinden alınmış, Özellikle 2006 yılından sonra Avrupa Birliği uyum sürecinde Toplum Destekli Polislik birimleri 10 ilde pilot uygulama ile kurulmuş ve başarılı bulunmasının ardından 2008 yılında Büyükşehir Belediyesinin bulunduğu illerde Şube Müdürlüğü olarak diğer tüm illerde Büro Amirliği olarak faaliyetine başlanmıştır. 2012 Şubat ayı itibari ile tüm illerde şube müdürlüğü kurulmuştur.²²⁷

Ülkemiz de Mardin’de yapılan bir araştırmada Toplum Destekli Polislik uygulamalarının halkla devlet kurumlarını yakınlaştırdığı ve aradaki buzları erittiği Polis halk arasında yakınlaşma olduğu tespit edilmiştir. Sivas Zara’da yapılan bir araştırmada halk toplantılarında halkın suç ve suçun unsurları hakkında bilinçlendirmeleri ile bir farkındalık yaratıldığı ve böylece suç oranlarının azaldığı rapor edilmiştir. Ayrıca, Toplum Destekli Polislik uygulamalarının terörizm suçuna karşı da kullanılabileceği ve bu uygulamalar sayesinde riskli bölgelerde halkla polis arasında bir iletişim kanalı oluşturup farkındalığı artırarak terör örgütü sempatanlığını ve örgütlere katılımları azaltmanın mümkün olabileceği vurgulanmaktadır. Yalnızca Toplum Destekli Polislik Personeli değil diğer görevli ekiplerde bu anlayış içerisinde görevleri sürdürmesi gerekmekte ve bütün şube

²²⁶ Süleyman ÖZEREN, Hüseyin CİNOĞLU, “Terörle Mücadelede Toplum Destekli Polislik Uygulamaları Karşılaştırmalı Analiz”, **Toplum Destekli Polislik, Toplum Suç ve Güvenlik**, (Editör:Alper SÖZER), Adelet Yayınevi 2010, s. 201

²²⁷ GÖKKAYA, a.g.e, s. 127

personelinin TDP anlayışı çerçevesinde görev yaptığı Siirt’li vatandaşların polise olan gevenden anlaşılmalıdır.

13.3. Toplum Destekli Polisliğin Amacı, Stratejisi Ve Hedefleri

Türkiye’de Toplum Destekli Polisliğin Amacı: Güvenlik hizmetlerinin toplumun katılım ve desteğini sağlamak suretiyle etkin ve hızlı bir şekilde yürütülmesini, toplum –polis ilişkilerinin geliştirilmesini, suçla mücadelenin güçlendirilmesini ve polislik hizmetlerinde çağdaş uygulamaların yaşama geçirilmesini sağlamaktır.

Stratejik Amacı ise: Toplumsal katılımı sağlayan çevrenin sosyal yapısıyla bütünleşmiş, topluma olabildiğine yakın, topluma kaliteli güvenlik hizmeti sunan ve toplumun güvenlik taleplerine her durumda cevap veren, güvenlik olgusuna bütüncül yaklaşan örnek bir polis modeli oluşturmak ve bu modeli ülke geneline kademeli olarak yaymayı amaçlamıştır.

Toplum Destekli Polisliğin Uygulamaya İlişkin Amaçları ise: Toplum Destekli Polisliğin Temel ilkeleri dikkate alınarak uygulanacağı yerin sosyo-kültürel, yapısına Demografik, ekonomik ve diğer koşullara göre belirlemektir. Emniyet Genel Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Hizmet Standardı ve Uygulamaları kitabında belirtilen Toplum Destekli Polislik genel olarak aşağıdaki amaçları öngörmektedir.

- Suçlarda meydana gelen sayısal artışla birlikte toplumda ortaya çıkan genel güvensizlik hissini azaltma, toplum ve bireylerin devlete güvenini sağlamak,
- Suç korkusunu azaltarak kentlerin yaşam kalitesinin yükselmesine katkıda bulunmak,

- Çevresel koşulların etkisiyle görülmeye başlanan kişisel güvensizlik hissinin azaltmaya çalışmak,
- Suç analizi ve hizmet alanlarına ilişkin analitik çalışmalar yapılmasını sağlamak,
- Sorunların çözülmesinde toplumdaki bireyler ile işbirliği içerisinde bulunmak ve buna öncelik vermek,
- Geleneksel polislik faaliyetlerini devam ettiren, hizmet sunma öncelikli, kendiliğinden harekete geçen polislik yaklaşımını benimsemek,
- Önleyici güvenlik hizmetleri kapsamında programlar ve kampanyalar düzenlemek,
- Sosyal çevreye ve hizmet sunulan insanlarla bütünleşmek,
- Toplumun bir parçası olmak, polisin görevli olduğu, sosyal ve coğrafi çevreyi en iyi şekilde tanımasını ve toplumdaki bireylerle yüz yüze iletişim için polis kaynaklarını planlamak ve uygulamaya koymak,
- Yönetimde kalite ve etkililik için uygulamaya ilişkin koordinasyonu ve ekip çalışmasını sağlamak,
- Eğitimleri geliştirmek ve güncel şartlara uygun hale getirmek,
- Toplumda katılımın sağlandığı genel güvenlik hizmetlerini bilgi ve insan odaklı yürütmek,
- Güvenlik konusundaki toplumsal gereksinimlere ve taleplere cevap verebilmek için hizmetlere uygun nitelikte uygulama modelleri geliştirmek,
- Güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinde geliştirilecek yeni çalışma anlayışı ile birlikte görevli bütün polis birimlerinin sorumluluk almalarını sağlamak,
- Güvenlik hizmetlerinin daha bir şekilde sunulabilmesi için teknolojik araçların kullanımını, hizmete uyarlamasını ve geliştirilmesini sağlamak
- Olarak yürütmeye ilişkin amaçları açıklanmıştır.²²⁸

²²⁸ Emniyet Genel Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Hizmet Standardı ve Uygulamaları, EGM Asayiş Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2009, s.61-63

Toplum Destekli Polisliğin Genel Hedefi İse: Amerika Birleşik Devletlerinde faaliyet gösteren Toplum Destekli Polislik ofisi (COPS Office) Toplum Destekli Polisliğin uygulanmasıyla hedeflenen dört temel amacın bulunduğunu belirtmektedir. Bunlar;

- Toplumla ortaklık,
- Problem çözme,
- Suç önleme ve
- Kurumsal değişimdir.

Bu dört amaca bakıldığında Toplum Destekli Polisliğin genel amacını bütünüyle kapsayacak başlıkları ifade etmektedir. Bu temel amaçlar topluma kurum içine, sokağa ne kadar yansırırsa, TDP o kadar başarılı olacaktır. ²²⁹

13.4. Toplum Destekli Polislik Uygulaması Ve Teröristle Mücadele

Terörizmle Mücadelede çok boyutlu düşünülmesi ele alınması gerekmektedir. Teröristle mücadele terörizmle mücadelenin ayaklarından birisidir. Sivrisinekle uğraşmaktansa bataklığı kurutmanın uzun vadede daha etkili olacağı, terörizmin nedenlerinin kurutulması, teröristlerin ceza- adalet sistemi arasına alınması çabalarının yürütülmesi önemlidir. Kamu vicdanında terörizm konusunda farklı bir mücadele şekli olan Toplum Destekli Polislik uygulamaları son derece önemlidir. Polis halk ilişkilerinin olumlu bir zemine oluşturulması ve kesimler arasında bilgi paylaşımının sağlanması Toplum Destekli Polislik faaliyetinin temelidir. ²³⁰

²²⁹ M. Alper SÖZER, “ Polis Memurlarının Algılamaları ile İlgili Bir Alan Çalışması: Sokak Brokratlarının Gözüyle Toplum Destekli Polislik” **Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar**, (Editör:Muhittin KARAKAYA-Sebahattin GÜLTEKİN), Polis Akademisi Yayınları, Ankara, 2011, s.102-103

²³⁰ ÖZEREN ve CİNOĞLU, a.g.e, S. 201

1990 yıllarda PKK terör örgütü ile mücadelenin yanında sol terör örgütlerinden DHKPC' nin de yoğun olarak terör eylemlerine başlaması o yıllarda Toplum Destekli Polislik anlayışına ters örneklerde mevcuttur. Bu örneklerden bir tanesi de Sevim isimli DHKP-C militanına yönelik yapılan, 1990'larda, bölücü sol grup üyelerine yapılan işkenceler, terör örgütlerinin işine yarıyor, âdeta illegal yapıların ömrünü uzatıyordu. İşkenceye maruz kalan her militan, devlet şiddetiyle tanışıyor, kin ve nefretle dolup taşıyordu. Bu da militanların örgüte bağlılıklarını artırıyordu. İşkenceye maruz kalanlardan biri DHKP-C Sevim'di. Gözaltına alındığı ilk dakikada hemen Filistin askısına alınıyor, kol kasları yırtılıyor, aylarca sol elini kullanamadığını söylüyor. İfade vermeye yanaşmadığı için polis gerçek kimliğini de öğrenemiyor. Başından aşağı soğuk su dökülüyor, soğuğu daha fazla hissetsin diye de seyyar vantilatör çalıştırılıyor... Sevim ile Aksiyon Dergisinden aldığım hayat hikâyesini devamına bakabilirsiniz.²³¹

Toplum Destekli Polislik Terörle mücadelede başarılı sonuçlar verebilir çünkü terörün temelinde “korku ve belirsizlik ortamı oluşturmak” amacı vardır. Toplum Destekli Polislik toplumdaki suç korkusunu, terör korkusunu ve oç alma duygusunu azaltma da en etkin yöntemdir. Terörle mücadele de Toplum Destekli Polisliğin en önemli faydası toplumla polis arasında bilgi paylaşımı ve iş birliğinin sağlanmasıdır. Toplum Destekli Polislik uygulamaları Toplum da birçok sorunun çözümünde ve terör sorununun çözümünde de başvurulabilecek en yöntemlerden biridir.²³²

Toplum Destekli Polislik anlayışından rahatsız olan örgütün toplantı tutanağı Türkiye terörle mücadele konusunda çok yönlü bir mücadeleyi benimsemesinin ardından yakalanan terör örgütlerinin sorgulamasında Toplum Destekli Polislik anlayışı çerçevesinde polislerin görevlerini yapması birçok örgüt mensubunun

²³¹ Bünyamin KÖSELİ, Geçde Olsa Anne ve Babamın Kutsallığını Anladım, Aksiyon Dergisi, Feza Gazetecilik Sayı 996, İstanbul, 2014, (Devamı İçin Bakınız s.211)

²³² ÖZEREN ve CİNOĞLU, a.g.e, s. 30-31

çözülmesine yol açmış ve örgütün kendi toplantı notlarında, gözaltına alınanların ne yapmaları gerektiği konusunda şunlar belirtiliyor.

“Polis Sorgusunda Çözülmenin Önüne Geçmeliyiz: Öncelikle gözaltına alınan arkadaşlarımızın Polise ifade vermesini engellememiz gerekiyor. Düşman ne yapması gerektiğini çok iyi biliyor. Onların bu tavırlarını kırmak için gözaltına alındığımız da düşmanı tahrik edici tavırlar sergilememeliyiz. En başta gözaltına direnmeliyiz, yani arkadaşlar zorla gözaltına alınmalı. Gözaltındayken düşmanın hiçbir hissini yerine getirmemeliyiz, özellikle üst aramasında direnmeliyiz; o zaman aramayı zor kullanarak aramayı yapmak zorunda kalırlar, böylelikle daha baştan oturup konuşacak bir ortam yaratmamış oluruz. Rutin olarak uygulanan parmak izi ve fotoğraf çekiminde de sonuna kadar direnmeliyiz. Hücrelere konulup çıkarılırken kesinlikle kendiliğimizden hareket etmemeliyiz, sadece avukat görüşmesine ve mahkemeye sevk edilirken kendi rızamızla çikalım. Onun dışında zor kullanarak çıkarsınlar. Kimse 5 dakika önce hırpaladığı birisini önüne alarak kolay kolay papazlık yapamaz. Yüzlerine alaycı tavırlarla bakmalıyız, esas amacımız düşmanı sinirlendirerek tahrik etmek ve gözaltındayken kötü muamele görmek olmalıdır. Tabi bu arkadaşlarımıza “Gözaltında Kendinize İşkence yaptırın” şeklinde değil de geleneğimiz olan direnişin gözaltında nasıl olması gerektiğini açıklar şeklinde olmalıdır. İşkence yok söylemleri doğru olabilir, ancak biz her ortam da onların işkenceci olduklarını dile getirmeliyiz. Ayrıca yayınlarımızla, özellikle cezaevlerindeki direnişlerimiz sonucu şehit verdiğimiz insanlarımızın yanık ve otopsili fotoğrafları mutlaka bulunmalıdır. Kurumlarımızda şehit fotoğrafı ve katledilen insanlarımıza ait fotoğraflar başköşede bulunmalıdır. Bu

kitlemizin direncini artıracaktır. Poliste çözümlerin önüne geçmeliyiz. Çözülen insan mücadeleyi de bırakıyor. Öyle ki 6-7 senedir gözaltına alınan insanlarımız arasında düşmanın uyguladığı bu psikolojik işkence tavrından etkilenmeyen yok gibi...²³³ Şeklinde tutanakta ifade edilmektedir.

Türk Polis teşkilatı, ülkemizin tabiri caizse terör laboratuvarı olması nedeniyle terörle mücadele konusunda ileri seviyede uzmanlaşmıştır. Yukarıdaki sol terör örgütünün üst düzeylerinin bir araya gelip toplantı tutanaklarında polisin mücadele yöntemini kırmak ve örgüt militanlarının çözülmesini önlemek için yöntemler geliştirmeye itmektedir.

Polisin düzenlediği Toplum Destekli Polislik faaliyetleri ve polis halk ilişkileri gelişecek sonucunda teröristle mücadelede halkın polise vereceği destek artacaktır. Polis halk ilişkilerinin geliştirilmesi neticesinde daha önce yüksek bedelle elde edilen bilgiler daha ucuza mal edilebilecektir. Böylesi bir durumda polisiye tedbirlere ayrılan paralar eğitim, sağlık, halkın yaşam kalitesi artacaktır. Böylesi bir durumda hem devlet, hem polis hem de halk kazanacaktır. Terörle mücadele yerel olmak zorundadır. Ulusal düzeyde yapılan bir önleme projesinin Hakkâri de etkili olmayabilir çünkü diğer illere göre dokunsal bir farklılık vardır.²³⁴

Toplum Destekli Polislik uygulaması Terörizmle mücadele yöntemini yardımcı olmaktadır. Yani terörizmi doğuran sosyal, siyasi, kültürel ve ekonomik nedenlere yönelik müdahaleyi içermektedir. Taraflarca çözüm odaklı bir yaklaşım amaçlanmaktadır. Asıl amaç ise terör örgütlerinin elaman kazanmada kullandığı sorunlu alanların demokratik yaklaşımlarla azaltılması ve örgütlerin istismar ettiği alanlardan çıkartılmasıdır. Bu durumu İhsan BAL hoca sivrisinekle uğraşmaktansa, yerine bataklıkların kurutulması metaforuyla ifade etmektedir.²³⁵

²³³ BAYRAKTUTAN, a.g.e, s. 53

²³⁴ ÖZEREN ve CİNOĞLU, a.g.e, s. 201

²³⁵ ÖZEREN ve CİNOĞLU, a.g.e, s.30-31

13.5. Türkiye’de Terörle Mücadelede Toplum Destekli Polislik

Dünya’da Türkiye terörle mücadelede en uzun tecrübeye sahip ülkelerden birisidir. Hemen her türlü ideolojiye sahip terör örgütlerinin faaliyet gösterdiği bir ülke olması nedeniyle, terörle mücadele stratejisi de farklılık göstermektedir. Toplum Destekli Polislik hem terörle mücadele hem de terörizmle mücadele aşamalarında rol oynayan bir uygulama olarak dikkat çekmektedir. Toplum Destekli Polisliğin terörle mücadelede kullanımı genel olarak iki şekilde gerçekleşmekte bunlardan birincisi Terörle Mücadelede Dairesi Başkanlığı bulunan “Bilgilendirme ve Önleme Faaliyetleri Şube Müdürlüğü” tarafından kontrol edilen doğrudan terör bağlantılı kişi ya da kişilere yönelik önleme faaliyetlerdir. Bu faaliyetler Bilgilendirme çalışmaları, Ailelere yönelik çalışmalar Sosyal ve kültürel etkinlik faaliyetleri olarak yapılmaktadır. İkincisi ise Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından yürütülen faaliyetlerdir. Bu faaliyetler Polis halk ilişkilerini daha önce görülmemiş düzeyde yüksek ve kaliteli iletişimin kurulması için çabalamaktadır.²³⁶

Toplum Destekli Polislik uygulamalarında bölgenin ihtiyaçları belirlenir ve birincil ihtiyaçlara göre çözüm için projeler üretilir. Ancak yapılan projeler bölgeden bölgeye farklılık gösterir. Çünkü Batı illerindeki uyguladığınız proje Güneydoğu Anadolu bölgesinde başarılı olmayabilir. Güneydoğu Anadolu bölgesinde yapılan projelerin terörü önleme faaliyetlerine ağırlık vermesi gerekmektedir. Bir yandan klasik Toplum Destekli Polislik aktiviteleri yürütülürken diğer yandan terör ile mücadele amacına yönelik üretilen projelerle çok etkili olmaktadır.

Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü Terör örgütünün elamın kazanmada öncelikli hedefi olan eğitim, sosyal imkân ve maddi imkânları kısıtlı çocukları ilk hedef olarak belirlemiştir. Bunun yanında terör nedeniyle uzun zaman devlet görevlileri ile iyi bir iletişim kuramamış yetişkin gruplarda hedef gruplar

²³⁶ÖZEREN ve CİNOĞLU, a.g.e, s. 212

arasında yer almaktadır. Bu gruplara yönelik geniş kapsamlı eğitim ve birliktelik faaliyetleri ile sosyal faaliyetler düzenleyerek devlet halk ilişkilerini geliştirmek ve geliştirilen ilişkiler vasıtası ile terörle mücadele etmek ana faaliyet amacıdır.²³⁷

14. SİİRT İLİNDE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK

Toplum Destekli Polislik Siirt ilinde 2008 yılında Büro Amirliği olarak kurulmuş ve 2012 Şubat ayında Şube müdürlüğüne dönüştürülmüştür. Özellikle PKK terör örgütüne sempati duyan çocuklara yönelik başarılı projeler yürütmektedir. Ayrıca bu birimlerde çalışanlar halkla yakınlaşmak, onların güvenini kazanmak ve onlarla işbirliği sağlamak için çalışmalar yürütülmektedir. Toplum Destekli Polislik Projelerinin genel olarak olumlu olduğunu ve halkın polisi ve hizmetlerini takdir ettiğini, polisiye faaliyetlere ve suçlara karşı duyarlı olduklarını ve polise yardım etmek ve polisle işbirliği yapmak için gönüllü olduklarını göstermiştir. Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü ve Siirt Valiliği işbirliği ile kurulan Siirt Akademi Projesi adı altında yapılan gençlik merkezi ile 1000'lerce çocuk ve gençlere ve Siirt halkına hizmet vermektedir.²³⁸

Siirt ilinin en tecrübeli gazetecilerinden Anadolu Ajansı temsilcisi Ayhan MERGEN Toplum Destekli Polislik Şube müdürlüğünün yapmış olduğu projelerle ilgili düşünceleri...

“Toplum Destekli Polislerin çalışması ile küçük yaşlardan itibaren bütün vatandaşların gönülleri kazanılmaktadır. Siirt’in varoşlarında yer alan mahallelere gidildiğinde daha

²³⁷ Serdar YILDIZ, Bahadır ŞAHİN, “Toplum Destekli Polisliğin Terörle Mücadelede Kullanımı Mardin İli Örneği” **Toplum Destekli Polislik Toplum Suç ve Güvenlik**, (Editör: Alper SÖZER), Adelet Yayınevi, 2010, s. 222

²³⁸ DURMAZ vd. Siirt Akademi 2013 Bülteni.

önce ister medyada gördüklerinden veya isterse başka nedenlerden dolayı polislere taş atmayı alışkanlık haline getiren çocukların TDP'nin yürüttüğü projeler sonucunda, polise nasıl bir sevgi gösterisinin de bulduklarını şahit olduk. Düne kadar adeta polisi taşlanması gereken bir düşman olarak gören o çocuklar polisin kendilerine o sıcak yaklaşımını ve çeşitli armağanlar verdiklerini gördüklerinde bakış açıları değişti. Kimi zaman polisin verdiği kavurma ekmek veya bir balon veya bir top bir tişört onların gönüllerini kazanılmasını sağladı. Bazen polis amcaları ile oynanan bir top o çocukların ruhsal yapılardan büyük değişimlere yol açtı. Aslında çocuklara yönelik olarak gerçekleştirilen bu çalışmalar büyüklerinde gönüllerinin kazanılmasına ve onlarında polise karşı bakış açılarının değişmesine neden oluyor. Hiç unutmam bir gün Barış Mahallesinde gerçekleştirilen kavurma ekmek dağıtımında çocukların yanı sıra yaşlı ve genç bayanlarda adeta sıraya girmişti. Sıraya girmekten utanan veya çekinenler ise bahçe duvarlarının arkasından kendilerine uzatılan ekmek kavurmaları aldılar ve polislere teşekkür ettiler. Özetle bu tür çalışmalar polis halk kaynaşmasının sağlanmasında tabandan tavana doğru bir ivme sağlamaktadır. Sonuç olarak toplum Destekli Polislik kurulduğundan bu yana hem çocuklar üzerinde hem de yetişkinler üzerinde ciddi anlamda olumlu gelişmeler olmuştur.”²³⁹

²³⁹ Ayhan Mergen, Siirt Anadolu Ajansı Temsilcisi, Siirt Kanal 56 Yerel Televizyonda Çalışmakta, TDP hakkında Düşünceleri, 2014

14.1. Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünün Yürütmüş Olduğu Projelerin Amacı

Toplum Destekli Polislik hizmetleri, suç tanımı içerisinde giren bir olgu var olmadan önce, bu suçun oluşumuna zemin hazırlayan koşulların analiz edilerek belirlenmesi ve suç fiilinin oluşmaması için gereken tedbirlerin alınması yönündeki hizmetleri tanımlar. Toplum Destekli Polislik toplumsal talep ve beklentileri dikkate alacak şekilde, toplumla işbirliği içerisinde bulunan; toplumun suçla mücadeleye destek ve katılımını amaçlayan; suçun oluşumundan önceki evrede, söz konusu suçun oluşumuna zemin hazırlayan sosyal koşullara odaklanan; toplumun her kesimini, kamu kurum ve kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını suça karşı uyarıcı ve harekete geçiren çağdaş bir polislik anlayışıdır.²⁴⁰

Toplum Destekli Polislik yaklaşımının gereklerinden biri de, görev yapılan bölgenin yerel sorunlarına odaklanmaktır. Dolayısıyla Siirt ilinde faaliyet gösteren Toplum Destekli Polislik birimi, Siirt ilinin yerel talep ve sorunlarını dikkate alacak şekilde görev yapmaktadır. Siirt ilimizdeki en öncelikli yerel ihtiyaçlardan biri de, ayrıştırıcı propagandalara ve bölücü faaliyetlere karşı mücadele etmektir. Toplum Destekli Polislik projelerinden elde edilmesi beklenen en önemli sonuçlardan biri de, ilimiz ve bölgemizdeki vatandaşlarımızı devlet ve güvenlik kurumları ile iletişim ve işbirliğine mesafeli davranmaya iten dışa kapalı sosyal yapının çözümlenerek, vatandaşlarımızın ülkemize ve devletimize aidiyet duygularının artırılmasının sağlanmasıdır.

Siirt ilini de kapsayan Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, yıllardır süregelen ayrıştırıcı propagandalar neticesinde bugün ülke ve devlet algıları farklı olan bir toplum kesimi ve sosyal yapı mevcuttur. Söz konusu ayrıştırıcı propagandaları yürüten odakların, günümüzde yeni ve gelişmiş kitle iletişim imkânlarına sahip

²⁴⁰ Kazım SEYHAN, Toplum Merkezli Polislik Nedir, 10 Nisan Polis Haftası Toplum Destekli Polislik Paneli, Antalya Emniyet Müdürlüğü Yayını, Antalya, 2006, s.1-9

oldukları da düşünülürken, bölgemizdeki gelecek nesillerin, bugünden ortaya konulması gereken hassas politikalarla korunması son derece önemlidir. Yöre halkı, yılların kazandırdığı alışkanlıklar neticesinde özellikle asker ve polis gibi güvenlik teşkilatlarını devletle özdeşleştirmektedirler. Bu algının oluşmasında, devletin yasal otoritesinin korunmasında güvenlik kurumlarının aktif rolünün etken olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle güvenlik teşkilatlarının bu bölgedeki imajı, devletin toplam imajı bakımından da önem taşımaktadır. Bölücü terör örgütleri ve propagandalarının yöre halkının zihinlerinde oluşturmak istedikleri varsayımsal ve olumsuz polis imajının gerçekle hiçbir ilgisini bulunmadığını gösterebilmek için en etkili yol, bire bir iletişim ortamlarında çocuklarımız ve gençlerimizle bir araya gelmektir. Şer odakları tarafından, Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında kalan ülkemizin diğer kesimleri ile hatta küresel düzeyde dünya ile iletişime kapalı bir toplum yapısı oluşturulmak istenmektedir. Terör örgütüne sempati ve destek kazandırılmak amacıyla yürütülen propaganda faaliyetleri neticesinde yeni nesiller risk altında bulunmaktadır. Düşük eğitim seviyesinin ve ekonomik imkânsızlıkların kısır bir döngü içerisinde birbirlerini tetikledikleri Güneydoğu Anadolu Bölgemiz illerinde, gelecek nesillerin korunması için somut çıktılarını olan projeler ortaya konulmalıdır ve Siirt Toplum Destekli Polislik bu kapsamda sorunun çözümüne yönelik ciddi projeler yürütmektedir.

Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünün yürütmüş olduğu projelerde kurumlar arası işbirliğinin en güzel bir örneği olan Hayati YILMAZ isimli Türkçe öğretmenin ve diğer okul müdüründen tutun rehber öğretmeninden ve diğer öğretmenlerin iş birliği ile Siirt ilinin kenar semtlerinden örgüte sempati ile bakılan ve polise en çok taş atılan bölge olan Şehit Davut İlbaş İlköğretim Okulundaki öğrencilerle ilgili Hayati öğretmenin TDP ile tanıştıktan ve TDP projeleri sayesinde öğrencilerin polise dolayısıyla devlete karşı düşüncelerinin olumlu yönde geliştiği ifade etmektedir.²⁴¹

²⁴¹ Hayati YILMAZ, 2006-2012 yılları arasında Siirt Davut İlbaş İlköğretim Okulunda Görev yapmıştır. TDP hakkında Düşünceleri, 2014, (Devamı için Bakınız s. 212)

14.2. Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünün Yürütmüş Olduğu Projeler

Siirt ilini de kapsayan Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, yıllardır süregelen ayrıştırıcı propagandalar neticesinde bugün ülke ve devlet algıları farklı olan bir toplum kesimi ve sosyal yapı mevcuttur. Söz konusu ayrıştırıcı propagandaları yürüten odakların, günümüzde yeni ve gelişmiş kitle iletişim imkânlarına sahip oldukları da düşünüldüğünde, bölgemizdeki gelecek nesillerin, bugünden ortaya konulması gereken hassas politikalarla korunması son derece önemlidir. Yöre halkı, yılların kazandırdığı alışkanlıklar neticesinde özellikle asker ve polis gibi güvenlik teşkilatlarını devletle özdeşleştirmektedirler. Bu algının oluşmasında, devletin yasal otoritesinin korunmasında güvenlik kurumlarının aktif rolünün etken olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle güvenlik teşkilatlarının bu bölgedeki imajı, devletin toplam imajı bakımından da önem taşımaktadır. Bölücü terör örgütleri ve propagandalarının yöre halkının zihinlerinde oluşturmak istedikleri varsayımsal ve olumsuz polis imajının gerçekte hiçbir ilgisini bulunmadığını gösterebilmek için en etkili yol, bire bir iletişim ortamlarında çocuklarımız ve gençlerimizle bir araya gelmektir. Şer odakları tarafından, Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında kalan ülkemizin diğer kesimleri ile hatta küresel düzeyde dünya ile iletişime kapalı bir toplum yapısı oluşturulmak istenmektedir. Terör örgütüne sempati ve destek kazandırılmak amacıyla yürütülen propaganda faaliyetleri neticesinde yeni nesiller risk altında bulunmaktadır. Düşük eğitim seviyesinin ve ekonomik imkânsızlıkların kısır bir döngü içerisinde birbirlerini tetikledikleri Güneydoğu Anadolu Bölgemiz illerinde, gelecek nesillerin korunması için somut çıktıları olan projeler ortaya konulmalıdır ve Siirt Toplum Destekli Polislik bu kapsamda sorunun çözümüne yönelik ciddi projeler yürütmektedir.

14.2.1. Sokaktaki İnciler Projesi

Sokakta yaşayan çalışan çocuklar arkadaş ve diğer çevre etkisiyle yabancı madde kullanımını (uyuşturucu vb.) sokaklar kolaylaştırmaktadır. Sokakta yaşayan

ve çalışan çocuklar açısından arkadaşlık ortamı bir kutsallık içermektedir ve kötü alışkanlıkların suçların ilk gerçekleştiği ortamdır sokaklardır. Sokakta yaşayan ve çalışan çocukların suç işleme eğilimleri buldukları çevre, ekonomik durum, aile yapısı, şiddete olan düşkünlükleri gibi pek çok nedenden dolayı risk altındadırlar. Özellikle sokaktaki çocukların yaşlarına bakıldığında temel eğitim çağında olduğu görülmektedir. Çocuk suçluluğu ile ilgili olarak yapılan araştırmalar özellikle sokağın sorumsuz ve sınırsız özgürlüğünün sağladığı hareket etme rahatlığının, çocuğun sokağa hızla teslimini kolaylaştırdığı anlaşılmaktadır. Ayrıca sokaktaki çocuklar suç örgütlerinin de kurumayan ucuz kaynağı haline gelmektedirler. Çocuk suçluluğunu önlemekle ilgili önerilerin yanı sıra sokakta yaşayan ve çalışan çocuklara ilişkin olarak sunulan çözüm önerilerinin, çocuk suçluluğunu önleyici komitelerle ve alınacak mikro ve makro ölçekteki önlemlerle kalıcı çözümler üretmek durumundayız.²⁴²

Bu kapsamda Siirt'in terör nedeniyle göç eden vatandaşların çocukları okul harçlıklarını çıkarmak amacıyla veya ekonomik durumu iyi olmayan ailelerine yardım etmek için sokakta çalışmak durumunda kalmaktadır.²⁴³ Ayrıca sokakta çalışan çocukların büyük bir kısmı terör nedeniyle köylerden göç etmiş ve polise taş atılan mahallelerde bulunan vatandaşlarımızın çocuklarıdır. Bu nedenle sokakta çalışan çocukların hem sokakların riskli ortamından hem de Polis-Halk ilişkileri açısından Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünün yürütmekte olduğu Sokaktaki İnciler Projesi sorununun mikro düzeyde çözülmesi için önemli bir yere sahiptir.²⁴⁴

Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü Devlet Planlama Teşkilatının bölge için yürütülen projelerinden olan SODES kapsamında yürütülen "Sokaktaki İnciler" projesi 2009 yılı Kasım ayı içerisinde onaylanarak faaliyete geçmiş ve ailesinden

²⁴² Mehmet GÜNGÖR, Evrensel Bir sorun Olan Çocuk Suçluluğu ve Sokakta Çalışan ve Çalıştırılan Çocuklar, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, Adıyaman, 2008, s.41-42

²⁴³ <http://www.youtube.com/watch?v=05yR5ea8w5Q> Erişim Tarihi:28.05.2014

²⁴⁴ <http://siirtakademi.com/proje/sokaktaki-inciler-11> Erişim Tarihi:19.05.2014

maddi-manevi destek göremeyerek sokakta çalışan ve eğitimini bırakma noktasına gelen başarılı 30 çocuğun (sokaktaki 30 inci) eğitimlerinin devamının sağlanması için maddi-manevi her türlü desteği sağlayarak,²⁴⁵ bu çocukların ilerde devletini milletini seven, topluma faydalı, çevresindekilere örnek olacak bireyler olmalarını sağlamak amacıyla 30 öğrenciyle projeye başlanmıştır. Sokaktaki İnciler Projesi 2009 yılından 2011 yılına kadar SODES tarafından 4. defa onaylanmış ve bu 4 dönemde toplam 170 öğrenci projeye dâhil edilmiştir. Aslında resmi rakamlar bu şekildedir ama projeden daha çok öğrenci faydalanmıştır. Bu projenin en büyük özelliği taş atan çocuklar ve sokakta çalıştırılan çocuklar seçilmektedir.²⁴⁶

Sokakta çalışan aynı zamanda geleceğe yönelik hayalleri olan Projede yer alan incilere yönelik, sosyalleşmeleri ve polislerle daha da kaynaşmaları adına çeşitli Piknik²⁴⁷ gezi gibi sosyal içerikli faaliyetler yapılmaktadır. Bu faaliyetlerden hafta içi her gün pedagojik formasyona sahip Eğitim Fakültesi mezunu, özel eğitimden geçmiş, dersane deneyimi olan Toplum Destekli Polisler tarafından okul dersleri verilmektedir. Bu öğrencilere olumlu davranışları sonucunda hazırlanmış puan kartları ile puanlar verilmekte ve öğrencilere biriktirdikleri puanlar ile Toplum Destekli Polislik Şube müdürlüğü içerisinde bulunan hediye panosundan istedikleri hediyeyi almaktadırlar. Bu puan kartlarının inciler tarafından çok önemsenmekte ve davranışlarında olumlu anlamda değişiklikler gözlemlendiği belirtilmiştir. Projede yer alan öğrencilere yönelik örnek model rol model olabilecek gerek emniyet müdürlüğü içerisinde gerekse sivil vatandaşlar ve iş adamları arasından sivil vatandaşların da katılımıyla yemek ve piknik organizasyonları düzenlenmiştir. Ayrıca Öğrencilere Mardin-Hasankeyf-Van-İstanbul-Bolu gezisi düzenlenmektedir. Projedeki incilerin tamamına okul kıyafeti ve kırtasiye yardımında bulunulmuş, Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı ve Türkiye İzcilik Federasyonu ortaklığı ile yürütülen “Kardeşiz Projesi” kapsamında 40 inci Bolu-İstanbul-Çanakkale gezisine

²⁴⁵ <http://haberciniz.biz/siirtte-sokaktaki-inciler-projesi-siirt-806194h.htm>, Erişim Tarihi:19.05.2014

²⁴⁶ Yunus SEZER Vd. Siirt Sosyal Destek Programı Bülteni, Sokaktaki İnciler Projesi, Prestij Reklam, 2010, s.110-111

²⁴⁷ <http://www.haberdar.com/siirt-polisi-sokaktaki-inciler-le-piknik-yapti-1161131-haberi>, Erişim Tarihi:19.05.2014

katılmışlardır. Yılsonunda ise Siirt Valisinin ve ilin protokolünün katılımıyla bütün proje öğrencilerinin ve ailelerinin katılımı ile Yıl Sonu Müsameresi düzenlenmiştir. Düzenlenen yılsonu müsameresine ilin en büyük salonu olan Halk Eğitim Merkezi Konferans Salonunun da Siirtli vatandaşlar yoğun ilgi göstermiş, salon tıklım tıklım dolmuştur. Müsamerede Polis Ağabeyi ile Kürtçe şarkı söyleyen Düet yapan yapılması esnasında bir öğrenci yakını şu şekilde memnuniyetini şu şekilde ifade ediyor.²⁴⁸

“Biz bir zamanlar bu bölgede Kürtçe konuşamıyorduk, Kürtçe şarkı söyleyemiyorduk, dinleyemiyorduk, ötekileştirme hat safhadaydı. Ama şuan bir Kürt kızı öğrenci ile resmi bir polisle Kürtçe şarkı söylüyor, İşte kardeşlik bu, bizim ayrımız gayrımız yok, biz farklı dil konuşuyor olabiliriz, ama bizim kalbimiz Kürt ve Türkler birlikte atıyor. Dünyanın neresinde olursa olsun bir acı olay olsa birlikte üzüyoruz. Allah’ın izniyle bu yapılan kardeşlik projeleri ile yıpranan kardeşliğimiz tekrar onarılacaktır. Bölgemizdeki sorunun çözümü bu ve buna benzer projelerle olacaktır.” İfadesini kullanmıştır.

Toplum Destekli polislerin öğrencilerle birebir görüşmelerde bu öğrencilerin büyük çoğunluğu kendilerinin daha önce polisleri taş attıklarını polisleri düşman olarak gördüklerini polisleri kötü olarak tanıdıklarını ama polisleri bu projeye tanıdıktan sonra fikirlerinin tamamen değiştiğini ve bunları projede olmayan arkadaşlarına da anlattıklarını ifade etmektedirler.”²⁴⁹

²⁴⁸ DURMAZ Vd. a.g.e, s. 24

²⁴⁹ DURMAZ Vd. a.g.e, s. 24

Ben Artık Polise Önyargı İle Bakmıyorum diyen öğrencinin Siirtliler.Net isimli internet haber sitesindeki görüşlerinde bir öğrencinin görüşlerini ve yayımlanan haberde;

“Bizler daha önce polise olan ön yargımız yüzünden polislerin eli coplu korkunç kişiler olduğunu bilirdik. Oysaki polis amcaların öyle olmadığını bizler için kendi ailelerinden bile feragat ettiklerini gördük. Bizlerin eğitimleriyle bire bir ilgilendiler biz o zaman anladık ki polis amcalarımıza olan önyargımız boşunaymış. Arkadaşlarım adına bütün polis amcalarımıza bizlere gösterdikleri ilgiden dolayı teşekkür ediyoruz.”²⁵⁰ İfadesini kullanmıştır.

Sokaktaki İnciler Projesinde yer alan incilerin samimi olarak gönülden yazdığı mektuplardan projenin hedefe ulaştığı anlaşılmaktadır. Sokaktaki inciler projesinde yer alan Abdullah KAYA’ isimli öğrencinin düşüncesinde;

“Buraya gelmeden önce sokaklarda boyacılık yapıyordum. Saygıyı sevgiyi bilmiyordum. Sevgiyi Saygı göstermeyi öğrendim. Burada bize çok şey hediye ettiler. Önceden çok kitap okumuyordum. Âmâ şimdi çok kitap okuyorum artık eskisi gibi sıkılmıyorum. Okumamda hızlandı ve derslerim gittikçe düzeldi ve buna ailemde çok sevindi. Bu proje sayesinde çok değiştim.”²⁵¹ İfadesini kullanmıştır.

Yine sokaktaki inciler Projesinde yer alan, Toplum Destekli Polislik başlığı altında Ömer Beyan isimli öğrencinin yazdığı düşüncesinde;

²⁵⁰ <http://www.siirtliler.net/ben-artik-polise-onyargi-ile-bakmiyorum-4219h.htm>,19.05.2014

²⁵¹Abdullah KAYA, “Buraya Gelmeden Önce Sokaklarda Boyacılık Yapıyordum” **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nağmeler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ, Yusuf CANER vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Kaya Grafik, s.67

“Toplum Destekli Polisler tanımadan önce onlardan nefret ediyordum elime verse onu öldür deseler gözümü kırpmadan öldürürdüm. Çünkü televizyonda imzalarını copla nasıl dövdüğünü görüyorduk mitinglere gelip her yeri darmadağın ediyorlardı. Bütün polislerin kötü olduğunu biliyordum Ama toplum destekli polisler hiç te öyle değildi tabii sadece toplum destekli polisler değil başka polisler de iyidir. Polisler sakaktan alıp onlara yardım veriyor onları anne baba gibi severlerdi yetimleri öksüzleri alıp onları yurtlara yerleştirir tabii yerleştirip bırakmıyorlardı elbise ayakkabı veriyorlar tabii en büyük iyiliğinde onları okula gönderiyorlar. Toplum destekli polisler bizi sokaktan alıp bize yardım ediyorlardı bizi çocukları gibi sevip sayarlar onların sayesinde Polisler hakkında ne kadar yanlış olduğumuzu bize gösterdiler. Biz onların yanında oldukça güvendeyiz. Toplum destekli polislere candan teşekkürler.”²⁵² İfade etmektedir.

Ömer Beyan polislerin ve araçlarının taşlandığı Siirt’in mahallelerimizden birinde ailesiyle birlikte ikamet etmektedirler. Babası yazları koyun çobanlık yapıyor. Ömer mektubunda Polislerden söz ederek “onları öldür deseler gözümü kırpmadan öldürürdüm” diyor ve mektubunun sonrasında polisler hakkındaki fikirlerinin polisleri tanıdıktan sonra değiştiğini anlatıyor. Bu düşünceler gerçekten çok önemli Bölgedeki problemin hem teşhisini ortaya koyuyor hem reçetesini bize yazıyor.

²⁵² Ömer BEYAN, “Toplum Destekli Polislik” **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nağmeler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ, Yusuf CANER vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Kaya Grafik, . s.63

Ferhat Çetin isimli incinin düşüncesi;

“Buraya gelmeden önce bazen okul gitmiyordum boyacılığa gidiyorum 4 ve 5 saat çalışıyordum. Sonra bu projeye katıldım. Polis ağabeyler SBS’ye hazırladılar ben kitap verdiler hikâye verdiler ve broşür şeyler verdiler. Ben buraya gelmeden önce çok eziyet görüyordum dersleri me çalışamıyordum hep geri kalıyordum sınavlarda 1 ve 2 alıyordum şimdi 3 ve 4 alıyorum zaten kitaplarımızı kursa getiriyoruz geri kaldığımız konular çözüyoruz. Bazen film izliyorum.”²⁵³

Mehmet KAYMAZ isimli Toplum Destekli Polis Başlığı ile yazdığı düşüncesi;

“Toplum destekli polislerin projesine katılmadan önce polislerden çok korkuyordum. Hatta polislerden nefret ediyordum. Mesela Siirt’te bir olay oldu mu hep katılmak isterdim. Daha sonra projeye katıldım. Projeye katıldıktan sonra bize kitap verdiler. Verdikleri kitaba çalıştım ve sokakta çalışmayı bıraktım. Derslerim de çok başarılı oldum.”²⁵⁴

Yürütülen proje sonucunda öğrencilerin sosyalleşmesine yardımcı olunduğu, öğrencilerin kardeş ve akrabalarına ev ziyaretleri yapılarak, devletin sıcak yüzünü gösterdikleri yasılan mektuplarda görülmektedir. Devletimizin vatandaşın her zaman yanında olduğunu hissetmelerini sağlamak, geleceğimizin teminatı olan çocukların topluma daha yararlı bir birey olmalarını sağlamak amaçlanmıştır. Ayrıca

²⁵³ Ferhat ÇETİN, “Buraya Gelmeden Önce Bazen Okula Gitmiyordum” **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nağmeler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ, Yusuf CANER vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Kaya Grafik, s.65

²⁵⁴ Mehmet KAYMAZ, “Toplum Destekli Polis” **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nağmeler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ, Yusuf CANER vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Kaya Grafik, s.57

öğrencilerin yapılan araştırmada ailesinde ve yakın akrabalarında onlara rol modellik yapabilecek kişilerin olmadığından ünlü futbolcu Tanju ÇOLAK²⁵⁵, Siirt Baro Başkanı Avukat Cemal ACAR, Siirt Milletvekili Osman ÖREN²⁵⁶ ve birçok gazeteci ve işadamlarıyla görüştürülmüştür. Rol model kişilerin hayat hikâyelerinden kesitler sunulmuştur. Öğrencilerin Toplum Destekli Polislere yazdıkları samimi mektuplarından hedefe ulaşıldığı anlaşılmaktadır. PKK terör örgütünün yönlendirmesiyle taş atan çocukların sayısında Siirt ilinde büyük oranda düşüş olduğu belirtilmektedir.

14.2.2. Güvenli Hayat ve Güvenli Bir Gelecek için Çocuklar ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı (ÇOGEP)

ÇOGEP, Devlet Planlama Teşkilatı SODES tarafından finanse edilen Güvenli Bir Hayat ve Güvenli Bir Gelecek İçin Çocuklar ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı; çocuk ve gençlerin kişisel ve sosyal gelişimlerinin sağlanması çerçevesinde toplumsal açıdan korunmalarına ilişkin tedbirlerin yaşama geçirilmesi, bu kapsamda kendilerine sosyal destek ve eğitim desteği sağlanarak topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunmak, kente göçle gelmiş, uyum sağlayamamış veya diğer dezavantajlı toplum kesimlerinin şehir yaşamına dâhil edilmelerinin sağlanması ve güvenli yaşama dolaylı olarak olumsuz yönde etki eden yoksunlukların azaltılması amacıyla, T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın finansmanı ile üç aşamalı olmak üzere ilk olarak 2012 yılında uygulamaya konulmuştur. Birinci aşamada 2012 yılında 13 il ve 3 büyük ilde belirlenen birer ilçe pilot bölge olmak üzere toplam 16 ilde program uygulanmıştır. 2013 yılında ikinci aşamaya geçilerek, bu 16 pilot bölgeye 20 il daha ilave edilecek ve toplam 36 ilde program uygulanmaktadır. Üçüncü ve son aşamaya geçilecek olan 2014 yılında ise

²⁵⁵ <http://www.haberler.com/tanju-colak-100-ogrenciye-imzali-forma-dagitti-3577730-haberi/>, Erişim Tarihi:19.05.2014

²⁵⁶ <http://www.mebpersonel.info.tr/guncel/milletvekili-oren-siz-de-okuyup-ailenizdeki-insanlara-ornek-olmalisiniz-h12673.html> Erişim Tarihi: 19.05.2014

ülkemizdeki 81 ilde ÇOGEP yaygınlaştırmak Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hedeflenmiştir.²⁵⁷

ÇOGEP'in uygulandığı ilk aşamada belirtilen pilot illerden biri de Siirt ilidir. ÇOGEP projelerinin yürütülmesinden her ilde İl Emniyet Müdürlükleri bünyesinde oluşturulan Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlükleri/Büro Amirlikleri ve ilçelerde ise Toplum Destekli Polislik Büro Amirlikleri sorumluluk yüklenmiştir. Toplum Destekli Polislik birimleri illerde ve ilçelerde bulunan kamu kurum ve kuruluşları, yerel idareler ve sivil toplum kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyon çerçevesinde projeler yürütülmektedir.²⁵⁸

ÇOGEP'in 2012 yılında ilk olarak uygulanacağı pilot iller içerisinde Siirt İli'nde bulunmaktadır. Siirt İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından sunulan "Gezelim, Görelim Öğrenelim", "Geleceğiniz Güvende" ve "Donanımlı İnsan Çağdaş Gelecek" isimli projeler ÇOGEP kapsamında desteklenmek üzere onaylanmıştır. Onaylanan bu 3 projenin 2012 yılı toplam bütçesi 765.466 TL'dir. Yürütülen projeler Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan komisyon tarafından denetlenmektedir.²⁵⁹

14.2.3. Geleceğiniz Güvende Projesi

Mevlana Hazretleri "Genç, Su Gibidir, Neyin İçine Girerse Onun Şeklini Alır" ifadesini kullanır. Gençliği ele geçiren yarınları da garanti altına alır. Bu yüzden dolayı da gençler legal ve illegal oluşumlar için veya gelecekte kendi ülkesinin dünya nezdinde iyi bir yer de olmasını isteyen ülkelerde gençler üzerinde projeler

²⁵⁷ <http://www.asayis.pol.tr/Sayfalar/cogep.aspx> Erişim Tarihi:22.05.2014

²⁵⁸ Emniyet Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler Daire Başkanlığı 2012 Yılı İnsan Hakları Faaliyet Raporu, Ankara, 2012, S.32

²⁵⁹ <http://www.haberler.com/siirt-e-gelen-bir-heyet-cogep-kapsamindaki-5389662-haberi/> Erişim Tarihi:21.05.2014

geliştirmektedir. Ağaç yaşken eğilir diye bir söz vardır bu yüzden bazı oluşumlar gençleri kendi istedikleri bir kalıba sokmak isterler.²⁶⁰

Gençlik Toplumun geleceğidir, aynı zamanda gençlik toplumun aynasıdır. Toplumun ruhundaki sıkıntıları, huzursuzlukları, buhranları, umutları, umutsuzlukları görebileceğimiz bir aynadır. Bu gençlik aynası iyi izlenmeli ve hastalıkların tedavisi için teşhisi ortaya konulmalı ve tedavileri için uygun projeler geliştirilmelidir.²⁶¹

İllerin toplumların, ülkelerin kalkınması sağlamak için en önemli unsur gelişmiş insan gücüdür. Toplumda yaşanacak tıkanıkları, sorunları aşabilecek öncülük yapabilecek insan gücüne sahip değilse, o toplumun yaşadığı çağı yakalaması mümkün değildir. Gençlerin başarılı olup topluma yararlı bireyler olmaları için bölgede projeler üretilmelidir.²⁶²

Bu kapsamda Siirt Toplum Destekli Polislik Şube müdürlüğü eğitimi araç olarak kullanarak gençlere ulaşmak onlarla polisin gerçek yüzünü anlatmak, kendilerine anlatılan kötü polis imajını yıkmak amacıyla ülkemizde örnek olabilecek projeler yürütmektedir.

Siirt İlin de ÇOGEP kapsamında yürütülen Geleceğiniz Güvende Projesi İl merkezi ve ilçelerindeki çocuk ve gençlerin sosyal gelişimine katkıda bulunmayı ve toplumsal yaşama ilişkin bilgi ve becerilerinin artırılmasını, belirlenen gruplara eğitim desteği sağlamak, düzenlenen kültürel spor etkinlikleri²⁶³ ile çocuk ve gençlerin ruhsal ve kültürel gelişimlerini sağlamak, birlik ve kardeşlik duygusunu geliştirmek, topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerine olanak sağlayacak sosyal, bireysel ve ekonomik imkânları geliştirmek, risk altındaki çocuk ve gençlerin

²⁶⁰ Hakan KORKUSUZ, Öğrenci Olaylarının Perde Arkası, Polis Dergisi, Sayı:18 Yıl:1999, s.126

²⁶¹ ALKAN a.g.e, s.61

²⁶² Samih TEYMUR, İdeallerimizdeki Yarınlar, Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, Batman, 2011, s.2

²⁶³ <http://www.haberler.com/geleceginiz-guvende-3-projesi-5888746-haberi/> Erişim Tarihi:21.05.2014

korunmasına yönelik tedbirlerin ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğinde yaşama geçirmek, güvenli yaşama dolaylı olarak olumsuz yönde etki eden sosyal yoksunlukları azaltmak, toplumsal risk alanlarını önceden belirleyerek koruma, önleme ve destekleme amaçlı tedbirleri yaşama geçirmek amaçlanmaktadır.²⁶⁴

Temel Eğitimlerin Desteklenmesi faaliyetleri kapsamında hazırlanan proje 2010-2012 yılları arasında toplamda 350 ilköğretim 7-8 sınıf öğrencileri projeye dâhil edilmiştir. Proje öğrencileri ailesinin maddi sıkıntısından dolayı dershaneye gidemeyen başarılı öğrenciler arasından seçilmiştir. Geleceğiniz Güvende Projesi kapsamında ders veren görevliler bizzat Toplum Destekli Polislik personelleri tarafından verilmektedir. Bu ders görevlileri konusunda uzman, pedagojik formasyona sahip, üniversite mezunu, meslek öncesi özel dersanelerde çalışmış, dersane deneyimine sahip Toplum Destekli Polisler tarafından Seviye Belirleme Sınavı kursu verilmiştir. 7-8 sınıf SBS ortalamalarına göre seçilen öğrenciler hafta sonları iki grup halinde Matematik, Fen Bilgisi, İngilizce, Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersleri verilmektedir. Projenin Maliyeti Emniyet Genel Müdürlüğü ÇOGEP Projesi kapsamında karşılanmaktadır.²⁶⁵

Geleceğiniz Güvende Projesine çok sayıda öğrencinin başvurmasına rağmen imkânların sınırlı olması nedeniyle 6. ve 7. Sınıf SBS ortalamalarına göre seçilen başarı notuna göre belirlenerek öğrencilerin kabulü yapılmıştır. Proje öğrencilerine tam bir özel dersane sistemi uygulanmakta ve her ay SBS Deneme Sınavı yapılmaktadır. Yapılan deneme sınavlarında dereceye giren öğrencilere motivasyonu ve başarıyı artırmak için çeşitli hediyeler verilmektedir. Ayrıca her deneme sınavı sonrası bir faaliyet düzenlenmektedir.²⁶⁶ Öğrencilere Sinema, Piknik, Ağız Diş Sağlığı taraması,²⁶⁷ Yetenek Yarışması, Yıl Sonu Müsameresi, Tiyatro faaliyeti ve

²⁶⁴ <http://siirtakademi.com/proje/geleceginiz-guvende-3-projesi-6> Erişim Tarihi:21.05.2014

²⁶⁵ Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri, Geleceğiniz Güvende Projesi, Polis Dergisi, Yıl:18, Sayı:71, Ankara 2012, s.36

²⁶⁶ Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Geleceğiniz Güvende Projesi, Yıl:1, Sayı:1, Siirt, 2011, s.28

²⁶⁷ <http://www.beyazgazete.com/haber/2012/3/10/toplum-destekli-polislik-sube-mudurlugu-nden-ogrencilere-dis-taramasi-1085899.html>, Erişim Tarihi:21.05.2014

gezi faaliyetleri düzenlenmiştir.²⁶⁸ SBS sınavlarının bitimi ile birlikte projedeki öğrencilere 7 günlük İstanbul-Çanakkale-Ankara-Bursa-Konya-Hatay-Gaziantep gezisi enlenmiştir.²⁶⁹

Geleceğiniz Güvende Projesi genel olarak çocuk ve gençlerin sosyal ve kültürel yönden gelişiminin sağlanarak topluma faydalı bireyler olmalarının sağlanması, çocuk ve gençlerin eğitim başarılarının artırılması, geniş bir hedef kitleye eğitim desteği sağlanması, düzenlenen kültürel ve sosyal amaçlı geziler ile çocuk ve gençlerin birbirleri ile kaynaşmasının sağlanması, çocuk ve gençlerin tarihi, kültürel bilgi ve görgülerinin artırılması, millî kimlik duygusunun geliştirilmesi, mümkün olduğunca çok sayıda çocuk ve gence okuma bilinci ve alışkanlığının kazandırılması, Şehirde yaşama kültürü konusunda çok sayıda çocuk ve gencimizin tecrübeli olarak bilgi edinmelerinin sağlanması amaçlanmış ve başarılı sonuçlar elde edilmiştir.²⁷⁰

Sosyal barışın geliştirilmesi için aynı zaman projede yer alan öğrencilerin ailelerine de sosyal barışın geliştirilmesi, polis halk ilişkilerinin geliştirilmesi adına ailelere yönelik ziyaretler yapılmış ve onlarda kurs aldıkları Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünde ve Siirt AKADEMİ' de bilgilendirme toplantısı düzenlenerek ailelerle de diyalog geliştirilmeye çalışılmıştır.²⁷¹

Geleceğiniz Güvende Projesinin en önemli noktası terörü önlemeye yönelik gençlerin dağa gitmesini önlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamında seçilen öğrenciler özellikle teröre müzahir mahallelerden seçilmekte, Kürt ve Arap ailelerin çocukları ve batıdan şark görevini yapmakta olan asker ve polis çocukları da seçilmekte onların birbirleriyle kaynaşması sağlanmakta bu sayede örgüt sempatisini

²⁶⁸ Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, s.28

²⁶⁹ <http://www.siirtmanset.com/egitim/siirt-polisi-160-ogrenciyi-geziye-goturdu-h6323.html> Erişim Tarihi:21.05.2014

²⁷⁰ <http://siirtakademi.com/proje/geleceginiz-guvende-3-projesi-6> Erişim Tarihi:21.05.2014

²⁷¹ <http://www.siirtaktifhaber.com/haber/geleceginiz-guvende-projesi-ogrenci-velilerine-anlatildi-751.htm> Erişim Tarihi:21.05.2014

olan birçok öğrencilerin fikirleri olumlu yönde değiştiği kendi ifadeleri ve yazdıkları mektuplarda belirtilmektedirler.²⁷²

Tablo 1,7: Geleceğiniz Güvende Projesi Başarı İstatistiği

YILLAR	BAŞVURU SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	BAŞARI ORANI
2010-2011	135	93	%63
011-2012	487	117	%80
2012-2013	400	145	%80

Bir ablası dağda örgüt militanı, iki ağabeyi de PKK Terör örgütüne yardım ve yataklık etmekten tutuklu olan Geleceğiniz Güvende Projesi öğrencisi Songül AYKAÇ'ın samimi düşüncelerle yazdığı düşüncesinde;

“Çok değerli polis abilerim ve ablalarım size olan sevgimi, size olan teşekkürümü, size nasıl söyleyeceğimi bir türlü bilemiyorum. Ama kısacası size şunu diyebilirim ki size teşekkür borcumu bakın borç diyorum. Çünkü sizin yaptığınızı bize kimse yapmazdı. Bu borcumu size SBS’de başarılı olarak ödeyeceğim. Sevgili hocalarım sizlerin sayesinde matematiği, Türkçeyi ve diğer dersleri sevmeyi ve sizin sayenizde başarıyı tattık. Neyse abilerim ve ablalarım size ne kadar çok sevdiğimi yazsam belki şiir belki de roman olur, çıkardı. Sizi bu kadar çok sevmemin bir diğer sebebi ise sizin giydiğiniz polis forması Allah’ıma her sizin üzerinizde

²⁷² <http://www.aksam.com.tr/guncel/terore-karsi-siirt-modeli/haber-156649>, Erişim Tarihi:21.05.2014

gördüğüm her dakika Allah'ım bu formayı bana da nasip eyle diye dua ederim.”²⁷³ İfadesini kullanmaktadır.

Geleceğiniz Güvende Projesi Kapsamındaki öğrencilerden Müslüm YILDIRIM isimli öğrencinin yazdığı düşünceler projenin amacına ulaştığını göstermektedir.

“ Merhaba Söze nasıl başlayacağımı bilmiyorum ama en iyisi sizin ne kadar iyilikseveri biri olduğunuzdan bahsedeyim. Biliyorum size ne kadar sözler yağdırsam azdır. Oraya gelince kendimi farklı bir dünyada hissediyorum. Oraya geldiğimde hedeflerimi amaçlarıma ve hayallerime biraz daha yaklaştığımı hissediyorum. Çünkü siz sadece ders vermekle kalmıyorsunuz. Hayatın zorluklarını ve bu zorlukları nasıl aşacağımızı kısacası hayat dersi de veriyorsunuz. Ders başladığı an kendimi cennette hissediyorum. Bunun nedenleri Ayşegül Hoca'nın ince ve tatlı sesinden o korkunç x ve y'leri sanki arkadaşım gibi hissediyorum. Necmettin Hoca'nın hikâyeleri bir başka alıp götürüyor beni. Bahri hoca ise şu ana kadar nefret ettiğim fen dersini şimdi can yoldaşım gibi hissettiriyor Bana Hepinizi çok seviyorum Siz bana ve arkadaşlarıma hedeflerimize ve amaçlarımıza koşarken, önümüzdeki engelleri kaldırmak ve hedeflerimize daha iyi ulaşmak için bize gönderilen meleksiniz adeta. Sizi çok seviyorum. Bizim için yaptığınız ve yapacağınız her şey için teşekkür ederim.”²⁷⁴

²⁷³ Songül AYKAÇ, Siirt Emniyet Müdürlüğü, **Şefkatin Nağmelere Dönüştüğü Nameler**, (Editör Mustafa DURMAZ vd.), Siirt, 2011, s.31

²⁷⁴ Müslüm YILDIRIM, , **Şefkatin Nağmelere Dönüştüğü Nameler**,(Editör Mustafa DURMAZ vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü, Siirt, 2011, s.47

Geleceğiniz Güvende Projesi öğrencilerinden olan Onur DEMİR isimli öğrenci düşüncelerinde;²⁷⁵

“Öğretmenlerimiz bir tane Ben ilk yanınıza gelmeden önce okuldaki sınavları takıyordum. Bile sizi görünce Ayşegül hocamız Necmettin hocamız, kadir hocamız, Zülküf hocamız ve sizin o büyük azimle bize bir şey öğretmek için iki ayağınızı bir pabuca koyup eğitim verdiğiniz görünce sizdeki azim o an bana geçti gibi oldu dertlerimi unuttum ömrümü SBS’ye adadım. İşte beni doğru yola koyduğunuz için herkese teşekkür ederim ve sizin dersinize bir daha geç kalmayacağıma erkek sözü veriyorum. Atalarımız ne demişse güzel söylemiştir. Bana bir kelime bin yıl kölesi olurum. Bundan dolayı, değil binyıl ömrüm boyunca sizin ve diğer hocalarımın kölesi olurum. Bunu böyle bilin hocam inşallah yüzünüzü kara çıkarmayız.

Vesile ÖZER isimli İlköğretim Okulu öğrencisi “Önceden ben polisleri sadece kötülerini tuttıklarını düşünürdüm, bilmezdim böyle projelerinin olduğunu, Polislerin böyle projeleri yaptıklarını gördüm şimdi ben polisleri eskisinden daha çok seviyorum” ve duygularını şu şekilde ifade ediyor;

“Sevgili öğretmenlerim ben bu dershaneye geldiğim için çok mutluyum çünkü ben bu dershanede hem eğlenebiliyorum, hem de derslerimi daha iyi konsantre oluyorum. Eğer beni final dershanesine gönderseler bile gitmem çünkü benimle daha iyi ilgileniyorlar bu dershanede. Bahri Hocamı, Ayşegül Hocamı, Kadir hocamı, Zülküf Hocamı, Necmeddin Hocamı çok seviyorum. Önceden ben polisleri sadece kötülerini

²⁷⁵ Onur DEMİR, Siirt Emniyet Müdürlüğü, **Şefkatin Nağmelere Dönüştüğü Nameler**, (Editör Mustafa DURMAZ vd.), Siirt, 2011, s.41

tuttuklarını düşünürdüm bilmezdim böyle projelerinin olduğunu ama ben bu dershaneye geldiğimden beridir. Polislerin böyle projeleri yaptıklarını gördüm şimdi ben polisleri eskisinden daha çok seviyorum ben bazen polis üniforması gördüğümde yâda polisleri gördüğümde içimden diyorum ki inşallah bende bir gün polis olurum. Bahri hocamız gibi diğer polis öğretmenler gibi olmayı istiyorum ve SBS’de iyi not almayı düşünüyorum. Öğretmenlerimiz bizimle ilgilendikçe bizde derslere çaba sarf ediyoruz.”²⁷⁶

İdris TUNÇ isimli yine projede yer alan öğrenci “Ben Polislerin dershanesine gelmeden önce siz polisleri kötü bilirdim.” diyor ve çevresinde dağda öldürülen bir teröristin hikâyesini anlatıyor ve polisleri tanıyınca fikirlerinin olumlu yönde nasıl değiştiğini anlatıyor düşüncelerinde;

“Siz değerli öğretmenlerime; Sizi çok seven öğrenciniz İdris ben dershaneye gelmeden önce siz polisleri hep kötü bilirdim. Bunun en büyük sebebi çevremizin sizi kötü bilmeseydi. Bir hata yaptığımda seni polise söyleyeceğim, seni tutuklasınlar diye söylerlerdi vs. sözler söyleyip beni korkuturlardı bu yüzden sizden çok korkardım şimdi ise sizin ne kadar iyi niyetli kişiler olduğunuzu anladım. Bunu verdiğiniz dersane yardımıyla ve söyleyeceğim bir olayla size kanıtlayacağım. Benim arkadaşımın abisi sekizinci sınıfa giderken en iyi arkadaşlarından biri bizim komşumuzdu. Çocuğun adı Seyfettin idi. Seyfettin kızı teyzesinin kızını, teyzesinin kızı da Seyfettin’i seviyordu. Seyfettin ailesinin geçimine katkıda bulunmak için çobanlık yapıyordu. Bir gün dağda Seyfettin

²⁷⁶ Vesile ÖZER, Siirt Emniyet Müdürlüğü, **Şefkatin Nağmelere Dönüştüğü Nameler**, (Editör Mustafa DURMAZ vd.), Siirt, 2011, s.39

koyunları otlatırken teröristler onu kaçırdı. Bunu duyan teyzesinin kızı da dağa çıkmıştı. 5-6 yıl kadar Seyfettin dağda kaldı. Bir gün Seyfettin'in ölüm haberi geldi ve ailesi bağırıp feryatlar yaktı. Ama Seyfettin'in ailesi Kürt soyu olduğu için yine devletten nefret edip teröristlere yardım etmiş gibi oldu. Bu olayla teröristlerin kötü olduğunu biz Siirt vatandaşının cahil olduğunu ve büyüklere çok uyduğunu anladım.”²⁷⁷ İfadesini kullanmaktadır.

Ayşe SEZGİN isimli öğrenci ise “ben eskiden polislerden çok korkuyordum, arkadaşlarım sizleri bana kötü anlatıyorlardı, sizlerden uzak durmaya, nefret etmeye başladım ve onlardan korkuyordum, sizleri tanıyınca insanların polisler hakkında ne kadar yanlış düşündüklerinin anlamaya başladım.” diyor ve Toplum Destekli Polislerin uyguladığı projelerin ne kadar önemli olduğu Ayşe düşüncelerinde;

“Sevgili Öğretmenlerim ben eskiden polislerden korkuyordum arkadaşlarım sizleri bana kötü anlatıyorlardı. Bende polislerden kaçınıp nefret etmeye başladım. Ben polisleri tanımadığım için kaçıyordum onlardan korkuyordum. Ben sizleri tanıyınca insanların polisler hakkında ne kadar yanlış düşündüklerinin anlamaya başladım. Sizlerde gerçek sevgi ve şefkati gördüm. Sizleri gördüğüm an artık kalbim nefretle değil sevgiyle çarpıyor. Ben sizlerin ortamındayken kendimi mutlu hissediyorum. Sevginizi paylaşmanız yetmiyormuş gibi sizler gönüllü olarak da ders veriyorsunuz. Beni çok mutlu ediyorsunuz. Sizleri birer abi ve abla gibi ve hatta daha da çok kıymetlisiniz. Sizler benim için ben sizlerin gözlerinde o

²⁷⁷ İdris TUNÇ, Siirt Emniyet Müdürlüğü, **şefkatin Nağmelere Dönüştüğü Nameler**, (Editör Mustafa DURMAZ vd.), Siirt, 2011, s.29

sıcak tebessümü ve hayat dolu sizlere onları gördükçe hayatta daha çok sarılıp sizlere minnet ve şükranlarımı sunmaya çalışıyorum. Sizlere çok teşekkür ederim ve sizleri çok seviyorum. Sizlerin sıcak kalp atışlarınızı ve sevgi dolu yüreğinizi başkalarına anlattığım zaman sizler, anlatacak güzel söz bulamıyorum bazı güzel kelimeler sizleri anlatmaya yetmiyor. Ben orada sizleri ışıldayan gözlerim ve sıcak atan yüreğimle başkalarına anlatmaya ne kalemim ne de kâğıtlar yeter. Okuma ve yazmanın başarılı olduğu her yerde cahillik biter inşallah biz bu vatanın yeni dikilmiş ve hiç solmayan fidanı olacağız. Nasıl bahar bir gülle olmuyorsa bizde artık her yerde yetişmeye başlayacağız.”²⁷⁸ İfade etmektedir.

Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünün Terörü önleme ve Bölgede nerdeyse kaybolan polis-halk ilişkilerinin onarılması adına yapılan projelerin sonucunda öğrencilerin düşüncelerinde yazdıkları mektuplardan da anlaşılacağı üzere hem terörü önleme adına, hem de polis halk ilişkilerinin onarılması adına projelerin amacına ulaştığı anlaşılmaktadır. Bu öğrencilerin birçoğu ile Siirt Toplum Destekli Polislik Büro amirliği yaptığım ve projelerin yürütülmesi esnasında başında bulunduğum için şunu ifade ediyorum ki Siirt’li gençler bölgedeki terörle mücadele esnasında polis halk ilişkileri ciddi zarar görmüş ve bu gençlerde anne babası veya yakın akrabalarının güvenlik güçleriyle başlarından geçen olayları anlatılarak büyüyor veya PKK terör örgütünün militanları vasıtasıyla veya yayın organlarıyla veya legal kuruluşlar Parti, Dernek, Eğitim Destek Evi ve benzeri gibi yerlerde faaliyet gösteren örgütün görevlendirdiği şahıslar tarafından propagandalara tabii tutuluyor ve etkileniyorlar. Gerçekten bu gençler samimi olarak uzatılan eli tutuyor ve bir daha bırakmıyorlar. Terörü önlemede Siirt Toplum Destekli Polislik Projeleri Türkiye’de örnek olmaktadır.

²⁷⁸ Ayşe SEZGİN, Siirt Emniyet Müdürlüğü, **şefkatin Nağmelere Dönüştüğü Nameler**, (Editör Mustafa DURMAZ vd.), Siirt, 2011, s.37

14.2.4. Gezelim, Görelim, Öğrenelim Projesi

Güvenli Bir Hayat ve Güvenli Bir Gelecek İçin Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı (ÇOGEP) çerçevesinde hazırlanan Gezelim, Görelim, Öğrenelim Projesi Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır. Gezelim, Görelim, Öğrenelim Projesinin amacı Siirt ilinin merkezi ve ilçelerindeki çocuk ve gençlerin sosyal gelişimine katkıda bulunmayı ve toplumsal yaşama ilişkin bilgi ve becerilerinin artırılmasını, belirlenen gruplara eğitim desteği sağlamak, düzenlenen sportif ve kültürel etkinlikler ile çocuk ve gençlerin bedensel, ruhsal ve kültürel gelişimlerini sağlamak, birlik ve kardeşlik duygusunu geliştirmek, sosyal ve kültürel etkinliklere katılımına imkân sağlayan organizasyonların yaşama geçirilerek, bu kesimlerin toplumun bir parçası oldukları bilincini yerleşik kılmak, Güvenli yaşama dolaylı olarak olumsuz yönde etki eden sosyal yoksunlukları azaltmak, toplumsal risk alanlarını önceden belirleyerek “koruma, önleme ve destekleme” amaçlı tedbirleri hayata geçirerek, bölgenin en büyük problemi olan örgüte sempati duyanları kazanmak, örgüt sempatanlığından uzaklaşması, devlete yakınlaşması amaçlanmaktadır.²⁷⁹

Projenin faaliyetlerinden biri olan, Siirt Merkezi ve İlçelerinden toplam 1.600 öğrenciye Siirt Polis Meslek Yüksekokulu gezisi ve öğlen yemeği, sinema gösterimi ve emniyet birimlerimizin ziyaret düzenlenmiş, ayrıca bayan öğrencilerine voleybol topu erkek öğrencilerimize ise futbol topu hediye edilmiştir.²⁸⁰

Projenin içerisinde yer alan ikinci faaliyet ise İlköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin ayrı ayrı katılımının sağlandığı “Sevgiyle Yeşeren Yarınlar” konulu

²⁷⁹ <http://www.siirttimes.com/m/haber/gezelim-gorelim-projesi.html> Erişim Tarihi:22.05.2014

²⁸⁰ <http://m.haberler.com/siirt-polisinden-ogrencilere-karne-hediyesi-3657641-haberi/> Erişim Tarihi:22.05.2014

şiiir ve kompozisyon yarışması düzenlenmiştir. Dereceye giren 18 öğrenciye Tablet PC hediye edilmiştir. Ayrıca şiir ve Kompozisyon yarışmasında dereceye giren ilk 100 öğrenciye de 7 günlük İstanbul-Çanakkale-Ankara-Konya-Bursa gezisi düzenlenmiş ve bu faaliyetler genç ve çocuklarla bir iletişim kurmak için bir araç olarak kullanılmış sonucunda öğrencileri kazanmak hedeflenmiştir.²⁸¹

Yine projenin faaliyetlerinin üçüncüsü olan ve Proje kapsamında 100 öğrenciye Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığı ile “Bilişim Teknolojileri Bilgisayar Kullanımı Kursu” verilmiş ve öğrencilerimize ise bir günlük Şanlıurfa ve Gaziantep gezileri ile gençlerin gözündeki yanlış olan polis imajı silinmeye çalışılmıştır.²⁸²

Gezelim, Görelim, Öğrenelim Projesi ile genel olarak çocuk ve gençlerin sosyal ve kültürel yönden gelişiminin sağlanarak topluma faydalı bireyler olmalarının sağlanması, çocuk ve gençlerin tarihi, kültürel bilgi ve görgülerinin artırılması, millî kimlik duygusunun geliştirilmesi, Çocuk ve gençlerin bilgisayar ve internet kullanma becerilerinin geliştirilmesi, Şehirde yaşama kültürü konusunda çok sayıda çocuk ve gencimizin tecrübeli olarak bilgi edinmelerinin sağlanması, özellikle PKK terör örgütüne sempati duyan gençleri kazanmak hedeflenmiştir.²⁸³

Proje kapsamında Merve KILIÇ isimli öğrencinin İMKB Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulundan öğrencinin düşünceleri;

“Sizleri tanımadan önce sizleri bize farklı anlatmışlar. Taki sizleri görüp sizinle vakit geçirene kadar. Sizin hakkınızdaki düşüncelerim değişti. Sizlerin aslında çok cana yakın

²⁸¹ <http://www.siirtmanset.com/egitim/proje-ile-100-ogrenci-siirti-gezdi-h5074.html> Erişim Tarihi:22.05.2014

²⁸² <http://m.haberler.com/siirt-polisinden-ogrencilere-karne-hediyesi-3657641-haberi/> Erişim Tarihi:22.05.2014

²⁸³ <http://m.haberler.com/siirt-polisinden-ogrencilere-karne-hediyesi-3657641-haberi/> Erişim Tarihi:22.05.2014

olduğunuzu ve halkınıza nasıl değer verdiğinizi gördüm. Ben de sizin gibi halkına değer veren, halkını seven ve sayan bir polis olmak istiyorum. Bizim buralarda kızların polis olmasını pek fazla iyi karşılamazlar. Ama ben buna rağmen polis olmak istiyorum. Hepimiz kardeşiz ve tek bayrak altında toplandık. Ve bu hep böyle devam edecek. Hiç kimsenin bizi ayırmaya gücü yetmeyecek. Ben sizleri çok ama çok sevdim. Aynı geziyi tekrarlıyorsanız çok sevinirim. Sizleri çok ama çok seviyorum.” İfadesini kullanmaktadır.

Yine projede yer alan öğrencilerinden Ertuğrul Gazi İlköğretim Okulundan Fatma DEMİRHAN'nın “ Ben sizlere çok teşekkür ederim, polislerden sizi tanımadan önce çok korkardım fakat sizi tanıdıktan sonra fikrim değişti” diyor düşüncelerinde;

“SEVGİLERLE. Ben sizlere gezi için çok teşekkür ederim. Ben eskiden polislerden çok korkar ve her zaman onlara karşı kin beslerdim. Ama dün yaşadıklarım bana her şeyin ve düşündüklerimin yanlış olduğunu fark ettirdi. O kadar güzel vakit geçirdim ki, zamanın nasıl geçtiğini bilemedim. Polisler ve oradaki herkes, bizimle iyi vakit geçirmek için ellerinden gelenin fazlasını yaptılar. İnşallah bir daha sizinle görüşürüz. Sizden bir arzum olacak. Sadece geziye gelenler sizin nasıl iyi olduğunuzu öğrendi. Sizden isteğim ilerdeki zamanlarda okulumuza gelip herkese, çocuklara, gençlere, sınıflara kendinizi tanıtmamız.”

Kurtalan Fatih İlköğretim Okulundan Mehmet Zahir DEMİR isimli öğrencide “polisleri tanımadan önce polislerden çok korktuğunu ama tanıdıktan sonra fikirlerinin değiştiğini” ifade ediyor.

“Siirt’e gidecektik ve herhalde polisler bizi gezdirecekti. Önce gitmek istemedim. Tabi polislerin bir yerde adı geçince insan ister istemez korkuyordu. Ama sonra biz de yola girdik ve gittik. Ve hayatımda ilk defa böyle iyi polisler görüyordum. Bizimle çok ilgileniyorlardı. Bu polisleri görünce fikrim bir anda değişti. Bu polisler farklı mı dedim kendi kendime. Bizi yemeğe götürüp bize yemek verdiler. Sonra da bazı polislerle sohbet ettik. Sonra bizi sinemaya götürdüler. Şaşırmıştım. Ellerinde silah ve copların olduğu polisler ellerinde hediyelerle bizim yanımıza geldiler ve bize hediyeler verdiler. Gerçekten çok mutlu oldum. Tekrar tekrar size teşekkür ediyorum.”²⁸⁴ İfadesini kullanmaktadır.

Gezelim, Görelim, Öğrenelim Projesi kapsamında Siirt’in Eruh ilçesinde okumakta olan Kadriye isimli öğrenci Siirt ili Polis Okulu, Emniyet Birimleri, Tillo ilçesi gezdiriliyor, Siirt Polis Evindeki yemekten sonra sinema filmi izletiyor ve sonrasında tekrar Eruh ilçesine uğurlanıyor ve sonrasında yazdığı düşünceleri;

“Tüm polis abilere ve ablalara... Bugün çok eğlendim gezmediğim yerleri gezdim, yemediğim yemekleri yedim. Bu günü hiç unutmayacağım. İlk defa sinemaya gittim; hem de arkadaşlarımla öğretmenlerimle, Kaymakamla yemek yedik, insan başka ne ister ki... İlk defa insanlığımı, hayatımı yaşadığımı hissettim. Gezmeye, görmeyi, öğrenmeyi bildim. Polis okulunu çok sevdim. Bu günü bir anı gibi hatırlayacağım. Her şey için çok teşekkür ederim.

²⁸⁴ Siirt Emniyet Müdürlüğü, **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nameler**, Gezi Faaliyetleri Sonucu Öğrencilerin Düşünceleri, (Editörler: Mustafa DURMAZ vd.) Siirt, 2011, s.80-107

Sevgilerimle saygılarımla tüm polis ağabeylere ve ablaya...²⁸⁵

Siirt'in Eruh ilçesi 15 Ağustos 1984 yılında PKK terör örgütünün silahlı eyleme başladığı bir yer olması ve coğrafi konumu itibariyle örgütün dağ kadrosunun yuvalandığı bir yer de bulunduğu terörle silahlı mücadelenin yapıldığı bir yerdir. Bu nedenle Polis Halk ilişkileri ciddi anlamda hasara uğramış, öğrencilerin birçoğu güvenlik güçlerini kötü tanıyor belki de bir polisle hiç muhabbet etmemiş, öğrencilere rol modellik yapabilecek aile de ve çevresinde kimsesi yok. Eruh ilçesinde görev yapan bir öğretmen kendi öğrencisi olan 30 kişilik ilköğretim öğrencilerine büyüyünce ne olmak istiyorsunuz diye soru yöneltir ve mini bir anket yapar. Çocukların 29' çoban olmak istediğini, 2 öğrencinin de öğretmen olmak istediğini belirtirler. Bu gençlerin çocukların rol model olabileceği etrafında kendilerine rol model olabilecek kimse yoktur. Kadriye kendi illeri olan Siirt'e hiç gitmemiş, ilk defa böyle bir geziye gidiyor, Geziden nasıl etkilendiği ortada problemin çözümü kardeşlik projeleri ve gençlere rol model olabilecek şahısların olması şarttır.

Yine proje kapsamında Eruh ilçesinden gezi için getirilen Yatılı Bölge İlköğretim Okulunda öğrenim gören Remzi TAŞ isimli öğrencinin mektubu da bölge de görev yapan öğretmenlerin ne kadar önemli olduğunu anlaşılıyor.

“Tüm polis teşkilatına; sizi ilk gördüğüm de biraz korkmuştum. Çünkü hocalarımız bize Siirt'te gittiğiniz de polisler size polisler bir kova sıcak su boşaltacaklar sonra coplarla dalacaklar. Biz bunlara inanmadık tabi ama başka ceza vereceğinizden korkmuştum. Ama orada bizimle sohbet ettiğinizde içim deha da ferahladı. Polislerin masum insanları

²⁸⁵ Kadriye, **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nameler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Yayını, Siirt, 2011, s.83

dövdüğünü biliyordum ama sizi gördüğümde neyin ne olduğunu öğrendim. Gerçekten sizinle vaktimiz çok güzel geçti. Bayan polis ablayı çok sevdik. Çünkü hep güler yüzlüydü ona içimiz ısındı. Tillo'yu, polis okulunu ve sinemaya götürdüğünüz için çok teşekkür ederiz, sizi çokook sevdik...²⁸⁶

Siirt ili terör örgütü PKK'nın ilk eylemini başlattığı bir yer olması sebebiyle de ilk devlet ve halk arasındaki ilişkinin bozulduğu yer olarak düşünülebilir. Devlet halk arasında 1984 yılından 2000'li yıllara kadar ciddi anlamda ilişkiler açılmıştır. Siirt ilinde büyüyen gençler, çocuklar PKK terör örgütünün propagandasını tabi tutulmakta ve birçok genç bu nedenle dağa çıkmış ve örgüte katılmıştır. Bunun önünü kesmek için TDP projeleri bölgede hayati öneme sahiptir. Siirt'in ilçelerinden Siirt merkeze gezi düzenliyor ve geziye katılan öğrencilerin kafasındaki polis imajı bir günlük gezi sonucunda nasıl olumlu yönde değiştiği yazılan mektuplarda anlaşılmaktadır. Bu nedenden dolayı örgütle mücadele TDP projelerinin önemi büyüktür.

14.2.5. Donanımlı İnsan Çağdaş Gelecek Projesi

Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü Donanımlı İnsan Çağdaş Gelecek Projesi ile küçük yaştaki kızların evlendirilmesin önüne geçilebilmesi, küçük çocukların istismarının engellenmesi, çok eşliliğin neden olduğu problemler konusunda vatandaşların bilinçlendirilmesi, aile planlamasının niçin ve nasılları hakkında bilgi verilmesi, aşiret liderlerinin, ağaların ve şeyhlerin mensupları hakkında karar vermelerinin önüne geçilmesi, etnik köken farklılığı yerine üniter devlet yapısının anlatılabilmesi, aile içi şiddete karşı aile bireylerinin

²⁸⁶Remzi TAŞ, **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nameler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Yayını, Siirt, 2011, s.85

bilinçlendirilmesini amaçlamaktadır. Projenin maliyeti ÇOGEP tarafından karşılanmıştır.²⁸⁷

Donanımlı insan çağdaş gelecek projesi sonucunda küçük yaştaki kızların evlendirilmesinin sakıncaları konusunda aileleri bilinçlendirilmiş, küçük çocukların istismarının önüne geçilmek için bilgilendirmek için seminerler düzenlenmiş, çok eşliliğin neden olduğu problemler konusunda vatandaşların bilinçlendirilmiş, aile planlamasının gerekliliklerini anlatılmıştır. Ayrıca aşiret liderlerinin, ağaların ve şeyhlerin mensupları hakkında karar vermelerinin önüne geçmek, etnik köken farklılığı yerine üniter devlet yapısını anlatmak, aile içi şiddete karşı aile bireylerini bilinçlendirmek amaçlarına büyük ölçüde ulaşılmıştır.²⁸⁸

Ayrıca proje kapsamında toplumsal olaylarda kullanılan yani taş atan çocukların bulunduğu, taşlama olaylarının olduğu Kazım Karabekir İlköğretim Okulu civarında çocuklara, ekmek arası kavurma ve ayran dağıtmıştır. Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürü Mustafa DURMAZ gazetecilere yaptığı açıklamada “çevre illere oranla Siirt'te eskisi gibi toplumsal olaylara çocukların karışmadığını, bu emniyet güçlerinin desteği ile ailelerin de çabasının bir sonucudur. Bu nedenden dolayı çocukların toplumsal olaylara karışmasına müsaade etmeyen ailelere teşekkür ediyoruz. Biz de çocuklarının kötü işlere karışmasına müsaade etmeyen aileler için ödül olarak böyle organizasyonlar düzenliyoruz” ifadesini kullanmaktadır.²⁸⁹

İlköğretim 6, 7 ve 8'inci sınıf öğrencileri (900 öğrenci) ile bu öğrencilerin anneleri (900 anne) olarak seçilen hedef kitlede ilk olarak uzun yıllardır süregelen etnik ve ayrımcı propagandaların etkisi ile meydana gelen olumsuzlukların giderilmesi amaçlanmıştır. Bölgede birtakım şer odakları tarafından, vatandaşları ötekileştirmeye yönelik propagandalar sonucunda diğer toplum kesimleri ile iletişime

²⁸⁷ <http://haber.gazetevatan.com/siirti-ucuran-proje/526395/7/yasam> Erişim Tarihi:24.05.2014

²⁸⁸ http://www.haberiniz.com.tr/yazilar/haber74239-Siirte_Model_Akademi.html Erişim Tarihi:24.05.2014

²⁸⁹ <http://www.medyasiirt.com/gundem/polisten-ogrencilere-kavurma-ayran-h509.html> Erişim Tarihi: 24.05.2014

kapalı bir sosyal yapı oluşturulmak istenmektedir. Bu kapalı ve çarpık sosyal yapının bir sonucu olarak yıllardır bölgedeki vatandaşlarımız, değişen ve gelişen dünya koşullarına uyum sağlamakta sorun yaşamalarına neden olan anlayışlara sahip olmuşlardır. Projenin beklenen etkisi, Siirt İlimizde mevcut olan kızların küçük yaşta evlendirilmelerine, çocuk istismarlarına, toplumsal hayatta kadınların geri planda kalmalarına, aile içi şiddete, etnik köken farklılıklarından kaynaklanan önyargılara, aşiret liderleri ve şeyhlerin çok sayıdaki vatandaş adına bireysel kararlar alabiliyor olmalarına ve ailelerin bakamayacakları kadar çok çocuk sahibi olmaları gibi problemlere karşı hedef kitlede bir duyarlılık oluşturmak hedeflenmiştir ve amaca ulaşılmıştır.

14.2.6. Bilişim Ve Teknoloji Salonu Projesi

Siirt merkez de ikamet eden ve terör nedeniyle il merkezine göç etmiş ailelerin çok çocuklu olması ve evde ders çalışma imkânının olmaması, Siirt ilinde bulunan internet kafelerin çocuklar için uygun olmaması nedeniyle Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan Bilişim ve Teknoloji Sınıfı Projesi çocukları riskli ortamlardan kurtarmak için önemli bir yere sahiptir. Bilişim Ve Teknoloji Salonu Projesi bölgedeki yaşayan çocukların yasadışı örgüt, çevresel faktör ve aile kaynaklı eğitim sorunlarını azaltmayı, bölgesel kalkınmanın sağlanması, vatanına, milletine faydalı olmayı hedefleyen bir anlayış ortaya koymak ve bu bağlamda çocuklara eğitimsel olarak yol göstermeyi hedeflemektedir. Siirtli iş adamlarının desteğiyle Teknoloji sınıfı oluşturulmuş, 2011 yılsonu itibariyle yaklaşık 14 bin öğrenci ziyaret etmiş ve performans ödevlerini yaparken bilgisayar eğitimi de verilmektedir. Ayrıca sürekli kullanan öğrencilere Üye Kartı verilmektedir. 2012 yılı Eylül ayına kadar çoğu mükerrer olmak üzere 16.000 öğrenci bilgisayar ve internet kullanımından faydalanmıştır.²⁹⁰

²⁹⁰ Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri, Polis Dergisi Sayı:71 Yıl:2012, Ankara, s. 35

Projenin sonucu bölgemizdeki çocukların anti-sosyal eğilimlere yönelmelerinin engellenip topluma kazandırılması, çocukların teknolojiyi daha verimli kullanmasının sağlanması, boş zamanlarını daha verimli kullanması konusunda bilgilendirilmesi, sokak eylemlerinde kullanılmaktan uzaklaştırılması, emniyet güçleri ve diğer kamu kurumlarıyla ilgili olumsuz önyargılarının değiştirilmesi, kamu mallarına verebilecekleri zararların önlenmesi ile ülke ekonomisine katkı sağlanması hedeflenmiş Toplum Destekli Polislik personelinin bilgileri doğrultusunda kısa süreli de olsa polisi tanıdıkları ve bilişim Salonu'nu kullanan öğrencilerin taş atan çocuklarında olduğu bunun taş atan çocukların sayısında büyük oranda azalma olduğu gözlediklerini belirtmişlerdir. 291

14.2.7. Gol Atan Çocuklar Projesi

Gol Atan Çocuklar Projesi Kalkınma Bakanlığının Sosyal Destekleme Projesi SODES tarafından onaylanmış bütün masraflar SODES tarafından karşılanmaktadır. Gol Atan Çocuklar Projesi özellikle polis taş atan çocukları ve suça sürüklenme potansiyeline sahip toplumsal olaylarda kullanılan taş atan çocuklar diye tabir edilen çocukları, bu tür olaylardan uzak tutmak, çeşitli nedenlerle yaşadığı yerlerden göç etmek zorunda kalan çocuklara destek olmak, çocukların spor yapacakları alanların olmaması sebebiyle onlara böyle bir imkân sağlamak amaçlanmıştır. Sosyal aktivitelerden uzak bulunan çocukların spor yapmalarını, sağlıklı nesillerin yetiştirilmesini, çocukların kişiliklerinin ve sorumluluk duygularının gelişmelerini sağlayarak yapıcı, yaratıcı ve verimli vatandaşlar olarak yetişmelerini, sokaklardan ve suç işlemeyi alışkanlık haline getiren kişiliklerden uzaklaşmalarını ve çeşitli sosyal aktivitelere katılımlarını artırmak amaçlanmaktadır.²⁹²

Sporun sevgi, saygı, dostluk, kardeşlik olduğunu, birlik ve beraberliğin ne kadar önemli olduğunu çocuklarımıza göstererek polisimizi tanıtmak, ayrıca polis-

²⁹¹ <http://siirtakademi.com/proje/bilisim-salonu-projesi-14> Erişim Tarihi: 23.05.2014

²⁹² <http://siirtsodes.gov.tr/projeler/2010/2010-56-0086/2010-56-0086.html> Erişim Tarihi:25.05.2014

öğrenci kaynaşmasını sağlayarak geleceğin güvencesi olan çocukların toplum hayatında başarılı bir birey olmasını sağlamak amaçlanmıştır.²⁹³

Toplum Destekli Polislik personeli tarafından projenin ortaklarından olan Siirt Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı rehber öğretmenlerin yardımıyla, özellikle polise taş atılan bölgelerden seçilen öğrenciler okullarından Siirt İl Emniyet Müdürlüğüne ait araçlarla okullarından alınmaktadır. İlk önce Toplum Destekli Polislik Büro Amirliği Eğitim Salonuna getiriliyor ve tarih ve milli şuurumuzun en önemli göstergelerinden olan Çanakkale Savaşı ile ilgili sunum yapılmakta ve sunum sonrasında öğrencilere meyve suyu ve kek ikram edilmektedir.²⁹⁴

Daha sonra Siirt İl Emniyet Müdürlüğü Sosyal Tesislerinden olan Halı sahada, halı saha maçları Toplum Destekli Polislerin gözetim ve denetiminde yapılmakta, maç sonrasında öğrencilere futbol topu ve forma hediye edilmektedir. Bu proje ile öğrencilere toplamda 2000 adet futbol topu, forma hediye edilmiştir.²⁹⁵

Proje sonrası Toplum Destekli Polislik Büro Amirliğimizi ziyaret eden öğrenci sayısında gözle görülür bir artış olmuştur. Öğrenciler yapmış oldukları geri dönüşümlerde bu projeye katılmadan önce polise bakış açılarının çok farklı olduğunu polis abi ve ablalarının çok iyi insanlar olduğunu dile getirmişlerdir. Ayrıca bu öğrencilerin Toplum Destekli Polislik Büro Amirliğimiz Bilişim Salonunda ödevlerini yapmak için arkadaşlarını da getirmeye başladıkları gözlemlenmiştir.²⁹⁶

Ayrıca Gol Atan Çocuklar projesi Eski Siirt valisi Musa ÇOLAK ve Eski İl Emniyet Müdürü Recep GÜVEN tarafından yakından takip edilmektedir. Olay yeri inceleme biriminde bir söz vardır. “Her Temas Bir İz Bırakır ”diye Emrullah AŞAN

²⁹³ Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri, Polis Dergisi Sayı:71, s. 37

²⁹⁴ <http://www.radikal.com.tr/turkiye/guneydogu-projesi-tas-atma-gol-at-910262> Erişim Tarihi:23.05.2014

²⁹⁵ <http://www.siirtajans.com/tas-yerine-gol-attilar-5050h.htm> Erişim Tarihi:23.05.2014

²⁹⁶ <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/siirtli-cocuklar-polisin-projesiyle-artik-tas--haberi/348221> Erişim Tarihi:23.05.2014

isimli öğrencinin kısa bir süre de olsa polislerle geçirdiği kısa bir zaman diliminde olumlu yönde bir iz bıraktığı düşüncelerinden anlaşılıyor.²⁹⁷

“Sevgili Polis Abilerim; Sizi çok seviyoruz. Sizin mesleğiniz en güzel mesleklerden biridir. Bence küçükken sizi tanımadığım için sizlerden korkardım. Bunun sebebi küçükken yaramazlık yaptığımız zamanlar bize polisler sizi tutuklayacak derlerdi. Fakat şimdi sizi tanıdığım için sizden korkmuyorum. Başıma bir şey gelince sizlere sığınacağımı biliyorum. Verdiğiniz toplar ve formalar için başta kendi adıma olmak üzere ve arkadaşlarım adına sizlere teşekkür ederim.”²⁹⁸

14.2.8. Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz Projesi

Bölücü terör örgütünün son zamanlarda okullara dönük Molotof saldırıları ile yakma girişimleri de gösteriyor ki örgüt cehaletle beslenmektedir. Özellikle kırsal kesimde yaşayan kız çocukları bu durumdan mağdur olmaktadır. Terör örgütü kadın üzerinden geliştirdiği politikalar ile aileyi kontrol etmeye çalışmaktadır. Anneye ulaşan örgüt tüm aile bireylerin gönlüne kısa zamanda girebilmektedir. Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü, kadının ailede ve toplumdaki rolünü özetleyen “Yuvayı dişi kuş kurar” atasözünden yola çıkmış ve bölgemizde yaşayan genç nüfusun, özellikle kızların ve bu gençlerin yeteri kadar mesleki konuda bilinçlendirilememesinden dolayı kız öğrenciler kendilerine gelecek sağlayacak ölçüde bir meslek sahibi olamamakta veya okutulmadığı, batıda bulunan hemcinslerine göre kızlar fırsat eşitliğinden yoksundurlar. Bu durum kızların küçük yaşta evlendirilmeleri ve toplum içerisinde ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmesine neden olduğu tespitini yaptıktan sonra Siirt İlinde yaşayan kızlarımıza

²⁹⁷<http://www.sondakika.com/haber-siirt-te-gol-atan-cocuklar-projesi-devam-ediyor-2750398/>, Erişim Tarihi:23.05.2014

²⁹⁸Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri, Polis Dergisi Sayı:71, S. 37

meslek edinmeleri konusunda bilgilendirme ve yeterliliklerini arttırmaya yönelik olarak bu projenin yapılmasına karar verilmiştir.²⁹⁹

Bu sebeplerle hazırlanan proje ile bugünün gençleri yarının anneleri olacak 100 genç kızımıza mesleki tanıtımlar ve yönlendirmeler, başta polislik mesleği olmak üzere mesleki tanıtımlar yapılırken polislik mesleği ile ilgili bilgilerde verilerek polis olma şartlarını taşıyan ve istekli genç kızlar teşvik edilmiştir. Herhangi bir meslek sahibi olmaları için genç kızlara belirlenmiş olan rol modeller ile rehberlik yapılmakta ve böylece bölgedeki, daha fazla kızın iş hayatına kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu projenin kapsamı Siirt İl Merkezi ve İlçeleri ile Siirt'in köylerinden müracaat eden 350 genç kız arasından 90 kız öğrenci seçilmiştir. Seçilen bu öğrenciler özel dershaneye gönderilmiş ve gençlerin suç ve suç örgütlerinin tuzaklarından uzaklaştırılması amaçlanmıştır. Projede Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünde görev yapan bayan personel bu öğrencilerimizle sürekli iletişim halinde olacaklardır.³⁰⁰

Siirt ilinde beyan polis sayısı bir elin parmağını geçecek sayıda değildir. Bu nedenle Siirt ilinden polis olmak isteyen kızların sayısını artırmak için proje hazırlanmıştır. Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz Projesine rol model olarak seçilen İstanbul Emniyet Müdürlüğünde görev yapan kendisi de Siirt'li olan Emniyet Müdür İnci AKSOY rol model olarak seçilmiştir.³⁰¹

Projede yer alan öğrenciler 4 gruba ayrılmış ve Bayan Toplum Destekli Polislik Personeli önderliğinde öğrenciler rol modellerle tanıştırılmıştır. Gezi, piknik, yemek programları yapılmış, Emniyet Birimlerini gezdirilmesi, Siirt Polis Meslek

²⁹⁹ Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri, Polis Dergisi Sayı:71, s. 37

³⁰⁰ Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz Projesi, Yıl:1, Sayı:1, Siirt, 2011, s.14-17

³⁰¹ http://www.dha.com.tr/inci-aksoydan-polislik-hayalleri-suya-dusen-kizlarina-moral-konseri_158869.html Erişim Tarihi: 24.05.2014

Yüksekokulunun gezdirilmesi ve sonucunda polisliği daha iyi tanınmaları hedeflenmiştir.³⁰²

Projede yer alan öğrencilere bir haftalık İstanbul gezisi düzenlenmiştir. İstanbul'un tarihi ve kültürel yerleri gezdirilmiştir. Projeye destek olmak amacıyla ünlü tasarımcı Cengiz Abazoğlu, 2011 yaz koleksiyonunu, Siirtli polis adayı genç kızlar yararına İstanbul Lütfü Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda verdiği defileyle tanıtmıştır.³⁰³

Aynı zamanda Sayın Başbakan Erdoğan'ın eği Emine Erdoğan'da Hanımefendi de 70 polis adayı hemşerilerini Dolmabahçe'deki Başbakanlık ofisinde kabul edip birlikte yemek yenmiştir.³⁰⁴ Bu yemekte Emine ERDOAN projenin içerisinde yer alan hemşerilerine hediyeler vermiş projeden duyduğu memnuniyeti belirtmiş ve bu yemek birçok ulusal televizyon kanalında haber olarak yer almış ve böylelikle proje tüm ülkeye hatta tüm dünyaya tanıtılmıştır.³⁰⁵

Ayrıca proje faaliyetleri arasında yer alan ŞHOV TV televizyonunda yayınlanan "Canlı Para"³⁰⁶ adlı programa Projenin Koordinatörü Şube Müdürü Mustafa DURMAZ ve Rol Model Emniyet Müdürü İnci AKSOY programa yarışmacı olarak katılmışlar. Diğer geziye katılan öğrencilerde seyirci olarak

³⁰² Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, s.14-17

³⁰³ <http://www.milliyet.com.tr/cengiz-abazoglu-ca-de-luxe-defilesi-modazon-etkinlikler-1502896/>
Erişim Tarihi:24.05.2014

³⁰⁴ <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=17655022&tarih=2011-04-28> Erişim Tarihi: 24.05.2014

³⁰⁵ <http://www.iha.com.tr/erdogan-polis-adayi-ogrencilerle-gorustu-gundem-171821> Erişim Tarihi:24.05.2014

³⁰⁶ <http://www.siirttehurriyet.com/guncel-Haberler/70-SIIRT%C2%B4IN-INCILERI-BEYAZ-SHOW-DA.html> Erişim Tarihi:26.05.2014

katılmışlar bu öğrenciler için ciddi bir moral olmuştur.³⁰⁷ Projenin maliyeti Siirt Yeşeren Umutlar Derneği tarafından karşılanmaktadır.³⁰⁸

Proje sonucunda proje tanıtım olarak ulusal kanalların birçoğunda haber olarak yayınlanmış, gazetelerde haber olarak yayınlanmış, Samanyolu Haber Televizyonu haber kanalına Projenin Koordinatörü Mustafa DURMAZ, Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünde görevli ve projenin yürütücülerinden Ayşegül İNCE ve incileri temsilen bir kız öğrencimiz katılmışlar, proje hakkında, Siirt hakkında ve Emniyet Müdürlüğünün diğer projeleri hakkında bilgiler verilmiştir. Böylelikle projenin Ülkemiz geneline duyurulması sağlanmış ve etkisi daha fazla olmuştur.³⁰⁹

Bu projeye örgütün kadınlardan sorumlu sözde komutanı çok rahatsız olmuş ve kendi sitelerinde yazdığı bir makalede rahatsızlığını belirtmiştir.

PKK terör örgütünün kadınlardan sorumlu sözde komutanı Hür seda.com adlı internet sitesinde yayınlanan makalesinde Polisin yürüttüğü projelerin ile de “Kürt kızlarının polisleştirilmek istendiğini, kadın ve gençleri yozlaştırma politikası kapsamında Van ve Hakkâri’yi pilot bölge olarak seçildiğini, Kürt gençleri, Kemalist zihniyetle el ele vererek dejenerasyona tabi tutulduğunu, Kürt gençlerini, kadınlarını ve hatta çocuklarını bu oyunlarına ve politikalarına alet etmeye çalışıldığını, kültürel yozlaşma ve ahlaki çöküntü yaratarak büyük bir tarihi mirasa sahip olan halk gerçekliğimizi karalamaya çalışıldığını ayrıca “Siirt’te Kürt kızlarını, Bitlis’te ise Kürt erkeklerini polis ordularına katmak istiyorlar. İşte bu politika ve projelerle özgürlük ideolojisinde ısrar eden Kürt kadını yeniden kölelik ideolojisine çekmek ve iradesizleştirmek istiyorlar. Bu politikalar son derece gayri ahlaki ve çirkin politiklardır. Kürt kadınları bu politikalar karşısında duyarlı olmalıdır. Bu politikaların hepsi Kürt kadınının iradesini kırmaya yöneliktir ve özel savaşın bir

³⁰⁷ <http://www.medyaradar.com/hangi-unlu-oyuncunun-annesi-canli-parada-inci-arayacak-haberi-63990> Erişim Tarihi:24.05.2014

³⁰⁸ http://www.zaman.com.tr/sehir_emine-erdogan-siirtli-genc-kadin-polis-adaylariyla-bulustu_1127571.html Erişim Tarihi:24.05.2014

³⁰⁹ <http://www.samanyoluhaber.com/30.04.2011>

parçasıdır. Bu yönlü halkımız duyarlılığını korumalıdır.”³¹⁰ İfadesiyle TDP projelerinden ne kadar rahatsız olduğu ayrıca bize de bu projelerin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Polis Olmak İsteyen İnciler Arıyoruz Projesinde yer alan öğrencilerden Elif TEKİN isimli öğrencinin yazdığı düşünceler projenin hedefine ulaştığını gösteriyor.

“Bu mektuba başlamadan önce duygu ve düşüncelerimin samimi olduğunu dile getirmek isterim. O hayalini bile kuramayacağımız dünyaya bu projeye katılmakla girdik. İnsanlığı sevgiyi, saygıyı, şefkati, bir anne, baba, abi, abla sevgisini barındıran bir dünya... Hayatıma öyle değerli insanlar girdi ki, en değerli sözcükler bile değersiz kalır onları anlatmaya... Sayın Recep GÜVEN, Eşi Nurdan Hanım, İnci AKSOY, Mustafa Müdür, Ayşegül Abla, Mehtap Abla, tıpkı ailem gibi yaşamımda bulunan en değerli insanlar sizsiniz. Bunca güzelliklerin ardında birde haftalık tatil sürprizi vardı. Bir haftalık süre içerisinde yaşadıkların ben de bir ömre yetecek kadar anılar bıraktı. O kadar sürprizi onca güzellikleri kim barındırabilir ki aklında ve kalbinde... Recep Müdür konuşurken aralarda o sıcak tatlı kaçamak gülüşünü, İnci Annenin bizi uğurlarken en az bir anne şefkati sıcaklığında bize sarılmasını, ağladığımda bana sarılıp ”ağlama annem” deyişini, Mustafa Müdürün Sempatikliğini espritüel oluşunu ve yaşadığım her anı dünyada hiçbir şeye değişmem. Küçüklüğümden beri hayalini kurduğum, topluma ve insanlara faydalı olabilmek için en kutsal olan polisliği şimdi daha çok istiyorum. Allah’ım inşallah sizler gibi polis olmaya nasip eder. Bu değerli aileye bu kutsal görevle

³¹⁰ <http://arsiv.hursedanet.net/print.php?id=54490> Erişim tarihi 20.01.2014

katılmayı nasip eder. Ufak bir tomurcuğu toprağa atıp, sevgi, şefkat saygı suyu ile filizlenmesini sağlayan çok değerli Recep Müdür'e, Nurdan Hanıma, İnci Anneye, Mustafa Müdüre, Ayşegül Abla ve Mehtap Ablaya çok ama çok teşekkür ederim. Yaşadığım her an için... Recep Müdürüm toplantıda bizlere söylediği “Sizler benim için Okyanus dibindeki en değerli incilersiniz” sözünü şimdi ben sizin için kullanmak istiyorum. “Siz Okyanus Dibindeki Her İnsanın Arayıp Bulamayacağı En Değerli İncisiniz.” Her şey için teşekkür ederim.”³¹¹ İfadelerinden projenin hedefine ulaştığı anlaşılmaktadır.

Yine Projede yer alan öğrencilerden Büşra SARIKAYA isimli öğrenci projeden duyduğu memnuniyeti belirttiği Toplum Siirt Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğüne yazdığı düşüncelerinde “ Bu proje esnasında bize kol kanat gerdiniz, kardeşliği en güzel şekilde gösterdiniz” diyor düşüncelerinde...

“Siirt Emniyet Müdürlüğüne... İnci Tanelerinden Ben Büşra; Bu projeye katıldığım günden beri aile ortamını, arkadaşlığı ve kardeşliği en güzel şekilde gösterdiniz. Sürekli bizimle ilgilendiniz. Tıpkı kendi çocuğunuz gibi 90 kişiye kol kanat gerdiniz. Gezdik, gördük, eğlendik, ağladık acıyı gördü. Gezmediğimiz, görmediğimiz yerleri gördük kalmadığımız yerlerde kaldık. İstanbul'a gittik ben daha önce İstanbul'a hiç gitmemiştim. Çok mutluyum onları gördüğüm için belki onları göremeyecektik. Bazen Çok utanıyorum bizim için bu kadar masraf yapılıyor, belki onlara layık oluyoruz, belki de

³¹¹ Elif TEKİN, “Duygu ve Düşüncelerimde Samimiyim” **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nameler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, 2011, s.15

olamıyoruz bilemiyorum. Ama belki de kendi adıma layık olduğumu düşünüyorum. Benim hayatımda tanıdığım en güzel en temiz insanlarsınız, hepinizi çok seviyorum, Hakkınızı Helal edin”³¹² diyerek düşüncelerini duygularını ifade ediyor.

Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz Projesi Siirt’li geç kızları projeye dâhil etmiştir. Bölge de yaşayan bazı vatandaşlarımız kız evlatlarına fazla değer vermemekte, mirastan yoksun bırakmakta hatta bazıları evlat sayılarına kız çocuklarını saymamaktadır. Dolayısıyla kız çocukları sevgi den yoksundur ve hak ettikleri değer verilmemektedir. Bu nedenle kız çocukları aileden alamadıkları sevgiyi dışarda aramakta bazen PKK terör örgütünün eline düşmekte ve dağa çıkmaktadırlar. Yukarıda belirtilen problemi çözme adına yürütülen bu proje çok önemli bir yere sahiptir. Proje ulusal kanalların ve gazetelerin büyük çoğunluğunda tanıtımı yapıldığından dolayı ülkemiz genelinde çok büyük ilgi görmüş ülkenin projeye katılmak için hem en doğusu ve en batısından genç kızların telefon ve mail yoluyla proje hakkında bilgi almışlar ve projeye katılmak istemişlerdir. Aynı zamanda PKK terör örgütü de ciddi rahatsızlık duymuş ve rahatsızlığını kendi internet sitesinde belirtmişlerdir.

14.2.9. Tillo’nun Güveni Projesi

Tillo’nun Güveni Projesi, Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz Projesinin devamı niteliğindedir. Siirt İlinde yaşayan kızlarımıza meslek edinmeleri konusunda bilgilendirme ve yeterliliklerini arttırmaya yönelik hazırlanan bu proje ile bugünün gençleri, yarının anneleri olacak 112 genç kıza mesleki tanıtımlar ve yönlendirmeler yanında polislik mesleği ile ilgili bilgilerde verilerek polis olma şartlarını taşıyan ve istekli genç kızlara teşvik edilmiştir. Herhangi bir meslek sahibi olmaları için

³¹² Büşra SARIKAYA, “Siirt Emniyet Müdürlüğüne” **Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nameler**, (Editörler: Mustafa DURMAZ vd.), Siirt Emniyet Müdürlüğü, 2011, s.17

gençlere belirlenmiş olan rol modeller ile rehberlik yapmıştır. Proje kapsamında ilimizde bayan polis sayısının az olmasından dolayı polis olma şartlarını taşıyan kızlara deneyimli personel ile yol gösterilip bu kızlarımıza polis olmaları yolunda yardım edilmesi ve bu kızlara rol modeller ile meslek edinmeleri konusunda yardımcı olmak amaçlanmıştır. Böylece bölgede daha fazla kızın iş hayatına kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu Projeye yaklaşık 250 kız öğrenci müracaat etmiş değerlendirmeler sonucunda, 112 kız öğrenci projeye kabul edilmiştir.³¹³

Proje kapsamında bu kızlarımızı üniversiteye hazırlık dershanesine göndermek suretiyle mümkün olduğu kadar fazla sayıda kız çocuğunu emniyet teşkilatına kazandırmak, bölgede bulunan kız çocuklarının özellikle sosyal hayatta çok daha iyi bir yere gelmelerini sağlamak, ayrıca bölgemizde bulunan polis olma şartlarını taşıyan kızlara deneyimli personel ile yol gösterip, bu kızlara polis olmaları yolunda yardım edilmesi amaçlanmıştır.³¹⁴

Projeye katılan bayan öğrencilerle yemek, sinema, gezi, piknik organizasyonları yapılmıştır. Ayrıca projeye katılan öğrencilerin katılımı ile üniversite sınavından önce İstanbul gezisi düzenlenerek sınav motivasyonlarının artırılması sağlanmıştır. Bayan Polislerin katılımı ile düzenlenen seminerler ile projeye başvuran öğrencilerin bayan polis gözü ile polisliği öğrenmeleri sağlanmıştır. Projeye katılan öğrencilere sınav kaygısının azaltılması ile ilgili seminer verilmiştir.³¹⁵

Projeye Eski Siirt Emniyet Müdürü Recep GÜVEN'nin, Tillo ilçesi ve Siirt'e verdiği ve sevgisinden dolayı projenin adı Tillo ilçesi ve kendi isminin verilmesi çok memnun olmuş duyulanmıştır. Projenin açılışında yaptığı konuşmada "Bir

³¹³ <http://www.diyarbakirolay.com.tr/Siirtli-112-genc-kiz-gelecege-hazirlaniyor-haberyaz-11837>

Erişim Tarihi:26.12.2014

³¹⁴ <http://www.habereggit.com/guncel/tillonun-yildizlari-projesi-hayata-geciriliyor-h9485.html> Erişim

Tarihi:26.05.2014

³¹⁵ <http://www.siirtaktifhaber.com/haber/tillonun-guveni-projesi-start-aldi-1074.htm> Erişim

Tarihi:26.05.2014

erkeği eğiterseniz, bir insanı eğitmiş olursunuz. Bir kadını eğiterseniz, bir toplumu eğitmiş olursunuz. Kızlarımıza yapılan bu yatırım, bütün aydınlık geleceğimize yapılmış çok önemli bir yatırımdır.” İfadeleri düşüncelerini paylaşmaktadır.³¹⁶

14.2.10. Aydın Gençlik Mutlu Yarınlar Projesi

Aydın Gençlik Mutlu Yarınlar Projesi kapsamında Siirt ilinde yine Tillo'nun Güveni ve Polis Olmak İsteyen Yeni İnciler Arıyoruz projesinin devamı niteliğindedir. Proje faaliyetlerinin bir kısmını içeren, yine Bayan polis sayısının az olmasından dolayı polis olma şartlarını taşıyan kızlara deneyimli personel ile yol gösterilip bu kızlarımıza polis olmaları yolunda yardım edilmesi amaçlanmıştır. Belirlenen kızlara rol modeller ile meslek edinmeleri konusunda yardımcı olmak amaçlanmıştır. Projeye toplam 350 kız öğrenci başvuruda bulunmuş, proje şartlarını sağlayan 90 kişi katılmaya hak kazanmıştır. Proje kapsamında bu kızlara üniversiteye hazırlık dershanesine göndermek suretiyle mümkün olduğu kadar fazla sayıda kız çocuğunu emniyet teşkilatına kazandırmak, bölgede bulunan kız çocuklarının özellikle sosyal hayatta çok daha iyi bir yere gelmelerini sağlamak, ayrıca bölgemizde bulunan polis olma şartlarını taşıyan kızlara deneyimli personel ile yol gösterip, bu kızlarımıza polis olmaları yolunda yardım edilmesi amaçlanmıştır.³¹⁷

Proje kapsamında ilk olarak projeye katılmak isteyen polis olma şartını sağlayan Siirt İli ve İlçelerinden seçilen kızların başvuruları değerlendirilmiştir. Başvuruları kabul edilen toplam 90 kız öğrenci üniversiteye hazırlık dershanesine gönderilmiştir. Toplum Destekli Polislik Büro Amirliğinde görev yapan bayan personellerimiz bayan öğrencilerle daima iletişim halinde bulunmuşlardır. Projeye katılan bayan öğrencilerle yemek, sinema, gezi, piknik organizasyonları yapılmıştır. Ayrıca projeye katılan öğrencilerin katılımı ile üniversite sınavından önce İstanbul

³¹⁶ <http://www.siirtimiz.net/tillonun-guven-projesi-siirtte-start-aldi-1184h.htm> Erişim

Tarihi:26.05.2014

³¹⁷ <http://siirtakademi.com/proje/aydin-genclik-mutlu-yarinlar-projesi-9>, Erişim Tarihi:26.04.2014

gezisi düzenlenerek sınav motivasyonlarının artırılması sağlanmıştır. Teşkilatımızda bulunan bayan personelin katılımı ile düzenlenen seminerler ile projeye başvuran öğrencilerin bayan polis gözü ile polisliği öğrenmeleri sağlanmıştır. Projeye katılan öğrencilere sınav kaygısının azaltılması ile ilgili seminer verilmiştir.³¹⁸

14.2.11. İngilizce Yaz Kampı ve Ebru Projesi

2010-2011 döneminde Devlet Planlama Teşkilatı-SODES programı kapsamında Batman Valiliği Emniyet Müdürlüğü ve Siirt Emniyet Müdürlüğü ortaklığı ile “sosyal barış” başlıklı proje kapsamında yürütülen “2011 İngilizce Yaz Kampı” eğitim programına Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak ve Van İllerinden toplam 600 öğrenci katılmış, Siirt’in Anadolu, Anadolu Öğretmen ve Fen Liselerinde 2010-2011 öğretim yılında 9. ve 10. sınıflarda öğrenim gören toplam 30 öğrenci Gaziantep İli Zirve Üniversitesine İngilizce yaz kampına gönderilmiştir. Eğitim süreci Zirve Üniversitesinin belirlediği %50’si Türk, %50’si yabancı eğitimcilerden oluşan bir kadro tarafından yönetilmiştir.³¹⁹

Siirt ilinde projeye toplamda 150 öğrenci katılmıştır. Proje faaliyetlerinde Çağın Tuzakları (Sigara- Alkol- Uyuşturucu vs.), 21.YY’da Gençliğin Önemi ve Beklentiler, Aile, Anne ve Babanın Önemi, Kariyer Planlama ve Meslek Seçimi, İletişim ve Gönül Köprüsü Hayata Geçirilmesi konulu seminerler verilmiştir. Proje faaliyetleri planlamasında yer alan sportif faaliyetler içerisinde ise Futbol, Basketbol ve Voleybol turnuvaları, Tenis ve Satranç organizasyonları düzenlenmiştir. Dereceye giren öğrencilere çeşitli hediyeler verilmiştir. Proje faaliyetleri planlamasında yer alan gezi faaliyetleri içerisinde öğrencilere Hayvanat Bahçesi, müzeler, Dünya TV

³¹⁸ <http://siirtakademi.com/proje/aydin-genclik-mutlu-yarinlar-projesi-9>, Erişim Tarihi:26.04.2014

³¹⁹ <http://siirtakademi.com/proje/ebru-projesi-10> Erişim Tarihi:26.05.2014

gezisi, çarşı gezisi, kampüs gezisi, harikalar diyarı gezisi, kale gezisi, alleben-dülük baba-erikçe piknik alanları gezisi ve Türkçe olimpiyatları gezilere düzenlenmiştir.³²⁰

Ayrıca proje ile ilgili TRT³²¹, STV, DÜNYA TV, DOĞAN HABER AJANSI mezuniyet töreninde röportajlarda bulunmuşlardır. Proje sonucunda öğrencilerini polise ve devlete karşı olumsuz düşüncelerinin olumlu yönde değiştiği gözlenmiştir.³²²

14.2.12. İdeallerimizdeki Yarınlar

İllerin, bölgelerin ve ülkelerin kalkınmasını sağlayabilmek için en önemli unsur, gelişmiş insan gücüdür yani eğitilmiş insandır. Toplum, yaşanacak tıkanıklıkları aşmış toplumu geliştirecek öncülere sahip değilse, o toplumun yaşadığı çağı yakalaması mümkün değildir. Toplumun kendi liderlerini kendi içinden çıkarmak için en iyi yol o toplumun gençliğini eğitmek ve onları yarınlar hazırlamak ile mümkündür. Gençlerin başarılı olup topluma yararlı unsurlar olmaları, onların kendilerine seçtikleri ya da hayatlarında örnek aldıkları şahsiyetlerle doğru orantılıdır. Bugün başarılı insanların hayatlarına bakıldığında onların kendilerine seçtikleri kendilerini etkileyen örnek hayatlar, rol modeller vardır.³²³

Gençliği özellikle kariyer seçme, geleceğine yön verme aşamasında olan Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde yaşayan lise çağındaki gençlere rol modeller oluşturmak ve farklı vizyon vermek amacıyla bölgede Batman, Bitlis, Bingöl, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak ve Van illerindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel liselerde öğrenciler arasında “İdeallerimizdeki Yarınlar” isimli kompozisyon yarışması yapılmıştır. Yarışmaya,

³²⁰ <http://www.sem.org.tr/ingilizce-yaz-kampi-2011> Erişim Tarihi:26.05.2014

³²¹ <http://www.trthaber.com/haber/egitim/gaziantepde-ingilizce-yaz-kampi-projesi-49093.html>, Erişim Tarihi:26.05.2014

³²² Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, İngilizce Yaz Kampı Projesi, Yıl:1, Sayı:1, Siirt, 2011, s.34-35

³²³ <http://www.sem.org.tr/ideallerimizdeki-yarinlar-1> Erişim Tarihi:27.05.2014

11 il 450 okul 20.000 öğrenci katılmıştır. Projenin startı Batman'da verilmiştir. Yarışma bünyesinde 11 ilin Milli Eğitim Müdürleri ile Batman İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde bulunan Polis Evinde bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.³²⁴

Bölgeden gelen en iyi 110 eserle, yine bölgeden çıkmış yaşantıları ve iş hayatındaki başarılarıyla gençlere örnek olacak iş adamı, devlet adamı, sanatçı, siyasetçi ve bilim adamlarından oluşan 11 örnek şahsiyetin hayatları, kendileri ile yapılacak olan röportajla birlikte “Yüz On İdeal, On Bir Gerçek Hayat” ismiyle kitaplaştırılmıştır.³²⁵ Basımı yapılan kitaplar 11 ilde yarışmaya katılan öğrencilere dağıtılmıştır.³²⁶

Yarışma sonucunda dereceye giren ilk 220 öğrencinin ödülleri, 23 Mayıs 2010 tarihinde Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş kampüsünde yapılan gala gecesinde coşkulu bir kalabalık önünde verilmiştir. Ödül Olarak, 11 Öğrenciye toplam 2.000.000 TL değerinde burs (Bahçeşehir Üniversitesi Öğrenim Bursu), 110 Dizüstü Bilgisayar, 55 Video Kamera, 55 Fotoğraf Makinesi verilmiştir.³²⁷

Abdulkadir AKSU, Ahmet EREN, Enver YÜCEL, Hüseyin ÇELİK, M. Zafer ÇAĞLAYAN, Mahsun KIRMIZIGÜL, Mehmet ŞİMŞEK, Salih YILDIRIM, Servet ARMAĞAN, Yılmaz ERDOĞAN ve Z.Abidin ERDEM proje komisyonumuz tarafından titizlikle yürütülen bir çalışma sonucunda rol model olarak seçilmiş ve bu şahsiyetlere proje adına davet mektupları gönderilmiştir. Gönderilen davetlere olumlu yanıt alındıktan sonra kendileriyle röportajlar yapılmış ve gençlere mesajları alınmıştır.³²⁸

³²⁴ <http://www.steymur.org/?p=82> Erişim Tarihi:27.05.2014

³²⁵ [http://www.milliyet.com.tr/idealleri-kitap-](http://www.milliyet.com.tr/idealleri-kitap-oluyor/guncel/haberdetay/26.05.2010/1242678/default.htm)

[oluyor/guncel/haberdetay/26.05.2010/1242678/default.htm](http://www.milliyet.com.tr/idealleri-kitap-oluyor/guncel/haberdetay/26.05.2010/1242678/default.htm) ,Erişim Tarihi:28.05.2014

³²⁶ <http://www.kampushaber.org/bahcesehir-universitesi/batman-valiligi-ve-bahcesehir-universitesi-ideallerimizdeki-yarinlar-in-temellerini-atti-7496.html> ,Erişim Tarihi:27.05.2014

³²⁷ <http://www.sem.org.tr/ingilizce-yaz-kampi-2011> ,Erişim Tarihi:26.05.2014

³²⁸ <http://www.steymur.org/?p=82> ,Erişim Tarihi:27.05.2014

İdeallerimizdeki yarınlar adındaki yarışmaya Siirt ilinden de ciddi bir katılım olmuş ödül alan ilk 220 öğrencinin arasına 15 Siirt'i öğrenci de ödül almaya hak kazanmıştır. Siirt ilinin rol modeli olarak Siirt'e çok büyük hizmetleri olan ve kendisi Siirt'e doğmuş ve Diyarbakır da büyümüş olan iş adamı Limak A.Ş sahibi ve Fenerbahçe Spor Kulübünün Eş Başkanı Nihat ÖZDEMİR seçilmiştir. Nihat ÖZDEMİR bölge çocuğu olduğu için "insanın doğduğu yeri unutmamalı küçük olsa iş yeri açmalı" diyor. Ve "Bölgenin en önemli sorunlardan birinin işsizlik olduğunu ve bununda terörü beslediğine" inanıyor. ÖZDEMİR ayrıca bölge gençlerine şu tavsiye de bulunuyor.

"Banim gençlere tavsiyem; Türkiye'de her şey var eğer mesleğinizi iyi yaparsanız ve kendinize güvenerseniz, hem iş hayatını hem de sosyal hayatı geliştirerek ilerleyebilirsiniz. Yalnızca iş hayatında barajlar yaptım, yollar yaptım, oteller yaptım, çimento fabrikalarımız var ama burada kalmamalı, bunu sosyal amaçlı yerlere taşımamız ki benim yaptıklarımı bölge halkı bilsin öğrensin. Burada benim üniversiteye giden gençlere örnek teşkil etmem gerekiyor. Yani arkadaşlar hiçbir şeyden çekinmesin, Türkiye cumhuriyeti toprakları içerisinde her yer bizim, isteyen çocuğumuz her yerde yükselebilir. Bana gittiğim hiçbir yerde dur sen Diyarbakırlısın diyen olmadı. Ben Fenerbahçe Spor kulübünü yönetirken de, Ankara Gücü Spor Kulübünü yönetirken de bu Diyarbakırlıdır o makamlara layık değildir diyeni duymadım. Ben buna inandım. Ben Türkiye Cumhuriyetinin önemli bir mozaik olduğuna hepimizin bu devlette bir yeri olduğuna inanıyorum. Türkiye'nin büyümekte ve güçlenmekte olan bir ülke olduğunu hepimizin buna katkı sağlayacağına ve bundan yararlanacağına inanıyorum. Onun için bütün geçlere okuyanlara mühendis olanlara ve kariyerinde herhangi bir

yere gelmek isteyenlere ben örneğim ve öyle olmam gerekli olduğunu düşünüyorum.”³²⁹

Toplum Destekli Polislik Büro Amirliği yaptığım dönemde rol model olarak Siirt Milletvekili Osman ÖREN Sokaktaki İnciler projesindeki yaklaşık 65 öğrenciye ailenizde okuyan öğretmen olan veya çeşitli meslek gruplarında olan var mı? Diye sormuştu. Öğrencilerden ailelerinde okuyan memur olan hiç birisinden olumlu cevap alamamıştı. Bundan bölge insanına rol model olacak insanlar yetiştirmenin önemini belirtmektedir.

“Bezim ailede ilk okuyan kişi benim ailesinde okuyan tek kişinin benim kardeşim içinde hatta sülalemde okuyan tek kişi benim. Böylelikle örnek oldum. Arkamdan da herkes okudu. Şimdi Allah’a şükür ailemde doktor var, mühendis var. Hepsi beni rol model olarak okudular. Sizde okuyup ailenizdeki insanlara örnek olmalısınız. Okul idareciliği yaptığım zamanlarda, bir ailede bir öğrenci okuyor ise diğer aile fertlerinin de okuduğunu gözlemledim. En küçük kardeşim de polis, böyle şerefli bir meslekte ailemden bir insanın yer almasından gurur duyuyorum.”³³⁰ İfadeleriyle bölge de rol model olmanın önemini belirtmektedir.

Ödül almaya hak kazanan Siirt ilinden 15 öğrenci ile birlikte 220 öğrenci İstanbul’un güzelliğinden çok etkilenmiştir. Muş Anadolu İmam Hatip Lisesinden Nuray ÖZDEMİR isimli öğrenci İstanbul Gezisi ile ifadelerinde “Ben daha önce hiçbir polisle konuşmamıştım, burada ise onlarla oturup sohbet ettim. Şaşırma be

³²⁹ TEYMUR, a.g.e. s. 274-276

³³⁰ <http://www.siirtmanset.com/siyaset/milletvekili-orenden-emniyet-ziyareti-h3695.html> Erişim Tarihi: 27.05.2014

İstanbul onlarda senin büyüklüğün kadar büyütmüşler yüreklerini” ifadeleriyle düşüncelerini yazmış polislere ve İstanbul’a...³³¹

Her temas bir iz bırakır sözü ne kadar da isabetli olur bu projeler için birkaç günlük bir gezi yapılıyor ve sonrasında öğrencimizin yazdığı samimi düşünceleri. Terörle yaklaşık 30 yıldır mücadele edilmektedir. Ve bu süre içerisinde polis halk ilişkilerinde ciddi hasarlar oluşmuştur. İş te yapılan bu hasarların onarılması yapılan kardeşlik projeleri ile onarılacaktır.

14.2.13. Siirt Akademi Projesi

Siirt Akademi Projesinin Amacı Siirt İlinde düzenlenen tüm sosyal projelerin bir çatı altında koordine edilmesi, projelerin etkisinin kalıcı ve faydalı çalışmalar haline getirilmesi ve halkımıza daha kaliteli hizmet sunulması amaçlanmıştır.

Bu amaca ulaşmak için, kimsesiz çocuklar tarafından yuva olarak kullanılan ancak çocukların Sevgi Evlerine taşındığı için atıl vaziyette bulunan Saraçoğlu Çocuk Yuvası binasında çeşitli tadilat ve tefrişat yapılması, sosyal projeleri tek çatı altına toplayacak yaklaşık 3000 metrekare kapalı ve toplamda 8500 metrekarelik arsa üzerine kurulu binaya yapılacak tadilat ve tefrişat işlemleri için yapılan çalışma sonrasında, gerekli tadilatlarının yapımı için en az 6 ay gibi bir süreye ihtiyaç duyulmasına rağmen Siirt Valisi’inin himayesinde başlatılan çalışmalarla, Siirt İl Emniyet Müdürü ve Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü personelinin özverili başlanmasıdır. 56 günlük hummalı bir çalışma neticesinde tadilat ve tefrişat işlemleri tamamlanmış ve Akademi binası 09.03.2013 günü Sayın Başbakan’ının eşi Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendi ve Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız

³³¹ Nuray ÖZDEMİR, “İstanbul Fethedildi” **İdeallerimizdeki Yarınlar**, (Editör: Semih TEYMUR), Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, Kaya Grafik, Batman, 2011, s.438

Fatma ŞAHİN tarafından açılışı yapılmış ve Siirt halkının hizmetine açılarak faaliyete başlamıştır.³³²

14.2.13.1. Siirt Akademi Yer Alan Üniteler

Siirt Akademi, Siirt'teki tüm sosyal projelerin bir çatı altında toplanarak daha organize bir yapıya kavuşturulması düşüncesiyle oluşturuldu. Siirt Akademi; sosyal içerikle projelerin koordine edilmesi, etkilerinin kalıcı olması ve sonuçlarının sürdürülebilir olması için çalışmaktadır. Siirt Akademi Projesi ile Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü projelerini yürütmek için en büyük sıkıntısı Mekân sıkıntısını gidermiştir. Siirt Akademi 8500 metrekarelik alan üzerine kurulu 3500 metrekare kapalı alanıyla, "Saraçoğlu Çocuk Yuvası'nın tadilat yapılarak Akademiye dönüştürülmüştür. Saraçoğlu Çocuk yuvasındaki 18 kadar çocuk için sevgi evleri oluşturuldu ve çocuklar buralara yerleştirildi. Boş kalan yuvaya da Siirt Akademi kurulmuştur.³³³

Siirt İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü Personelinin özverili Çalışmalarıyla 56 gün süren tadilat çalışması sonunda Akademi hizmete girmiştir. Siirt Akademinin açılışı 09.03.2013 günü Siirt'i ziyarete gelen Başbakan Eşi Sayın Emine ERDOĞAN ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız Sayın Fatma ŞAHİN tarafından yapılmıştır.³³⁴

Siirt Akademi Projesi terörle mücadele açısından ve Polis halk ilişkilerinin geliştirilmesi ve dezavantajlı çocuklarını kazanılması açısından örnek teşkil etmektedir. Siirt'li vatandaşların büyük çoğunluğu köylerden terör nedeniyle göç etmiş vatandaşlarımızdan oluşmaktadır. Vatandaşlarımızın ve aile bireylerinin şehir hayatına alışmasında problemler yaşanmakta ve PKK terör örgütü bunu kendi lehine kullanmaktadır. Genç ve çocukların şehir merkezinde spor aktiviteleri ve çeşitli

³³² <http://www.siirt.gov.tr/haberdetay.asp?id=715&kategori=HABERLER> Erişim Tarihi:28.05.2014

³³³ <http://www.siirt.gov.tr/haberdetay.asp?id=715&kategori=HABERLER> Erişim Tarihi:28.05.2014

³³⁴ <http://www.siirt.gov.tr/haberdetay.asp?id=724&kategori=HABERLER> Erişim Tarihi:28.05.2014

faaliyetler yapabileceği alanlar nerdeyse yoktur. Bu yüzden AKADEMİ adı altında böyle bir projenin yapılması bölge için örnek bir projedir. Siirt Akademisinin içerisinde birçok ünite bulunmaktadır.³³⁵

14.2.13.2. Gençlik Destek Merkezi

Gençlik Merkezinde Dezavantajlı kesimde bulunan, Bilgisayar ve internet imkânı bulamayan gençlere eğitim ve bilişim konularında destek sağlanmaktadır. Siirt merkez de bulunan bazı aileler köyden göçmüşler ve kalabalık ailelilerden oluşmaktadır. Ders ödevleri ve araştırma ödevleri konusunda gençlik destek merkezinde öğrencilere yardımcı olunmaktadır.³³⁶

14.2.13.3. Kimsesiz Çocuklar Rehabilitasyon Merkezi

İlimizde bulunan kimsesiz çocukların suç ve suç örgütlerinin eleman kaynağı olmaması için Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü bünyesinde Sevgi Evleri ve Yetiştirme Yurdunda bulunan çocuklar ile Akademimizce yürütülmekte olan Siirt'in Vefası projesindeki yetim çocuklara yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Çocukların Sosyalleşmelerine katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.³³⁷

14.2.13.4. Madde Bağımlılığıyla Mücadele ve Rehabilitasyon Merkezi

Çeşitli sebeplerle madde bağımlısı olmuş ve madde bağımlısı olma riski taşıyan çocuk ve gençlere yönelik Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne Yürütülmekte olan “Maddeye Hayır Projesi” kapsamında yer alan çocukların rehabilitasyonunu sağlamak amaçlı kullanılacaktır. Siirt'te yaşayan ve maddi durumu zayıf ailelerimizin çocuklarının eğitimlerine destek olmak, risk altındaki çocuklarımıza yönelik sosyal projeler uygulayıp, realitelerini

³³⁵ <http://www.youtube.com/watch?v=VBuxkxsaFJY> Erişim Tarihi:28.05.2014

³³⁶ http://siirtakademi.com/ne_yapiyoruz-3.html Erişim Tarihi:28.05.2014

³³⁷ <http://www.medyasiirt.com/gundem/siirti-ucuran-proje-siirt-akademi-h1146.html> Erişim Tarihi:28.05.2014

sağlayacağız. Onlara maddi ve manevi desteği sağlayacağız. Maddi olaylarda paylaşma eksilmeye yol açar, fakat manevi olaylarda paylaşma o olayın artmasına neden olur.³³⁸

14.2.13.5. Sınavlara Hazırlık Destek Merkezi

Gerek Üniversiteye gerekse lise ve dengi okullara hazırlanan öğrencilere, sınavlara daha iyi hazırlanmaları amacıyla eğitim ve seminerler verilmektedir. Ayrıca Dershane tarzında eğitim verilmektedir. Siirt Akademi'den 200 öğrenciye dersane eğitimi bu merkez de verilmektedir. Maddi durumu iyi olmadığı için dershaneye gidemeyen 8.Sınıf öğrencilerine Geleceğiniz Güvende Projesi kapsamında sınavlara hazırlık kursu verilmektedir.³³⁹

14.2.13.6. Mesleki Eğitim Merkezi

Siirt Akademiye gelerek Üniversite sınavlarına hazırlanan gençlere dönük Mesleki Tanıtım Seminerleri, Rol ve Modellerle tanıştırmak mesleki hatıra ve tecrübelerinin gençlere aktarılmasını sağlamak. Siirt Akademi de ev hanımlarına yönelik ilk olarak aşçılık kursu açılmış sonrasında sertifika verilmiştir. Bu yönüyle Siirt Akademi genç yaşlı, öğrenci, ev hanımı tüm halkımıza hizmet etmektedir.³⁴⁰

14.2.13.7. Dil Eğitim Destek Merkezi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışan personele Kürtçe ve Arapça ile projelerde yer alan öğrencilere İngilizce Dil Eğitimi verilmektedir. TRT den Selahattin Fidan' nın sunduğu Gündem Programı, canlı olarak katılan Siirt Valisi

³³⁸ <http://www.medyasiirt.com/gundem/isigini-sevgiden-alan-siirt-akademisi-turkiyeye-ornek-olacak-h1005.html> Erişim Tarihi:28.05.2014

³³⁹ <http://www.medyasiirt.com/egitim/siirt-akademiden-200-ogrenciye-dershane-egitimi-h1599.html> Erişim Tarihi:28.05.2014

³⁴⁰ <http://www.kanal56.net/haber/guncel/siirt-akademiden-ev-hanimlarina-ahcilik-kursu/1506.html> Erişim Tarihi:28.05.2014

Ahmet Aydın “Siirt Akademi’de devam eden Kürtçe ve Arapça dil eğitimi ve çalışmaları, 2013 yılında Valilik bünyesinde Emniyet müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü, Milli Eğitim, Gençlik hizmetleri spor il müdürlüğünü de kapsayacaktır. Siirt Akademi Projesi adı altında halkımızın hizmetine yönelik, sosyo-ekonomik ve kültürel amaçlı, önemli ve geniş kapsamlı bu projeyi önümüzdeki aylarda hayata geçirileceğini Siirt’te Türkçe bilmeyen vatandaşlarla daha iyi diyalog kurabilmek amacıyla polis memurlarının da özel olarak Kürtçe ve Arapça kurslarının verilmeye başlandığını belirten Vali Aydın “Üç dilin konuşulduğu barış ve kardeşlik kenti Siirt’te polis memurları, vatandaşlarla daha iyi bir iletişim kurmaları amacıyla Arapça ve Kürtçe kursu almaya başladı. Kurslara toplam 50 polis memurunun iştirak ettiğini” belirtmektedir.³⁴¹

14.2.13.8. Kütüphane

Siirt ilinde nüfus itibariyle kalabalık ailelerden oluşmakta çocukların ders çalışma odası veya çalışabileceği bir masa bulması çoğu çocuklar için hayaldir. Evlerinde ders çalışma imkânı bulamayan öğrencilerin Siirt Halk kütüphanesine doldurmakta kütüphane yetersiz kalmaktadır. Bu nedenden dolayı Siirt Akademisinin uhdesinde Kütüphane her yaştan vatandaşların faydasına açılmıştır.³⁴²

14.2.13.9. Konferans Merkezi

Özellikle öğrenciler için rol model olabilecek Siirtli bu bölgenin insanı olup kendini yetiştirmiş kişilere, konularında uzman akademisyen ve uygulama içerisinden gelen usta hatipleri ilimize davet etmek suretiyle konferanslar verilmek için ayarlanmıştır.³⁴³

³⁴¹ <http://www.siirtrehberim.com/ezber-bozan-calisma-trt-haberde-yayinlandi/> Erişim Tarihi:28.05.2014

³⁴² http://www.siirttimes.com/haber/egitim_1/siirt-akademisine-kitap-destegi/967.html Erişim Tarihi:28.05.2014

³⁴³ http://siirtakademi.com/ne_yapiyoruz-3.html Erişim Tarihi:28.05.2014

14.2.13.10. Spor Alanı

Siirt Akademi Hizmet binasının açılması ile birlikte bölge halkının özellikle çocukların ve gençlerin ihtiyaç duydukları sosyal-sportif ve eğitsel faaliyetleri gerçekleştirmeleri için ortam sağlanmış, Siirt Akademi Hizmet binasının açılması ile Siirt'teki eğitim- öğretim kurumlarından öğrenciler, Emniyet Müdürlüğüne ait araçlarla Siirt Akademi binasına getirilerek tanıtım yapılmaktadır. Öğrenciler bu sayede boş zamanlarında ödevlerini yapabilecekleri büyük bir kütüphane ve araştırma yapabilecekleri 100 kişilik Bilişim Salonu, gün boyu sıcak yemek yiyebilecekleri yemekhane ve sportif faaliyetlerde bulunabilecekleri oyun salonlarından faydalanma imkânı bulmaktadırlar. Bu faaliyetler ile Öğrencilerin polise olan bakış açısı değişmiş, birtakım şer odaklarınca çocukların zihninde oluşturulmaya çalışılan olumsuz polis-devlet imajının değişmeye başladığı gözlemlenmektedir. Şüphesiz çocukların bakış açılarında gerçekleşen pozitif yöndeki bu değişimde, projeler esnasında çocuklarla birebir ilgilenilmesinin ve çeşitli sosyal etkinliklerde polis memurları ve çocuklar arasında kaynaşma sağlanmasının rolü büyüktür.³⁴⁴

14.2.13.11. Kürtçe Ve Arapça Kursları

Siirt İl Emniyet Müdürlüğü olarak İlimizde yaşayan gerek Kürt gerekse Arap vatandaşlarımızla personelimizin daha iyi ve daha sağlıklı iletişim kurabilmesi amacı ile gönüllülük esasına göre Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünde Kürtçe kurs düzenlenmektedir. Kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışan personele Kürtçe ve Arapça ile projelerde yer alan öğrencilere İngilizce Dil Eğitimi verilmektedir. TRT den Selahattin Fidan' nın sunduğu Gündem Programı, canlı olarak katılan Siirt Valisi Ahmet Aydın “Siirt Akademi’de devam eden Kürtçe ve Arapça dil eğitimi ve çalışmaları, 2013 yılında Valilik bünyesinde Emniyet müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü, milli eğitim, Gençlik hizmetleri

³⁴⁴ <http://siirtakademi.com/ne-yapiyoruz,3.html> Erişim Tarihi:28.05.2014

spor il müdürlüğünü de kapsayacaktır. Siirt Akademi Projesi adı altında halkımızın hizmetine yönelik, sosyo-ekonomik ve kültürel amaçlı, önemli ve geniş kapsamlı bu projeyi önümüzdeki aylarda hayata geçirileceğini Siirt'te Türkçe bilmeyen vatandaşlarla daha iyi diyalog kurabilmek amacıyla polis memurlarının da özel olarak Kürtçe ve Arapça kurslarının verilmeye başlandığını belirten Vali Aydın “Üç dilin konuşulduğu barış ve kardeşlik kenti Siirt'te polis memurları, vatandaşlarla daha iyi bir iletişim kurmaları amacıyla Arapça ve Kürtçe kursu almaya başladı. Kurslara toplam 50 polis memurunun iştirak ettiğini” belirtmektedir.³⁴⁵

14.2.13.12. Siirt Akademi'ye Yapılan Ziyaretler ve Öğrencilerle Görüşürülen Rol Modeller

Öğrencilere rol model olarak görüşürülen Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim KILIÇ'ın Akademi öğrencilerini ziyareti sırasında öğrencilere hitap etmekte ve “öğrencilere Bizim Yerimize Sizler geçeceksiniz. Bunun için de kendinize hedef koymanız gerekir hedefsiz bir yere varılamaz” ifadeleriyle geleceğimizi emanet edeceğimiz öğrencilere yol göstermiştir.³⁴⁶

Devlet Bakanı ve Başbakan yardımcısı Bülent ARINÇ³⁴⁷ Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Yıldırım DEMİRÖREN, Siirt Emniyet Müdürü Mutlu EKİZOĞLU davetiyle Siirt Akademi öğrencileri ile rol model olarak öğrencilerle görüşürülmüştür.³⁴⁸

Toplum Destekli Polisliğin Türkiye’de örnek projelerinden olan Siirt Akademi hakkında kaleme, kendisi de Siirt’li olan yazar, Eyüp GÜZEL’in düşüncelerinde;

³⁴⁵ <http://www.siirtrehberim.com/ezber-bozan-calisma-trt-haberde-yayinlandi/> Erişim Tarihi:28.05.2014

³⁴⁶ <http://www.youtube.com/watch?v=KkA9LatqFY0> ,Erişim Tarihi:28.05.2014

³⁴⁷ <http://www.siirttimes.com/haber/guncel/basbakan-yardimcisi-arinc-siirt-akademesini-ziyaret-etti/1178.html>, Erişim Tarihi:28.05.2014

³⁴⁸ <http://www.fanatik.com.tr/2013/02/26/demiroren-siirtte-incelemelerde-bulundu-299018>, Erişim Tarihi:28.05.2014

“Eyüp GÜZEL Siirt Akademi’yi tarihten anımsar gibiyim... Dershaneye, okuma salonlarına ya da etüt merkezlerine benzetebilirsiniz, Ama değil! En azından sadece o değil Dershane, okuma salonu veya etüt merkezi tanımı eksik kalıyor. Tarihe biraz kulak kabartsak Bize bırakılan mirasta ne değerler olduğunu göreceğiz. Duymuşuzdur hepimiz “Külliyeler” diye, Osmanlı’yı anımsatır bize. Bir mahalle kültürüdür aynı zamanda Sağlık, eğitim, sosyal aktivite ve ibadethane Genç-yaşlı, kadın-erkek tüm mahallelinin yeri... Tarihimizin bu geleneğinin bir özetidir Siirt Akademi. Birkaç kamu görevlisi mi desek? Ya da birkaç gönül insanı mı? Başarı onların da hakkıdır dediler. İçlerinde ne cevherler vardır bilinciyle... Mahalleden, komşu mahalleden, uzak mahalleden Arap, Kürt, Türk demeden Araplaştırmadan, Kürtleştirmeden, Türkleştirmeden Oldukları gibi en doğal halleriyle Açtılar kapılarını Siirt’in çocuklarına. “Hepimiz Oradaydık” diyor kapısında Çanakkale’de şehit düşen Siirtlilerin isimleriyle Gel, gel, ne olursan ol yine gel. Sözleriyle Mevlana’nın Çocuksun, çocuğumuzsun. Geleceğimsin imasıyla... Bir kentin kendi geleceğine dair, Nasıl Elele verebileceğini gösteren bir keşif yeri. Çocukların kendilerini Velilerinin de çocuklarını keşfettiği bir mekân. Orası Saraçoğlu Siirt Akademi.”³⁴⁹ Diyor kaleme aldığı yazısında...

³⁴⁹ <http://www.siirtliler.net/siirt-akademiyi-tarihten-animsar-gibiyim-4087yy.htm>, Erişim Tarihi:28.05.2014

14.2.14. Siirt'in Vefası Projesi

Siirt'in Vefası Projesi Siirt il sınırları içerisinde yaşayan eşini kaybetmiş 569 anne ve bu annelere ait 1647 yetim çocuğun toplumsal hayata kazandırılmalarını sağlamak, yetim çocukların ve annelerinin topluma kazandırılması, yetim çocuklar ve anneleri konusunda toplumda farkındalık oluşturarak dayanışma ve paylaşma duygusunu artırmak amaçlanmaktadır. Ayrıca bu projeyle annelere Eşi vefat etmiş annelerin ve çocukların toplumsal hayata kazandırılmalarının sağlanması, Yetim çocukların ve annelerinin sosyal-kültürel faaliyetlere katılımları ve sosyalleşmelerine katkı sağlanması, yetim çocukların ve annelerinin hayat standartlarının artırılmasının sağlanması, yetim çocukların eğitim hizmetlerine tam erişiminin sağlanması, eşi vefat etmiş annelerin ve çocuklarının koruyucu sağlık hizmetlerine erişimlerinin sağlanması, Yetim Aileler ile ilgili veri tabanının oluşturulması, eğitim ihtiyaçlarının tespit edilmesi, Siirt Akademide Yetim Aileler için ilgili eğitimlerin planlanması, anneler için Meslek edindirme kurslarının planlanması, Yetim çocukların eğitim masraflarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.³⁵⁰

14.2.15. Mağdur Destek ve Komşu Kollama Projesi

Mağdur Destek Projesi Suç korkusu ve suç tehdidi altında yaşayan vatandaşları bilinçlendirmek ve birlikte işbirliği içerisinde çalışmayı güçlendirmek amacıyla, bölgede suçtan mağdur olan vatandaşlara yönelik bir nevi psikolojik destek sağlamak, olayın soruşturma ve kovuşturma aşamasında gerçekleşen suç ile ilgili birimlerden bilgiler alıp vatandaşı bu konuda bilgilendirerek onların yakındığı konularda Toplum Destekli Polislik personeli birlikte olduklarını, çözüme birlikte ulaşacağımızı ve asla yalnız olmadıkları bilincini vurgulama amaçlanmaktadır. Suçtan mağdur olan aileler soruşturmayı yapan birimlerle, soruşturmanın aşaması hakkında bilgi alınmakta ve bu bilgileri mağdur vatandaşlara soruşturmanın aşaması hakkında

³⁵⁰ <http://www.siirtliler.net/siirt-akademiyi-tarihten-animisar-gibiyim-4087yy.htm>, Erişim Tarihi:28.05.2014

bilgi verilmektedir. Ayrıca vatandaşların kendi alması gereken önlemlerde söylenmektedir. Siirt’li vatandaşların bu ziyaretlerinde vatandaşların çok memnun kaldıklarını görülmektedir.³⁵¹

Komşu Kollama Projesi kapsamında Siirt il merkezinde yaşayan vatandaşlara yönelik bazı bilgilendirme faaliyetleri yapılarak bireylerin etraflarında olup biten olaylara kayıtsız kalmasını önlemek ve site veya apartmanda daha güçlü bir komşuluk ilişkisi sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda vatandaşları bilgilendirmek amacı esnaf ziyaretleri yapılmaktadır. 10 Nisan Polis Haftası etkinlikleri ve diğer faaliyetlerimiz çerçevesinde ve diğer faaliyetler de ziyaretlerde 11.188 adet afiş, broşür ve sticker dağıtılmaktadır.³⁵²

Komşu Kollama Projesi” kapsamında İl genelinde esnaflara ve apartmanlara gidilerek kapı zili uygulaması yapılmıştır. Bu aşamada dış kapı zillerine basılarak “Daireden gelen kim o sözüne karşılık kapıcı, sucu, tüpçü, dolandırıcı, hırsız gibi karşılıklar verilerek ana kapının açılıp açılmadığı kontrol edilmiş”. Daire sahipleri kesinlikle tanımadıkları kişilere kapıyı açmamaları konusunda uyarılarak eksikleri hatırlatılmıştır. Kapıyı açmayıp tedbirli olan ailelere de duyarlılıklarından dolayı teşekkür edilmiş ve duyarlı davranışlarını diğer daire bireyelerine de anlatmaları istenmektedir. Bu kapsamda da gidilen apartman ve esnaflara TDP personelleri tarafından hazırlanan afiş ve stickerların kapıların ve işyerlerinin camlara asmaktadırlar.³⁵³

Komşu kollama ve mağdur Destek projeleri Asayiş Suçlarını önlemede yürütülen projeler olduğu görülmekle birlikte, örgüte sempati duyan vatandaşlara polis devleti temsil ettiği için yapılan her türlü küçük şeyler memnum etmekte devlete yaklaşmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla Güneydoğu Anadolu bölgesinde

³⁵¹ Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, Komşu Kollama ve Mağdur Destek Projesi, Yıl:1, Sayı:1, Siirt,2011, s.31

³⁵² Siirt Akademi 2013 Bülteni, Komşu Kollama Projesi, Siirt, 2013, s.104-105

³⁵³ Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteni, s.31

1984 sonrası devlet- vatandaş ilişkisi olumsuz yönde etkilenmiş fakat bu projeler sayesinde Devlet-Vatandaş ilişkisi olumlu yönde gelişmektedir. Polisin yaptığı halkla ilişkiler adına vatandaş nezdinde polise karşı düşünce olumlu yönde gelişmekle birlikte örgüte sempati duyan vatandaşlarında örgüte duyduğu sempati kırılmaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Osmanlı İmparatorluğu dünya da adaleti ile ün salmış, insanlık için hizmet eden bir devlet idi. Dünya da Osmanlı devletinin yıkılması ile özellikle Osmanlı devletinin yıkılmasından sonra eski Osmanlı topraklarında kurulan devletlerde terör kan gözyaşı hiç eksik olmadı ve halen devam etmektedir. Amerika Birleşik Devletlerinin Özgürlük getirmek için Irak'ı işgal etmesi sonrasında 2013 yılında bir ay da terör saldırılarında ölen insan sayısı binleri bulmaktadır. Irak eski Osmanlı toprağı, Şu an Suriye, Filistin, Cezayir, Libya, daha birçok ülke karışıklıklar ve terör bu ülkelere çok ciddi zararlar vermektedir.

Osmanlı Devletinin yıkılmasından sonra yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti de gerek ekonomik, gerek sosyal problemler ve en önemlisi terör dünya da hiçbir devlette görülmeyen şekilde hem Marksist-Leninist düşünceye sahip sol terör örgütleri, hem İran benzeri devlet kurmak için uğraşan dini terör örgütleri, hem de etnik bölücü terör örgütlerinin faaliyet yürütmektedir. Soğuk savaşın başlaması ile ülkemizin güçlenmesini istemeyen rakip devletler terör örgütlerini destek vermekte ve bu örgütler ülkemizin kalkınmasını engellemekte ve vatandaşlarımızın huzuru canı hedef alınmaktadır. Ayrıca ülkemiz uluslararası arenada zor durumda bırakılmaktadır.

Terör ülkemize Sosyal-Ekonomik açıdan ülkemize çok büyük zararlar vermiştir. 1968-1980 yılları arası Sağ-Sol çatışmasında ölen insan sayımız 5241 kişi yarılı 14.000 civarındadır. 1984'ten günümüze kadar PKK ile yapılan mücadelede ölen insan sayımız 40.000'leri bulmaktadır. Ekonomik açıdan ülkemizin zararı 500 Milyar Dolardan bahsedilmektedir. Terörün Ülkemize verdiği zarar ortadadır. Terörle mücadeleyi iyi analiz etmek ve doğru kararlarla çoklu bir mücadele gerekmektedir.

Terörle mücadele edebilmek için terörün nedenleri, neden ortaya çıktığının tespitinin yapılması önemlidir. Nedenlerinin tespiti sonrası sadece güvenlik odaklı

değil çoklu bir mücadele benimsenmelidir. Sosyal ve kültürel, ekonomik açıdan ve siyasal açıdan mücadele etmek gerekir. Terör uzmanlarının ortak tespiti ile “Sineklerle uğraşmaktansa bataklığı kurutmak” gerekmektedir.

Bu bağlamda Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü Projelerinin, çocuk ve gençlerin kişisel ve sosyal gelişmelerinin sağlanması çerçevesinde toplumsal açıdan korunmalarına ilişkin tedbirlerin yaşama geçirilmesi, bu kapsamda kendilerine sosyal destek ve eğitim desteği sağlanarak topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunmak, kente göçle gelmiş, uyum sağlayamamış veya diğer dezavantajlı toplum (PKK terör örgütü Sempatizanı gibi) dezavantajlı toplum kesimlerinin şehir yaşamına dâhil edilmelerinin sağlanması ve güvenli yaşama dolaylı olarak olumsuz yönde etki eden yoksunlukların azaltılması konusunda üzerine düşenden fazlasını yaptığı, yürütülen projelerin Örgütün üst düzey sorumluları projeleri takip ettiği ve halka “Kürt çocuklarınızı polislerin projelerine göndermeyin çocuklarınızı Türkleştiriyorlar diye telkinde buldukları, zaman zaman kendi yayın organlarında Toplum Destekli Polislerin projelerine katılmamaları tavsiyesinde buldukları anlaşılmaktadır.

Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü yaptığı projelerle suçun oluşumuna zemin hazırlayan koşulların analiz edilerek belirlenmesi ve suç fiilinin oluşmaması için gereken tedbirlerin alınmasını, toplumsal talep ve beklentileri dikkate alacak şekilde, toplumla işbirliği içerisinde bulunmuş, toplumun suçla mücadeleye destek ve katılımını sağlamış, suçun oluşumundan önceki evrede, söz konusu suçun oluşumuna zemin hazırlayan sosyal koşullara odaklanmış, toplumun her kesimini, kamu kurum ve kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını suça karşı uyarıcı bir polislik anlayışıyla halkın gönlünde taht kurmuş ve Siirt halkının güvenini kazanmıştır.

Toplum Destekli Polislik yaklaşımının gereklerinden biri de, görev yapılan bölgenin yerel sorunlarına odaklanmaktır. Dolayısıyla Siirt ilinde faaliyet gösteren Toplum Destekli Polislik birimi, Siirt ilinin yerel talep ve sorunlarını dikkate alacak şekilde görevlerini yaptıkları, Siirt ilimizdeki en öncelikli yerel ihtiyaçlardan biri

olan vatandaşlarımızı ötekileştirmeyi ve kendi ülkelerine yabancılaştırmayı amaçlayan ayrıştırıcı propagandalara ve bölücü faaliyetlere karşı mücadele ettikleri, Toplum Destekli Polislik projelerinden elde edilmesi beklenen en önemli sonuçlardan biri de, ilimiz ve bölgemizdeki vatandaşlarımızı devlet ve güvenlik kurumları ile iletişim ve işbirliğine mesafeli davranmaya iten dışa kapalı sosyal yapının çözümlenerek, yürütülen projelerle vatandaşlarımızın ülkemize ve devletimize aidiyet duygularının artırdığı anlaşılmaktadır.

Siirt ilini de kapsayan Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, yıllardır süregelen ayrıştırıcı propagandalar neticesinde bugün ülke ve devlet algıları farklı olan bir toplum kesimi ve sosyal yapı mevcuttur. Söz konusu ayrıştırıcı propagandaları yürüten odakların, günümüzde yeni ve gelişmiş kitle iletişim imkânlarına sahip oldukları da düşünüldüğünde, bölgemizdeki gelecek nesillerin, bugünden ortaya konulması gereken hassas politikalarla korunması son derece önemlidir. Yöre halkımız, yılların kazandırdığı alışkanlıklar neticesinde özellikle asker ve polis gibi güvenlik teşkilatlarını devletle özdeşleştirmektedirler. Bu algının oluşmasında, devletin yasal otoritesinin korunmasında güvenlik kurumlarının aktif rolünün etken olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle güvenlik teşkilatlarının bu bölgedeki imajı, devletin toplam imajı bakımından da önem taşımaktadır. Bölücü terör örgütleri ve propagandalarının yöre halkının zihinlerinde oluşturmak istedikleri varsayımsal ve olumsuz polis imajının gerçekte hiçbir ilgisini bulunmadığını gösterebilmek için en etkili yol, bire bir iletişim ortamlarında çocuklarımız ve gençlerimizle bir araya gelmektir. Şer odakları tarafından, Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında kalan ülkemizin diğer kesimleri ile hatta küresel düzeyde dünya ile iletişime kapalı bir toplum yapısı oluşturulmak istenmektedir. Terör örgütüne sempati ve destek kazandırılmak amacıyla yürütülen propaganda faaliyetleri neticesinde yeni nesiller risk altında bulunmaktadır. Düşük eğitim seviyesinin ve ekonomik imkânsızlıkların kısır bir döngü içerisinde birbirlerini tetikledikleri Güneydoğu Anadolu Bölgemiz illerinde, gelecek nesillerin korunması için somut çıktıları olan projeler ortaya koyarak ciddi sonuçlar aldığı görülmektedir.

Siirt Akademi projesi gibi projelerin güneydoğu Anadolu bölgesinde yaygınlaştırılması her mahalleye bir gençlik merkezi yapılması gerekmektedir. Maalesef Siirt ilinde gençlerin büyük çoğunluğu PKK terör örgütüne sempati duymaktadır. Bu gençlerin rehabilite edecek projelerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Siirt İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü İl merkezi ve İlçelerde yürüttüğü projelerle bölgenin ihtiyaçları, hassasiyetleri, sosyal ve demografik yapısı da göz önüne alınarak hazırlanan bu projeler sonrasında aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- Yürütülen projeler ile özellikle ilköğretim çağındaki gençlerin okuma bilinçleri geliştirilmiş böylece bölgedeki ortaöğretime devam eden genç nüfus arttırılmıştır.
- Bölge itibarı ile kız çocuklarının aileleri tarafından ortaöğretime gönderilmemelerinin önüne geçilmiştir.
- Projeler ile hedef kitle olan öğrencilerin ailelerine kadar inilerek çocuklarını okutmak istenmeyen aileler bilinçlendirilerek çocuklarını okutmaya başlamışlardır.
- Bölge insanın gözündeki polis imajı değişmiş ve polisinde halktan birisi olduğunu görmeleri sağlanmıştır.
- Polisin sadece asayiş olaylarına bakan insanlar değil halkın her türlü ihtiyaçlarının çözümüne yönelik fikirler üreten kişiler olduğunun fark edilmesi sağlanmıştır.
- Maddi imkânsızlıklar ve fikirsel ayrılıklar yüzünden sosyal birliktelik sağlayamayan bölge halkının kaynaştırılması sağlanmıştır.
- Devlet-millet yakınlaşması sağlanmıştır.
- Projeye dâhil edilen öğrencilerle yapılan çeşitli faaliyetler ile fikirler, görüşler, diller ne olursa olsun ortak olarak çok güzel eserlerin ortaya çıkarılabileceğinin farkındalığını görmeleri sağlanmıştır.

- Projeler yürütülürken kişilerle anlık değil uzun soluklu ilgilenmeler sağlanarak polisin gözünde kendilerinin ve ailelerinin ne kadar değerli olduklarını hissetmişlerdir.
- Proje yürütülürken sadece polis değil diğer kurumlar ile işbirliği yapılarak vatandaşın devletin tüm imkânları ile birleştirilmeye çalışıldığını fark etmişlerdir.
- Öğrencilerin kitap okuma alışkanlığı artmıştır.
- Verilen eğitimler ile öğrenciler başarının tadını almışlardır.
- Bölge itibarı ile özellikle ailesi müzahir kesime mensup ailelerin çocukları, ailelerinin yanlış fikirde olduğunu görmüşlerdir.
- Suça sürüklenme riski bulunan gençler sportif ve halk oyunları gibi aktivitelerle suçtan uzaklaştırılmıştır.
- Maddi imkânsızlıklar yüzünden okuyamayacak durumdaki gençlere kırtasiye ve giyim malzemeleri dağıtılarak eğitim başarılarının artırılması sağlanmıştır.
- Taş atan ve eylemlere katılan çocukların sayısında gözle görülür oranda azalma olmuştur.
- İlimizdeki bazı mahallelerde polis arabasının taşlandığı sokaklarda artık çocuklar polis arabasını görünce selam durmaya el sallamaya başlamışlardır.
- Proje ile engelli gençlerle de ilgilenilerek engelli gençlerin toplum tarafından geri plana itilmelerinin önüne geçilmiştir.
- Bölge itibarı ile özellikle gençlere polis ile ilgili yanlış bilgiler verilip gençlerin polise düşman olması sağlanmaktadır. Projeler ile gençlerin ve çocukların bu düşüncelerinden vazgeçtikleri yazdıkları mektuplardan anlaşılmaktadır.
- Projeye katılan öğrencilerden, ilk etapta Molotof atan bir genci haklı gören öğrencimiz proje sonrası “Size gelecek Molotof bana gelsin sizler cennetliksiniz” demesi öğrencilerdeki fikir değişikliklerini göstermiştir.
- Projeler ile sadece gençler değil ailelerde huzur ve güven içinde yaşamının önemini anlamışlardır.

- Projelerdeki aile ziyaretlerini sadece polisler ile değil Polisler aileleri ile ve çocuklarımız ile yapılması sayesinde kültür farklılıklarının olmadığını görmüşlerdir.
- Düzenlenen eğlenceli faaliyetler ile gençler eğlenmenin tadını almışlardır. Maddi yetersizliklerden dolayı kendilerini ikinci sınıf vatandaş olarak gören aileler ve çocukları maddiyatın önemli olmadığını hissetmişlerdir. Devletin koruyucu ve kollayıcı yönünü hissetmişlerdir.
- Verilen kurslarda kendileri ile her konuda ilgilenilerek başarıyı yakalamaları
- Sağlanmış ve başarmanın tadını almışlardır.
- Projedeki hedef kitlelerimiz kendilerine bir ideal geliştirmiştir. Babası pazarcı olduğu için kendisine pazarcı olmak isteyen öğrencimiz proje sonrasında öğretmen olmak İsteddiğini belirtmiştir.
- Ülkemizin manevi ve kültürel dokusunu hissetmişlerdir.
- Öğrencilerimizin aileleri emniyet teşkilatındaki okumuşluk ve beceri düzeyinin ne kadar ileriye gittiğini görmüşlerdir.
- Meslek edinme bilinci kazanmışlardır.
- Önemli rol modeller ile sohbet ortamları sağlanarak hayatlarında bir ideallerinin Olmaları sağlanmıştır.

Türkiye de terörle mücadele konusunda 2000 yılına kadar terörle mücadele konusunda sadece askeri ve polisiye mücadele yöntemi uygulanmış, çok yönlü mücadeleye 2000 yılı sonrasında geçilebilmiştir. Özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinde terörle mücadele esnasında OHAL ve sıkıyönetim uygulamalarının olması devlet ile halk arasında iletişim ciddi anlamda bozulmalar olmuştur. Devlet halk arasındaki iletişimin iyileştirilmesi terörle mücadele de en önemli konulardan birisidir ve bu konu da bölge de görev yapan Toplum Destekli Polislerin yürüttüğü projeler olağanüstü faydaları olmaktadır. Bu bağlamda Siirt Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünün yaptığı projeler sayesinde hayali dağa çıkmak olan birçok gencin dağa çıkmasına engel oldukları, projeler sayesinde gerçeği doğruyu anlayıp kendi çevresinde dağa çıkmak isteyen yakın çevre arkadaş ve akrabalarını bu yanlış

yoldan dönmeleri konusunda yardımcı olmaktadırlar. Kazandığın bir kişi belki beş, belki de 10 kişiyi etkilemektedir.

Sonuç olarak Toplum Destekli Polisliğin Terörü önlemedeki rolü, yürüttüğü projelerle bölge insanı ve devlet arasındaki ilişkinin yeniden onarılması ve dağa çıkmak isteyen ve örgüte sempati duyan gençleri doğruyu göstererek terörü önlemede ciddi bir rolünün olduğu anlaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- ACAR, Ünal**, A dan Z ye Terörizm . Ankara : Kripto Yayınları , 2012.
- AKGÜNGÖR, İlker**, Siirt'i Uçuran Proje. www.gazetevatan.com. 31 03 2013.
<http://haber.gazetevatan.com/siirti-ucuran-proje/526395/7/yasam> Erişim Tarihi:24.05.2014.
- AKSU, Fatma**, İnci Aksoy'dan, polislik hayalleri suya düşen kızlarına moral konseri. www.dha.com.t. 29 04 2011. http://www.dha.com.tr/inci-aksoydan-polislik-hayalleri-suya-dusen-kizlarina-moral-konseri_158869.html Erişim Tarihi: 24.05.2014.
- ALAÇ, Ali Erkan**, Türk Polis Teşkilatında Toplum Destekli Polislik Uygulamalarının İnsan Kaynakları Yönetimine Etkisi. Ankara : Polis Akademisi Yayınları(Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar), 2011.
- ALKAN, Necati**, Gençlik Ve Terörizm. Ankara : Emniyet Genel Müdürlüğü Yayınları , 2002.
- . Psikolojik Harekat Gençlik ve Terörizm. Ankara : Temuh Daire Başkanlığı Yayınları No:5, 2000.
- AĞIRMAN, Cemal**, Anarşi ve Terörü İslamla birlikte Anma Cehaleti veya Art Niyetliliği, Köprü Dergisi , İstanbul, 2006.
 asayis.pol.tr. <http://www.asayis.pol.tr/>. [Alıntı Tarihi: 22 05 2014.]
<http://www.asayis.pol.tr/Sayfalar/cogep.aspx> Erişim Tarihi:22.05.2014.
- HEKİMOĞLU, Abdulla**, Asayışı Önlemede Risale-i Nur Örneği. Köprü Sayı :94, 2006.
- BAL, İhsan** Türkiye de Türörle Mücadele: PKK Örneği (Dünyadan Örneklerle Terörle Mücadele). Ankara : Usak Yayınları , 2012.

BAŞIBÜYÜK, Oğuzhan, SÖZER, M.Alper ve ALTUN, Nurullah, Terörle Mücadelede Mikro ve Makro Perspektifler. Ankara : Polis Akademisi Yayınları,2012

EGM Terörle Mücadele Daire Başkanlığı, PKK/KCK Terör Örgütü Değerlendirme Raporu. Ankara : 2012-2, 2011

BAYRAKTUTAN, Serdar, Anne Ben Geldim , İstanbul, Karakutu Yayınları, 2011

BEREN, Fatih, Demokratikleşen Güvenlik Törörle Mücadelede Değerlerin Korunması. Ankara : Karınca Yayınları, 2013

beyazgazete.com. <http://www.beyazgazete.com/>. [Alıntı Tarihi: 21 05 2014.]
<http://www.beyazgazete.com/haber/2012/3/10/toplum-destekli-polislik-subemudurlugu-nden-ogrencilere-dis-taramasi-1085899.html>.

BİÇER, Ramazan, Dini Temalı Terörün Hedefi:Bu Kimin İşine Yarıyor . Terörle Mücadelede Makro ve Mikro Perspektifler . 12. 2012

Oğuzhan BAŞIBÜYÜK, Alper SÖZER, Süleyman ÖZEREN, Bireylerin Terör Örgütüne katılmalarına etki eden faktörler üzerine Bir Alan Çalışması PKK/KCK örneği,**cilt:3,** Uluslararası Güvenlik Ve Terörizm Dergisi

CAŞIN, Mesut Hakkı, Uluslararası Terörizm, Ankara, Nabel Yayın Dağıtım A.Ş., 2008.

CİRHİNOĞLU, Zafer,Terör ve Toplum. İstanbul, Gündoğan Yayınları, 2004.

ÇEVLİK, Zozan, hurseda.net. <http://arsiv.hurseda.net>. 2011.
<http://arsiv.hurseda.net/print.php?id=54490...>

ÇINAR, Bekir,Töre ve

Terör(http://www.zaman.com.tr/newsDetail_openPrintPage.action?newsId=2037917)Erişim Tarihi 12.05.2014). Arnavutluk : Feza Gazetecilik A.Ş. 2013.

ÇUFALI, Mustafa, İnkılap Tarihi ve Atatürk İlkeleri 1. Ankara : Polis Akademisi Yayınları , 2012.

DEMİREL, Emin, TERÖR. İstanbul : Kültür Sanat Yayıncılık , 2002.

GÖÇ, Ahmet, Din ve Barış: Dinin Dünya Barışına Katkısı, 2006, Köprü Sayı:94

Turgay ÖZER, Müslüm NALBANT, Din-Terörizm Pradoksunda, Terör Örgütlerince İstismar Edilen Kavramların Analizi, 2004, Polis Dergisi S.40

DURMAZ, Mustafa. Siirt Akademi Bülteni. Siirt Akademi Bülteni. Siirt, 2013.

—. **2011**. Siirt Emniyet Müdürlüğü Bülteri Yıl:1 Sayı:1. Beyaz Kent Siirt. Siirt Emniyet Müdürlüğü, 2011

—. **2011**. Şefkatin Sevgiye Dönüştüğü Nağmeler. Siirt : Siirt Emniyet Müdürlüğü-Baskı Kaya Grafik Tasarım, 2011.

AYDINER, Gökhan, Dünyada ve Türkiyede Terör, 2004, Polis Dergisi Sayı :40

Emniyet Genel Müdürlüğü, Kara Para Aklama Terörizmin Finansmanı ve Suç Gelirleri ile Mücadelede AB ve Türkiyede Yaklaşım. Ankara : Emniyet Genel Müdürlüğü KOM daire Başkanlığı Yayınları, 2008.

Emniyet Genel Müdürlüğü, Asayiş Daire Başkanlığı, Emniyetü Genel Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Hizmet Standardı ve Uygulamaları . Ankara : İçişleri Bakanlığı KMatalog No:664, 2009.

ESEN, Mustafa, Erdoğan, polis adayı öğrencilerle görüştü. İHA.COM.TR. dem-171821 Erişim Tarihi:24.05.2014.

GÜNGÖR, Mehmet, Evrensel Bir sorun olan Çocuk Suçluluğu ve Sokakta Çalışan, Çalıştırılan çocuklar, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Entütisi Sosyal Bilimler Dergisi, 2008.

fanatik.com.tr. <http://www.fanatik.com.tr/>. [Alıntı Tarihi: 28 05 2014.]

<http://www.fanatik.com.tr/2013/02/26/demiroren-siirtte-incelemelerde-bulundu-299018>

GALERİ, Aytakin, Önleyici Polislik, Seçkin Yayınları , Ankara, 2009.

Gazi, UÇKUN, Terörizm ve Anti Terörizm. İstanbul, Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2005.

KÖSELİ, Bünyamin, Geç de olsa anne ve babamın kutsallığını anladım, Aksiyon 2014.

GÖKKAYA, Sami, Toplum Destekli Polislik(Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar). Ankara, Polis Akademisi Yayınları , 2011.

GÜL, Abbas, 1987-2002 yıllarında (OHAL Döneminde Siirt İlin'de Terör Mağdurları vae Terör Tazminatları. 1987-2002 yıllarında (OHAL Döneminde Siirt İlin'de Terör Mağdurları ve Terör Tazminatları. Ankara, Siirt , 2011.

GÜL, Serdar Kenan, Polis Yönetimi Toplum Destekli Polislik (Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar). Ankara : Polis Akademisi Yayınları, 2011.

haberciniz.biz. <http://haberciniz.biz/>. [Alıntı Tarihi: 05 19 2014.]
<http://haberciniz.biz/siirtte-sokaktaki-inciler-projesi-siirt-806194h.htm>.

haberdar.com. <http://www.haberdar.com/>. 17 03 2010. [Alıntı Tarihi: 19 05 2014.]
<http://www.haberdar.com/siirt-polisi-sokaktaki-inciler-le-piknik-yapti-1161131-haberi>

haberdar.com. <http://www.haberegit.com/>. 25 12 2012. [Alıntı Tarihi: 26 05 2014.]
<http://www.haberegit.com/guncel/tillonun-yildizlari-projesi-hayata-geciriliyor-h9485.html>.

haberler.com. <http://www.haberler.com/>. Alıntı Tarihi: 19 05 2014.]
<http://www.haberler.com/tanju-colak-100-ogrenciye-imzali-forma-dagitti-3577730-haberi/ERİŞİM TARİHİ:19.05.2014>.

haberler.com. <http://www.haberler.com>. 05 12 2013. [Alıntı Tarihi: 21 05 2014.]
<http://www.haberler.com/siirt-e-gelen-bir-heyet-cogep-kapsamindaki-5389662-haberi/>.

haberler.com. <http://www.haberler.com/>. [Alıntı Tarihi: 09 04 2014.]
<http://www.haberler.com/geleceginiz-guvende-3-projesi-5888746-haberi/erişim tarihi:21.05.2014>.

ÇEVİK, Hasan Hüseyin ve GÖKSU, Turgut, Türkiyede Devlet Toplum ve Polis .Ankara : Seçkin Yayıncılık, 2002

KANAT, Selim ve BOZKURT Enver, Uluslararası Toplumun Prodaksu. Ankara : Asil Yayın, 2007.

KARAMAN, Özcan ve ALTUN, Fatih Mustafa, Etnik Ayrımcılık Terörle Mücadele Politikaları Kapsamında Türkiye ve İspanya Analizi. Ankara : Polis Akademisi Yayınları , 2012.

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu 2013. Terör Ve Şiddet Olayları Kapsamında Yaşam Hakkı İhlallerini İnceleme Raporu. Ankara : TBMM Komisyon Raporu, 2013.

KOTAN, Betül, Güneydoğu projesi: Taş Atma, Gol At. www.radikal.com.tr. 2010.

http://www.radikal.com.tr/turkiye/guneydogu_projesi_tas_atma_gol_at-910262

Erişim Tarihi:23.05.2014

KÖSELİ, Mutlu, Terör Örgütlerinin Elaman Kazınmalarını Kolaylaştıran Etmenler Ankara : Polis Akademisi Yayınları, 2012.

Türkiye İstatistik Kurumu, Seçilmiş Göstergelerle Siirt 2012. www.tuik.gov.tr.

www.tuik.gov.tr/ilGostergeleri/iller/SIIRT.pdf Erişim Tarihi:18.05.2014.

KAZAN, Hüseyin. Küresel Terör ve Din, , Polis Dergisi, 2004.

m.haberler.com. <http://m.haberler.com>. 2012. [Alıntı Tarihi: 22 05 2014.]

<http://m.haberler.com/siirt-polisinden-ogrencilere-karne-hediyesi-3657641-haberi>.

mebpersonel.info.tr. <http://www.mebpersonel.info.tr>. [Alıntı Tarihi: 19 05 2014.]

<http://www.mebpersonel.info.tr/guncel/milletvekili-oren-siz-de-okuyup-ailenizdeki-insanlara-ornek-olmalisiniz-h12673.html>

medyadar.com. <http://www.medyadar.com/>. [Alıntı Tarihi: 4 05 2014.]

<http://www.medyadar.com/hangi-unlu-oyuncunun-annesi-canli-parada-inci-arayacak-haberi-63990>.

medyasiirt.com. www.medyasiirt.com/. 06 12 2012. [Alıntı Tarihi: 24 05 2014.]
<http://www.medyasiirt.com/gundem/polisten-ogrencilere-kavurma-ayran-h509.html>.

MERGEN, Ayhan. Toplum Destekli Polis Hakkında . [röp.] Yusuf CANER. 27 05 2014.

milliyet.com.tr. <http://www.milliyet.com.tr/>. 26 04 2011. [Alıntı Tarihi: 24 05 2014.]
<http://www.milliyet.com.tr/cengiz-abazoglu-ca-de-luxe-defilesi-modazon-etkinlikler-1502896/>.

Murat SEVER, Süleyman ÖZEREN, Neden Hakkari. Ankara : Karınca Yayınları , 2011.

Ağrı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Muhtemel Terör Saldırıları. Ağrı : Başak Matbaacılık, 2012.

KORKUSUZ, Hakan, Öğrenci Olaylarının Perde Arkası, Sayı:18 Yıl:1999, Polis Dergisi

ÖZEREN, Süleyman, Devlet Güvenliği. Ankara : Polis Akademisi Yayınları, 2012.

sabah.com.tr. <http://arsiv.sabah.com.tr/>. [Alıntı Tarihi: 08 01 2014.]
<http://arsiv.sabah.com.tr/2005/06/27/gun98.html>.

samanyoluhaber.com. www.samanyoluhaber.com, 30 04 2011.
<http://www.samanyoluhaber.com/>.

sem.org.tr. <http://www.sem.org.tr/>. [Alıntı Tarihi: 26 05 2014.]
<http://www.sem.org.tr/ingilizce-yaz-kampi-2011>.

sem.org.tr. <http://www.sem.org.tr/>. 2011. [Alıntı Tarihi: 27 05 2014.]
<http://www.sem.org.tr/ideallerimizdeki-yarinlar-1>.

SEVER, Murat ve CİNOĞLU Hüseyin, Terörle Mücadelede Toplum Destekli Polislik Uygulamalarının Etkinliği (Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar). Ankara : Polis Akademisi Yayınları , 2011.

Siirt Emniyet Müdürlüğü, Siirt İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri, Polis Dergisi Yıl:18 Sayı:71,2012.

SEZER, Yunus, Siirt Sosyal Destek Programı Projeleri, 2010, SODES Bülteni

siirt.gov.tr. <http://www.siirt.gov.tr/>. [Alıntı Tarihi: 17 05 2014.]

<http://www.siirt.gov.tr/kategoritekli.asp?kategori=TAR%DDH%DD..>

siirtajans.com. <http://www.siirtajans.com/>. [Alıntı Tarihi: 23 05 2014.]

<http://www.siirtajans.com/tas-yerine-gol-attilar-5050h.htm>.

siirtakademi.com. <http://siirtakademi.com/>. [Alıntı Tarihi: 19 05 2014.]

<http://siirtakademi.com/proje/sokaktaki-inciler-11>.

siirtimiz.net. <http://www.siirtimiz.net/>. 25 12 2012. [Alıntı Tarihi: 26 05 2014.]

<http://www.siirtimiz.net/tillonun-guven-projesi-siirtte-start-aldi-1184h.htm>.

siirtliler.net. <http://www.siirtliler.net/>. 05 30 2012. [Alıntı Tarihi: 19 05 2014.]

<http://www.siirtliler.net/ben-artik-polise-onyargi-ile-bakmiyorum-4219h.htm>.

siirtmanset.com. <http://www.siirtmanset.com/>. 10 06 2013. [Alıntı Tarihi: 21 05

2014.] <http://www.siirtmanset.com/egitim/siirt-polisi-160-ogrenciyi-geziye-goturdu-h6323.html>.

siirtmanset.com. <http://www.siirtmanset.com/>. 03 10 2012. [Alıntı Tarihi: 22 05

2014.] <http://www.siirtmanset.com/egitim/proje-ile-100-ogrenci-siirti-gezdi-h5074.html>.

siirtrehberim.com. <http://www.siirtrehberim.com/>. [Alıntı Tarihi: 28 05 2014.]

<http://www.siirtrehberim.com/ezber-bozan-calisma-trt-haberde-yayinlandi/>.

siirtsodes.gov.tr. <http://siirtsodes.gov.tr>. 2010. [Alıntı Tarihi: 25 05 2014.]

<http://siirtsodes.gov.tr/projeler/2010/2010-56-0086/2010-56-0086.html>.

siirttehurriyet.com. <http://www.siirttehurriyet.com/>. 30 04 2011. [Alıntı Tarihi: 26 05

2014.] <http://www.siirttehurriyet.com/guncel-Haberler/70-SIIRT%C2%B4IN-INCILERI-BEYAZ-SHOW-DA.htm>.

siirttimes.com. www.siirttimes.com/. 11 05 2013. [Alıntı Tarihi: 28 05 2014.]
<http://www.siirttimes.com/haber/guncel/basbakan-yardimcisi-arinc-siirt-akademesini-ziyaret-etti/1178.html>.

smileturkiye.com. <http://www.smileturkiye.com/>. [Alıntı Tarihi: 07 01 2014.]
<http://www.smileturkiye.com/blog/?p=3147>.

sondakika.com. <http://www.sondakika.com/>. 25 05 2011. [Alıntı Tarihi: 23 05 2014.]
<http://www.sondakika.com/haber-siirt-te-gol-atan-cocuklar-projesi-devam-ediyor-2750398/>.

SÖZER, M.Alper, Polis Memurlarının Algılamaları ile İlgili Bir Alan Çalışması: Sokak Brokratlarının Gözüyle Toplum Destekli Polislik. [yazan] Muhittin KARAKAYA- Sebahattin GÜLTEKİN. Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar . Ankara : Polis Akademisi Yayınları , 2011.

—. **2010**. Toplum Destekli Polislik Toplum Suç ve Güvenlik . Ankara : Adalet Yayınevi , 2010.

Süleyman ÖZEREN, Murat SEVER, Terörizm Prodoksu ve Türkiye . Ankara : Karınca Yayınları, 2011.

ŞAHİN, Ahmet, Memurlar Net-Japonlar Turgut ÖZAL'a demiş ki;Çanakkale ile gençliğinize millî şuur kazandırabilirsiniz! memurlar.net. 29 04 2009.
<http://forum.memurlar.net/konu/653049/> Erişim Tarihi:01.06.2014.

SELVİ, Haluk, Terör Eylemlerine Tarihsel Bir Yaklaşım;Osmanlı devletinde Ermeni Terör Eylemleri ve Yurtdışı Bağlantıları, Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi , S. cilt2 (1).

Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Terörizm, Terörizmin Kavramsal Çerçevesi Bölüm 1. Erzurum : Atatürk Üniversitesi Yayınları.

ÇAKMAK, Hürşit, Terörü,Teröristi, Terörizmi Doğru Anlamak, Polis Dergisi Sayı :40, 2004.

TEYMUR, Samih, İdeallerimizdeki Yarınlar. Batman : Bahçehir Üniversitesi Yayınları, 2011.

Delice,Murat ve Duman, Ali, Toplum Destekli Polislik Uygulamasında Halkın Polis Halkının Ölçülmesi Erzurum Örneği., Polis Bilimleri Dergisi, 2012.

SEYHAN, Kazım, Toplum Merkezli Polislik Nedir. Antalya : Antalya İl Emniyet Müdürlüğü, 10 Nisan Polis Haftası Toplum Destekli Polislik Paneli, 2006.

TOSUNOĞLU, Devrim, Teröre Karşı Siirt Modeli. Türkiyenin Haber Sitesi Akşam. 28 12 2012. <http://www.aksam.com.tr/guncel/terore-karsi-siirt-modeli/haber-156649>
Erişim Tarihi:21.05.2014.

trthaber.com. <http://www.trthaber.com/>. [Alıntı Tarihi: 26 05 2014.]

<http://www.trthaber.com/haber/egitim/gaziantepde-ingilizce-yaz-kampi-projesi-49093.html>.

KUYAKSİL, Ali, Türkiyede Terör ve Terörün Kaynakları, Polis Dergisi 2004.

UÇKUN, Gazi, Terörizm ve Anti- Terörizm. İstanbul : Kacaeli Üniversitesi Yayınları, 2005.

URHAL, Ömer ve ACAR Ünal, Devlet Güvenliği İstihbarat ve Terörizm. Ankara : Adalet Yayınevi , 2007.

UYAR, Tolga, Terörle Mali ve Hukuki Mücadele. Ankara : hukuk Yayınları Dizisi, 2008.

uzmanportal.com. <http://www.uzmanportal.com/>. [Alıntı Tarihi: 08 01 2014.]

<http://www.uzmanportal.com/el-kaide-el-kaide-nedir-el-kaide-ne-demektir-el-kaide-terror-orgutu-hakkinda-bilgi.html/>.

uzmantv.com. <http://rehber.uzmantv.com/>. [Alıntı Tarihi: 07 01 2014.]

<http://rehber.uzmantv.com/deniz-gezmis-kimdir>.

Atatürk Üniversitesi, Türkiyenin Terörizmle Mücadelesi . Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Yayınları, Erzurum : Atatürk Üniversitesi, 2012.

Bahçeşehir Üniversitesi, Batman Valiliği ve Bahçeşehir Üniversitesi

'İdeallerimizdeki Yarınlar'ın Temellerini Attı. <http://www.kampushaber.org>. 23 11 2010. <http://www.kampushaber.org/bahcesehir-universitesi/batman-valiligi-ve-bahcesehir-universitesi-ideallerimizdeki-yarinlar-in-temellerini-atti-7496.html> Erişim Tarihi:27.05.2014.

www.bugun.com.tr. 2011. Siirtli çocuklar, polisin projesiyle artık taş değil gol atacak. www.bugun.com.tr.25 05 2011. <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/siirtli-cocuklar-polisin-projesiyle-artik-tas--haberi/348221>.

www.Haber7.Com. 30.04.2014. PKK Ekonomik Maliyeti . 30.04.2014.

www.Haberinizolsun.com. 2013. Siirt'e Model Akademi.

[www.Haberinizolsun.com](http://www.haberinizolsun.com). 01 04 2013. [Alıntı Tarihi: 24 05 2014.] http://www.haberiniz.com.tr/yazilar/haber74239-Siirte_Model_Akademi.html .

www.siirtaktifhaber.com. 2012. “Geleceğiniz Güvende Projesi” Öğrenci Velilerine Anlatıldı. www.siirtaktifhaber.com. 20 11 2012. [Alıntı Tarihi: 21 05 2014.] <http://www.siirtaktifhaber.com/haber/geleceginiz-guvende-projesi-ogrenci-velilerine-anlatildi-751.htm> .

YAŞAR, Selçuk. Emine Erdoğan'dan ‘Siirtli İnciler’e destek. HÜRRİYET.COM.TR. 28 04 2011.

<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=17655022&tarih=2011-04-28> Erişim Tarihi: 24.05.2014.

Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Türkiye'nin Terörizmli Mücadelesi. Erzurum

YILMAZ, Hayati, Toplum Destekli Polis Hakkında . [röp.] Yusuf CANER. 25 05 2014.

YILMAZ, Misbah, Tillo'nun Güveni Projesi Siirt'e Start Aldı.

www.diyarbakirolay.com. 26 12 2012. <http://www.diyarbakirolay.com.tr/Siirtli-112-genc-kiz-gelecege-hazirlaniyor-haberyaz-11837> Erişim Tarihi:26.12.2014.

youtube.com. <http://www.youtube.com/>. [Alıntı Tarihi: 28 05 2014.]

<http://www.youtube.com/watch?v=VBuxkxsaFJY>.

youtube.com. <http://www.youtube.com>. 25 10 2013. [Alıntı Tarihi: 28 05 2014.]

<http://www.youtube.com/watch?v=KkA9LatqFY0>.

zaman.com.tr. <http://www.zaman.com.tr/>. [Alıntı Tarihi: 24 05 2014.]

http://www.zaman.com.tr/sehir_emine-erdogan-siirtli-genc-kadin-polis-adaylariyla-bulustu_1127571.html.

EKLER

EK-1:GEÇ OLSA DA ANNE VE BABANIN KUTSALLIĞINI ANLADIM...

15 yılını DHKP-C içerisinde geçirdi, Yunanistan'da bomba ve silah eğitimi aldı. Türkiye'de illegal faaliyetler yürüttü. Bombalı bir eylem sonrasında yakalanıp hapse düştü. Dışarı çıktıktan sonra örgütten ayrıldı, bakıma muhtaç anne ve babasına adadı kendisini. İşte Sevim'in 'dönüşüm' hikâyesi...

İfade tutanağı üzerinde yazan telefon numarasını arayıp aramamakta büyük tereddüt yaşıyoruz ilkin. “Hapisten çıktıktan sonra örgütle bağlantısını devam ettirdi mi, şu an nerede yaşıyor, neler yapıyor?” sorular zihnimizi kurcalıyor. Eğer örgütle bağlantısını koparmışsa, küllenen bir ateşi tekrar alevlendirecek bu telefon belki de. Merak duygusu, mütereddit ruh hâlimize galebe çalıyor sonunda. Numarayı çeviriyoruz. Bir erkek çıkıyor telefona. Sevim K. İle görüşmek istediğimizi, gazeteci olduğumuzu anlatıyoruz. Sevim'in ağabeyi olduğunu söyleyen kişi, “Ben onun adına bir cevap veremem. Kendisiyle konuşup size dönerim.” diyor. Böyle bir röportaja Sevim'in ‘Hayır’ deme ihtimali çok yüksek olduğu için ağabeyine, “Siz kendisine konuyu açmayın. Biz yaşadığımız yere gelelim. Kendisiyle görüşüp bir çayınızı içeriz.” teklifinde bulunuyoruz. Ağabeyden olur aldıktan sonra vakit kaybetmeden yola koyuluyoruz. Sevim, Samsun'un bir ilçesinde yaşıyor. İlçeye ulaştığımızda, ağabeyinin işyerine gidiyoruz. İşyerinde, yaşı kemale ermiş, beyaz tülbentli bir teyze, gelinleriyle oturmuş sohbet ediyor. Sevim'le görüşmeye geldiğimizi söyleyip bir köşede bekliyoruz. Kadınlardan biri Sevim'i çağırmaya gidiyor. Bu arada Sevim'in annesi olan yaşlı teyze, bizi tanımadığı için korkmaya başlıyor. Gazeteci olduğumuzu, korkmaması gerektiğini söylüyoruz ama nafi... Biraz sonra Sevim, kapıda beliriyor. İlk tepkisi, “Sizi tanımıyorum. Buyurun, ne istemiştiniz?” oluyor. Lafı dolandırmadan meramımızı anlatıyoruz, “Hayat hikâyenizi dinlemek, röportaj yapmak istiyoruz.” Böyle bir görüşmeye hiç sıcak bakmadığını, aktif mücadeleyi bırakmasına rağmen Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi (DHKP-C) ile hâlâ

gönül bağı olduğunu, ayrıca ailesine ve yakınlarına zarar gelmesinden korktuğunu dile getiriyor. Keskin bir cümle daha sarf ediyor: “Kişisel tarihimle ilgili kimseyle tek kelime paylaşmak istemiyorum.” Bu arada, belki aklındaki soru işaretleri kaybolur düşüncesiyle kendisi sormadan gazeteci kimliğimizi önüne koyuyor, DHKP-C hakkında daha önce yaptığımız haberleri gösteriyoruz. Sevim’in annesi, iyiden iyiye tedirgin oluyor, hatta titremeye başlıyor, gözleri doluyor... Birkaç cümle dökülüyor dudaklarından: “Ben evlatlarımı hep hapisanelerden topladım. Bir daha o günlere dönmeye hiç niyetimiz yok.” Annenin bu sözleri, röportaj ihtimalini daha da zora sokuyor. Neredeyse tam, “Bize müsaade, size rahatsızlık verdik.” deyip kalkacakken Sevim, annesine, “Yorgunsun zaten, eve git dinlen biraz.” diye sesleniyor. Anne, ağır adımlarla lokantadan çıkıp gözden kayboluyor. “Sevim, acaba başından geçenleri anlatmaya mı karar verdi?” diye düşünürken bir soru yöneltiyor, “Neden DHKP-C’yi araştırıyorsunuz?” Bu sorunun yabancısı değiliz aslında. Zira silahlı mücadeleyi bırakan hemen her örgüt üyesi, ilk bunu soruyor. Biz, “Niçin DHKP-C?” sorusuna dilimizin döndüğünce cevap verirken Sevim de başından geçen öyküye giriş yapıyor, 1990’lara gidiyor...

Devlete güvenin zedelendiği ilk gün...

1976 yılında doğan Sevim, bir gecekonduda büyür. 6 çocuklu ailenin en küçüğüdür. Amcaları, 1980 öncesinde siyasete merak salar, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi (THKP-C) saflarına katılarak, Mahir Çayan çizgisinden yürür. Siyaset hep vardır evlerinin içerisinde. Tabii bir de polis ve asker baskınları... Devlete güveni trajik bir hikâye ile zedelenecek, tamiri mümkün olmayan bir şekilde sarsılacaktır. Bu sarsıntı, kendi ifadesiyle, ‘hayatına yön verecekti. Daha 14 yaşındayken, bir akşam, okuldan çıkar, karanlıkta eve doğru yürür. Ormanlık alana geldiğinde, bir gencin tacizine uğrar. Bu taciz, ileride başına gelecek talihsiz muamelelerin de bir habercisidir sanki. Aile, karakola giderek tacizci genç hakkında suç duyurusunda bulunur. Mahkemeye çıkılır. İşte o gün, Sevim için bir dönüm noktasıdır. Küçük bir kız çocuğu, hâkimin, “Nerden bilelim, belki de yalan söylüyorsun. Gence senin iş atmadığın ne malum?” sözleriyle beyninden vurulmuş döner. ‘Böylesine bir yalanın ne olduğunu bile bilmeyecek yaştadır oysa. “Benim

devlete düşmanlığım işte o gün başladı.” diyor geriye dönüp baktığında. Aileden gelen militan sol kültürle birleşen bu kırılma noktası, Sevim’i Devrimci-Sol’a yaklaştırır...

Okul yıllarında başarılı bir genç değildir. Ders çalışmayı da pek sevmez zaten. Okulu, dersleri, bir ‘sınırlama’ olarak görür. Bir yaz tatilinde camiye, Kur’an-ı Kerim öğrenmeye gider. Kısa sürede, arkadaşlarına fark atarak Kur’an’a geçer. Sesi de çok güzeldir. Cami hocası, ondaki bu kabiliyeti fark eder, eve, babasıyla konuşmaya gelir. Hoca, Sevim’i hafız yapmaya niyetlidir. Fakat amcası buna karşı çıkar, yeğenin okula devam etmesi için kardeşini (Sevim’in babasını) ikna eder. Okul derslerinde başarısız olsa da Sevim, evdeki sol yayınlara karşı büyük ilgi duyar. Ağabeyi, o yıllarda, Samsun’daki Kurtuluş Dergisi’nde (Dev-Sol’un o dönemde legal alanda faaliyet gösteren dergisi) muhabirdir. Ağabey, fırsat buldukça eve gelir, yanında da dergi getirir. Sevim’in ideolojik olarak Dev-Sol’u tanıması işte bu dergilerle başlar. Didik didik eder tüm sayfaları. İlk kez okuduğu, ‘emperyalist, pragmatist, değişimci, faşist, işbirlikçi, halk düşmanı’ gibi kavramların ne anlama geldiğini merak eder. Hemen birkaç tane sözlük alır. Aklına takılan tüm kelimelerin anlamını öğrenmeye çalışır. Bu arada okul derslerine bir nebze olsun ısınmaya başlar. Felsefe ya da hukuk okumak istiyordur artık. Sınavlara girer, öğretmen okulunu kazanır. Fakat uzak olduğu için kayıt yaptırmaz. En çok da annesi sevinir buna. Bu sırada, 1990 yılında Körfez Savaşı patlak verir, Grup Yorum, o dönemde Samsun’da bir konser düzenler. Dinleyiciler arasında Sevim de vardır. Bu ilk temas, onu örgütün legal yüzü ile tanıştırır. Liseyi bitirdikten sonra yaşadığı ilçede DHKP-C’nin legal alanında faaliyet yürütmeye başlar. Artık, Mücadele Dergisi’nin muhabiridir yaşadığı ilçede. 1993 yılında Sivas kırsalında öldürülen iki Dev-Solcu’nun cenazesi ilçelerine getirilir. Cenaze törenine katılanlardan biri de Sevim’dir. Burada yasa dışı sloganlar atar ilk kez, gözaltına alınır. Karakolda serbest bırakılır. Sevim, üç yıl boyunca örgütün legal alanında faaliyet yürütür. 1996 yılında evden ayrılarak Samsun’a yerleşir. Kaldığı ev bir ihbar sonrasında basılır. Sevim, DHKP-C mensubu olmak ve örgüt adına faaliyetlerde bulunmak suçlarından hakkında işlem yapılarak cezaevine gönderilir...

Değişim, bir dua ile başlıyor...

1990’larda, bölücü sol grup üyelerine yapılan işkenceler, terör örgütlerinin işine yarıyor, âdeta illegal yapıların ömrünü uzatıyordu. İşkenceye maruz kalan her militan, devlet şiddetiyle tanışıyor, kin ve nefretle dolup taşıyordu. Bu da militanların örgüte bağlılıklarını artırıyor. İşkenceye maruz kalanlardan biri Sevim’di. Gözaltına alındığı ilk dakikada hemen Filistin askısına alındı, kol kasları yırtıldı, aylarca sol elini kullanamadı. İfade vermeye yanaşmadığı için polis gerçek kimliğini de öğrenemedi. Başından aşağı soğuk su döküldü, soğuğu daha fazla hissetsin diye de seyyar vantilatör çalıştırıldı... İşkenceleri dinlemek bile insanın yüzünü kızartmaya yetiyor. Hatta inanmak bile istemiyorsunuz. “Hâlâ işkencenin izleri var mı?” diye soruyoruz. Kollarını sonuna kadar açıyor, morlukları gösteriyor, “Her kış, vücudumda soğuktan çürükler oluşur.” diyor. Anlatmaya devam ediyor: “Gördüğüm işkence yüzünden boyum 4 cm kısaldı. Başımın sağ tarafında, sol tarafına göre daha az saç çıkıyor aldığım darbe yüzünden (Eliyle seyrelmiş saçlarını gösteriyor). Başıma vurduklarında iki ay bilinç kaybına uğradım...” Gördüğü işkenceler bununla sınırlı kalsa iyi... Sevim, “Ben her gece en az 4-5 defa tuvalete çıkıyorum.” dedikten sonra sebebini şöyle anlatıyor: “Gözaltındayken buz kalıplarını yere seriyor, bizi de çırılçıplak onun üzerine yatırıyorlardı. Üzerimize de bir buz kalıbı koyuyorlardı. Âdeta hamburgerin arasında kalan köfte gibiydik. Donmaya başladığımızda ayaklarımıza sopalarla vurup kan dolaşımını sağlıyorlardı. Bir gün, bir emniyet yetkilisi gelerek şunları söylemişti, ‘Sevim, buzlu işkencenin zararını yıllar sonra göreceksin...’ Şimdi her gece neden defalarca tuvalete kalktığımı ve soğuk havalarda neden astım krizine girdiğimi anlayabiliyor musunuz?” Sevim, insanın kanını donduran bir başka hadise daha anlatıyor. Yakalandığı sırada çantasından bir cep telefonu çıkar. Ancak polisler sim kartı bulamaz. Üstünü didik didik ararlar. Tek bakmadıkları yer rahim bölgesidir. Polislere yalvarır, sim kartını kırıp attığını söyler; ama nafile. Elleri ve ağzını bantlarlar. Kendi ifadesiyle bir paket hâline gelir. Polislerden biri sim kartı rahminde arar ama bulamaz. Sevim, son derece soğukkanlı bir şekilde konuşmaya devam ediyor: “Yıllardır tecavüzü gazetelerden okudum, arkadaşarımdan dinledim ama insanın başına gelmesi çok farklıymış...”

Bir yıla yakın cezaevinde tutuklu kaldıktan sonra Mart 1999'da serbest bırakılır, Sevim. Bundan sonraki bazı bilgileri, emniyete verdiği ifadelerden aktarıyoruz. Çünkü illegal alanda yürüttüğü faaliyetler konusundaki sorularımız yanıtız kalıyor. Bu refleksi çok doğal karşılıyor. Zira illegal yapı, örgütte 'mahrem alan' olarak nitelendiriliyor ve kimseyle paylaşılmıyor. Aksini yapanlar hain ilan ediliyor. Sevim, cezaevinden çıktıktan sonra bir yıl boyunca ailesinin yanında kalır. Bu süre zarfında mahkemesi de devam eder. 4 yıl 3 ay cezaya çarptırılır. Ne yapacaktır? Hapse girmeyi göze alabilecek midir? Bilinmezliklerle dolu bir macera başlıyordur aslında Sevim için. İlegal alanda faaliyet yürütür bir süre. Yakalanmadan önceki görev yeri Malatya'dır. İfade tutanağından öğrendiğimiz kadarıyla burada örgüt için bomba hazırlar. Bomba yapımında kullanılan malzemelerin hepsi bir bavul içerisinde Sevim'in kaldığı eve getirilir. Sıfır numaralı kapı zili kablosu, maket bıçağı, 9 voltluk pil, ampul, alçı, kurşun kalem, tornavida seti, agometre, patlayıcı madde için konserve kutusu, çivi, civata, somun, koli bandı, çalar saat, dinamit tozu, potasyum sülfat ve nitrat karışımı... Bu malzemelerle sabaha kadar bombayı yapar Sevim. Bir gün sonra bombaların nerelerde patladığını haberlerden öğrenir...

Malatya'da örgütün patlattığı bombanın sorumlusu olarak yakalananlardan biri de Sevim'di. Gözaltına alındıktan sonra örgütsel tavır sergiledi. Günlerce yemek koymadı ağzına. Rahatsızlanıp hastaneye kaldırıldığı gün, serumla ancak kendine gelebildi. Toplamda 12,5 yıl ceza aldı. Malatya, Urfa, İstanbul cezaevlerinde toplam beş yıl yattı. Cezaevinde kaldığı süre boyunca aralıklarla açlık grevlerine katıldı. Bir seferinde 90 gün boyunca greve devam etti. Hem fiziksel hem de psikolojik olarak yıpranmıştı. Cezaevinden çıktıktan sonra legal alanda faaliyet göstermek için memleketine döndü. Hapiste, ölüm orucuna katılan bir arkadaşı öldüğünde çok üzüldü. O gece, şöyle dua etti Allah'a, "Eğer sen varsan ne olur bana görün, kendimi tamamen senin yoluna adayacağım..." Bu yakarışı o gün karşılık görmedi belki ama daha sonra yolunu aydınlattı. Sevim, örgütten ayrılma, ailesinin yanına yerleşme kararı aldı...

Topluma alışma süreci sürüyor

Sevim, şu an belki de dünya üzerindeki en kutsal mücadelelerden birinin kahramanı. Yaşlı anne ve babasının tüm ihtiyaçlarını o karşılıyor. Koşuşturmadan çoğu zaman kendine ayıracak vakit bulamıyor. Sabah saat beşte babasıyla birlikte uyanıyor, kahvaltıyı hazırlıyor. Babasının akli sorunları olduğu için en son ne zaman yemek yediğini unutuyor ve Sevim'in ifadesiyle doymayı bilmiyor... Babasına banyo yaptırıyor, haftalık pazar alışverişine yine kendisi çıkıyor.

Örgütle bağı kopardıktan sonra normal hayata alışması hiç kolay olmamış. Onun ağzından dinliyoruz: “Eve ilk döndüğüm günlerde tam bir kargaşa hâkimdi hayatıma. Örgütte yapacakların hep bellidir. Burada yemek saati farklı, sohbet konuları tamamen değişik, televizyon faktörü var. Bazen başımı alıp gitmek istiyorum buralardan. Yaşadığım psikolojik sıkıntıların küçük emareleri hâlâ var üzerimde. Zaman zaman, keşke camiden yükselen sela sonrasında benim ismim okunsa diyorum... Ama beni hayata bağlayan, bakıma muhtaç iki çocuğum var. Biri annem biri de babam. Onlar beni hapishanelerde hiç yalnız bırakmadı... Ben vicdanen sorumlu hissediyorum kendimi onlara karşı. Eskiden önceliğim, anne babam değil, örgüttü; ama şimdi anne ve babamdan bir dakika uzak kalmak bile beni vicdanen çok rahatsız ediyor. Buda sorumluluğun getirdiği bir psikoloji. Onlara bakmaya kendimi zorunlu hissetmiyorum, aksine bu gönülden gelen bir duygu...” Sevim'in anne ve babasına rahmet nazarıyla bakması, radikal görüşlerini de törpülemişe benziyor: “Canlı bombalarla birlikte ölen masum insanlara üzülüyorum...”³⁵⁴

³⁵⁴ Bünyamin KÖSELİ, Geç de olsa anne ve babamın kutsallığını anladım, Aksiyon Dergisi, Feza Gazetecilik Sayı 996, İstanbul, 2014.

EK-2: MUSTAFA DUYAR'IN İTİRAFLARI

Beni teslim olmaya götüren nedenleri anlatmadan önce örgütlü mücadele içinde olmaya iten koşullardan söz etmem gerekir. Hayatım zorluklar içinde geçti. Hayatın zor yanları ile mücadele etmem gerekti. Babam yoktu annem 5 çocuğu ile bize namusu ile bakma savayı veriyordu. Bir üvey babam vardı ama ruhsal olarak dengeli bir tip değildi. Üvey babam ve annem sık sık kavga ederdi. Tüm çevre ve komşulara rezil olurduk Okulda ve diğer yaşamımda kendimi diğer insanlardan hep farklı görür ve eziklik hissederdim. Kendim acı çektiğim için kimsenin acı çekmesini istemezdim. Duygusal yönüm ağır basıyordu ama çevreme baktığımda kendi aile yaşantım ve içinde bulunduğum koşulları başka kimsede göremiyordum ve bunu bilen insanların bana acıyarak baktıklarını fark ediyordum. Sonunda üvey babam annemi öldürdü. Yetim olduğum için bana acıyarak bakan akrabalarım şimdi iki kat daha fazla acıyorlardı. Bana acımalarından nefret ediyordum. Bana acıyan ve merhamet göstermeye çalışan insanların yanında kalmadım. Benim merhamete ihtiyacım yoktu. Güçlü olmak ve kendi ayaklarımın üstünde durmak istedim. Askere gidene kadar bunun mücadelesini verdim. Fakat başaramadım. Hayattan ve insanlardan soğudum. Normal insan gibi yaşamak için gerekli her şeyden yoksundum. Gerçek dostluk, sevgi, güven gibi insana ekmek ve su gibi gerekli şeyleri bulamadım. Tutunacak şeylere ihtiyacım vardı.

Askerlik yapmak istedim çünkü yalnızdım ve bunalıyordum. Değil 18 ay, 15 dakika bile orada duracak gücü kendimde bulamıyordum. Askerden sonrası için hiçbir idealim yoktu. Bitirsem ne olur diye soruyordum kendime. Yaşam adeta bir yük gibi gelmeye başladı. Dört kez firar ettim. Askeri ceza evinde yattım ve sonunda davranış bozukluğu teşhisi ile askerliğe elverişsizdir raporu aldım. Şimdi ne yapacağım diye sordum kendime Beni yaşama bağlayacak bir şeylere ihtiyacım vardı.

İşte bu koşullarda düzendeki boşlukları, devleti ve ülkeyi yıkmaya çalışan gruplarla çalıştım. İlk başlarda bana çok cazip geldi. Dergilerinde kitaplarında

sömürünün olmadığı eşit, özgür bir dünyadan söz ediyorlardı. Hiç kimsenin haksızlığa uğramadığı, insanın insan gibi muamele gördüğü, tozpembe bir dünya... Bunun için mücadele etmeye değer dedim. Bu bedelleri ödemeye hazırdım. Ancak bir süre sonra gördüm ki haksızlık, eşitsizlik daha bu örgütün içine girince başlıyordu.

Disiplin ve merkeziyetçilik adına insana ait tüm değerleri ortadan kaldırmak ve insanı bir makine haline getirmek istiyorlardı. A'dan Z'ye kadar başkaları tarafından hazırlanan bir programlanan bir yaşam; nasıl düşüneceğin, nasıl konuşacağını ve nasıl davranacağını başkalarının tasarrufundaydı. Söz de ne kadar örgüt içinde demokrasiden bahsedilse de son tahlilde bu demokrasinin nerede başlayıp nerede biteceği örgüt liderleri tarafından belirleniyorlardı. Öyle ki oturup kalkmandan günde kaç sigara içeceğine ve konuşurken el kol hareketine bile onlar karar veriyordu.

Bir insanı disiplin altına almak istiyorsanız buna o insanın günlük yaşamlarından ve alışkanlıklarından başlarsınız. Buna bir kez başladın mı o insan üzerinde adım adım tahakküm geliştirir ve istediğiniz bir tip olmasa da ona yakın olanını yaratırsınız. Örgütte böyle yapıyordu. Düzendeki kazandığımız tüm alışkanlıkları yok etme adına insani tüm yanlarımıza saldırıp adım adım üzerimizde bir kölelik geliştireyordu. Aklıma hayvan terbiyecilerinin hayvanları terbiye etmek için kullandıkları yöntemler geliyordu. Onlarda çeşitli maskelerle söz de küçük burjuva zaafılara karşı savaş adı altında, bizim tüm insani ve kendimize özgü yanlarımıza karşı savaş açıp bir hayvan terbiyecisi gibi dört bir yandan saldırıyordu. Bize ait hiçbir şey kalsın istenmiyordu.

Açıkça bana şunu söylüyorlardı.” Biz seni nereye kuzey kutbuna da göndersek nasıl davranacağını bilmeliyiz. Yoksa sana nasıl güvenip görev verebiliriz? Evet, Kuzey kutbunda bile kendi yarattıkları robotlarına güvenebilirlerdi. Robotları orada başarılı olamadığında da ya zaaflarına yenik düşmüştü, ya haindir yâda potansiyeli taşıyordu. Bu yüzden tehlikelidir. Bu nedenle bir şekilde ortadan kaldırılmalıdır. Bunu fark edipte dile getiremezsiniz.

Tabi söylersiniz de neden böyle düşünüyorsunuz demezler Ama süreç içinde görürsünüz ki tarihi bir ata yapmışsınızdır. Şanslıysanız bir sebep bulup hain ilan edilmekten ve öldürülmekten kurtulursunuz. Ama o şansa sahip olan kimse çıkmamıştır. Ya bir cezaevinde başınıza geçirdikleri naylon poşetle boğarak öldürürler sizi, ya bir iple hayvan gibi boğazlayarak yâda bir inşaat köşesinde başınıza bir kurşun sıkarak, ödülünüz ölümdür. Onlar için bunu açıklamak zor değildir. “Devletle polisle işbirliği yaptı, dava arkadaşlarını sattı.”

Özgürleşmek için geldiğiniz ve canınız dâhim her şeyinizi vermeye hazır olduğunuz örgütünüz, sizden ilinizdekini, yani yaşamınızı almıştır. Hep daha fazlasını isterler. Onların gözüne girmenin tek yolu, onlar gibi düşünmek, her söylediklerine koşulsuz inanmak ve uygulamaktır. Başka türlü mümkün değildir. Elinizi kaptırdınız mı kolunuzu da isterler.

Sosyalizm için mücadele ettiklerini söylüyor; kolektivizmden ortak mücadele ruhundan söz ediyorlardı. Ama onlar için kolektivizm demek yukarıda tektik ve strateji adı altında yaptıkları planların hayata geçirilmesiydi. Bunun için hiçbir sınır tanımıyorlardı. Yeri geldiğin de en keskin insan hakları, adalet ve hukuk savunucusu kesilenler insanları ölüme göndermekte yâda öldürmekte hiç tereddüt etmiyorlardı. İnsanlar onların planlarını hayata geçirmek için ölürken yâda kelle koltukta mücadele verip cezaevlerinde, sokakta her türlü zorluğa katlanırken onlardan Avrupalarda rahat yaşamlardan ve lükslerden taviz vermiyorlardı. Bunları devletten defalarca duymuş fakat o günkü şartlanmışlıkla yalan olduğunu düşünmüştüm. Fakat yalan olmadığını gözlerimle gördüm.

Özel şoför ve tercümanları, lüks arabaları dâhil her şeye sahiptiler. İnsanlar ölüm orucunda iskelete dönüşmüşken tıka basa yemek, onlar için sorun değildi. Gültepe de 4 insanın ölümüyle sonuçlanan olayda A.Tayfun Ö'nün yaptığı yorum çok ilginçti. “Prestij kaybettik” İnsanların ölmesi sorun değildi ama kaybettiği prestij, canını sıkıyordu. Sürekli ekip ruhundan ve ortaklıktan bahsediyorlardı. Ama rodeo kızlarındaki ekip ruhu bile onlardakinden daha fazlaydı. Beni adıma mektup yazıp dergilerinde yayınladılar. Mektubu ben yazdım fakat onların bana verdiği

örneğe bakarak yazmam gerekiyordu. Üç kez yazdığım mektupta değiştirmemi istediği yerleri gösterip nasıl yazmam gerektiğini anlattılar. Sonunda onların istediği gibi bir mektup ortaya çıktı. Kendi düşüncelerini bana dikte ettirdiler.

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim; idealleri paylaşmada eşit davranmayanlar, onu yazmada da eşit davranmıyorlardı. Onlar için ideal, kendi kişiliklerinde somutlaman ve kendileri yaşadığı sürece yaşayacak olan bir olguydu. Kendilerinin Özellikle Dursun KARATAŞ) idealleştirip, kendilerine hayranlık duyan ve sonra ‘ben neymişim be ‘ diye şaşırın, hastalıklı düşüncelere sahip tiplerdi. Her şeyin en iyisini kendileri biliyordu. Bunların peşin de bir ideale takılıp sürüklenmenin kullanılmak olduğunun farkına vardım. Her geçen gün onlardan ve düşüncelerinden nefret ettim. Onların eline geçen bir dünya, yâda ülkenin rezil olacağı bir yer olacağını düşündüm.

Örgütü böyle kişisel çıkarları için kullanan ve onu geçim kaynağı olarak görenlerin daha büyük güçleri eline geçirdiklerinde yapacaklarını düşünmek bile istemiyordum. Bu kadar insan onların yüzünden ölüyor ya da acı çekiyordu. Benim nişanım da diğerleri de onların yüzünden öldü. Birçoğunu da kendileri öldürdü ve öldürmeye devam ediyorlar. Ben onların kişisel çıkarları ve lüks yaşamları için tetik çekmedim. Benim temiz duygularımı ve ülkeme, halkıma olan sevgimi yanlış yönlendirip kendi çıkarları için kullandılar. Yaptığım yanlışlığın farkına varıp pişman oldum. Önümde başka seçenekler olmasına rağmen gelip teslim oldum. Teslim olmamın nedenleri bunlardır. 31.12.1996 Mustafa DUYAR.³⁵⁵

³⁵⁵ Serdar BAYRAKTUTAN, Anne Ben Geldim, Karakutu Yayınları, İstanbul, 2011, s.118-121

EK-3:TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU RAPORU

PKK/KCK terör örgütünün sözde üst düzey yöneticilerinden bazılarının Siirtli olması, terör örgütünün ilk eylemini 1984 yılında Siirt'in Eruh ilçesinde yapmış olması yanında ilin sahip olduğu coğrafi konumu ve bölgenin dağlık olmasından dolayı terör örgütü mensuplarının geçiş güzergâhı olarak kullanılmaktadır. Barınma ve saklanma Siirt bölgesinde daha kolay olmaktadır. Siirt ilinde meydana gelen verilere göre, 1984-2012 yılları arasında Siirt ili ve bağlı ilçelerinde toplam 3.347 olay meydana gelmiş, bu olayların ilçelere göre dağılımında ise 1.112 olay sayısı ile toplam olay sayısının yaklaşık olarak yüzde 33'ü Eruh ilçesinde meydana gelmiş, 811 olay sayısı ile yaklaşık yüzde 24'ü il merkezinde, 667 olay sayısı ile yaklaşık olarak yüzde 19'u Pervari, 340 102 olay ile yaklaşık yüzde 10'u Kurtalan, 218 olay ile yüzde 6'sı Baykan, 183 olayla yüzde 3'ü Şirvan, 6 olay ise Aydınlar ilçesinde meydana gelmiştir. 3.347 terör olayının yüzde 29'u silahlı malzeme ele geçirme, yüzde 14'ü silahlı taciz, yüzde 14'ü silahlı çatışma, yüzde 10'u ise el yapımı patlayıcı, yüzde 33'ü terör örgütüne yardım, yataklık, terör örgütü üyesi olma, yol kesme, adam kaçıрма, pusu, araç yakma ve benzeri konulardan meydana gelmiştir.

1984- 2012 yılları arasında Siirt ili ve bağlı ilçelerinde toplam 339 mayınlama olayı meydana gelmiş, bunlardan 156 mayınlama olayı ile toplam olay sayısının yaklaşık yüzde 46'sı Eruh ilçesinde, 109 mayınlama olayı ile yüzde 32'si Pervari ilçesinde, 26 mayınlama olayı ile yüzde 7'si il merkezinde, 17 mayınlama olayı Baykan ve Kurtalan ilçelerinde, 14 mayınlama olayı ise Şirvan ilçesinde meydana gelmiştir. Silahlı saldırı ve taciz olayları şeklinde meydana gelen olaylardan aynı dönem içinde Siirt ili ve bağlı ilçelerinde toplam 478 olay meydana gelmiş olup, bu olayların ilçelere göre dağılımında yüzde 36'sına tekabül eden 174 olay Eruh ilçesinde, yüzde 32'sine tekabül eden 157 olay Pervari ilçesinde, yüzde 8'e tekabül eden 41 olay il merkezinde, 39 olay Baykan ilçesinde, 36 olay Şirvan ilçesinde, 31 olay ise Kurtalan ilçesinde meydana gelmiştir.

Yine 1984-2012 yılları arasında Siirt'te meydana gelen toplam 480 silahlı çatışma olayından; yüzde 43 oranına denk gelen 207 olay Eruh ilçesinde, yüzde 19 oranına denk gelen 92 olay Pervari ilçesinde, yüzde 15 oranına denk gelen 73 olay il merkezinde, yüzde 8 oranına denk gelen 41 olay Şirvan ilçesinde ve ayrıca 40 olay Baykan ilçesinde, 25 olay Kurtalan ilçesinde ve 2 olay ise Aydınlar ilçesinde meydana gelmiştir. 1984-2012 yılları arasında Siirt ili ve bağlı ilçelerinde toplam 818 güvenlik görevlisi şehit olmuş, 1.365 personel ise yaralanmıştır. Aynı dönem içerisinde 193'ü ölü, 464'ü yaralı olmak üzere toplam 657 PKK/KCK terör örgütü mensubu ele geçirilmiştir. Ölü olarak ele geçirilen 193 terör örgütü mensubunun yüzde 36'sı 18-24 yaş, yüzde 33'ü 25-34 yaş aralığındadır.

Ölü olarak ele geçirilen terör örgütü mensuplarının büyük çoğunluğunun ise kimliği tespit edilememiş olmakla beraber edilenlerin Siirt başta olmak üzere çevre illerden katılan örgüt mensupları olduğu gözlemlenmiştir. Sağ olarak ele geçirilen PKK/KCK terör örgütü mensuplarının ise Siirt başta olmak üzere çevre illerden katılan örgüt mensuplarından olduğu anlaşılmıştır. Sağ olarak ele 103 geçirilen terör örgütü mensuplarının daha önce ne iş yaptıklarına bakıldığında ise çiftçi, şoför, çoban, işçi ve öğrencilerin ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir.”³⁵⁶

³⁵⁶ TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Terör ve Şiddet Olayları Kapsamında Yaşam Hakkı İhlallerini İnceleme Raporu, TBMM, Ankara, 2013, s.101-102

EK-4: DEVLETLE HALKIN KUCAKLAŞMASI...

Devletle Halkın Kucaklaşması...2006 yılının Eylül'ünde Siirt'e öğretmen olarak atanmıştım. Yolda otobüste 'Kurtlar Vadisi Irak' filmi izlemiştim. Filmdeki Pazar sahnesinde insanların 'vara... Vara... Vara...' nidaları hala kulaklarımda çınlarken Siirt'e çoktan gelmiştik. Öğretmenevine eşyalarımı yerleştirdikten sonra yürüdüğüm sokakta Pazar olduğunu fark ettim. Yine filmdeki o sahne: vara... Vara... Vara... Allah'ım yoksa yanlışlıkla Irak'a mı gelmiştim. Tabi bu diyarlara ilk defa geliyordum ve buraların kültürel dokusuyla ilgili pek bilgim yoktu. Bu yüzden sokakta konuşulan dil, insanların hali beni başka bir ülkedeymişim gibi bir hisse kapılmama sebep oldu. Elimde atandığım okulun adresiyle gezerken bir polis karakolunu fark ettim ve hemen kapıda nöbetçi bekleyen polise adresi sordum. Polis okulunun ismini gördükten sonra sanki gizli bir el ona limon yedirmişçesine ekşiyen yüzüyle bana baktı ve nerelisiniz, diye sordu. Niğdeliyim, deyince: 'Hemşerim... Seni yakmışlar, biz bile o okulun olduğu mahalleye giremiyoruz, sen nasıl gireceksin? Yazık... Yazık olmuş sana.' Zaten ürkek adımlarla yola çıkmış ben, aldığım bu cevapla iyiden iyiye karamsarlığa kapılmıştım. Daha sonra okullar açılmış ve ben göreve başlamıştım. Mahalle gerçekten de çetin ve gerçekten de inanılmaz derecede terörize edilmişti. Öğretmenlerden geçen sene öğrencilerin okulun duvarına koca bir örgüt bayrağı astıklarını duyunca şaka yapıyorlar zannettim ama duyduklarımın şaka olmadığını zaman içerisinde öğrencilerimin hal ve hareketlerine bakarak anladım. Öğrenciler bahçede örgüt marşlarını söylüyor ben ise çaresiz seyrediyordum. Başta çocuklara bazı hakikatlerden bahsetmek istedim fakat öğretmen arkadaşlar tarafından ikaz edildim. Aman hocam, dediler; örgüt aleyhine konuşma, maazallah sana bir kötülük gelir mahalleden. Aslında haksız sayılmazlardı. Bir sene böyle geçti. Bir şey yapamadım. Eylem günleri tüm öğrencilerim katılıyordu eylemlere ve benim içim yanıyordu. O sene maalesef bir öğrencim de dağa çıktı. Ben öğrencilerimin yanlış sahillere gemilerini yanaştırmasının ıstırabını yaşarken karşıma Yusuf Komiser yönetimindeki TDP ekibi çıkıverdi. Hepsi birbirinden aydınlık yüzlü bu polisleri çok sevmiştim. Hazırladıkları projelerle terörize edilmiş veya edilmeye

müsait öğrencileri korumaya yönelik planlardan bahsettiler. Çok mutlu oldum, zaten ben de bunun ıstırabıyla yaşıyordum. Hemen işe koyulduk bu ekiple. Öğrenciler ve polis amcalar ile birlikte maçlar, piknikler, sinema günleri, il dışı geziler, eğitici kurslar, polis okulu ziyaretleri, hatıra ormanı oluşturma vs. Bu arada mahalleyi de unutmadık: Çocukların ailelerine ziyaret, muhtaç ailelere gıda ve giysi yardımı, taziye ziyaretleri, hasta çocukları evden polis ekibinin alıp tedavisini yaptırıp eve tekrar getirmeleri, ayrıca dershaneye gidemeyen başarılı öğrencilerin dersane ve eğitim masraflarını üstlenme daha neler neler...

Tüm bunlar yapılır da karşılıksız kalır mı? Tabii ki kalmadı. Mahallemizde ve öğrencilerimizde polise bakış açısı olumlu manada inanılmaz değişti. İşte bir örnek hatıra: Yine TDP polisleriyle tedavisini yaptırdığımız bir öğrenciyi akşam karanlığında evine götürürken polislerden Mehmet abi şunları söylemişti: “Hocam biz geçen senelerde bu mahalleye zırhlı araçlarla gündüz vakti taşlanmaktan zor girerdik, şimdi ise akşam karanlığında zırhsız bir polis otosuyla rahat rahat giriyoruz ve taş maş yok. Biz bu mahalleyi kurtarılmış mahalle seni de fahri polis ilan ediyoruz.”

TDP ekibi ile okulumuz tanıştıktan sonra tek bir öğrencimiz ‘dağa’ çıkmadı. Eylem günleri ailelerinin götürdükleri hariç öğrencilerimiz eyleme katılmadılar. Beraber piknik yapıp halı sahada top oynadıkları polis amcalarına nasıl taş atınsınlar ki? Evet, bir zamanlar polise taş atan ellerin, gösterilen sıcak ilgi ve muhabbet sayesinde nasıl polise kucak açan sinelere dönüştüğünü hak kal yekin yaşadım. Ne zaman okulumuza TDP polislerinin otosu yanaşsa polislerin etrafında sevgi çemberi oluşturuverirdi çocuklar. Daha düne kadar o polislere taş atan çocuklar bunlar. Hiç unutmam TDP polisleri okulumuzda bir bilişim sınıfı oluşturmuşlardı. Duvarlarını kendileri boyadılar, bir işçi gibi o sınıfta çalıştılar. O Sınıfın açılışını o zamanlar Siirt Emniyet Müdürü olan çok kıymetli ve eli öpülesi insan Recep Güven yapmıştı. Öğrenciler de yazdıkları şiirlerle bu iyiliğe mukabelede bulundular. Evet, nasıl unuturum, şu an bu satırları yazarken bile gözlerimin dolmasına vesile olan o manzarayı nasıl unuturum. Başta Başmüdürüm olmak üzere tüm ekip hüngür hüngür ağlamıştı öğrencilerin yazdığı şiirlere. Daha sonra ayrılma vaktinde öğrencilerle

kucaklaşan polisler hatıramda canlanıyor şimdi. O gün birbiriyle sarılan sadece iki insan mıydı? Hayır, o gün devletle Güneydoğu'nun terör cenderesindeki halkıydı asıl birbirine sarılan.”³⁵⁷

³⁵⁷ Hayati YILMAZ, 2006-2012 yılları arasında Siirt Davut İlbaş İlköğretim Okulunda Görev yapmıştır. Kendi görüşleridir.2014

EK-5: YIL 1453 İSTANBUL FETHEDİLDİ, YIL 2010 İSTANBUL FETHETTİ...

İstanbul fethedildi.

Yıl 1453 İstanbul Fethedildi...

Yıl 2010 İstanbul Fethetti...

Göz görmeden de severmiş yürek. Ben seni daha görmeden sevmiştim İstanbul. Küçük yüreğime nasıl da sığdırmışım yedi tepeni. Resimlerin süslüyor odamın dört bir yerini. Abartmıyorum İstanbul, öyle sarmışınki benliğimi, Üniversitem hayallerim hep seninle dolu. Koskoca Fatih ve niceleri seni istemişken, ben sana sana âşık olmuşum çok mu? Hep televizyon da gördüklerimdi belki beni sana âşık eden; martıların hayallerim gibi derin denizin...

Ve şimdi gerçeğin nasıl büyülemesin beni? Beyaz bir martının kanatlarında geldim sana. Amma da büyükmüşsün be İstanbul. Senin büyüklüğün benim umutlarım kadarmış, ucu bucağı olmayan umutlarım. Ne de güzelmiş Çamlıca'dan sana bakmak. Sultan Ahmet, Ayasofya, Eyüp sultan nasılda bağrına bastı hemencecik bizi ve deniz asıl sen de güzelmiş İstanbul. Şimdi anladım Yahya Kemal'i Yahya Kemal yapan, Orhan Veli'i Orhan Veli yapan sırrı, senin büyüklemeyle şair olmamak mümkün mü İstanbul? Hele de buradan sıcak bir dost çayı bulmak daha da âşık etti beni sana...

Ben daha önce bir polisle hiç konuşmamıştım, bura da ise oturup sohbet ettim. Şaşırma be İstanbul; onlarda senin büyüklüğün kadar büyütmüşler yüreklerini. Senin gibi hemen sarıp sarmalıyı verdiler hemen bizi. Arzu ablası, Nuray ablası, Fatih abisi koruyup kolladılar bizi. Ah be İstanbul yerinde olmak isterdim. Bağrında böyle polisler (Gönül Fedailer) nefes alsın isterdim. Kuru bir teşekkür borcumuzu ödemeye yeter mi acaba? Ama onlar bizden borcunu istemeyecek kadar yüce bir erdeme ve metanete sahipler. Teşekkür ederiz...

Ben de çok uzattım sanırım İstanbul. Fazla söze ne gerek var; sana, ağabeylerime, ablalarım, emeği geçen herkese teşekkürler. Dünün hayalini bugün gerçeği yaptıkları için... Sevgilerle küçük dostlarınız...³⁵⁸

³⁵⁸ Nuray ÖZDEMİR, "İstanbul Fethedildi" **İdeallerimizdeki Yarınlar**, (Editör: Semih TEYMUR), Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları, Kaya Grafik, Batman, 2011, s.438